

Jeep

TOFAŞ TÜRK OTOMOBİL FABRİKASI A.Ş.

Tofaş 2018 Faaliyet Raporu

İÇİNDEKİLER

BİR BAKIŞTA TOFAŞ

- 4 TOFAŞ HAKKINDA
- 5 VİZYONUMUZ
- 5 MİSYONUMUZ
- 6 BAŞLICA FİNANSAL VE OPERASYONEL GÖSTERGELER
- 8 KURUMSAL YATIRIMCI İLİŞKİLERİ
- 10 2018'DE TOFAŞ
- 16 ÖDÜLLER

YÖNETİMDEN

- 22 YÖNETİM KURULU BAŞKANI'NIN DEĞERLENDİRMESİ
- 24 YÖNETİM KURULU
- 28 CEO'NUN DEĞERLENDİRMESİ
- 30 ÜST YÖNETİM

FAALİYETLER

- 38 OTOMOTİV SEKTÖRÜ VE TOFAŞ'IN SEKTÖR İÇİNDEKİ YERİ
- 46 MARKALAR VE ÜRÜNLER
- 51 BAYİ AĞI
- 52 BAĞLI ORTAKLIKLAR
- 56 AR-GE FAALİYETLERİ
- 58 KALİTE YÖNETİMİ
- 59 İNSAN KAYNAKLARI

SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK

- 66 KURUMSAL SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK POLİTİKASI
- 69 KURUMSAL SOSYAL SORUMLULUK
- 74 ÇEVRE
- 76 İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ
- 77 İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ
- 79 TEDARİK ZİNCİRİ YÖNETİMİ
- 82 MÜŞTERİ MEMNUNİYETİ POLİTİKASI
- 83 ETİK DEĞERLER VE YOLSUZLUKLA MÜCADELE

SERMAYE YAPISI, KURUMSAL YÖNETİM VE DİĞER HUSUSLAR

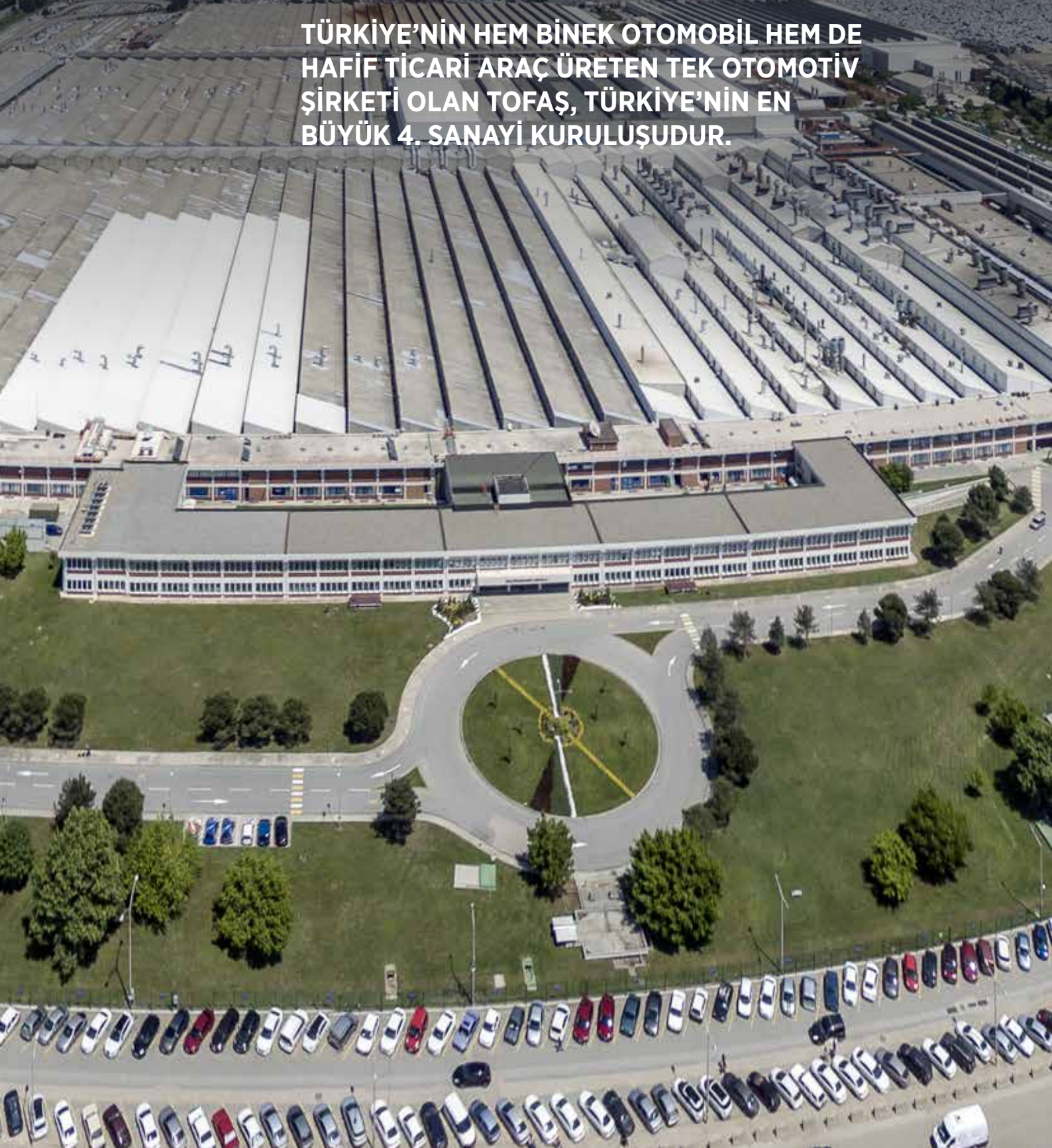
- 86 ORTAKLAR GENEL KURUL TOPLANTI GÜNDEMİ
- 87 ŞİRKET'İN SERMAYE YAPISI VE ORTAKLIK HAKKINDA BİLGİLER
- 89 KURUMSAL YÖNETİM İLKELERİ BEYANI VE UYUM RAPORU
- 109 RİSKİN ERKEN SAPTANMASI VE RİSK YÖNETİM KOMİTESİ ÇALIŞMALARI
- 112 BAĞLI ŞİRKET RAPORU
- 113 RİSKİN ERKEN SAPTANMASI SİSTEMİ VE KOMİTESİ HAKKINDA DENETÇİ RAPORU
- 114 YÖNETİM KURULU ÜYELERİ VE ÜST DÜZEY YÖNETİCİLER İÇİN ÜCRET POLİTİKASI
- 115 KÂR DAĞITIM POLİTİKASI
- 116 2018 YILI KÂR DAĞITIM ÖNERİSİ
- 117 2018 YILI KÂR DAĞITIM TABLOSU
- 118 YÖNETİM KURULU'NUN YILLIK FAALİYET RAPORUNA İLİŞKİN BAĞIMSIZ DENETÇİ RAPORU

FİNANSAL BİLGİLER

- 120 KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLAR VE BAĞIMSIZ DENETÇİ RAPORU

EN BÜYÜK 4. SANAYİ KURULUŞU

TÜRKİYE'NİN HEM BİNEK OTOMOBİL HEM DE HAFİF TİCARİ ARAÇ ÜRETEK TEK OTOMOTİV ŞİRKETİ OLAN TOFAŞ, TÜRKİYE'NİN EN BÜYÜK 4. SANAYİ KURULUŞUDUR.

SEKTÖRDE ÜRETİMİN %19'U

TOFAŞ, 2018 YILINDA 302 BİN ADET ARAÇ ÜRETİMİŞ, 244 BİN ADEDİNİ İSE İHRAÇ ETMİŞTİR. BÖYLECE TÜRKİYE TOPLAM OTOMOTİV ÜRETİMİNİN %19 VE İHRACATININ %18'İNİ GERÇEKLEŞTİRMİŞTİR.

TOFAŞ HAKKINDA

TOFAŞ; GÜÇLÜ SERMAYE YAPISI, 8 BİNE YAKIN ÇALIŞANI, AR-GE VE YENİ ARAÇ GELİŞTİRMEDE ULAŞTIĞI YETKİNLİK, DÜNYA STANDARTLARINDA ÜRETİM BECERİSİ VE YARIM ASIRLIK TECRÜBESİ İLE TÜRKİYE’NİN DÖRDÜNCÜ BÜYÜK SANAYİ KURULUŞU KONUMUNDADIR.

HEM BİNEK OTOMOBİL HEM DE HAFİF TİCARİ ARAÇ ÜRETME KAPASİTESİNE SAHİP TEK TÜRK OTOMOTİV ŞİRKETİ

1968 yılında temelleri atılan Tofaş, Türkiye otomotiv piyasasında hem binek otomobil hem de hafif ticari araç üreten tek şirkettir.

Sermayesinde, Koç Holding ile Fiat Chrysler Automobiles’ın (FCA) eşit hissedar olduğu Tofaş’ın %24,3’ü halka açık olan hisseleri, Borsa İstanbul BİST 30 ve BİST 100 endekslerinde işlem görmektedir. Ayrıca Tofaş, BİST Kurumsal Yönetim Endeksi ve Sürdürülebilirlik Endeksi’nde de yer almaktadır.

TÜRKİYE’NİN DÖRDÜNCÜ BÜYÜK SANAYİ KURULUŞU

Tofaş, yılda 450 bin araçlık üretim kapasitesi ve 8 bine yakın çalışanı ile Türkiye’nin dördüncü büyük sanayi kuruluşudur. Genel merkezi İstanbul’da olan Tofaş, üretim faaliyetlerini, 350 bin m²’si kapalı, yaklaşık 1 milyon m² alan üzerinde kurulu Bursa’daki fabrikasında gerçekleştirmektedir.

Tofaş, Fiat Chrysler Automobiles’ın (FCA) stratejik öneme sahip üretim merkezlerinin başında gelmektedir. Şirket aynı zamanda grubun Avrupa’daki en büyük ar-ge merkezlerinden biridir.

Tofaş fabrikasında, Fiat Egea Ailesi’nin Sedan, Hatchback ve Station Wagon modellerinin yanı sıra Fiat Doblò ve Fiorino modellerinin üretimi yapılmaktadır. Dünyanın farklı kıtalarında farklı marka ve model isimleri ile pazara sunulan Egea, Fiat Tipo ve Dodge Neon markaları ile satılmaktadır. Tofaş’ta geliştirilip üretilen Doblò ayrıca Ram ProMaster City markasıyla ABD’ye ihraç edilmektedir. Şirket aynı zamanda iç pazarda altı markanın (Fiat, Fiat Professional, Alfa Romeo, Jeep®, Maserati, Ferrari) temsilciliğini yürütmektedir.

VİZYONUMUZ

MİLYON ARACA DOĞRU...

Müşteri beklentilerini şekillendiren ve gurur duyulan lider otomotiv şirketi olmak.

MİSYONUMUZ

Toplumun mobilite ihtiyaçlarına en uygun ürün ve hizmetleri sunarak yaşam kalitesini yükseltmek.

BAŞLICA FİNANSAL VE OPERASYONEL GÖSTERGELER

TOFAŞ 2018 YILINDA 18,6 MİLYAR TL SATIŞ GELİRİ VE %11,7 YURT İÇİ PAZAR PAYI İLE OTOMOTİV SEKTÖRÜ İÇERİSİNDEKİ YERİNİ SAĞLAMLAŞTIRMİŞTIR.

OPERASYONEL GÖSTERGELER	2017	2018
Yurt Dışı Satışlar (bin TL)	11.887.628	14.455.023
Yurt İçi Satışlar (bin TL)	5.408.765	3.934.701
Esas Faaliyetlerden Diğer Gelirler (bin TL)	171.413	213.607
Kümülatif Üretim Hacmi (adet)	384.174	301.750
Satışlar (adet)	393.567	311.499

FİNANSAL GÖSTERGELER (BİN TL)	2017	2018
Toplam Aktif	13.875.148	13.001.799
Özsermaye	3.583.037	3.706.555
Satış Gelirleri	17.467.806	18.603.331
FAVÖK	1.997.428	2.484.452
Vergi Öncesi Kâr	1.229.472	1.290.894
Net Kâr	1.282.818	1.330.423

301.750

TOFAŞ, 2018 YILINDA 301.750 ADETLİK ÜRETİM GERÇEKLEŞMİŞTİR.

311.499

TOFAŞ, 2018 YILINDA 311.499 ADET SATIŞ GERÇEKLEŞTİRMİŞTİR.

18,6 milyar TL

TOFAŞ, 2018 YILINDA TOPLAM 18,6 MİLYAR TL SATIŞ GELİRİ VE 1,3 MİLYAR TL NET KÂR ELDE ETMİŞTİR.

%77,7

2018 YILINDA YURT DIŞI SATIŞLARIN TOPLAM SATIŞLAR İÇİNDEKİ PAYI %77,7 OLMUŞTUR.

TOPLAM AKTİF (MİLYON TL)**13 milyar TL**

TOPLAM AKTİFLER 2018 YILINDA 13.002 MİLYON TL OLARAK GERÇEKLEŞMİŞTİR.

ÖZSERMAYE (MİLYON TL)**3,7 milyar TL**

2018 YILINDA ÖZSERMAYE 3.707 MİLYON TL'YE ULAŞMIŞTIR.

SATIŞ GELİRLERİ (MİLYON TL)**+%6,5**

SATIŞ GELİRLERİ 2018 YILINDA %6,5 ORANINDA YÜKSELEREK 18.603 MİLYON TL OLMUŞTUR.

FAVÖK (MİLYON TL)**+%24,4**

FAVÖK 2018 YILINDA %24,4 ARTIŞLA 2.484 MİLYON TL'YE YÜKSELMİŞTİR.

VERGİ ÖNCESİ KÂR (MİLYON TL)**+%5,0**

2018 YILINDA %5,0 ORANINDA ARTAN VERGİ ÖNCESİ KÂR 1.291 MİLYON TL OLARAK KAYDEDİLMİŞTİR.

NET KÂR (MİLYON TL)**+%3,7**

NET KÂR 2018 YILINDA %3,7 ORANINDA ARTIŞLA 1.330 MİLYON TL OLMUŞTUR.

KURUMSAL YATIRIMCI İLİŞKİLERİ

TOFAŞ HİSSESİ YABANCI YATIRIMCI PAYI 2018 YILI SONUNDA %81 OLARAK GERÇEKLEŞMİŞTİR. AYNI DÖNEMDE BİST YABANCI YATIRIMCI PAYI İSE %65 OLMUŞTUR.

KURUMSAL YATIRIMCI GÖRÜŞMELERİ

Tofaş Kurumsal Yatırımcı İlişkileri departmanı, üst yönetimin de katılımı ile yıl içinde açıklanan tüm çeyreklere ait finansal sonuçların sunumu için bir tanesi Genel Müdürlük'te fiziki olarak ve web-yayını ile, üç tanesi ise web-yayını ile internet ortamında yayınlanan toplam dört adet analist toplantısı düzenlemiştir.

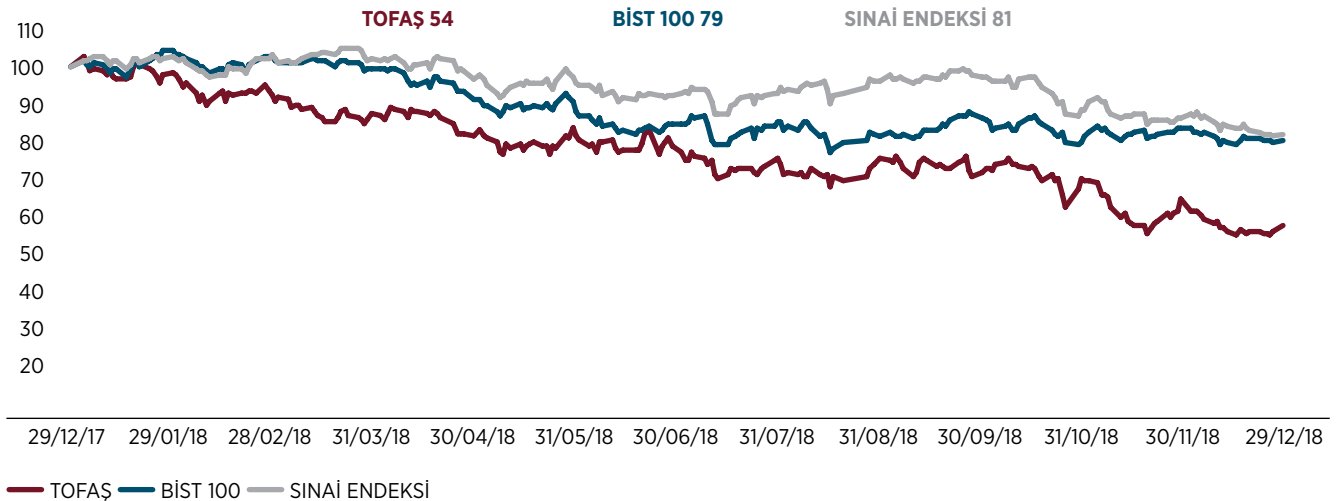
Analist toplantılarının dışında şirket ziyaretleri, tele-konferans, yurt içi ve yurt dışı yatırımcı konferansları ve yurt dışı roadshow yolu ile toplam 220 adet kurumsal yatırımcı ve 91 adet finansal analist toplantısı olmak üzere toplam 311 toplantı gerçekleştirilmiştir.

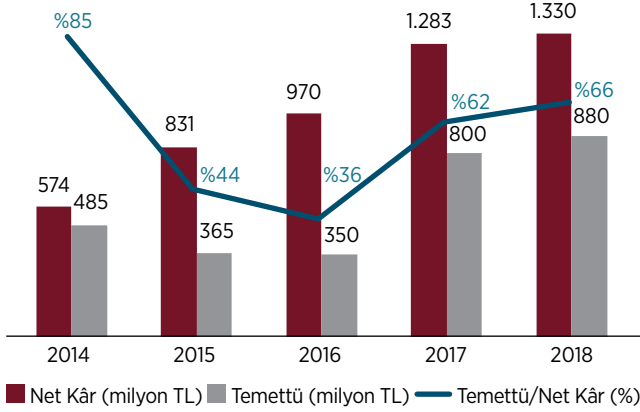
Yıl içinde beş adet yurt dışı yatırımcı konferansı ve iki adet yurt içi yatırımcı konferansına katılım sağlanmıştır. Ayrıca analist ve yatırımcılarla 49 adet tele-konferans aracılığıyla toplantı yapılmıştır.

HİSSE PERFORMANSI

Tofaş hissesinin 2018 yılı ortalama değeri, 2017 yılı ortalama değerine göre %14,1 düşüş göstererek, aynı dönemde ortalama %3,1 oranında değer kazanan BİST 100'e göre daha düşük bir performans sergilemiştir.

TOFAŞ, BİST 100 VE SİNAİ ENDEKSİ KAPANIŞ DEĞERLERİNE GÖRE GÜNLÜK HAREKET, 31.12.2017=100

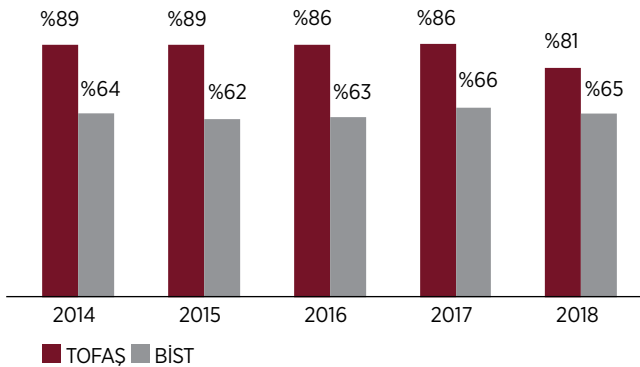
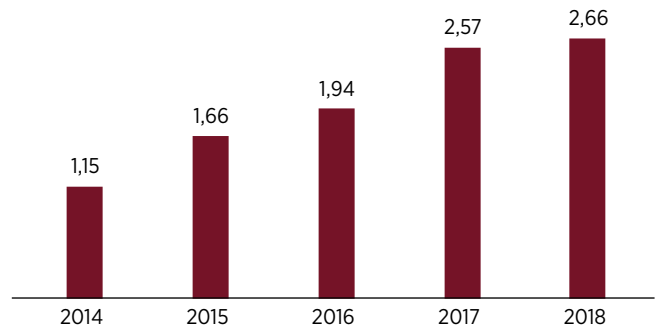
TEMETTÜ ÖDEME PERFORMANSI

Tofaş'ın geçmiş dönem temettü ödemeleri aşağıdaki gibidir.

(milyon TL)	2014	2015	2016	2017	2018
Net Kâr	574	831	970	1.283	1.330
Temettü	485	365	350	800	880
Temettü/Net Kâr (%)	85	44	36	62	66

Tofaş yönetiminin 2018 yılına ilişkin kâr payı dağıtım teklifi ise toplam 880 milyon TL tutarında olup, 2018 yılı net kârı üzerinden %66 temettü ödeme rasyosuna işaret etmektedir.

Tofaş'ın geçmiş dönem hisse başına kazancı aşağıdaki gibidir.

HALKA AÇIK OLAN KISMINDAKİ YABANCI YATIRIMCI PAYI (%)**HİSSE BAŞINA KAZANÇ (TL)****TOFAŞ'IN HALKA AÇIK OLAN KISMINDAKİ YABANCI PAYI GELİŞİMİ**

Tofaş hissesi yabancı yatırımcı payı 2018 yılı sonunda %81 olarak gerçekleşmiştir. Aynı dönemde BİST yabancı yatırımcı payı ise %65 olmuştur.

KURUMSAL YATIRIMCI İLİŞKİLERİ İLETİŞİM:

Tofaş'ın resmi yatırımcı ilişkileri sayfasına yandaki internet adresinden ulaşılabilir. Yılın her çeyreği açıklanan finansal sonuçların yorumlanmasına ilişkin Analist Sunumları, finansal raporlar, yatırımcı ilişkileri faaliyetlerine ilişkin takvim ve yatırımcılar için önem arz eden diğer önemli bilgiler bu internet adresinden takip edilebilir.

Türkçe Yatırımcı İlişkileri İnternet sayfası:

<https://www.tofas.com.tr/Yatirimcilliskileri/GenelBakis/Pages/default.aspx>

İngilizce Yatırımcı İlişkileri İnternet sayfası:

<https://www.tofas.com.tr/en/InvestorRelations/GeneralOverview/Pages/default.aspx>

Kurumsal Yatırımcı İlişkileri Departmanı:

Devran AYDIN
Muhasebe Müdürü / Yatırımcı ilişkileri Yöneticisi
Telefon: (212) 275 3390 Dahili: 2754
E-posta: devran.aydin@tofas.com.tr

Erman TÜTÜNCÜOĞLU

Yatırımcı ilişkileri Yöneticisi
Telefon: (212) 275 3390 Dahili: 2751
E-posta: erman.tutuncuoglu@tofas.com.tr

(*) Tofaş Yatırımcı İlişkileri Departmanı personelinin, Yatırımcı İlişkileri faaliyetlerinin gerçekleştirilebilmesi için gerekli olan Sermaye Piyasası Faaliyetleri İleri Düzey Lisansı ve Kurumsal Yönetim Derecelendirme Lisansı bulunmaktadır.

2018'DE TOFAŞ

OCAK

MASERATI'NİN YENİ SHOWROOM'U ANTALYA'DA FAALİYETE BAŞLADI

Maserati'nin Türkiye'deki dördüncü showroom'u Antalya'da faaliyete başladı. Otokoç Otomotiv bünyesindeki Birmot ile Akdeniz Bölgesi'ne ilk kez adım atan Maserati, Antalya'da 405 metrekare kapalı alana sahip modern tesisinde satış ve satış sonrası servis hizmetleri veriyor.

ŞUBAT

2018 HİZMET ÖDÜLLERİ SAHİPLERİNİ BULDU

Tofaş ve Koç Topluluğu'nda, 10., 20., 25. ve 30. yılını dolduran Tofaş çalışanlarına hizmet ödülleri, düzenlenen törenlerle takdim edildi.

DOBLÒ'NUN KUZAY AMERİKA İHRACATI 60 BİNE ULAŞTI

Tofaş'ta geliştirilip üretilen ve ilk kez 2015 yılının başında ProMaster City adıyla Kuzey Amerika pazarında satılmaya başlanan Fiat Doblo'nun bu pazara ihracatı, üç yıllık süreçte 56.199 adede ulaştı.

MART

FIAT EGEA/TIPO S DESIGN CENEVRE FUARI'NDA

Tofaş'ın Avrupa pazarında Tipo ismiyle satışa sunduğu Egea model ailesinin en sportif üyesi Tipo S-Design, Cenevre Otomobil Fuarı'nda tanıtıldı.

“EGEA SENİ PİSTE ÇAĞIRIYOR”

Fiat, Egea Sedan'ın pist versiyonu ile 2017 yılında başlattığı “Egea Seni Piste Çağırıyor” etkinliğine 2018 yılında da devam etti. 2018 yılı içerisinde düzenlenen toplam 10 etkinlik, 1.000'den fazla katılımcı ile gerçekleştirildi.

FIAT BAYİ TOPLANTISI YAPILDI

Yılın ilk Fiat Bayi Toplantısı İstanbul'da gerçekleştirildi. Toplantıya, Türkiye'nin farklı noktalarından gelen Fiat bayi temsilcileri katıldı. Performans ödülleri de sahiplerini buldu.

FIAT, ANTALYA AUTOSHOW'DA

Fiat, Antalya Autoshow'da Egea Hatchback ve Egea Station Wagon modellerinin yanı sıra, Fiat 500 model ailesinin tüm üyeleri ile birlikte hafif ticari araç ürün gamından Doblò, Fiorino ve pikap modeli Fullback ile yer aldı.

EN GÜÇLÜ DOBLÒ SATIŞA SUNULDU

Fiat Doblò, Euro 6 normlarını karşılayan yeni 1,6 litrelik turbo beslemeli dizel Multijet motor ile satışa sunuldu.

2018'DE TOFAŞ

NİSAN

“FIAT YOL ARKADAŞIM CONNECT” SATIŞA SUNULDU

Fiat müşterileri ile araçlarını birbirine bağlayan dijital platform Fiat Yol Arkadaşım Connect, Tofaş içinde pek çok birim ve start up iş ortaklıkları ile birlikte geliştirilerek, satışa sunuldu.

FIAT YILDIZ BAYİ ÖDÜLLERİ

2017 yılı Fiat Yılın Yıldız Bayi Ödülleri sahiplerini buldu. Fiat Özakıncı Otomotiv, 2017 yılındaki başarılı performansı ile “Altın Yıldız Bayi” olurken, Bozüyük Otomotiv “Gümüş Yıldız Bayi”, Gürses Oto ise “Bronz Yıldız Bayi” olma başarısını gösterdi.

TEDARİKÇİ TOPLANTISI VE ÖDÜL TÖRENİ

“Tedarikçi Toplantısı ve Ödül Töreni” Bursa’da gerçekleştirildi. Başarılı çalışmalarıyla öne çıkan 15 tedarikçi, 8 ayrı kategoride ödüle layık görüldü.

PTT'YE FİLO TESLİMATI

Tofaş’ta üretilen Fiat Doblò ve Fiorino’dan oluşan 1.507 adetlik araç filosu, yapılan tören ile Posta ve Telgraf Teşkilatı Anonim Şirketi’ne (PTT) teslim edildi.

MAYIS

TÜRKİYE’DE 100.000’İNCİ EGEA SATIŞI

Fiat Egea’nın satışları, 100 bin adede ulaştı. Ankara Kartaş Otomotiv’de teslimatı gerçekleşen 100 bininci Egea, sedan karoserli versiyon oldu.

HAZİRAN**DOBLÒ “PREMIO PLUS” YENİLENDİ**

Tofaş'ta üretilen Fiat Professional Ailesi'nin üyesi Doblò, yenilenen “Premio Plus” donanım seviyesi ile pazara sunuldu.

FIAT 500C COLLEZIONE TÜRKİYE'DE

Fiat 500'ün stilini bir adım daha öteye taşıyan “500C Collezione”, Primavera ve Acquamarina modelleriyle Türkiye'de satışa sunuldu.

TEMMUZ**TOFAŞ 50'NCİ YILINI KUTLADI**

Tofaş, 50'nci yılını, Koç Holding ve Tofaş Yönetim Kurulu Başkanı Ömer M. Koç'un ev sahipliğinde düzenlenen bir etkinlikte kutladı. Etkinliğe FCA Yönetim Kurulu Başkanı John Elkann, Tofaş Yönetim Kurulu Üyesi ve FCA EMEA Başkanı Alfredo Altavilla, Koç Holding Şeref Başkanı Rahmi M. Koç, Koç Holding CEO'su Levent Çakıroğlu, Koç Holding Otomotiv Grubu Başkanı Cenk Çimen ve Tofaş CEO'su Cengiz Eroldu'nun yanı sıra Koç Topluluğu ve Tofaş'ın üst düzey yöneticileri, Tofaş bayi ve tedarikçileri katıldı.

SERGIO MARCHIONNE VEFAT ETTİ

Fiat Chrysler Automobiles CEO'su Sergio Marchionne, geçirdiği rahatsızlık sebebiyle vefat etti. Marchionne, otomotiv endüstrisinin küreselleşmesine katkıda bulunan en önemli sanayi insanlarından biriydi. 2005 yılından bu yana Tofaş Yönetim Kurulu'nda Başkan Yardımcısı olarak görev yapan Marchionne'nin Tofaş'a da büyük katkıları olmuştur. Sergio Marchionne'nin vefatının ardında FCA'nın CEO'luk görevine Michael Manley atandı. Tofaş'ın Yönetim Kurulu Başkan Yardımcılığı görevine ise Pietro Gorlier atandı.

2018'DE TOFAŞ

YENİ TOFAS.COM.TR YAYINDA

Tofaş'ın kurumsal internet sitesi www.tofas.com.tr, Tofaş'ın 50. kuruluş yılı vesilesiyle yenilendi.

“EGEA GENÇLER KUPASI” BAŞLADI

Fiat Motor Sporları Takımı'nın yetenekli gençleri motor sporları dünyasına kazandırmak üzere organize ettiği “Egea Gençler Kupası”, İzmir’de gerçekleştirilen ilk ayağında otomobil sporları tutkunları tarafından büyük ilgiyle karşılandı.

TOFAŞ'IN İLK İNTERAKTİF SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK RAPORU YAYINLADI

Türk otomotiv sanayiinde “Sürdürülebilirlik Raporu” yayınlayan ilk otomotiv üreticisi olarak Tofaş, 5'inci Sürdürülebilirlik Raporu'nu yayınladı. 2018 yılında ilk kez interaktif bir yapıyla yayınlanan raporda, Şirket'in performans verileri karşılaştırmalı olarak incelenebiliyor.

EYLÜL

TOFAŞ ÇALIŞANLARI 50. YILI COŞKUyla KUTLADI

Tofaş'ın 50. yılını kutlamak üzere tüm Tofaş çalışanları aileleriyle birlikte, Bursa fabrikasında düzenlenen konserde buluştu.

“PLOUTONION KUTSAL ALANI” VE “HADES HEYKELİ” ZİYARETE AÇILDI

2005'ten bu yana Hierapolis Antik Kenti'ne olan desteğini sürdüren Tofaş'ın, son iki yıldır antik kentte kazı ve restorasyon çalışmalarına destek olduğu “Ploutonion Kutsal Alanı” ve “Hades Heykeli” ziyarete açıldı.

EKİM**İHRACAT ADEDİ 3 MİLYONA ULAŞTI**

Tofaş'ın 50. yılında ihracat adedi 3 milyona ulaştı. 3 milyon adetlik ihracatın yaklaşık yarısını, 1 milyon 475 bin adetle Fiat Doblò modeli oluşturdu. İhracatın lideri Fiat Doblò'yu 830 bin adetlik ihracatla takip eden model ise Fiat Fiorino oldu. İlk kez 2015 yılı sonunda satışa sunulan Fiat Egea'nın ihracat adedi de Ekim ayı itibarıyla 334 bine erişti.

KASIM**KURUMSAL YÖNETİM NOTU 9,20'YE YÜKSELDİ**

SAHA Kurumsal Yönetim ve Kredi Derecelendirme Hizmetleri A.Ş. (SAHA) tarafından yapılan çalışma sonucunda, Tofaş'ın geçen sene 9,15 olan Kurumsal Yönetim Derecelendirme Notu 9,20'ye yükseldi.

FIAT'IN TEKNOLOJİK AİLESİ "MIRROR" TANITILDI

Yepyeni teknoloji donanımları, özel renk seçenekleri ve modele özgü aksesuarlarıyla dikkat çeken Fiat Egea Ailesi'nin Mirror Serisi tanıtıldı.

ARALIK**SOSYAL TESİSLER VE TOFAŞ AKADEMİ YENİLENDİ**

Tofaş'ın yenilenen sosyal tesisleri ve Tofaş Akademisi'nin ikinci binası, fabrika alanı içerisinde hizmete açıldı.

ÖDÜLLER

EGEA SEDAN YİNE ZİRVEDE

Otomotiv Distribütörleri Derneği (ODD) tarafından düzenlenen Gladlyatör Ödülleri kapsamında, 2018 yılı pazar sonuçlarına göre "Türkiye'nin En Çok Satan Otomobili" unvanıyla başarısı taçlandırılan ve böylece son 3 yılın en çok satan otomobili olan Fiat Egea Sedan, 34 bin adetlik satış ile yine zirvedeki yerini aldı.

TOFAŞ, TÜRKİYE'NİN İHRACAT ŞAMPİYONLARI ARASINDA

Tofaş; Türkiye İhracatçılar Meclisi'nin düzenlediği İhracat Şampiyonları töreninde, 2017 yılında en fazla ihracat yapan şirketler arasında 3. sırada yer aldı.

TOFAŞ AKADEMİ EĞİTİM VE GELİŞİM ALANINDA EN İYİ AKADEMİ

Tofaş Akademi, eğitim ve gelişim alanının en saygın ödülü olan ATD (Association for Talent Development) BEST Awards (Eğitim ve Gelişim Alanında En İyi Kurum) 2018'e layık görüldü.

TOFAS.COM.TR'YE ALTIN ÖRÜMCEK ÖDÜLÜ

Tofaş'ın yenilenen internet sitesi tofas.com.tr, 16. Altın Örümcek Web Ödülleri'nin Otomotiv kategorisinde birinci oldu.

FIAT MARKASINA ALTIN EFFIE

Effie Türkiye 2018'de "Medyayı Yeniden Yaratanlar" kategorisinde "İçerdesin" kampanyasıyla Fiat markası Altın Effie'nin sahibi oldu.

TOFAŞ'IN KALİTESİNİ DÜNYA ONAYLADI

2018 yılında dünya genelinde 11 farklı ülkeden katılımcılarla gerçekleştirilen Uluslararası Kalite Ödülleri'nde, Tofaş Kalite Ekibi, "Kalite Metodlarında İnovasyon" kategorisinde finale kaldı. Kalite Ekibi, eLUA Entegre Kalite Yönetim Platformu ile birlikte kalite metodlarında ortaya koydukları yenilikler ve elde edilen başarılı sonuçları uluslararası bir platformda ortaya koyma fırsatı yakaladı.

İSO "ÇEVRE ÖDÜLLERİ" NDE BİRİNCİLİK

Tofaş, İstanbul Sanayi Odası (İSO) tarafından bu yıl 18.'si düzenlenen "Çevre Ödülleri" "Büyük Ölçekli İşletme Çevre ve Sürdürülebilirlik Yönetimi" kategorisinde birinciliğe layık görüldü.

ÖDÜLLER

YILIN TV UYGULAMASI: FIAT DOBLÒ SAĞLAM SEÇİM

Otomotiv Distribütörleri Derneği (ODD) tarafından düzenlenen Gladyatör Ödülleri kapsamında, Fiat Doblò Sağlam Seçim reklam filmi “Yılın TV Uygulaması” seçildi.

İNSAN KAYNAKLARI'NA 8 ÖDÜL

İş dünyasının “Akademi Ödülleri” olarak nitelendirilen Brandon Hall Mükemmeliyet Ödülleri’nde Tofaş İnsan Kaynakları 8 ödül birden aldı.

STEVIE'DEN 7 ÖDÜL

Dünyanın en prestijli ödül kurumlarından biri olan “Stevie” tarafından “2018 En İyi İşverenler” ödüllerinde, Tofaş İnsan Kaynakları biriminin 7 farklı uygulaması ödüle layık görüldü.

FIAT MOBİL PAZARLAMADA EZBER BOZDU

Fiat markası IAB Europe’un düzenlediği MIXX Awards Europe töreninde de ödüle layık görüldü. İkincil ekran deneyiminde teknolojiyi efektif olarak kullanarak TV içerik tüketimine yeni bir boyut kazandıran “İçerdesin” projesi, GRAND PRIX ödülünün yanı sıra “Branded Content” (Markalı İçerik), “Integrated Advertising” (Entegre Reklam), “Video Advertising” (Video Reklamı) ve “Responsive Display Advertising” (Responsive Display Reklam) kategorilerinde 4 Gold ödülün sahibi oldu.

FIAT, BRAND OF THE YEAR ÖDÜLÜNÜN SAHİBİ OLDU

2017 yılında reklam, medya ve pazarlama iletişimi alanlarında büyük başarı sağlamış markaların ödüllendirildiği Campaign Türkiye Agency & Brand of the Year'da Fiat, binek araçlar kategorisinde ödülün sahibi oldu.

FIAT 500 YILIN OTOMOBİLİ

Auto Motor & Sport Türkiye Dergisi'nin düzenlediği "Yılın En İyi Otomobilleri-Best Cars 2018 Ödülleri"nde Fiat 500, A segmentinde yılın otomobili seçildi.

TOFAŞ LCA EKİBİNE BİRİNCİLİK ÖDÜLÜ

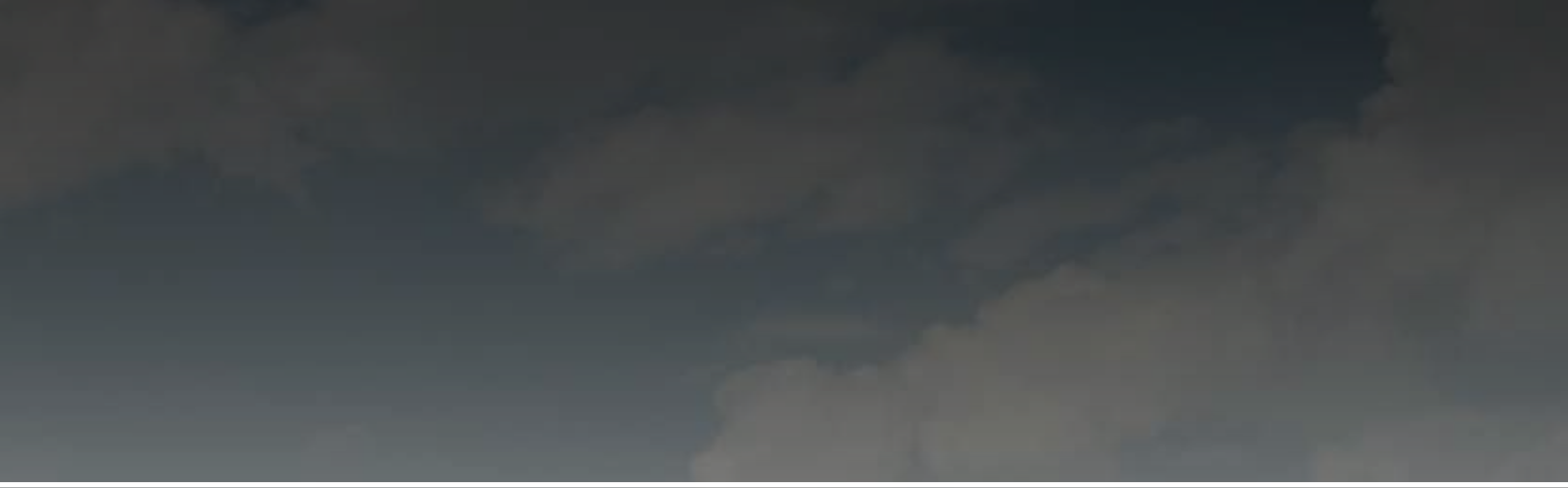

Tedarik Zinciri Direktörlüğü, Malzeme Lojistik Mühendisliği Yöneticiliği LCA (düşük maliyetli otomasyon) ekibi, 2018 yılında devreye aldığı "Tavan Kaplama Düşük Maliyetli Otomasyon" projesi ile Avrupa Otomotiv Lojistik Ödülleri Ambalaj & Malzeme Elleçleme İnovasyonu kategorisinde birincilik ödülüne layık görüldü.

EN ÇOK TERCİH EDİLEN MODEL

PAZARA SUNULDUĞU 2015 KASIM AYINDAN BU YANA İÇ PAZARDA TOPLAMDA 116.559 ADETLİK SATIŞ RAKAMINA ULAŞAN FIAT EGEA SEDAN, SON 3 YILDIR EN ÇOK SATAN MODEL OLMA UNVANINI KORUDU.

YÖNETİM KURULU BAŞKANI'NIN DEĞERLENDİRMESİ

Değerli hissedarlarımız,

DÜNYA KONJONKTÜRÜNDE KRİTİK BİR DÖNEMDEN GEÇİLİYOR.

Küresel ekonomideki büyüme eğilimi 2018 yılında da sürmüştür. Bununla birlikte, 2008 finansal krizinin üzerinden 10 yıl geçmiş ve sıkıntılıların aşılmasında çok mesafe kat edilmiş olsa da, krizin yaşandığı ülkelerin çoğunda milli gelirin 2008 öncesindeki seviyeleri yakalayamadığı bir gerçektir. Süregelen jeopolitik risklerin yanı sıra 2018 yılı ile uluslararası gündeme oturan ticaret savaşları, ivmelenmeye başlayan küresel büyüme ve ticaret açısından olumsuz bir gelişme olarak karşımıza çıkmıştır.

2018 yılında gelişmekte olan ülke piyasalarında sert dalgalanmalar yaşanmıştır. Geçtiğimiz yıl dört kez faiz artıran ABD Merkez Bankası (Fed) 2019'da sadece iki kez artışa gideceğini açıklarken, genel öngörü gelişmekte olan ülkelere yönelik risk algısında ek bir bozulmanın olmayacağı yönündedir.

IMF, yayınladığı Ocak 2019 "Dünya Ekonomik Görünüm Raporu"nda, küresel büyümenin, bazı Asya ve Avrupa ülkelerindeki görece zayıf performansa rağmen, 2018 yılında %3,7 seviyesinde gerçekleşeceği yönündeki tahminini korumuştur. Diğer taraftan küresel ekonominin 2019'da %3,5 ve 2020'de %3,6 büyüyeceği tahmin edilmiştir.

TÜRKİYE EKONOMİSİ BÜYÜMEDE İVME KAYBETMİŞTİR.

İlk iki çeyreğinde sırasıyla %7,2 ve %5,3 büyüme kaydedilen 2018 yılının 3. çeyreğinde baskısını artıran döviz kuru dalgalanmaları ile yüksek enflasyon ve faiz oranları, iktisadi aktiviteyi sınırlandırarak tüketici talebini de aşağı çekmiş, ekonomimizin büyüme oranı %1,6'ya gerilemiştir.

Döviz kuru gelişmelerinin de katkısıyla dış talep büyümeye önemli ölçüde destek vermiş, yılın son çeyreğinde de net ihracat büyümede önemli rol oynamıştır. Cari açığı azaltan ekonomik faaliyetlerdeki yavaşlama paralelinde sürmektedir. Dış ticaret dengesi ve net turizm gelirlerindeki olumlu seyir cari dengedeki iyileşmede etkili olmuştur.

Önümüzdeki dönemde, Yeni Ekonomi Planı'na uygun gerçekleştirmeler ve yapısal reformların başarısına paralel yeni bir denge patikasına geçilmesi yönündeki beklentilerimiz güçlüdür.

SEKTÖRÜMÜZ İÇİN ZORLU BİR YILDA TOFAŞ GÜÇLÜ DURUŞUNU KORUMUŞTUR.

2018'de otomotiv sektörünü etkileyen en önemli faktörler döviz kurlarındaki dalgalanma ve yükseliş eğilimindeki enflasyon olmuş; yurt içi talepte özellikle yılın ikinci yarısında önemli gerileme gözlenmiş; son iki ayda uygulamaya alınan vergi indirimiyle sektörde bir hareketlenme yaşanmıştır.

TOFAŞ, ÖNÜMÜZDEKİ DÖNEMDE DE GELECEĞİ HAZIRLAYAN KURULUŞLARDAN BİRİ OLARAK VARLIĞINI DAHA DA GÜÇLENEREK SÜRDÜRECEKTİR.

Türkiye otomotiv sektörü üretimi 2018 yılında %8,59 azalarak 1.550.150 adet gerçekleşmiştir. Otomobil ve hafif ticari araç toplam pazarı %35 daralırken, satışlar 620.937 adet olmuştur. Toplam pazarın %78'ini oluşturan otomobil pazarı satışları %33 azalırken, hafif ticari araç pazarı satışlarındaki gerileme %42 oranındadır. İhracat adedi %1,04 düşüşle 1.318.869 adede gerilemiş, ihracat değeri ise %10,8 oranında artarak 32.232 milyon dolar seviyesine ulaşmıştır.

2018 yılında satışlar içindeki %91'lik yerli üretim payıyla sektör lideri olan Tofaş, ar-ge'ye en çok yatırım yapan firma olarak da öne çıkmaktadır. Tofaş, Türkiye otomotiv sektörünün lider oyuncularından biri olarak 2018 yılında da toplam üretimin %19'unu ve ihracatın %18'ini gerçekleştirme başarısını göstermiştir.

Tofaş'ta geliştirilip üretilen ve Avrupa başta olmak üzere dünyanın yaklaşık 50 ülkesine ihraç edilen Fiat Egea Sedan, pazara sunulduğu 2015 Kasım ayından bu yana iç pazarda toplamda 116.559 adetlik satış rakamına ulaşarak, son 3 yılın en çok satan modeli unvanına hak kazanmıştır. Fiat Egea Sedan, 2018 yılında ülkemizde 33.650 adet satılarak müşterilerin birinci tercihi olduğunu tekrar kanıtlamıştır. Egea ailesi, ihraç pazarlarında da Fiat Tipo ve Dodge Neon model isimleriyle güçlü satış grafiğini devam ettirmektedir.

Döviz kuru-enflasyon sarmalının yarattığı sorunların yanı sıra, AB pazarındaki büyümenin yavaşlaması, Brexit sürecinin doğuracağı alternatif senaryolar ve küresel ticaret savaşları 2019 yılı için sektörümüzün önünde risk unsurları olarak durmaktadır.

Tofaş, üretim gücü ve ihracat potansiyeli ile zorlukları aşacağına inandığımız sektörümüzün itici güçlerinden biridir. Şirketimiz, gerek üretim kapasitesi ve ar-ge gücü gerekse ulusal ve uluslararası pazarlardaki güçlü konumu ile önümüzdeki dönemde de geleceği hazırlayan kuruluşlardan biri olarak varlığını daha da güçlenerek sürdürecektir.

50 YILIN GURURUYLA DAHA GÜÇLÜ GELECEĞE...

Kurucumuz Vehbi Koç'un "Türk insanını otomobil sahibi yapma" vizyonu ile temelleri atılan Tofaş, yarım asırdır ülkemizin otomotiv sektörünün gelişiminde önemli rol oynamakta, uluslararası pazarlarda sunduğu araçlar ile de ülkemizi küresel ölçekte başarıyla temsil etmektedir.

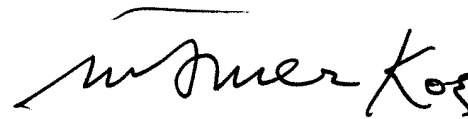
Tofaş'ın hikâyesi, Türk insanının bir hedefe inanarak çalışmasının ve başarmasının, diğer taraftan da Koç Holding ve Fiat Chrysler Automobiles gibi iki büyük grubun güçlü işbirliğinin güzel örneklerinden biri olmuştur. Yarım asırdır karşılıklı anlayış ve güvenle devam eden güçlü ortaklığımız sonucunda gerçekleştirdiğimiz tarihi yatırımlar ve başarılı projelerle, rekorlar kıran bir otomotiv gücünün başarılarına şahit olmanın gururunu yaşıyoruz.

Gelişmiş ar-ge merkezinin gücüyle, hem otomobil hem de ticari araç üreten tek otomotiv şirketi olan Tofaş, yarattığı dış ticaret fazlası ve istihdamla ülkemize ve Türkiye otomotiv endüstrisine önemli katma değer sağlayan lider bir kuruma dönüşmüştür.

Tofaş; ilkeleri, deneyimi ve yetkinlikleriyle güçlü bir büyüme refleksine sahiptir. Şirketimizin ülkemiz ve paydaşları için yarattığı değerden büyük memnuniyet duyuyor; bu değeri daha ileri taşımak için küreselleşmeye, yenilikçiliğe, teknolojiye ve yaratıcılığa verdiğimiz önemle, cesaretle ve sorumlulukla yeni yatırımlara ve atılımlara devam etme kararlılığımızı vurgulamak istiyorum.

Tüm paydaşlarımıza başarılarımıza ortak oldukları için içtenlikle teşekkür ederim.

Saygılarımla,

Ömer M. Koç
Yönetim Kurulu Başkanı

YÖNETİM KURULU

ÖMER M. KOÇ
Yönetim Kurulu Başkanı
Columbia College'dan (ABD) 1985 yılında BA derecesiyle mezun olmuştur. Bir sene Kofisa Trading'de çalışmıştır. 1989'da Columbia Business School'dan MBA derecesi almıştır. Ramerica Intl. Inc.'de çalıştıktan sonra, 1990 yılında Koç Topluluğu'na katılmıştır. Koç Holding'de Finansman Koordinatörlüğü, Enerji Grubu Başkan Yardımcılığı ve Başkanlığı gibi üst düzey görevlerde bulunmuştur. 2004 yılında Koç Holding Yönetim Kurulu Üyesi olmuş, Mayıs 2008'de Yönetim Kurulu Başkan Vekilliği görevini üstlenmiştir. Şubat 2016'dan bu yana Koç Holding Yönetim Kurulu Başkanı olarak görev yapmaktadır. Ömer M. Koç; 6 Nisan 2016'dan bu yana Tofaş Yönetim Kurulu Başkanlığı'nı yürütmektedir.

PIETRO GORLIER
Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı
Pietro Gorlier, Torino Üniversitesi'nden ekonomi ve işletme bölümünde lisans eğitimini tamamlamıştır. Gorlier, 1989 yılında Iveco'da Piyasa Analisti olarak Fiat Grubuna katılmış ve Lojistik, Satış Sonrası ve Müşteri Hizmetleri alanlarında çeşitli görevler üstlenmiştir. 2006 yılında Fiat Group Automobiles'ta Ağ Geliştirme alanında çalışmaya başlayan Gorlier, daha sonra Chrysler Grubu'ndan Fiat Group Automobiles S.p.A. ve CNH Global N.V'de görev almıştır. 2009 yılında Chrysler Group LLC- MOPAR Marka Servisi, Parça ve Müşteri Hizmetleri'ne Başkan ve İcra Kurulu Başkanı olarak atanan Gorlier, 2015 yılında görevine Uygulayıcı Genel Müdür (COO) olarak devam etmiştir. Pietro Gorlier, Ekim 2018'de Avrupa, Orta Doğu, Afrika Bölgesi'nin Uygulayıcı Genel Müdür (COO) olarak atanmıştır. Eylül 2011'den bu yana Group Executive Council (GEC) ve Global Head of Parts & Service (MOPAR) üyesidir.

CENGİZ EROLDU
Yönetim Kurulu Üyesi - CEO
İstanbul Üniversitesi İşletme Fakültesi'nden 1988 yılında mezun olan Cengiz Eroldu, 1993-1995 yılları arasında İtalya'da LUISS Üniversitesi'nde MBA programını tamamlamıştır. Eroldu, iş yaşamına 1989 yılında Koç Holding'de Denetim Uzmanı olarak başlamıştır. 1995 yılında Tofaş'a Muhasebe ve Endüstriyel Kontrol Müdür Yardımcısı olarak atanmış Eroldu, 2001-2008 yılları arasında Muhasebe ve Endüstriyel Kontrol Müdürlüğü, Bütçe ve Kontrol Müdürlüğü ve 2008-2015 arasında da Mali Direktörlük görevlerini yerine getirmiştir. Eroldu, 2015 yılından bu yana Tofaş Yönetim Kurulu Üyesi ve CEO olarak görev yapmaktadır.

TEMEL KAMİL ATAY
Yönetim Kurulu Üyesi
Temel Kamil Atay, İTÜ Makine Mühendisliği mezuniyetinin ardından Wayne State Üniversitesi (ABD) İşletme Bölümü'nde ihtisas yapmıştır. Koç Topluluğu'na 1966 yılında katılmış, Otoyol Sanayi A.Ş. ve Tofaş Türk Otomobil Fabrikası A.Ş. Genel Müdürlüğü görevlerinin yanı sıra Koç Holding bünyesinde çeşitli üst düzey görevlerde bulunmuştur. 2000-2001 yıllarında Koç Holding'in CEO'luğunu yapmıştır. 1996 yılından bu yana Koç Holding Yönetim Kurulu Üyesidir.

LEVENT ÇAKIROĞLU Yönetim Kurulu Üyesi

Levent Çakıroğlu, Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi İşletme Bölümü'nde lisans eğitimini tamamlamış, University of Illinois'den yüksek lisans derecesini almıştır. İş yaşamına 1988'de Maliye Bakanlığı'nda Hesap Uzmanı olarak başlamıştır. Ardından, 1997-1998 yılları arasında Bilkent Üniversitesi'nde yarı zamanlı Öğretim Görevlisi ve Maliye Bakanlığı Mali Suçları Araştırma Kurulu Başkan Yardımcısı olarak görev yapmıştır. Koç Holding'e 1998 yılında Mali Grup Koordinatörü olarak katılmış, 2002-2007 yılları arasında Koçtaş Genel Müdürlüğü, 2007-2008 yıllarında Migros Genel Müdürlüğü, 2008-2015 yıllarında Arçelik Genel Müdürlüğü ve 2010-2015 yıllarında da Koç Holding Dayanıklı Tüketim Grubu Başkanlığı görevlerini üstlenmiştir. Şubat 2015'te Koç Holding CEO Vekili olarak atanan Çakıroğlu, Nisan 2015'ten bu yana Koç Holding CEO'su olarak görev yapmaktadır. 2016 yılından bu yana Koç Holding Yönetim Kurulu Üyesidir.

DAVIDE MELE Yönetim Kurulu Üyesi

Davide Mele, yüksek öğrenimini Torino Politeknik Üniversitesi Mühendislik Bölümü'nde tamamlamıştır. 2001 yılında Fiat Grubu, Fiat Revit S.r.l.'da Uzman Denetçi olarak göreve başlayan Mele, daha sonra Fiat Auto - Ford ortaklık anlaşmasının tüm mali yönlerini yöneten Finans Kontrolörü olmak üzere Denetim Departmanı'nda ve Proje Kontrolörü olarak çeşitli görevler üstlenmiştir. 2013 yılında Fiat S.p.A.'nin Finansal Planlama ve Analiz Başkanlığı görevine başlayan Mele; finansal planlama, bütçeleme, hem Chrysler LLC hem de Fiat S.p.A için kurumsal düzeyde raporlama ve analiz sorumluluklarını üstlenmiştir. Mele, 2016 yılında FCA Group Binek Araçlar Denetim Başkanı olarak görevlendirilmesi ve 2017 yılında Latin Amerika Uygulayıcı Genel Müdür (COO) Vekili olarak atanması dahil olmak üzere, Grup içinde diğer önemli rollerde bulunmaktadır. Davide Mele, Nisan 2018'de EMEA Bölgesi Uygulayıcı Genel Müdür (COO) Vekili olarak atanmıştır.

İSMAİL CENK ÇİMEN Yönetim Kurulu Üyesi

İsmail Cenk Çimen, İstanbul Teknik Üniversitesi Endüstri Mühendisliği Bölümü'nden mezun olmasının ardından yüksek öğrenimini ABD'de Stanford ve Los Angeles California üniversitelerinde Yönetici Geliştirme programıyla sürdürmüştür. Koç Topluluğu'na 1991'de Nasoto'da Yetiştirme Elemanı olarak başlamış, 1993-1996 yıllarında Otosan Pazarlama'da Satış Koordinatörlüğü, Bölge Müdürlüğü ve İthalat Müdürlüğü görevlerinde bulunmuştur. 1996-1998 yıllarında Ford Otosan'da Filo Satış Müdürlüğü yapmış, 1998 yılında Otokoç Ankara'ya Genel Müdür olarak atanmıştır. 2001 yılında Otokoç çatısı altında birleştirilen şirketlerin Genel Müdürlüğü'ne, 2005 yılında Otokoç'la birlikte Birmot'un Genel Müdürlüğü'ne atanmış, yine aynı yıl Avis Araç Kiralama da kendisine bağlanmıştır. Haziran 2009'dan bu yana Koç Holding Otomotiv Grubu Başkanı olarak görev yapmaktadır.

YÖNETİM KURULU

GIORGIO FOSSATI
Yönetim Kurulu Üyesi

Giorgio Fossati, yüksek öğrenimini İtalya'da Torino Üniversitesi Hukuk Bölümü'nde tamamlamıştır. Profesyonel iş hayatına 1988 yılında Iveco S.p.A.'nın Hukuk Bölümü'nde başlamıştır. 1999 yılında Fiat S.p.A.'nın Hukuk Bölümü'ne katılmıştır. 2002 yılında FCA Italy S.p.A.'nın Genel Danışmanı olmuştur. 2011 yılından bu yana FCA'nın EMEA Bölgesi Genel Danışmanı ve Fiat Chrysler Automobiles N.V.'nin Kurumsal Genel Danışmanı olarak görev yapmaktadır. Fossati aynı zamanda FCA US LLC, FCA Italy S.p.A., Teksid S.p.A., Fiat Chrysler Finance S.p.A., Fidis S.p.A., FCA Partecipazioni S.p.A., Fiat Chrysler Risk Management S.p.A., Abarth & C. S.p.A.'da Yönetim Kurulu Üyesi ve FCA Poland S.A.'da İcra Kurulu Üyesi'dir.

SERGIO DUCA
Bağımsız Yönetim Kurulu Üyesi

Milano Bocconi Üniversitesi Ekonomi ve İşletme alanlarından dereceyle mezun olan Sergio Duca, yetkili uzman muhasebeci ve denetçi olarak, PricewaterhouseCoopers aracılığıyla İtalya'da birçok şirketin dış denetçiliğini yapmıştır. Duca, 1997-2007 yılları arasında PricewaterhouseCoopers S.p.A.'da başkanlık görevini üstlenmiştir. Ayrıca, daha önce Silvio Tronchetti Provera Vakfı Denetçiler Kurulu Başkanı, Mayıs 2016 tarihine kadar Compagnia di San Paolo Denetçiler Kurulu Başkanı, Edison Vakfı Danışma Kurulu Üyesi ve Milano Bocconi Üniversitesi Kalkınma Komitesi Üyesi, Milano Bocconi Üniversitesi Mezunlar Derneği Denetçiler Kurulu Başkanı ve ANDAF (İtalya Finans Direktörleri Derneği) Denetçiler Kurulu Üyesi olarak görev yapmıştır. Sergio Duca, 2008-2016 yılları arasında Orizzonte SGR S.p.A.'nın Yönetim Kurulu Başkanı ve Mayıs 2015 tarihine kadar Exor S.p.A.'nın Kanuni Denetçiler Kurulu Başkanı olarak görev yapmış olup, Nisan 2015 tarihine kadar GTEchin Kanuni Denetçiler Kurulu Başkanlığı ve denetçiliği görevlerinde bulunmuştur. Nisan 2010 tarihine kadar ise Tosetti Value SIM'nin Kanuni Denetçiler Kurulu Başkanı ve Sella Gestioni SGR'nin Bağımsız Direktörü olarak görev yapmıştır. Sergio Duca, Nisan 2010 tarihinden bu yana Enel S.p.A.'nın Kanuni Denetçiler Kurulu Başkanı olarak görev yapmaktadır. Sergio Duca ayrıca, Compagnia di San Paolo Okul Vakfı ve ISPI (İtalya Uluslararası Siyaset Çalışmaları Enstitüsü) Denetçiler Kurulu Başkanı ve Intesa San Paolo Onlus Vakfı Denetçiler Kurulu Üyesi olarak görevlerine devam etmektedir.

NESLİHAN TONBUL
Bağımsız Yönetim Kurulu Üyesi

1981 yılında Rutgers Üniversitesi Ekonomi ve Siyasal Bilgiler bölümünden mezun olan Neslihan Tonbul, 1983 yılında The Fletcher School of Law and Diplomacy-Tufts Üniversitesi Uluslararası Finans ve Ekonomik Gelişme dallarında yüksek lisansını tamamlamıştır. 1983-2008 yılları arasında he Irving Trust Company, The Bank of New York ve BNY Mellon gibi çeşitli uluslararası finans kuruluşlarının New York, Londra ve İstanbul temsilciliklerinde üst düzey yönetici görevlerine getirildikten sonra, Orta Doğu, Afrika, Doğu Avrupa ve Türkiye'yi kapsayan bölge müdürü olarak görevlendirilmiştir. 2008'den bu yana Türkiye'de çeşitli holding ve kurumlarda yönetim kurulu üyeliklerine devam eden Neslihan Tonbul; Tofaş, Petkim, Alarko Holding ve Vakıfbank International'daki yönetim kurulu üyelik görevlerini sürdürmektedir. Harvard Business School'da eğitim alarak CFEG ile Aile Şirketleri Yönetimi konusunda uzmanlaşan Tonbul, 2017'den bu yana Koç Üniversitesi'nde, Ekonomi ve İdari Bilimler Fakültesinde "Aile Şirketleri Yönetimi" üzerine dersler vermektedir.

DÖNEM İÇİNDE YÖNETİM KURULU'NDA GÖREV ALAN ÜYELER

YÖNETİM KURULU		GÖREV SÜRESİ	
Adı Soyadı	Görevi	Başlangıç	Bitiş
Mehmet Ömer KOÇ	Başkan	28.03.2017	15.03.2019
Sergio MARCHIONNE	Başkan Yardımcısı	28.03.2017	25.07.2018
Pietro GORLIER	Başkan Yardımcısı	02.11.2018	15.03.2019
Cengiz EROLDU	Üye ve CEO	28.03.2017	15.03.2019
Temel Kamil ATAY	Üye	28.03.2017	15.03.2019
Levent ÇAKIROĞLU	Üye	28.03.2017	15.03.2019
Alfredo ALTAVILLA	Üye	28.03.2017	02.11.2018
Davide MELE	Üye	02.11.2018	15.03.2019
İsmail Cenk ÇİMEN	Üye	28.03.2017	15.03.2019
Giorgio FOSSATI	Üye	28.03.2017	15.03.2019
Gökçe BAYINDIR	Bağımsız Üye	28.03.2017	15.03.2018
Libero MILONE	Bağımsız Üye	28.03.2017	15.03.2018
Sergio DUCA	Bağımsız Üye	15.03.2018	15.03.2019
Neslihan TONBUL	Bağımsız Üye	15.03.2018	15.03.2019

(*) Yönetim Kurulu'nun seçim tarihini müteakip görev süreleri dikkate alınmıştır. (28.03.2017 - 28.03.2018 ve 15.03.2018 - 15.03.2019)

YÖNETİM KURULU ÜYELERİNİN GÖREV, YETKİ VE SINIRI İLE DENETİM

- Gerek Yönetim Kurulu Başkanı gerekse Yönetim Kurulu Üyeleri Türk Ticaret Kanunu'nun ilgili maddeleri ve Şirket Esas Sözleşmesi'nin 11'inci maddesinde belirtilen görev ve yetkileri haizdir.
- Ayrıca, Esas Sözleşmesi'nin 10'uncu maddesinde Yönetim Kurulu Kararları hakkında düzenleme mevcuttur.
- Şirket Esas Sözleşmesi'nin 13'üncü maddesinde ise, Denetime ilişkin düzenlemeye yer verilmiştir.

CEO'NUN DEĞERLENDİRMESİ

Değerli paydaşlarımız,

TOFAŞ İÇİN BAŞARILARLA DOLU BİR YIL

Tofaş'ın 50. yılını kutladığımız 2018'deki iş sonuçlarımız, bu yılı bizler için daha da anlamlı kılmıştır. 2018 yılında 302 bin adetlik üretim yapan Tofaş, Türk otomotiv sanayi üretiminin %19'unu ve ihracatının da %18'ini tek başına gerçekleştirmiştir.

Tofaş, 2018 yılında Türkiye otomobil ve hafif ticari araç pazarında temsil ettiği Fiat, Fiat Professional, Alfa Romeo, Jeep, Ferrari ve Maserati markalarıyla %11,7 pazar payı elde etmiştir. İç pazarda otomobil satışlarında %9,1 pazar payı ile 3. sırada, hafif ticari araç pazarında ise %21,1'lik pazar payı ile 2.

sırada yer almıştır. Fiat markası, otomobil ve hafif ticari araç toplam satışları sıralamasındaki 2.'liğini, %11,3 pazar payı ve 70 bin satış adediyle sürdürmüştür.

Egea Sedan ulaştığı satış performansı ile üretimine başladığı yıldan bu yana sürdürdüğü Türkiye'nin en çok tercih edilen aracı olma başarısını üçüncü yılına taşımış, 2018 yılında %7'lik pazar payına ulaşmıştır. Fiat Egea model ailesinin 2018 yılı toplam satışı 36.649 adede ulaşırken, yollarla buluştuğu ilk günden bu yana Türkiye'deki toplam satışı 128 bin adedi aşmıştır.

Tofaş, 2018 yılında 244 bin adetlik ihracat ile ihracat sıralamasında 3. sırada yer almış; 3,1 milyar ABD doları ihracat geliri elde etmiştir. Bu faaliyetler sonucunda 1,3 milyar dolar dış ticaret fazlası yaratmıştır.

2018 yılı finansal performansımıza baktığımızda bir önceki yıla oranla 6,5 artışla, 18,6 milyon TL tutarında ciro elde eden Şirketimizin, 2018 yılı net kârı da %3,7'lik artış ile 1.330 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. Tofaş'ın 2018 yılı FAVÖK marjı bir önceki yıla oranla 1,9 puan artarak %13,4 ve FAVÖK'ü de %24,4 oranındaki artış ile 2,5 milyon TL olarak gerçekleşmiştir.

TEKNOLOJİ VE İNSAN KAYNAĞIMIZA YATIRIM

Tofaş Ar-Ge Merkezi, 700'e yakın çalışanı ve yaptığı yatırımlar ile Fiat Chrysler Automobiles'ın Avrupa'daki en büyük ar-ge merkezlerinden biridir.

Yeni Doblò'nun Opel, Vauxhall ve Dodge Ram markaları için de geliştirilmesini ve Tofaş'ın dört farklı markaya üretim yapmasını sağlayarak ihracatının artmasında önemli rol oynamış olan Tofaş Ar-Ge Merkezi, Egea markasıyla sedan, hatchback ve station wagon ürün geliştirme projelerini de yürütmüştür. Tofaş Ar-Ge sorumluluğunda geliştirilen Egea ailesinin, 2018 yılında da yeni versiyonlar ve güncel teknolojik donanımlarla güncellenmesi, Egea, Doblò ve Fiorino için bağlantı teknolojisi "Fiat Yol Arkadaşım Connect" in geliştirilmesi ar-ge çitamızı yukarıya taşımıştır.

TOFAŞ'IN 50. YILINI KUTLADIĞIMIZ 2018 YILINDAKİ BAŞARILI SONUÇLARIMIZ, BU YILDÖNÜMÜNÜ BİZLER İÇİN DAHA DA ANLAMLILIKILMIŞTIR.

Temelleri 2010 yılında atılan ve Tofaş'ın "bilgi fabrikası" rolünü üstlenen, Şirketin gelecek yolculuğunda önemli bir unsur olarak gördüğümüz Tofaş Akademi, kapsamlı içerik altyapısına sahip bir gelişim platformunu temsil etmektedir.

Eğitim ve gelişim alanında dünyanın en saygın ödülü olarak kabul edilen 'Association for Talent Development (ATD) Best' tarafından dünyadaki en iyi 45 kurumsal akademi arasında en iyi seçilerek, Stevie ve Brandon Hall ödüllerinin ardından başarısını ATD BEST Ödülü'yle taçlandıran Tofaş Akademi, 2018 yılında aldığı pek çok farklı ödülle önemli bir başarıya imza atmıştır.

AMACIMIZ, İLK ELLİ YILIMIZDA YAKALADIĞIMIZ SÜRDÜRÜLEBİLİR BAŞARIYI DEVAM ETTİRMEK.

Tofaş yarım asırda, iç pazara satmak üzere üretim yapan bir şirketten, dünya pazarları için ürün geliştiren ve geliştirdiği ürünleri dünyanın dört bir yanına ihrac eden bir şirket haline dönüşmüş, sayısız başarıya imza atmıştır. Küresel pazarlar için bir üretim ve ar-ge merkezi olmamız, son yıllarda hayata geçirdiğimiz, Doblò, Fiorino ve Egea projelerinin başarıları ile birleşince, Türkiye'de en yüksek üretim ve ihracat adetlerini gerçekleştirmemizin yolunu açmıştır. En gurur verici olan ise, ürün ve hizmetlerimizle Türkiye ve dünyada milyonlarca kişinin yaşamlarının bir parçası olmamızdır.

Türkiye otomotiv sanayisinin gelişimine öncülük ederken, çevre ve sürdürülebilirlik konusundaki uygulamalarımızla da hep daha iyisi için çalışıyoruz. Çevresel sürdürülebilirlik odaklı çalışmalarımızın temelinde elektrifikasyon, araç hafifletme ve araç enerji tüketimi azaltma konuları yer alıyor. BİST Sürdürülebilirlik Endeksi'nde yer alan Tofaş, çevre etkisinin azaltılmasında, enerji verimliliğinde ve iş güvenliğinde önemli kazanımlar elde etmektedir. WCM Enerji Yönetim Metodolojisi kapsamında yürütülen projelerimiz sonucunda, 2018 yılsonu itibarıyla toplam 79.935 GJ enerji tasarrufu ve buna bağlı olarak 5.383 ton CO₂ azaltımı sağlanmıştır. Araç başına enerji tüketimimizi ve emisyon miktarını azaltırken, 64 milyon m³ su da geri kazanılmıştır.

Bu edimlerle birlikte, 2018 yılında İstanbul Sanayi Odası "Çevre Ödülleri"nde "Çevre ve Sürdürülebilirlik Yönetimi" kategorisinde birinciliğe layık görüldük. Dünya klasında iş güvenliği faaliyetlerimiz kapsamında 2006 yılından bu yana, Kayıp Günlü Kazalanma frekansımızı da %95 oranında azaltmış bulunuyoruz. MESS İş Sağlığı ve Güvenliği Yarışmaları'nda 2 yıldır üst üste Altın Eldiven ödülünde birincilik elde eden Tofaş, 2018 yılında da Altın Öneri Kategorisi'nde ödüle layık görülmüştür.

Diğer yandan, yıllardır spordan kültür, sanat ve eğitime kadar uzanan geniş bir alanda sosyal sorumluluk projelerimizle geleceğe de yatırım yapıyoruz, üretirken öğrendiklerimizi toplumla paylaşıyoruz.

Önümüzdeki 50 yılda bizi bekleyen değişimin boyutları bugüne kadar yaşadıklarımızdan daha büyük olacak. Gelişen teknoloji ve dijitalleşme ve iklim değişikliği gibi unsurlar sadece iş yapış şekillerimizi değil yaşam tarzını, dolayısıyla müşteri beklentilerini de değiştiriyor. Bundan sonrası için amacımız, ilk 50 yılımızda yakaladığımız sürdürülebilir başarıyı, müşterileri için değer üreten, çalışanlarının ve iş ortaklarının parçası olmaktan gurur duydukları "küresel bir şirket" olarak devam ettirmektir.

Hissedarlarımız, müşterilerimiz, çalışanlarımız, bayi ve tedarikçilerimiz başta olmak üzere tüm paydaşlarımıza destek ve katkıları için en derin teşekkürlerimi sunarım.

Saygılarımla,

Cengiz Eroldu
Yönetim Kurulu Üyesi ve CEO

ÜST YÖNETİM

CENGİZ EROLDU
Yönetim Kurulu Üyesi - CEO
İstanbul Üniversitesi İşletme Fakültesi'nden 1988 yılında mezun olan Cengiz Eroldu, 1993-1995 yılları arasında İtalya'da LUISS Üniversitesi'nde MBA programını tamamlamıştır. Eroldu, iş yaşamına 1989 yılında Koç Holding'de Denetim Uzmanı olarak başlamıştır. 1995 yılında Tofaş'a Muhasebe ve Endüstriyel Kontrol Müdür Yardımcısı olarak atanan Eroldu, 2001-2008 yılları arasında Muhasebe ve Endüstriyel Kontrol Müdürlüğü, Bütçe ve Kontrol Müdürlüğü ve 2008-2015 arasında da Mali Direktörlük görevlerini yerine getirmiştir. Eroldu, Ocak 2015'te Tofaş Yönetim Kurulu Üyesi ve CEO olarak atanmıştır.

FABRIZIO RENZI
Mali Direktör
İtalya'da Sapienza Università di Roma Ekonomi ve Ticaret Bölümü'nden 1993 yılında mezun olan Fabrizio Renzi, meslek hayatına 1992 yılında muhasebeci ve vergi danışmanı olarak başlamıştır. Renzi, 1998 yılından bu yana Fiat Chrysler çatısı altında çeşitli görevlerde yer almıştır. 2013 yılına dek Finans Bölümü'nde farklı kademelerde görev yapan Renzi, 2014-2018 döneminde Sırbistan FCA'da CFO olarak görev almış, 2018 itibarıyla Tofaş'a Mali Direktör olarak atanmıştır.

ZEKİ ERDAL ŞİMŞEK
Fabrika Direktörü
Zeki Erdal Şimşek, İstanbul Teknik Üniversitesi Uçak ve Uzay Bilimleri Fakültesi'nden 1987 yılında uçak mühendisi olarak mezun olmuş, yüksek lisansını da İstanbul Üniversitesi İşletme ve İş İdaresi programında 1989 yılında tamamlamıştır. 1990 yılında Tofaş'ta proje mühendisi olarak çalışma hayatına başlayan Şimşek, Tofaş'taki 11 yılın ardından Kahire'deki Fiat otomobil fabrikasına Fabrika Müdürü olarak atanmıştır. 2003 yılında Tofaş'a dönerek farklı departmanlarda yöneticilik görevleri yapan Şimşek, Tofaş'ta Kalite Direktörlüğü görevini üstlenmiştir. Şimşek, Nisan 2017'den itibaren Fabrika Direktörü olarak görev yapmaktadır.

ALTAN AYTAÇ
Fiat İş Birimi Direktörü
Altan Altay, 1992 yılında Boğaziçi Üniversitesi Endüstri Mühendisliği Bölümü'nden mezun olduktan sonra, çalışma hayatına Tofaş Oto Ticaret'te başlamış ve ticari alandaki ilk lojistik departmanın kuruluşunda görev almıştır. 1997 yılında Koç Üniversitesi'nde MBA yüksek lisans programını tamamlamıştır. Aynı yıl CBU Lojistik Departman Müdürü olmuştur. Dış lojistik alanında üretim ile entegrasyon ve yalınlaşma projelerini tamamladıktan sonra, 2003 yılında Ticari Projeler Koordinatörlüğü'ne, 2004 yılında Fiat Marka Müdürlüğü'ne, 2006 yılında da Alfa Romeo ve Lancia markalarının Türkiye İş Birimi Direktörlüğü'ne getirilmiştir. 2008 yılında Tofaş'ın Tedarik Zinciri Direktörlüğü'ne atanan Aytaç, 2015 yılı Ocak ayında Satış Sonrası ve Yedek Parça Direktörü olarak atanmıştır. Ağustos 2015 tarihi itibarıyla Fiat İş Birimi Direktörü olarak görev yapmaktadır.

VINCENZO CUSOLITO

Ar-Ge Direktörü

İtalya Padua Üniversitesi'nden 1996 yılında Makina Mühendisi olarak mezun olan Vincenzo Cusolito, kariyerine Fiat'ta başlamış, pres atölyesinde vardiya müdürlüğü ve satın alma departmanında pazar analisti görevlerini üstlenmiştir. 2006 yılında Yeni Palio ve Grand Siena'nın model sorumlusu olarak atanmış Cusolito, Brezilya'da o dönem yılın otomobili seçilen Palio'nun lansmanına kadar FIASA'da çalışmaya devam etmiştir. 2011 yılında İtalya'ya dönerek Egea Ailesi'nin Model Sorumlusu olarak göreve başlayan Cusolito, ardından EMEA bölgesi Şasi ve Taşıt Dinamikleri Birimi Sorumlusu olarak atanmıştır. Cusolito, Nisan 2017'de Tofaş'ta Ar-Ge Direktörü olarak göreve başlamıştır.

SINAN SAİP BEL

Lancia, Alfa Romeo, Jeep®

Direktörü

Orta Doğu Teknik Üniversitesi Makine Mühendisliği Bölümü'nden 1997 yılında mezun olan Sinan Saip Bel, iş yaşamına 1999 yılında Aygaz A.Ş.'de Ege Bölge Dökmegaz Satış Sorumlusu olarak başlamıştır. 2002 yılında Aygaz Dökmegaz Pazarlama Sorumlusu olarak kariyerine devam etmiş, sonrasında ise sırasıyla 2003-2004 yılları arasında Borusan Oto'da Servis Danışmanı, 2004-2005 yılları arasında Doğu Otomotiv'de Satış Sonrası Hizmetler Bölge Şefi, 2005-2008 yılları arasında da Doğu Oto'da Satış Sonrası Hizmetler Müdürü olarak görev yapmıştır. 2009 yılında Tofaş A.Ş. iştirak şirketlerinden Fer Mas A.Ş.'de Servis Müdürü olarak çalışmaya başlayan Bel, 2014 yılında Fer Mas Şirket Müdürü ve bu göreve ilave olarak 2017 yılında Alfa Romeo ve Jeep® Direktörü olarak atanmıştır. Aynı zamanda Fer Mas A.Ş. Yönetim Kurulu Üyesidir.

BURHAN ÇAKIR

İnsan Kaynakları Direktörü

Burhan Çakır, Orta Doğu Teknik Üniversitesi Makine Mühendisliği Bölümü'nden 1986 yılında mezun olmuştur. Profesyonel iş hayatına 1989 yılında Tofaş'ta Pres Üretim Bölümü'nde mühendis olarak başlamıştır. 1993-2004 yılları arasında Pres Atölyesi Yöneticiliği, Gövde Üretim Birim Müdürlüğü, Parça İhracat Birim Müdürlüğü, Endüstriyel Kontrol Müdürlüğü görevlerini yerine getirmiştir. Çakır, 2004 yılından beri İnsan Kaynakları Direktörü olarak çalışmaktadır.

ÖMER ÖZGÜR ÇETİNOĞLU

Bilgi ve İletişim Teknolojileri

Direktörü

1992 yılında Boğaziçi Üniversitesi Bilgisayar Mühendisliği Bölümü'nden mezun olan Ömer Özgür Çetinoğlu, iş yaşamına aynı yıl Koç Holding'de yazılım mühendisi olarak başlamıştır. Çetinoğlu, 1997-2002 yılları arasında Koç Holding Tüketim Grubu'nda İş Geliştirme Yöneticisi olarak görev almış, 2002 yılında da Beko Elektronik şirketine Bilgi Sistemleri Yöneticisi olarak atanmıştır. 2007-2016 yılları arasında KoçSistem şirketine sırasıyla Danışmanlık Grup Yöneticisi, İş Çözümleri Direktörü, İş Uygulamaları ve Ar-Ge Direktörü görevlerinde bulunmuştur. Çetinoğlu, Temmuz 2016'da Tofaş Bilgi ve İletişim Teknolojileri Direktörü olarak atanmıştır.

ÜST YÖNETİM

ARZU ÇOLAKOĞLU
Kurumsal İletişim Direktörü
Arzu Çolakoğlu, İstanbul Üniversitesi İngilizce İktisat Bölümü mezunudur. İş yaşamına 1995 yılında Doğu Otomotiv'de planlama uzmanı olarak başlamıştır. 1998-2003 yıllarında Planlama ve Lojistik Müdürlüğü, VW Ticari Araç Pazarlama Müdürlüğü görevlerini üstlenmiştir. 2003-2004 yıllarında Doğu Oto Pazarlama'da Bölge Direktörü olarak görev almıştır. 2005 yılında Tofaş'ta Alfa Romeo Marka Müdürlüğü görevine getirilen Çolakoğlu, 2008 yılında Alfa Romeo ve Lancia İş Birimi Direktörü olarak göreve devam etmiştir. 2012 yılından bu yana Tofaş'ta Kurumsal İletişim Direktörü olarak görev yapmaktadır.

DOĞU ÖZDEN
Finansal Planlama ve Kontrol Direktörü
Doğu Özden (CIA, CFSA), Boğaziçi Üniversitesi İktisat bölümü mezunudur. Koç Üniversitesi'nde MBA yapmış ve London School of Economics Strateji Sertifika Programı'nı tamamlamıştır. Özden, 2001 yılında Koç Holding'de Denetim ve Mali Grup Yönetici Adayı olarak başladığı kariyerine, 2002-2003 yılları arasında Denetim Asistanı, 2004-2005 yılları arasında Mali İşler Uzmanı, 2005-2008 yılları arasında Kıdemli Denetim Uzmanı, 2009-2010 yılları arasında Denetim Grup Yöneticisi olarak devam etmiştir. Ardından Tofaş'ta, 2010-2017 yılları arasında Muhasebe Müdürü, 2017-2018 yılları arasında da Finansal Planlama ve Kontrol Müdürü görevlerinde bulunmuştur. Doğu Özden 2018 yılı itibarıyla Finansal Planlama ve Kontrol Direktörü olarak görev yapmaktadır.

TÜRKER GÜRTEKİN
İş Geliştirme Direktörü
1997 yılında İstanbul Teknik Üniversitesi Makine Mühendisliği Bölümü'nden mezun olan Türker Gürtekin, Boğaziçi Üniversitesi'nde işletme yüksek lisansı (MBA) yapmıştır. Tofaş'taki kariyerine 2001 yılında Satış Sonrası Süreçler ve Garanti Uzmanı olarak başlamıştır. Sırasıyla Dış Pazarlar Yönetimi Sorumlusu, Koç Fiat Kredi'de Satış Müdürü ve ardından da Pazarlama ve Satış Müdürü olarak devam eden Gürtekin, 2012-2013 yılları arasında Lancia, Alfa Romeo, Jeep® Satış Müdürü olarak görev yapmıştır. 2013-2015 arasında Fiat Kredi Genel Müdürlüğü görevini üstlenen Gürtekin, bu tarih itibarıyla Lancia, Alfa Romeo, Jeep® Direktörü olarak atanmıştır. Gürtekin, 2017 yılında İş Geliştirme Direktörlüğüne getirilmiştir.

MAHMUT KARACAN
Satış Direktörü

Çukurova Üniversitesi İşletme Bölümü'nden mezun olan Mahmut Karacan, çalışma hayatına 1995'te Çitasad'da Lojistik Uzmanı olarak başlamış, 1996-2000 yılları arasında satış ve pazarlama faaliyetlerinden sorumlu olarak çalışmıştır. 2000-2012 yılları arasında Daimler Chrysler'de Satış Pazarlama operasyonlarından sorumlu olarak görev yapmıştır. 2003 yılında Chrysler, Jeep® Dodge Academy'yi kurmuştur. 2013-2015 yılları arasında Lancia, Alfa Romeo ve Jeep® markalarında Satış ve Satış Sonrası Hizmetleri İş Birimi Direktörlüğü görevini yürüten Karacan, 2015 yılında Satış Direktörü olarak atanmıştır.

ÖZGÜR SÜSLÜ
Pazarlama Direktörü

Boğaziçi Üniversitesi Makine Mühendisliği bölümünden mezun olan Özgür Süslü, çalışma hayatına İtalya'da Fiat Grubu Yönetici Yetiştirme programıyla başlamıştır. Süslü, 2002-2006 yılları arasında Tofaş'ta Ürün Geliştirme ve Ürün Müdürü pozisyonlarında görev yaparak Linea, Doblò ve Fiorino gibi ürünlerin geliştirilmesinde ve pazara sunulmasında rol almıştır. Özgür Süslü, 2006-2010 yılları arasında Fiat Hafif Ticari Araçlar Pazarlama Müdürlüğü görevini üstlenmiştir. 2010-2016 yılları arasında Tofaş çatısı altında Fiat Pazarlama Müdürlüğü görevinin ardından, 2016 yılında Fiat Chrysler Automobiles bünyesinde EMEA (Avrupa, Orta Doğu ve Afrika) bölgesinde Egea/Tipo Pazarlama Direktörlüğü ve Mayıs 2017 itibarıyla da Fiat, Abarth ve Lancia markalarının Fiyatlandırma Direktörlüğü görevlerini üstlenen Özgür Süslü, Mayıs 2018 itibarıyla Tofaş'a Fiat Pazarlama Direktörü olarak atanmıştır.

GÜRAY KARACAR
Dış İlişkiler Direktörü

Marmara Üniversitesi İletişim Bilimleri Fakültesi'nden 1998 yılında mezun olan Güray Karacar, turizm, medya, iletişim sektörlerindeki deneyiminin ardından 2003 yılında Türkiye Kurumsal Yönetim Derneği Genel Sekreteri olarak görev almıştır. Aynı dönemde Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı Ulusal Program Koordinatörü, Center for International Private Enterprise Yürütme Kurulu Üyeliği görevlerinde bulunmuştur. Karacar Haziran 2016'dan bu yana Tofaş Dış İlişkiler Direktörü olarak görev yapmaktadır.

ÜST YÖNETİM

SABRİ ERKAN POLAT
Araç Mühendisliği Direktörü
İstanbul Teknik Üniversitesi Makine Fakültesi'nden 1986 yılında mezun olan Erkan Polat, 1987-1989 yılları arasında İngiltere'de Manchester Üniversitesi'nde Master Programını tamamlamıştır. İş yaşamına 1989 yılında Etibank Alüminyum İşletmeleri'nde Tasarım Mühendisi olarak başlamıştır. 1992 yılında Tofaş'ta Pres Metot Mühendisi olarak göreve başlamış, 1999-2004 yıllarında Pres Mühendislik Yöneticiliği ve Pres Kalıp İş Geliştirme Yöneticiliği görevlerinde bulunmuştur. 2006 yılında Kalıp Üretim Müdürlüğü görevine atanmış, 2010-2013 yıllarında Kalıp ve Pres Üretim Müdürlüğü görevlerini yerine getirmiştir. 2013-2015 yılında Ar-Ge Gövde Tasarım Müdürlüğü, 2015-2016 Egea HB Model Müdürlüğü görevlerini yerine getiren Polat, 2016 yılında Ürün Mühendisliği Direktörü olarak atanmıştır. Erkan Polat, 2018 yılından itibaren Araç Mühendisliği Direktörü olarak görev yapmaktadır.

YÜKSEL ÖZTÜRK
Satın Alma Direktörü
Yüksel Öztürk, 1991 yılında Uludağ Üniversitesi Makine Mühendisliği Bölümü'nden mezun olmuştur. Çalışma hayatına 1993-2001 yılları arasında Ürün Geliştirme Mühendisi olarak Tofaş'ta başlayan Öztürk, 2001-2003 yılları arasında Direkt Malzeme Elektrik Yöneticiliği, 2003-2005 yılları arasında Direkt Malzeme Elektrik Müdürlüğü görevlerini yürütmüştür. Öztürk, 2005 yılından beri Satın Alma Direktörü olarak görev yapmaktadır.

HÜSEYİN ŞAHİN
Satış Sonrası ve Yedek Parça Direktörü
Hüseyin Şahin, 1990 yılında Uludağ Üniversitesi, Kamu Yönetimi Bölümü'nden mezun olmuştur. İş yaşamına 1996 yılında Efthor'da Proje Müdürü olarak başlamıştır. 1997 yılında İstanbul Fruehauf Taşıt Araçları San. ve Tic. A.Ş.'ye İnsan Kaynakları Uzmanı olarak geçiş yapmış, 1999 yılında İnsan Kaynakları Sorumlusu olmuştur. 2001 yılında Otokoç'a İnsan Kaynakları Müdürü olarak katılan Şahin, 2003-2005 yılları arasında sırası ile Otokoç Antalya Şube Müdürü ve Birmot Zincirlikuyu Şube Müdürü olarak görev yapmıştır. 2006-2010 yılları arasında Birmot Operasyonel Genel Müdür Yardımcılığı görevinde bulunan Şahin, 2011-2015 yılları arasında Tofaş'ta Satış Direktörlüğü görevinin ardından, Temmuz 2015 itibarıyla Satış Sonrası ve Yedek Parça Direktörü olarak atanmıştır.

RECEP TEMİZESEN
Üretim Direktörü

Recep Temizesen, 1988 yılında Orta Doğu Teknik Üniversitesi Makine Mühendisliği Bölümü'nden mezun olmuştur. İş yaşamına 1988 yılında Çimhol A.Ş.'de başlamış ve 1988-1991 yılları arasında proje mühendisi olarak çalışmıştır. 1992 yılında Tofaş'ta Pres Metot Mühendisi olarak çalışmaya başlamış, 1999-2015 yılları arasında ise sırasıyla, Pres Ürün Proses Kısım Yöneticiliği, Pres Mühendislik ve Teknoloji Yöneticiliği, Pres Üretim Müdürlüğü ve Montaj Üretim Müdürlüğü görevlerini yürütmüştür. Temizesen, Ocak 2015'ten itibaren Üretim Direktörü olarak görev yapmaktadır.

ONUR YALÇIN
Tedarik Zinciri Direktörü

Onur Yalçın, 1991 yılında Orta Doğu Teknik Üniversitesi'nden Endüstri Mühendisliği lisansını, 1993 yılında ABD Iowa State Üniversitesi'nden Yön Eylem ve Endüstri Mühendisliği yüksek lisans derecesini almıştır. 1993 yılında Sanayi Mühendisliği Uzmanı olarak katıldığı Tofaş'ta sırasıyla, Üretim Planlama Yöneticisi, Parça İhracat Yöneticisi, Sipariş Yöneticisi, CBU Lojistik Müdürü ve Dış Lojistik Müdürü olarak görev yapmıştır. Onur Yalçın, Ocak 2015'te Tedarik Zinciri Direktörü olarak atanmıştır.

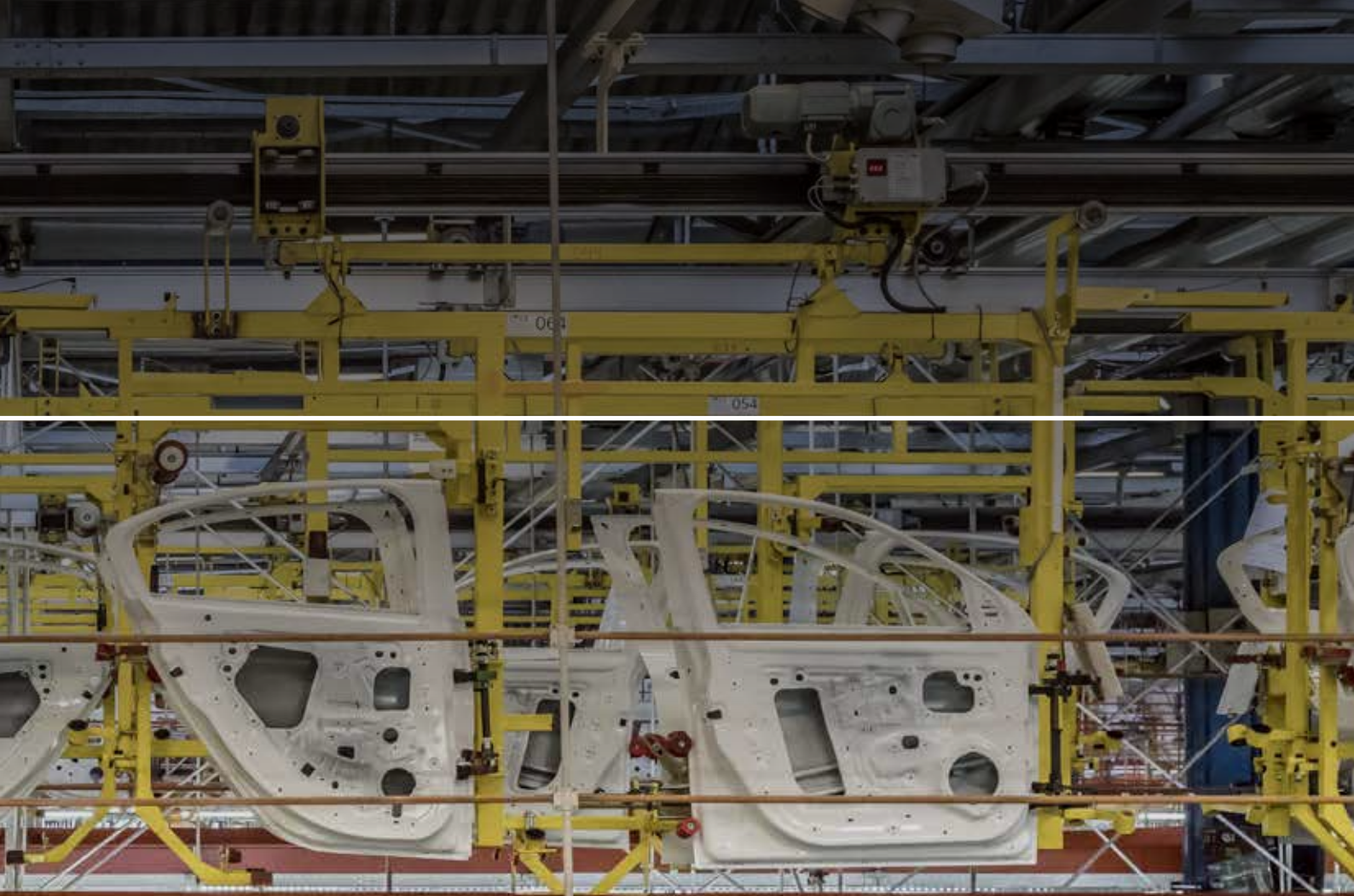
SİNAN YILDIRIM
Kalite Direktörü

Sinan Yıldırım, 1988 yılında Orta Doğu Teknik Üniversitesi Makine Mühendisliği Bölümü'nden mezun olduktan sonra, çalışma hayatına BOTAS'ta başlamıştır. 1990 yılında Tofaş'ta ilk olarak Metot Mekanik servisinde motor mühendisi olarak görev yapmış, sonrasında Ar-Ge Bölümü'nde, motor uzmanı olarak görev almış ve yeni motor projesi için İtalya'da bulunmuştur. 1996 yılında Aktarma Organları Üretim Birimi'ne mühendislik yöneticisi olarak atanan Yıldırım, 2001-2007 yılları arasında, Fiat GM Powertrain şirketi bünyesine katılmıştır. 2007 yılı sonunda Ürün Kalite Müdürü olarak tekrar Tofaş bünyesine dahil olmuş, 2008'de Bilgi Üniversitesi'nde MBA yüksek lisans programını tamamlamıştır. 2010 yılında Üretim Teknoloji Müdürlüğüne atanan Sinan Yıldırım, 2017 yılından bu yana Kalite Direktörü olarak görev yapmaktadır.

%91'LİK YERLİ ÜRETİM PAYIYLA LİDER

TOFAŞ 2018 YILINDA SATIŞLAR İÇİNDEKİ
%91'LİK YERLİ ÜRETİM PAYIYLA SEKTÖR
LİDERİDİR.

OTOMOTİV SEKTÖRÜ VE TOFAŞ'IN SEKTÖR İÇİNDEKİ YERİ

2018 YILINDA TÜRKİYE OTOMOTİV PAZARI ARTAN FAİZ ORANLARINDAN OLUMSUZ ETKİLENMİŞTİR.

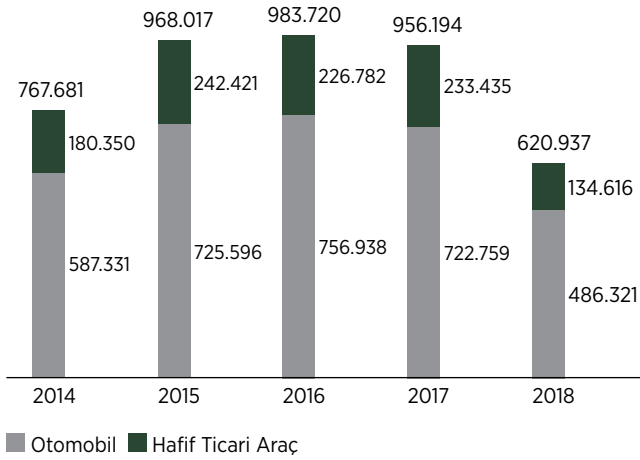
2018 yılında Türkiye perakende otomobil ve hafif ticari araç pazarı satışları, 2017'ye göre %35,1 daralma ile 620.937 adet olarak gerçekleşmiştir. Otomobil satışları, 2018 yılında %37,7 azalarak 486.321 adet olarak gerçekleşirken, hafif ticari araç pazarı ise 2018'de bir önceki yıla göre %42,3 gerileyerek 134.616 adet olarak gerçekleşmiştir.

2018 yılında, özellikle yılın ikinci çeyreğinden itibaren yükseliş trendine giren faiz oranları ve TL'de yaşanan değer kaybı, sektörde talebi olumsuz yönde etkilemiştir. Eylül ayı sonlarında Özel Tüketim Vergisi oranlarına esas matrah yeniden düzenlenerek vergi oranları düşürülmüştür. Kasım ayı başında ise devreye giren ve 2019 yılı Mart ayı sonuna kadar yürürlükte kalacak olan ÖTV ve KDV indirimleri ise sektörü kısmen rahatlatmış olsa da, daralmanın önüne geçmekte yeterli olmamıştır.

Egea Sedan modeli, 2018 yılında üst üste üçüncü kere Türkiye'nin en çok satılan aracı olurken, Egea ailesinin katkısı ile Tofaş otomobil pazarındaki payını, Linea ailesinin üretimini sonlanmasına rağmen artırmıştır.

Yurt dışı otomotiv pazarlarında ise Avrupa genelinde (Avrupa Birliği ve Avrupa Serbest Ticaret Bölgesi) otomobil pazarı 2017 yılına paralel bir performans gözlenirken, hafif ticari araç pazarında ise %3,1 büyüme gerçekleşmiştir. Avrupa'da Fiat Tipo adıyla satışa sunulan model de bu pazarlarda başarılı performansını devam ettirmiştir.

TÜRKİYE OTOMOTİV PAZAR ADETLERİ

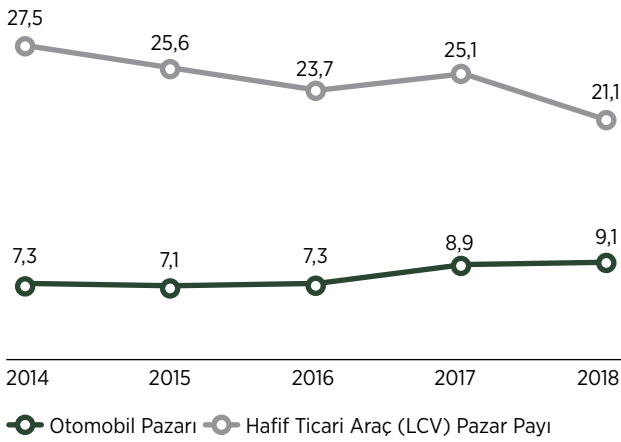
-%35,1

TÜRKİYE PERAKENDE OTOMOBİL VE HAFİF TİCARİ ARAÇ PAZARI, 2017'YE GÖRE %35,1 GERİLEYEREK 620.937 ADET OLARAK GERÇEKLEŞMİŞTİR.

TOPLAM YURT İÇİ PAZAR (ADET)	2017	2018	DEĞİŞİM %
Otomobil	722.759	486.321	-%32,7
Hafif Ticari Araç (LCV)	233.435	134.616	-%42,3
Toplam	956.194	620.937	-%35,1

FIAT EGEEA'NIN SEDAN MODELİ YAKLAŞIK 34 BİN SATIŞ ADEDİ İLE ÜST ÜSTE ÜÇÜNCÜ KEZ TÜRKİYE'NİN EN ÇOK SATILAN ARACI OLMUŞTUR.

TOFAŞ YURT İÇİ PERAKENDE PAZAR PAYI (%)

+%11,7

TOFAŞ'IN FIAT, FIAT PROFESSIONAL, JEEP, ALFA ROMEO, MASERATI VE FERRARI MARKALARI İLE TOPLAM OTOMOBİL PAZAR PAYI 72.764 ADET İLE %11,7 OLARAK GERÇEKLEŞMİŞTİR.

İÇ PİYASA PERAKENDE SATIŞLAR

2018 yılında yurt içi perakende otomobil pazarı 2017 yılına göre %32,7 daralarak 486.321 adet olarak gerçekleşmiştir. Tofaş'ın Fiat, Fiat Professional, Jeep, Alfa Romeo, Maserati ve Ferrari markaları ile toplam otomobil pazar payı 44.374 adet ile %9,1 olarak gerçekleşmiş ve sektörün üzerinde bir performans ile otomobil pazar payında yıllık 30 baz puanlık bir artış sağlanmıştır.

Fiat'ın yurt içi otomobil pazar payı ise 2017 yılında %8,5 iken, 2018 yılında Fiat Egea ailesinin başarılı performansı ile, Linea ailesinin üretiminin sonlandırılmasına rağmen, %8,6'ya yükselmiştir. Fiat Egea'nın Sedan modeli yaklaşık 34 bin satış adedi ile üst üste üçüncü kez Türkiye'nin en çok satılan aracı olmuştur. Fiat Egea Hatchback ve Station Wagon modelleri de toplam otomobil pazar payına katkıda bulunmuşlardır.

Hafif ticari araç pazarı 2018 yılında geçen yıla göre %42,3 oranında daralarak 134.616 adet olarak gerçekleşmiştir. Tofaş'ın satış adetleri ise %51,6 azalmış ve Tofaş Fiat ve Fiat Professional markalarıyla hafif ticari araç pazarında %21,1 pazar payı ile ikinci sıradaki yerini korumuştur. Doblò ve Fiorino modelleri ise geçen yıla göre satış hacimlerinde gerçekleşen %51'lik daralmaya rağmen Fiat'ın bu segmentteki liderliğini devam ettirmişlerdir.

2018 yılında toplam 620.937 adede erişen Türkiye otomotiv perakende pazarında Fiat markası 70.058 adet ile %11,3 pazar payı elde etmiş, otomobil ve hafif ticari araç toplam satışları sıralamasında ikinciliğini korumuştur.

Tofaş'ın Fiat, Fiat Professional, Jeep, Alfa Romeo, Maserati ve Ferrari markaları ile toplam pazar payı ise %11,7, satış adedi ise 72.764 olmuştur. (2017: 122.818 adet ile %12,8 pazar payı)

TOFAŞ YURT İÇİ PERAKENDE SATIŞLAR (ADET)	2017	2018	DEĞİŞİM %
Otomobil	64.133	44.374	-%30,8
Hafif Ticari Araç (LCV)	58.685	28.390	-%51,6
Toplam	122.818	72.764	%40,8

OTOMOTİV SEKTÖRÜ VE TOFAŞ'IN SEKTÖR İÇİNDEKİ YERİ

2018 YILINDA TOFAŞ'IN İHRACAT ADEDİ 244 BİN ADET OLARAK GERÇEKLEŞMİŞTİR.

İHRACAT

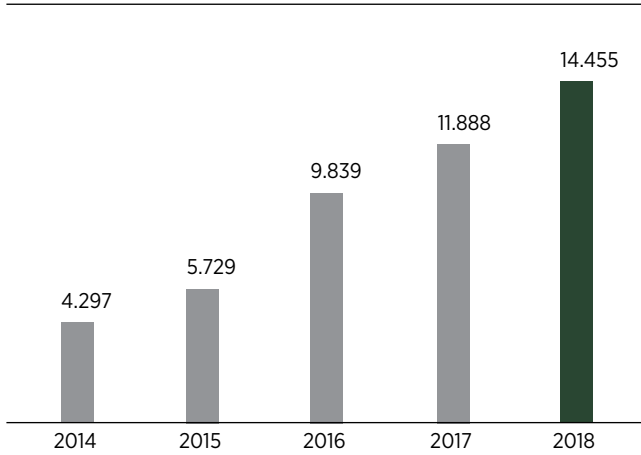
2018 yılında Avrupa otomobil pazarında (Avrupa Birliği ve Avrupa Serbest Ticaret Bölgesi) bir önceki yıla benzer bir seviye görülmektedir. Ülke detayında ise İngiltere ve İtalya dışında Avrupa'da tüm ana pazarlarda tek haneli büyüme rakamları gözlemlenmiştir. Yılın ilk 9 ayında sağlanan büyüme sonrası, WLTP'ye geçiş süreci 4. çeyrekte pazarda bir daralma yaşanmasına neden olmuştur.

Avrupa, hafif ticari araç pazarında ise 2018 yılında %3,1 büyüme görülmüştür. Tüm ana pazarlarda olumlu performans görülürken, İngiltere pazarı Brexit nedeni ile %1,3, İtalya pazarı ise ekonomide yaşanan yavaşlama nedeni ile %6,0 daralmıştır.

Tofaş 2018 yılında bir önceki yıla göre ihracat adetlerinde %9,9 daralma ile 243.833 adet ile yılı tamamlamıştır. Bu sonuçlar ile 2018 yılında Tofaş'ın Türkiye ihracatındaki hacimsel payı %18,5 olmuştur.

Tofaş'ın 2018 yılı ihracat geliri ise bu sonuçlara göre bir önceki yıla göre %21,6 artış sağlayarak 14.455 milyon TL seviyesine ulaşmıştır.

YILLIK İHRACAT GELİRİ (MİLYON TL)

+%21,6

TOFAŞ'IN, 2018 YILI İHRACAT GELİRİ BİR ÖNCEKİ YILA GÖRE %21,6 ARTMIŞTIR.

İHRACAT (ADET)	2017	2018	DEĞİŞİM %
Otomobil	152.089	133.362	-%12,3
Hafif Ticari Araç	118.671	110.471	-%6,9
Toplam	270.760	243.833	-%9,9

ÜRETİM

Tofaş 2018 yılında 301.750 adet araç üreterek, Türk otomotiv sanayi üretiminin %19'unu tek başına gerçekleştirmiştir.

TOFAŞ 2018 YILINDA 301.750 ADET ARAÇ ÜRETEREK, TÜRK OTOMOTİV SANAYİ ÜRETİMİNİN %19'UNU TEK BAŞINA GERÇEKLEŞTİRMİŞTİR.

ÜRETİM (ADET)	2017	2018
Linea	9.801	-
Egea Sedan	76.194	55.901
Egea Hatchback & Station Wagon	102.425	91.958
Doblò	116.891	104.198
MCV	78.863	49.693
Toplam	384.174	301.750

OTOMOTİV SEKTÖRÜ VE TOFAŞ'IN SEKTÖR İÇİNDEKİ YERİ

2018 YILINDA TOFAŞ'IN YURT İÇİ OTOMOBİL SATIŞLARI EGEA AİLESİNİN BAŞARILI PERFORMANSI SAYESİNDE GÜÇLÜ KONUMUNU KORUMUŞTUR.

SATIŞ ADETLERİ VE CİRO

2018 yılında Egea ailesinin başarılı performansı sonucu Tofaş'ın yurt içi otomobil satışları artmıştır.

Tofaş'ın ihracat adetleri 2018 yılında 2017'ye göre %9,9 daralarak 243.833 adet olarak gerçekleşmiştir. Otomobil ihracatı 2018 yılında bir önceki yıla göre %12'ye yakın bir düşü gösterirken hafif ticari araç ihracatı 2017 yılına göre %6 civarında azalmıştır.

SATIŞLAR (BİN TL)	2017	2018	DEĞİŞİM %
Yurt Dışı Satışlar	11.887.628	14.455.023	%21,6
Yurt İçi Satışlar	5.408.765	3.934.701	-%27,3
Esas Faaliyetlerden Diğer Satışlar	171.413	213.607	%24,3
Toplam	17.467.806	18.603.311	%6,5

SATIŞLAR (ADET)	İÇ PİYASA			DIŞ PİYASA			TOPLAM		
	2017	2018	DEĞİŞİM %	2017	2018	DEĞİŞİM %	2017	2018	DEĞİŞİM %
Otomobil	63.569	42.062	-33,8	152.089	133.362	-12,3	215.658	175.424	-18,7
Hafif Ticari Araç (LCV)	59.238	25.604	-56,8	118.671	110.471	-6,9	177.909	136.075	--23,5
Toplam	122.807	67.666	-44,9	270.760	243.833	-9,9	393.567	311.499	-20,9

	2017	2018	DEĞİŞİM (ADET)
Yurt İçi Dağıtım Adetleri	122.807	67.666	-55.141
Üretimden Satış	111.295	61.728	-49.567
Linea	8.436	1.461	-6.975
Egea Sedan	42.873	32.985	-9.888
Egea Hatchback ve Station Wagon	4.361	2.403	-1.958
Doblò	27.970	11.709	-16.261
Fiorino	27.655	13.170	-14.485
İthal Araçlar	11.512	5.938	-5.574
Ducato	5.493	2.221	-3.272
Fiat 500	1.644	764	-880
Jeep	2.301	2.402	101
Fullback	1.129	135	-994
Grande Punto	371	79	-292
Alfa Romeo	311	188	-123
Panda Futura	103	75	-28
Maserati	85	46	-39
Ferrari	16	18	2
Fiat 124 Spider	59	10	-49
İhracat Adetleri	270.760	243.833	-26.927
Tipo Sedan	30.473	24.600	-5.873
Tipo Hatchback ve Station Wagon	98.191	89.578	-8.613
Doblò	58.289	65.447	7.158
GM (Opel, Vauxhaul)	19.346	11.956	-7.390
Ram Promaster City	12.651	15.407	2.756
Minicargo (Fiat)	37.351	36.811	-540
Minicargo (PSA)	14.395	-	-14.395
Diğer	64	34	-30
Toplam	393.567	311.499	-82.068

OTOMOTİV SEKTÖRÜ VE TOFAŞ'IN SEKTÖR İÇİNDEKİ YERİ

TOFAŞ 2018 YILINDA 95 MİLYON EURO YATIRIM HARCAMASI GERÇEKLEŞTİRMİŞTİR.

YATIRIMLAR/AR-GE HARCAMALARI

2018 yılında toplam yatırım tutarının ağırlığını Egea Projesi oluşturmuştur.

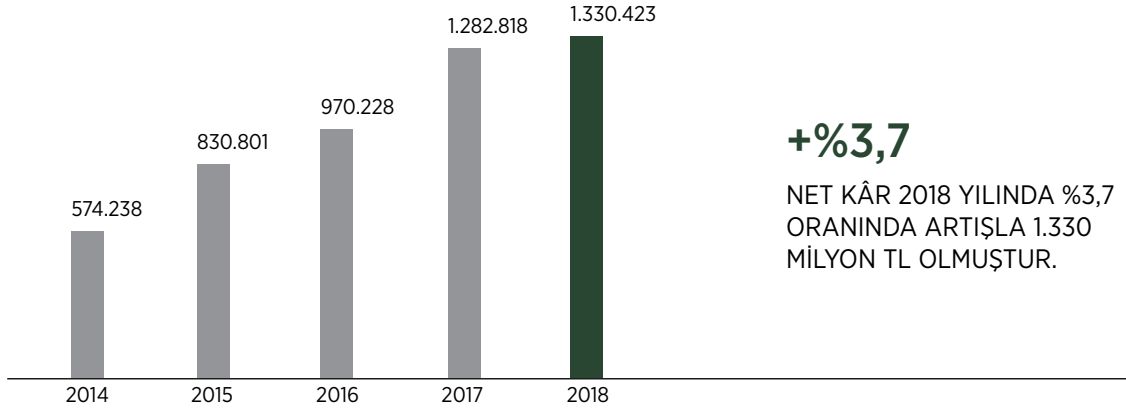
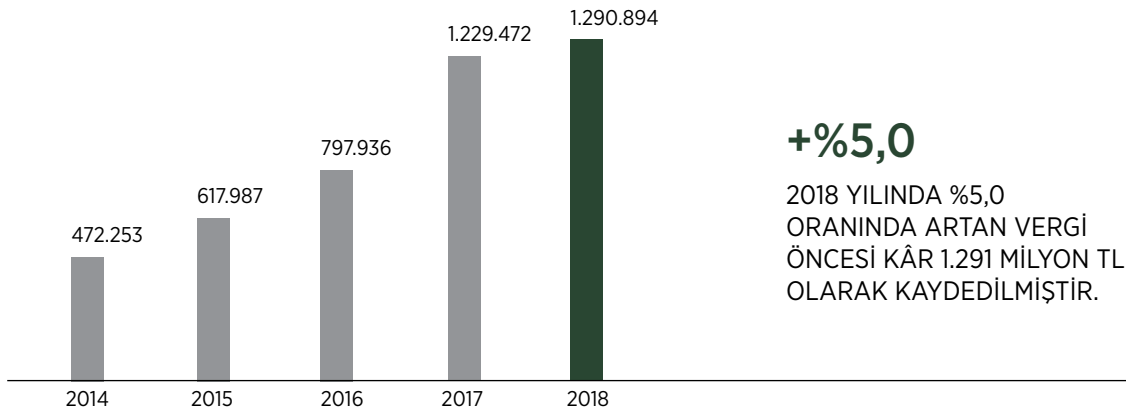
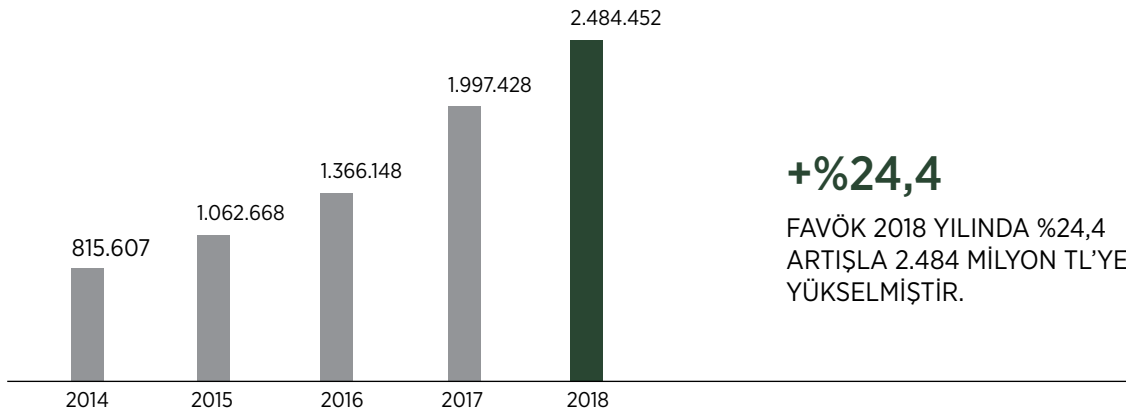
2018 YATIRIMLARI	EURO (MİLYON)
Yeni Doblò	22
Egea Ailesi	37
Minicargo	7
Yapısal	29
Toplam	95

TOFAŞ 2018 YILINI TÜM GELİR TABLOSU KALEMLERİNDE TARİHİNİN EN YÜKSEK SEVİYESİNE ULAŞARAK REKORLARLA TAMAMLAMIŞTIR.

KÂRLILIK

Tofaş 2018 yılında, tüm gelir tablosu kalemlerinde tarihinin en yüksek seviyesine ulaşmıştır. Tofaş'ın net kârı bir önceki yıla göre %3,7 oranında artarak, 1.330 milyon TL olurken, konsolide vergi öncesi kârı %5 artış ile 1.291 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. FAVÖK ise %24,4 artışla 2.484 milyon TL'ye yükselmiştir.

YILLAR	FAVÖK (EBITDA)		VERGİ ÖNCESİ KÂR		NET KÂR	
	bin TL	Değişim %	bin TL	Değişim %	bin TL	Değişim %
2014	815.607	-%0,1	472.253	-%1,00	574.238	%32,20
2015	1.062.668	%30,3	617.987	%30,90	830.801	%44,70
2016	1.366.148	%28,6	797.936	%29,10	970.228	%16,80
2017	1.997.428	%46,2	1.229.472	%54,10	1.282.818	%32,20
2018	2.484.452	%24,4	1.290.894	%5	1.330.423	%3,7

NET KÂR (BİN TL)**VERGİ ÖNCESİ KÂR** (BİN TL)**FAVÖK** (BİN TL)

MARKALAR VE ÜRÜNLER

FIAT

Egea

Fiat Egea Sedan'ın üretimine 28 Eylül 2015'te başlanmış, araç aynı yılın Kasım ayında ilk kez Türkiye yollarına çıkmıştır. Mühendislik çalışması FCA işbirliği ile Tofaş Ar-Ge Merkezi'nde gerçekleştirilen bir proje olan Fiat Egea, Tofaş ve Türkiye otomotiv sanayi tarihinde özel bir yere sahiptir.

Sedan, Hatchback ve Station Wagon gövde tipleri ile geniş bir ürün gamı bulunan Fiat Egea; etkileyici tasarımı, konforu, kullanılabilirliği ve kolay ulaşılabilirliği ile dikkat çekmektedir.

Bursa Fabrikası'ndan dünyaya da ihraç edilen Fiat Egea, Avrupa'nın en iyilerinin ödüllendirildiği, yılın en iyi otomobilini belirleyen AutoBest 2016'nın sahibi olmuş, 2016, 2017 ve 2018 yıllarında üç yıl üst üste Türkiye'nin en çok tercih edilen otomobili olma başarısını göstermiştir.

Müşterilerin araçlarıyla bağlantı kurmasını sağlayan Fiat Yol Arkadaşım Connect uygulaması, 2018 yılı Nisan ayı itibarıyla tercihe bağlı olarak Fiat Egea'nın ürün özelliklerine eklenmiştir. Teknoloji donanımları ve krom tasarım detayları ile ön plana çıkan Egea Ailesi'nin Mirror versiyonu ise Kasım ayında satışa sunulmuştur.

FIAT EGEA SEDAN; 2016, 2017 VE 2018 YILLARINDA ÜÇ YIL ÜST ÜSTE TÜRKİYE'NİN EN ÇOK TERCİH EDİLEN OTOMOBİLİ OLMA BAŞARISINI GÖSTERMİŞTİR.

500

Fiat 500, 60 yıllık geçmişinden aldığı genetik kodlarını, yeni tasarım akımlarıyla birleştirebilme yetkinliğiyle geniş kitlelerin beğenisini kazanmaktadır.

Fiat 500, 2015 yılında karakterini ve özgün tarzını koruyarak yenilenmiştir. Yeni nesli ile teknoloji ve konfor özellikleri daha da geliştirilen otomobil, zamana meydan okuyan tarzı ve karakteri ile otomotiv sektöründeki seçkin konumunu sürdürmektedir.

Birçok farklı tasarım ve donanım detayıyla kişiselleştirilebilmeye imkan tanıyan Fiat 500'ün üstü açılabilir versiyonu olan Fiat 500C, elektrikli açılan şık tavanıyla kendi sınıfında Türkiye'de satılan tek "convertible" otomobil olma özelliğini taşımaktadır. 2018 yılında Fiat 500'ün "Collezione" isimli özel serisi Türkiye pazarında satışa sunulmuştur.

500L

2013 yılında satışa sunulan 500L, kısa süre içerisinde segmentinin lideri olmayı başarmıştır. 2017 yılında yenilenerek ikinci nesli ile yollara çıkan Fiat 500L; tarzıyla fark yaratmak isteyen aileleri hedeflemekte, geniş yaşam alanı, fonksiyonelliği, çekici tasarımı ve sürüş kabiliyeti ile "çok amaçlı aile otomobili" ve "crossover" karakterlerini tek bir modelde birleştirmektedir.

500X

2015 yılında satışa sunulan 500X, Fiat 500 ailesinin sportif ve maskülen üyesidir. 500X, standartların ötesindeki kalite düzeyi, teknik altyapısı, teknolojisi, aktif/pasif güvenlik özellikleri ve konfor donanımları ile crossover segmentinin iddialı modelleri arasında yer almaktadır.

Panda

2004 yılından bu yana Türkiye’de satışta olan Panda, Fiat’ın A segmentinde yer alan modelidir. Panda, şehir içi kullanımda sunduğu kolaylığı, boyutlarından beklenmeyen geniş yaşam alanı ve yüksek fonksiyonelliği ile tercih edilmektedir.

FIAT PROFESSIONAL**Doblò**

2000 yılından bu yana üretimi devam eden Doblò, sürekli gelişen dayanıklılığı, performansı ve kullanılabilirliğinin yanında, farklı gövde seçeneklerinde bir ton taşıma kapasitesine ve 5,4 metreküpe varan yükleme hacmine de sahiptir. 2015 yılında yeni nesil tasarım ve donanımını Türkiye pazarına sunan Doblò, geniş iç mekanı ve ekonomik motor seçenekleriyle geniş ailelerin ve ticaretle uğraşanların tercihi olmaktadır.

Türkiye ve Avrupa pazarında ticari hayatın önemli bir oyuncusu olan Doblò, 2015 Mart ayında, RAM markası altında ve ProMaster City adıyla Amerika pazarında da satılmaya başlamıştır. Doblò bu ismi ile Amerika’da 2016 yılının ardından 2017 yılının da “Yeşil Ticari Aracı” seçilerek bu ödülü üst üste kazanan ilk araç olma başarısını göstermiştir. Müşterilerin araçlarıyla bağlantı kurmasını sağlayan Fiat Yol Arkadaşım Connect uygulaması 2018 yılında Doblò müşterilerinin tercihine sunulmuştur.

Fiorino

Fiorino, Tofaş tarihindeki kilometre taşlarından biri olan ve 2016 yılı içerisinde bir milyonuncu aracın üretimden çıktığı Minicargo projesinin bir ürünüdür.

Yarattığı sınıfla yeni bir anlayışın da öncüsü olan Fiorino, Türkiye’deki hafif ticari araç pazarının en çok satan araçları arasında yer almaktadır. 2016 yılında Fiorino donanımları arasına Hız Sabitleme ve Isıtılabilir Koltuk gibi konfor sağlayan

MARKALAR VE ÜRÜNLER

özellikler eklenmiştir. Değişen müşteri ihtiyaçları üzerine 2017 yılında LPG dönüşümüne uygun 1,4 Fire motor devreye alınmıştır.

2018 yılında müşterilerin araçlarıyla bağlantı kurmasını sağlayan Fiat Yol Arkadaşım Connect uygulaması Fiorino müşterilerinin tercihine sunulmuştur. Fiorino, tasarımıyla ve kullanılabilirliğiyle ailelerin, sunduğu ekonomik kullanım avantajı ve pratik çözümleriyle de işletme sahiplerinin tercihi olmaya devam etmektedir.

Pratico

Fiat Professional ailesinin “kompakt kamyonet” modeli olan Pratico, akıllı tasarımı ve manevra yeteneğiyle şehir içinde kullanım kolaylığı sağlamaktadır. Pratico, yakıt tasarrufu, yüksek taşıma kapasitesi, güvenliği ve konforuyla da sınıfının standartlarını belirlemektedir. Doblò ile aynı altyapıyı paylaşan Pratico'nun yeni nesli, yerli kasa özelliği ve geniş kullanım alanı ile diğer araç modelleri arasında ayrılmakta ve bir tona varan taşıma kapasitesi ile de şehir hayatına büyük bir uyum sağlamaktadır. 2017 yılında müşteri ihtiyaçlarına yönelik çözümler üretmek için dönüşüme uygun Pratico Şasi devreye alınmıştır.

Ducato

Ducato, 1981'de ilk modelinin üretilmesiyle ticari araç pazarına yeni bir soluk getirmiş ve çıkan her modeli ile bu değişim rüzgarına yeni bir renk katmıştır. Aradan geçen yıllar boyunca

sürekli yenilenen ve sınıfında büyük bir başarıyla ilk sıraya yerleşen Ducato, önden çekiş, motor gücü ve geniş yükleme alanı ile yüksek kapasiteli kamyonet pazarında devrim yaratmıştır.

Ducato, günümüzde halen çok yönlülüğü, motor gücü ve düşük işletme maliyetleri ile Avrupa'nın en popüler modellerinden biridir. Dünyada 80'den fazla ülkede yer alarak global bir misyona sahip olan araç, Türkiye'de de sınıfının en çok satan ithal modeli olma unvanını elinde tutmaktadır.

Ducato; Van, Kamyonet, Minibüs ve Otobüs versiyonlarıyla farklı müşteri kitlelerinin farklı ihtiyaçlarına cevap vermektedir. Van versiyonu, geniş yan ve arka kapılar sayesinde kolay yükleme sağlarken, Ducato Kamyonet kişiye özel nakliye taleplerini karşılamaktadır. Dört farklı boy kasaya ve üç kişiden yedi kişiye kadar taşıma kapasitesine sahip olan Ducato Kamyonet, geniş ürün yelpazesıyla birçok farklı üst yapıya ve dönüşüme de imkan vermektedir. Ducato minibüs ve otobüs versiyonları ise öğrenci servisi, personel servisi ve diğer yolcu taşımacılığında çok yönlü çözümler sunmaktadır.

Fullback

Fiat ticari araçlar ailesinin en yeni üyesi olan Fullback, Haziran 2016 itibarıyla çift kabinli gövde tipiyle Türkiye'de satışa sunulmuştur. 150 HP ve 180 HP'lik iki versiyonu bulunan Fiat Fullback, 2.4 litrelik silindir hacimli turbo dizel motor seçenekleriyle tercih edilmektedir. Profesyonel iş hayatında tüm ihtiyaçları karşılayabilme özelliğiyle “tam bir pick-up” olan Fullback, aynı zamanda gündelik hayatın gerekliliklerine de tam olarak sahiptir.

ALFA ROMEO

Giulietta

Alfa Romeo'nun 1954 yılında tanıttığı efsane modeli Giulietta'nın üretimi 11 yıl boyunca sürdürüldükten sonra, 2010 yılında yenilenerek tekrar piyasaya sunulmuştur. Alfa Romeo'nun kompakt hatchback sınıfındaki temsilcisi olan otomobil, çekici tasarımı, güçlü motorları ve benzersiz sürüş dinamikleri ile stil sahibi otomobil meraklılarının tercihi olmaktadır.

Stelvio

2017 yılında, 107 yıllık tarihine yeni bir dönüm noktası ekleyen Alfa Romeo, ilk SUV modeli olan Stelvio'yu üreterek bu sınıfa giriş yapmıştır. Stelvio, bir performans aracının yol hakimiyetini geleneksel bir SUV otomobilin konforu ile mükemmel bir şekilde sentezlemekte, Alfa Romeo'nun yenilenmiş tasarım yaklaşımını ve sürüş keyfini temsil etmektedir.

Sınıfının en iyi hızlanma performansını sunan Stelvio, Q4 AWD çekiş sistemi, kusursuz ağırlık dengesi ile rakiplerinden ayrılmaktadır. Araç, birinci sınıf teknoloji ve yenilikçi platformu sayesinde, yetişkin yolcular için %97'lik güvenlik puanı elde ederek Euro NCAP 5 yıldız derecesine ulaşmıştır.

Giulia

Benzersiz İtalyan stili ve üstün güvenliği ile öne çıkan, mükemmel bir sürüş deneyimi için tasarım ile mühendislik arasında kusursuz bir denge sağlayan Alfa Romeo Giulia, 2017 yılında Türkiye pazarına girmiştir.

İleri yarış teknolojisi ile donatılmış olan Giulia; iç ve dış tasarımı, yüksek kaliteli malzemeleri, üstün performansı ve 2,9 litre motorunun sunduğu 510 HP gücüyle sportif sedan segmentine farklı bir bakış açısı getirmiş ve otomobil tutkunlarının kalbinde yer edinmiştir.

JEEP®

Compass

2017 yılında Türkiye pazarına sunulan Yeni Jeep® Compass, tamamen yenilenen tasarımı ve donanımı ile rakiplerinden ayrılmaktadır. Araç; üstün teknolojik donanımı, 8.4" Uconnect ekranı, 70'ten fazla güvenlik özelliği, rafine detaylara sahip iç tasarımı ve 4x4 performansı ile Jeep markasının efsanevi off-road geleneğini taşımaktadır.

Yeni Jeep® Compass, Jeep® marka tasarımında cesur bir adım atacak şekilde, etkileyici ve ikonik Jeep® sembolü olan efsanevi yedili ızgaraya yenilikçi bir kişilik vermek için yeniden tasarlanmış ve SUV pazarında bakışları üzerinde toplayan bir seçenek olarak yerini almıştır.

MARKALAR VE ÜRÜNLER

Wrangler

Jeep® markasının ikonik off-road modeli olan Wrangler, 70 yılı aşan bir geçmişe sahiptir. Araç; yerden yükseklik, engele yaklaşma ve çıkış açıları, dönüş çapı ve dingil mesafesi gibi kriterlerde sınıfının en iyisi olarak kabul edilmektedir. Wrangler ayrıca 76 cm derinliğe kadar sınıfındaki en güvenli, en derin sudan geçme kapasitesine sahip araç olmuştur.

Grand Cherokee

Jeep® markasının amiral gemisi, efsane dört çeker modeli Grand Cherokee, 3.0 litre dizel motoru ile tüketicilerin beğenisine sunulmaktadır. Grand Cherokee, Quadra-Lift™ ve Selec-Terrain™ teknolojileri ile yüksek bir arazi performansı sağlamaktadır. Araç, sürüş konforu, üstün teknolojik özellikleri ve lüks iç mekan tasarımı ile dikkat çekmektedir. Grand Cherokee'nin 782 litrelik bagaj hacmi (arka koltuklar katlandığında 1.554 litre), hem yük hem de yolcular için oldukça geniş alan sunmaktadır.

Renegade

Hızla büyüyen bir dünya markası olan Jeep® için Amerika'da tasarlanan ve İtalya'da üretilen Renegade, Jeep® Ailesi'nin küçük SUV sınıfında yer alan en renkli ve en enerjik üyesidir. Jeep® Renegade 2014 yılında Türkiye pazarına sunulmuştur. Yüksek arazi kabiliyetinin yanı sıra kullanıcıların şehir içi sürüş beklentilerini de karşılayacak şekilde tasarlanan ve 70'in üzerinde gelişmiş güvenlik özelliğine sahip olan Renegade, geleneksel Jeep® markası ile yenilikçi tasarım anlayışını bir araya getirmektedir.

Geçmişin efsanevi modeli 1941 Willys MB'den ilham alan Renegade'in güçlü ve agresif dış görünümü, yüksek kaliteli malzeme kullanımı, ilham verici renk seçenekleri, konfor ve kullanılabilirliği birleştiren iç mekanı kullanıcıların büyük beğenisini kazanmaktadır.

LANCIA

Marka stratejileri doğrultusunda, Lancia markası Ypsilon modeli ile sadece İtalya pazarında yer almaktadır. Bu kararlarla birlikte, 2015 yılında Türkiye pazarında da satışına son verilen Lancia markasının satış sonrası servis hizmetleri sürdürülmektedir.

BAYİ AĞI

Tofaş'ın temsil etmekte olduğu markalarının bayi ağı; müşterilere sıfır araç satış, ikinci el araç satış, altyapısı teknolojik olanaklarla olan desteklenmiş satış sonrası hizmet yapılanmasıyla bakım-onarım ve yedek parça satış hizmetleri vermektedir.

FIAT, ALFA ROMEO VE JEEP® MARKALARINA HİZMET EDEN TOFAŞ BAYİ AĞI'NDA 73 ADET FIAT, 17 ADET ALFA ROMEO-JEEP® ANA BAYİSİ BULUNMAKTADIR.

UZUN SOLUKLU VE GÜVENE DAYALI İŞ İLİŞKİLERİ

Tofaş'ın Türkiye genelinde 78 bayisi bulunmaktadır. Şirket, önemle üzerinde durduğu müşteri memnuniyetini; ileri lojistik ve dağıtım yetkinliği, gelişmiş satış sonrası hizmet imkanları, bayileri ile kurduğu uzun soluklu ve güvene dayalı iş ilişkileri sayesinde sürekli yükseltmektedir.

Satış, servis, yedek parça olarak yapılandırılmış olan Tofaş Bayi Ağı'nın tamamına yakını entegre tesis olarak müşterilere hizmet vermektedir. 3S olarak tanımlanan bu bayi ağı yapısı kapsamında, sıfır araç satışı ve satış sonrası hizmetler aynı alanda sunulmaktadır. Ayrıca kasko, trafik sigortası, araç kredisi gibi hizmetler de birçok Tofaş bayisinde müşterilere verilen hizmetler arasında yer almaktadır.

Fiat, Alfa Romeo ve Jeep® markalarına hizmet eden Tofaş Bayi Ağı'nda 73 adet Fiat, 17 adet Alfa Romeo-Jeep® ana bayisi bulunmaktadır.

BAĞLI ORTAKLIKLAR

KOÇ FIAT KREDİ, BAYİ VE NİHAİ MÜŞTERİ DENEYİMİNİ ARTIRMAYA ODAKLI, DİJİTAL, YALIN ÇALIŞMA ORTAMI YARATAN PROJELER GELİŞTİRMEKTEDİR.

Şirketimizin ilişkili tarafları ile yaptığı alım ve satımlara finansal raporumuzun 27 numaralı dipnotunda yer verilmiştir.

KOÇ FIAT KREDİ FİNANSMAN A.Ş.

Sermayesinin %99,9'u Tofaş'a ait olan Koç Fiat Kredi, müşteri odaklı yaklaşımı, hizmet kalitesi, esnekliği, yenilikçiliği, dinamik iş süreçleri ve verimli uygulamaları ile başta Fiat markası olmak üzere, Türkiye'de satışı yapılan Alfa Romeo, Jeep®, Ferrari, Maserati ve Iveco markalarının müşterilerinin araç alımlarını ve ikinci el araçları kredilendirmektedir. Kredi ürünlerini, hizmet verdiği markaların satış noktalarında müşterilerin kullanımına sunmakta, böylece tüketicilerin satın alma sürecini baştan sona bayide tamamlamalarına olanak veren finansal çözümler sağlamaktadır.

Koç Fiat Kredi, 2018 yılında da hizmet verdiği markaların satışları içindeki payını korumaya ve hizmet kalitesini iyileştirmeye devam etmiştir. Toplam 34.268 adet araç için 1.683,9 milyon TL tutarında kredi kullandıran Koç Fiat Kredi, Tofaş'ın perakende satışlarının %62'sini, toplam satışlarının ise %40'ını kredilendirmiştir.

Türkiye otomotiv pazarında faaliyet gösteren finansman şirketlerinin toplam taşıt kredileri içerisindeki payı yıllar bazında artış göstermiş ve Aralık 2018 itibarıyla %60,6'ya ulaşmıştır. Finansman şirketlerinin kullandığı toplam taşıt kredilerine bakıldığında, Koç Fiat Kredi'nin payı %9,2 olarak gerçekleşmiştir.

Müşteri deneyimi odaklı uygulamalar ve süreçler

Koç Fiat Kredi, hayata geçirdiği mobil uygulama ve online projeleri vasıtasıyla yenilikçi ürün, hizmet ve iş süreçleri ile rekabetçiliğini sürdürerek bayi ve nihai müşteri deneyimini artırmaya odaklı, dijital, yalın çalışma ortamı yaratan projeler geliştirmektedir.

ÖZET BİLGİLER

2018

Yaşayan Portföy (milyon TL)	2.262,0
Yaşayan Kredi (adet)	83.612
Penetrasyon - Büyük Filo Harici Satışlar	%61,6
Penetrasyon - Tofaş Satışlar	%39,6
Kredi Başvuru (adet)	132.943
Finansman Kredileri - Toplam (adet)	34.268
Finansman Kredileri - Tofaş (adet)	28.370
Finansman Kredileri - İkinci El, Iveco (adet)	5.898
Finansman Kredileri - Toplam (milyon TL)	1.683,9
Vergi Öncesi Kâr (milyon TL)	83,0

Şirket, büyüyen kredi portföyünü kullandığı banka kredileri ve menkul kıymet ihraçlarıyla fonlamaktadır. Bu kaynakların toplam büyüklüğü 2018 yılsonu itibarıyla 2,3 milyar TL'ye ulaşmıştır. İhraç edilen menkul kıymetler bakiyesi 355 milyon TL nominal değerdedir.

2018 yılında Şirket'in ulusal kısa vadeli kredi notu (TR) A1+ ve uzun vadeli ulusal kredi notu ise (TR) "AA" olarak teyit edilmiştir.

Şirket'in 28.12.2018 tarihinde gerçekleşen Olağanüstü Genel Kurul Toplantısı'nda 31.12.2018 tarihinde temettü ödemesi yapılmasına karar verilmiştir. Yapılan müzakereler sonucunda, şirketin Türk Ticaret Kanunu'na göre ayrılmış olağanüstü yedek akçelerinden her bir hisse başına net 1,11 TL olmak üzere 50.000.000 TL'nin 31.12.2018 tarihinde nakit temettü olarak ortaklara dağıtılmasına ve olağanüstü yedek akçelerden Türk Ticaret Kanunu'nun 519. maddesi uyarınca 5.000.000 TL'nin de ikinci tertip yasal yedek akçeye ayrılmasına oy birliği ile karar verilmiştir. Temettü ödemeleri 31.12.2018 tarihinde gerçekleştirilmiştir.

2018 yılı kapanış Genel Kurul toplantısı 25.02.2019 tarihinde gerçekleşecek olup, Yönetim Kurulu'nun 2018 yılı kâr dağıtımı teklifi, kanuni yedek akçenin ayrılması sonucu kalan tutarın olağanüstü yedek akçe olarak ayrılması yönündedir. 2018 yılında temettü ödemesi etkisiyle özkaynaklar 157,7 milyon TL olarak gerçekleşmiştir.

Finansman Kaynakları

Koç Fiat Kredi, sabit faizli TL kredi portföyünü; TL, FX krediler ve menkul kıymet ihraçlarıyla fonlamaktadır. Yabancı para fonlaması ile yaratılan likidite, türev işlemler ile TL likiditeye dönüştürülmektedir. Şirket bu sayede hem TL fonlama kaynağı oluşturmakta hem de faiz ve kur riskinden korunmaktadır. Şirketin fonlama ihtiyacının bir bölümü ihraç edilen menkul kıymetlerle karşılanmaktadır.

2018 yılının ikinci çeyreğinde 155 milyon TL nominal değerde kapalı arz yoluyla menkul kıymet ihraçları gerçekleştirilmiştir. Diğer dönemler de menkul kıymet ihracı yapılmamıştır.

Yıl boyunca gerçekleştirilen menkul kıymet ihraçlarıyla ilgili bilgi aşağıdaki şekildedir;

İhraç tarihi	Vade	Nominal	Araç Kurum
04.05.2018	30.04.2020	100,0 milyon TL	Yapı Kredi Yatırım
06.06.2018	01.02.2019	55,0 milyon TL	Yapı Kredi Yatırım

2018 yılsonu itibarıyla, Şirket'in kullanmış olduğu kaynakların toplam büyüklüğü 2.269,9 milyon TL'ye ulaşmıştır.

FER MAS OTO TİCARET A.Ş.

Fer Mas Oto Ticaret A.Ş., 2005 yılında %99,4 Tofaş ortaklığında kurulmuştur.

Ferrari ve Maserati otomobillerinin Türkiye temsilciliğini yapan ve satış sonrası hizmetler sunan Fer Mas, hem Ferrari hem de Maserati markalarını Türkiye pazarında en doğru şekilde konumlandırmak amacıyla etkin iletişim çalışmaları yürütmektedir.

Fer Mas, Ferrari markasını, felsefesini algılayan A++ tüketicilerin tercih ettiği bir tutku otomobili ve bir yaşam biçimi olarak konumlandırmıştır.

2016'da satışa sunulan SUV modeliyle yükselişe geçen Maserati'yi ise, sürüş keyfi sunan bir prestij markası ve salon otomobili konumuyla Türk tüketicisiyle buluşturmaktadır. Lüks ve sportif otomobil kavramlarını en iyi şekilde yansıtan Maserati, karakteristik tasarım anlayışı ve kalite yaklaşımının yanı sıra yüksek performanslı modelleriyle, çok özel bir müşteri kitlesine hitap etmektedir.

Ferrari

Art arda üçüncü kez "Yılın En İyi Motoru" ödülünü alan Ferrari'nin 3,9 litrelik çift turbo beslemeli V8 motoruna sahip Ferrari 488 Pista modeli, 2018 yılında satışa sunulmuştur.

Ferrari'nin, California T modelinin yerini alan, hardtop tavanlı V8 GT modeli olan Portofino'nun Türkiye lansmanı ise 2018 yılı Mayıs ayında yapılmıştır.

Dünyadaki tüm Ferrari bayileri arasında, belirli kategorilerde, "En İyi"yi seçmek için düzenlenen Testa Rossa Ödüllerinde Fer Mas, Satış Sonrası Hizmetler kategorisinde, dünya ikinciliği ödülüne layık görülmüştür.

Ferrari'nin Türkiye 2018 yılı satış adedi 18 olarak gerçekleşmiştir.

Maserati

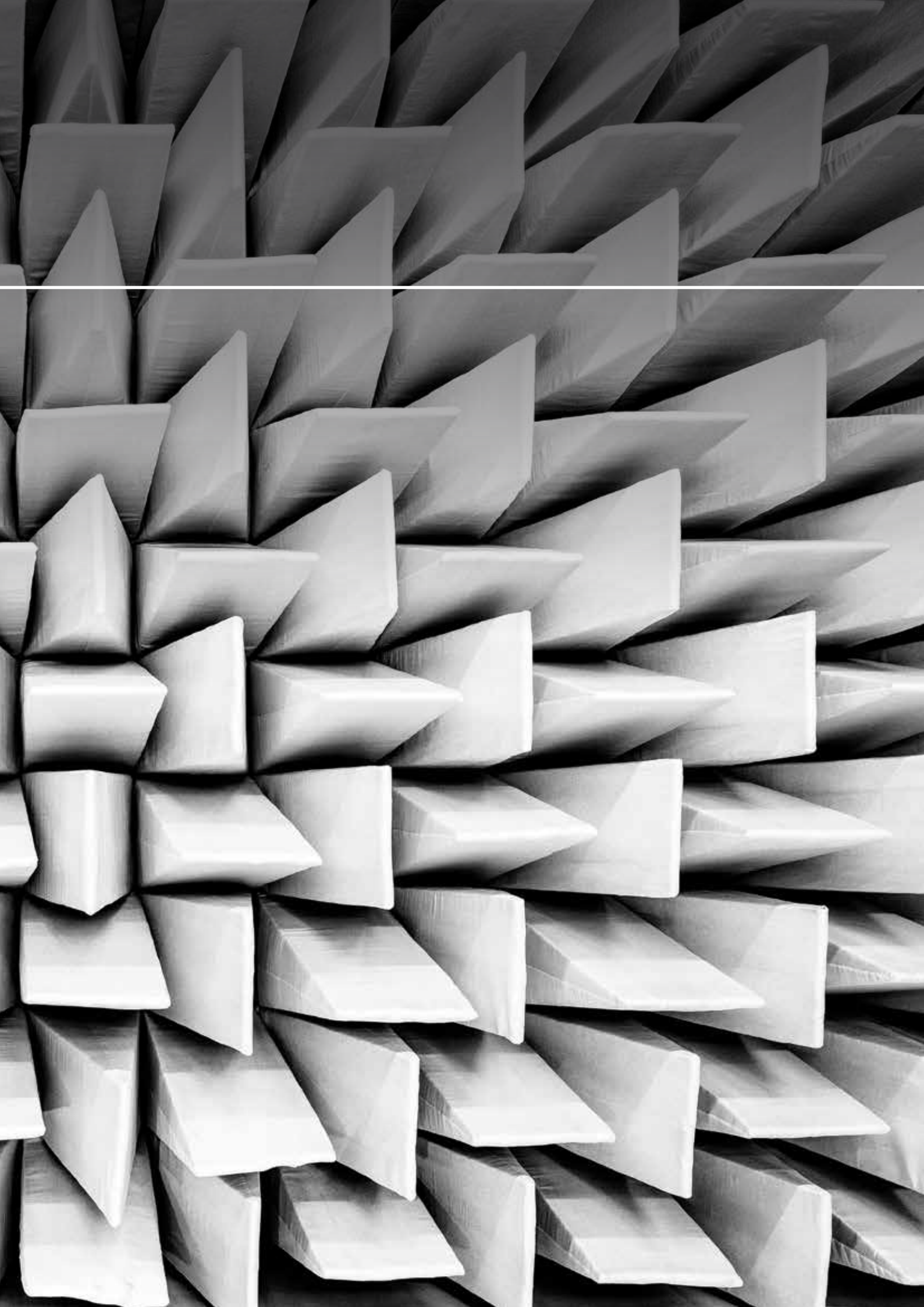

2017 yılında faaliyete başlayan Ankara Birmot, Bursa Mengerler ve Antalya Birmot bayileri ile satış ve servis ağını güçlendiren Maserati'nin 2018 yılındaki toplam satış adedi 55 olmuştur.

2018 yılı boyunca, Maserati resmi İtalyan pilotları eşliğinde Bodrum, Ankara, Antalya, Bursa ve İstanbul'da test sürüşü etkinlikleri gerçekleştirilmiştir. Maserati markası, test sürüşlerinin yanı sıra yıl içinde çeşitli organizasyon ve işbirliklerine imza atmıştır.

AR-GE İLE GELEN TEKNOLOJİK ÜSTÜNLÜK

TOFAŞ AR-GE MERKEZİ, TEKNOLOJİK
ÜSTÜNLÜKLERİNİN YANI SIRA YENİLİKÇİ
MÜHENDİSLİK TASARIM DETAYLARIYLA DA ÖNE
ÇIKAN BİNEK VE TİCARİ ARAÇLAR GELİŞTİREREK
ÜLKE EKONOMİSİNE KATKIDA BULUNMAKTADIR.

AR-GE FAALİYETLERİ

TOFAŞ AR-GE MERKEZİ TEKNOLOJİK GELİŞMELERİ YAKINDAN TAKİP ETMEKTE VE TEKNOLOJİLERİN GELİŞİMİNE DOĞRUDAN KATKI SAĞLAMAKTADIR.

BİLGİ VE TEKNOLOJİYE YAPILAN SÜREKLİ YATIRIM

Tofaş, yenilikçi ürünler ve katma değerli projeler geliştirmek amacıyla bilgi ve teknolojiye sürekli yatırım yapmaktadır. Bu amaca yönelik olarak 1994 yılında Tofaş Ar-Ge Merkezi kurulmuş, 2008 yılı itibarıyla Sanayi ve Ticaret Bakanlığı tarafından Ar-Ge Merkezi olarak tescil edilmiştir.

Tofaş Ar-Ge Merkezi, teknolojik üstünlüklerinin yanı sıra yenilikçi mühendislik tasarım detaylarıyla da öne çıkan binek ve ticari araçlar geliştirerek ülke ekonomisine katkıda bulunmayı hedeflemektedir.

Araç geliştirme sahasında Avrupa'yla rekabet edebilir seviyede bir altyapı oluşturan Merkez, toplam 20.110 m²'lik laboratuvar ve ofis alanı ile 700'den fazla çalışana sahiptir. Tofaş Ar-Ge Merkezi; bünyesindeki laboratuvarların yüksek teknolojisi ve çeşitliliğiyle FCA'nın Avrupa pazarlarına hizmet veren İtalya dışındaki tek ar-ge merkezidir.

Tofaş Ar-Ge Merkezi'nde 2018 yılına kadar araç konsepti, stil, gövde, iç tasarım, süspansiyon, motor, emisyon, titreşim ve akustik alanlarında tamamlanan tasarım ve test altyapı yatırımları, 48 milyon euronun üzerine çıkmıştır.

2018 yılında 150 kişi kapasiteli ofis alanı, elektrik-elektronik, motor, transmisyon ve kontrol sistemler laboratuvarını içeren yeni ar-ge binası inşa edilmiştir. Ayrıca kıyaslama ve tersine mühendislik çalışmaları için laboratuvar ve analiz alanının yapımı da tamamlanmıştır.

ÜRÜN GELİŞTİRME VE ÜRETİM TEKNOLOJİLERİ ALANINDA ARTAN YETKİNLİK

Tasarım süreçlerini ar-ge çalışmalarına entegre eden Tofaş Ar-Ge Merkezi, teknolojik gelişmeleri yakından takip etmekte ve bu teknolojilerin gelişimine doğrudan katkıda bulunmaktadır. Tofaş Ar-Ge Merkezi'nin stratejik hedefleri doğrultusunda ürün geliştirme ve üretim teknolojileri alanında yetkinlik kazanımı, araştırma projeleriyle de

desteklenmektedir. Tofaş Ar-Ge Merkezi, ürün mühendisliği kapsamında bir aracı tümüyle tasarlamak için gerekli tasarım ve analiz yetkinliklerine sahiptir.

Tofaş'ın araştırma çalışmaları; çevresel sürdürülebilirlik, sosyal sürdürülebilirlik ve yetkinlik olmak üzere, birbirleriyle kesişen üç zemin üzerinde şekillenmiştir. Çevresel sürdürülebilirlik odaklı çalışmaların temelinde elektrifikasyon, araç hafifletme ve araç enerji tüketimi azaltma konuları yer almaktadır. Şirket bu alanlarda Fiat Chrysler Automobiles'in küresel çapta ileri mühendislik çalışmalarının yürütüldüğü bir merkez olmak üzere yetkinliklerin geliştirilmesini, en önemli önceliği olarak nitelemektedir.

ORTAK ÜRÜN GELİŞTİRMEDE İŞBİRLİKLERİ

Türkiye'nin ürün geliştirme merkezi olarak uluslararası tanınırlığının artması ve gelişebilmesi için ön koşullardan biri, ar-ge değer zincirinin tüm unsurlarının birlikte ele alınmasıdır. Tofaş; ortak tasarım geliştirme, yerel mühendislik firmalarının örgütlenmesi ve üniversitelerle işbirlikleri konularına özel önem vermektedir. Üniversite-sanayi işbirliği projelerini, teknoloji geliştirme çalışmalarına paralel olarak yürüten Tofaş Ar-Ge, 2006-2018 yılları arasında 16 farklı üniversiteyle yaklaşık 130 projede ortak çalışmıştır.

Tofaş Ar-Ge Merkezi'nde TÜBİTAK ve Avrupa Birliği destekli olarak gerçekleştirilen pek çok araştırma projesinde, FCA Araştırma Merkezi ve yabancı tasarım merkezlerinin yanı sıra, çeşitli üniversitelerin öğretim üyeleriyle işbirliği yapılmaktadır.

İçinde yer aldığı AB Araştırma Projeleri (Ufuk2020, FP7 ve Eureka) sayısını 16'ya çıkaran Tofaş Ar-Ge Merkezi, bu projeler kapsamında 200'ü aşkın uluslararası proje ortağıyla çalışmıştır. Tofaş, Robopartner (Geleceğin Montaj Fabrikalarında Akıllı, Esnek ve Güvenli Operasyonlar İçin İnsan-Robot İşbirliği Teknolojileri) projesiyle, Üretim Teknolojileri alanında proje liderliğini üstlenen ilk ve tek Türk firması olmuştur. 2017 ve 2018 yıllarında Tofaş'ın 6 yeni Ufuk2020 proje başvurusu kabul edilmiştir.

Tofaş Ar-Ge Merkezi, katma değer sağlayan yeni projeler ve yenilikçi fikirlerle patent başvuru sayısını her yıl artırmayı hedeflemektedir. Yenilikçi çalışmalar sonucunda, 38 adet yeni yurt içi patent başvurusu ve 10 adet uluslararası patent başvurusu gerçekleştirilmiştir.

KALİTE YÖNETİMİ

MÜŞTERİ MEMNUNİYETİNİ MERKEZE ALAN BİR KALİTE KÜLTÜRÜNE SAHİP OLAN TOFAŞ, ÇALIŞANLARIN DA KALİTE YÖNETİMİNE KATILIMINI VE GELİŞİMİNİ İLKE EDİNMIŞTİR.

Tofaş; müşterilerinin kalite beklentilerini doğrudan algılayarak, değer zincirindeki tüm üretim ve hizmet süreçlerinin kalite seviyesini yükseltmek ve en rekabetçi düzeye getirmek için çalışmaktadır. Değişen ve gelişen müşteri beklentilerine göre Şirket'in kalite yönetim sistemi düzenli olarak güncellenmekte ve geliştirilmektedir.

Müşteri memnuniyetini merkeze alan bir kalite kültürüne sahip olan Tofaş, çalışanların da kalite yönetimine katılımını ve gelişimini ilke edinmiştir. Şirket, bu alandaki çalışmalarıyla dünya klasında üretimde rekabet avantajı sağlamaktadır.

WCM (DÜNYA KLASINDA ÜRETİM)

WCM (World Class Manufacturing-Dünya Klasında Üretim) metodolojisi, üretimde rekabet gücünü sistematik biçimde iyileştirmek ve geliştirmek için kullanılmaktadır. Metodoloji temel olarak iş güvenliği, kalite, maliyet, teslimat ve çevre konularına odaklanarak her birinde "sıfır"a ulaşmayı hedeflemektedir: sıfır iş ve çevre kazası, sıfır kalite hatası ve sıfır kayıp.

FCA bünyesinde endüstriyel alandaki standartları dünya klasına yükseltmek amacıyla 2006 yılında başlatılan WCM programı, bugün FCA'nın dünya çapında 213 fabrikasında ve yaklaşık 400 tedarikçisinin fabrikalarında uygulanmaktadır.

WCM çalışmalarını 2006 yılında başlatan Tofaş, 2013'te gerçekleşen denetim sonucunda FCA dünyasında "Altın Seviye"ye erişen ilk üç fabrika arasına girmiş, 2017 yılında da 77 puana ulaşarak gelişimini devam ettirmiştir.

WCM yolculuğu boyunca üretim standartlarını sürekli yükseltmeye odaklanan Tofaş, Altın Seviye'ye gelirken iş kazalarını, dış kalite göstergelerini, üretkenliğini ve makine arızalarını önemli miktarlarda iyileştirmiştir. Bütün bu iyileştirmeler, sistematik yaklaşım ve çalışanların katılımıyla gerçekleşmiştir. 2018 yılı içerisinde Tofaş'ta görevli her saha çalışanı, ortalama 27 adet öneri vermiştir.

Tofaş, Dünya Klasında Tedarikçi (WCS) programı kapsamında 2009 yılından bu yana WCM metodolojisinin tedarikçilerinde de uygulanmasına önderlik etmektedir. Çalışmalar, 2018 sonu itibarıyla 28 tedarikçi ile sürdürülmektedir. Tofaş, içerisinde WCM Bronz hedefine ulaşan toplam 10 tedarikçinin bulunduğu FCA global tedarikçi listesinde 3 Türk tedarikçi ile yer almaktadır.

İNSAN KAYNAKLARI

Tofaş; tecrübe ve yaratıcılık ile gelişen rekabet koşullarına hızlı uyumun sağlanması ve liderlik için insan kaynağını itici bir güç olarak kabul etmektedir.

Tofaş İnsan Kaynakları politikasının odağında, faaliyetlerine en uygun nitelikli insan gücünü istihdam ederek, çalışanlarına yüksek motivasyon sağlayacak altyapıyı oluşturmak yer almaktadır.

2018 yılsonu itibarıyla Tofaş'ta 6.009'u saat ücretli ve 1.656'sı aylık ücretli olmak üzere 7.665 kişi çalışmaktadır.

Çalışan Sayısı

Aylık Ücretli	1.656
Saat Ücretli	6.009
Toplam	7.665

Cinsiyete Göre Çalışan Dağılımı

Erkek (Aylık Ücretli)	1.283
Kadın (Aylık Ücretli)	373
Erkek (Saat Ücretli)	5.588
Kadın (Saat Ücretli)	421

Çalışanların Yaş Ortalaması

Aylık Ücretli	36,4
Saat Ücretli	32,8
Toplam	33,6

2018 yılında planlı bakım/onarım çalışmalarının yapılması, yıllık izin kullanılması, stok planlaması gibi nedenlerle üretim tesisimizde aralıklı olarak gerçekleşen duruşların toplamı elli yedi işgününe ulaşmıştır.

İŞE ALIM PROSEDÜRLERİ

Tofaş İnsan Kaynakları, işe alım süreçlerinde yetkinlik bazlı/ teknik mülakat, video/telefon mülakatı, değerlendirme merkezi uygulamaları (rol oyunu, grup çalışması, vaka sunumu, bekleyen işler egzersizleri), kişilik envanteri, yabancı dil sınavı, referans kontrolü gibi güvenilir ve işe en uygun adayı seçmeye yardımcı olacak araçları kullanmaktadır. Aday havuzu oluşturulurken, dış kaynakların yanı sıra tüm Koç Topluluğu şirketlerinde iş ilanları yayınlanarak iç ilan sisteminden de yararlanılmaktadır.

Tofaş İnsan Kaynakları, yeni uygulamalara öncülük etme hedefi doğrultusunda Üniversite-Sanayi işbirliği çalışmaları yürütmektedir. Bu kapsamda "İşyeri Eğitim Staj Programı", "Prova+Uzun Dönem Staj Programı", yönetsel rollerin seçim süreçlerinde kullanılan "Değerlendirme Merkezi", yeni işe başlayacak çalışanların işbaşı öncesi adaptasyonunu hızlandıracak dijital "Pre-boarding" 2018 yılında devreye alınan yenilikçi uygulamalardır.

İNSAN KAYNAKLARI

TOFAŞ AKADEMİ

Misyonunu, “bugünün işini daha iyi yapmalarını ve geleceğe hazırlanmalarını sağlamak üzere Tofaş’a ve değer zincirine en uygun öğrenme deneyimini sunmak” olarak belirleyen Tofaş Akademi, vizyonunu da “özgün teknikleri, öncü faaliyetleri ve sürdürülebilir başarısıyla global olarak tüm otomotiv sektörüne ve diğer sektörlerin akademilerine ilham vermek” olarak tanımlamıştır.

Tofaş Akademi, başta Tofaş olmak üzere bayi teşkilâtı, müşteri ilgi merkezi ve tedarikçi çalışanları dahil yaklaşık 15.000 çalışana eğitim ve gelişim hizmetleri sunmaktadır.

2018 yılında Eğitim Yönetim Sistemi, etkileşimli video platformu Tideo, kurumsal hafıza ve sosyal öğrenme platformu Wiki ile saha ve ofis çalışanları için 7/24 dijital öğrenme deneyimini geliştirmeye devam etmiştir. Tofaş Akademi bünyesinde, çalışanların gelişimlerinin %71’i iç kaynaklar ile sağlanmaktadır; bu kapsamda, 194 aktif iç eğitmen, 8 gelişim danışmanı, 8 iç koç bulunmakta ve onların gelişimi de Tofaş Akademi tarafından desteklenmektedir.

Saha çalışanlarının gelişimini desteklemek ve beklenen yetkinlik seviyelerine ulaşmalarını sağlamak üzere Üretim Akademisi çatısı altında 2018 yılında Bakım ve Kalıp Okulu gibi özel eğitim programları da gerçekleştiren Tofaş Akademi; bu kapsamda kendi kaynağı ile yetiştirdiği iç eğitmen ile 114 farklı eğitim başlığında toplam 1669 saha çalışanına sınıf eğitimi vermiştir.

TOFAŞ AKADEMİ, BAŞTA TOFAŞ OLMAK ÜZERE BAYİ TEŞKİLÂTI, MÜŞTERİ İLGI MERKEZİ VE TEDARİKÇİ ÇALIŞANLARI DAHİL YAKLAŞIK 15.000 ÇALIŞANA EĞİTİM VE GELİŞİM HİZMETLERİ SUNMAKTADIR.

Paydaşlarının da gelişimini önemseyen Tofaş Akademi, tedarikçileri için iç kaynakla sağladığı teknik eğitimlerinin yanı sıra Sinerji, UP ve GO İK isimli programları ile de onlara özel gelişim fırsatları sunmaya devam etmektedir.

Fiat, Alfa Romeo ve Jeep markalarımızın satış, satış sonrası ve müşteri ilgi merkezi; yedek parça alanında faaliyet gösteren Magneti Marelli ve Opar bünyesindeki yaklaşık 5.500 çalışanın gelişimi için eğitim yönetim sistemi, yeni nesil teknolojiye uygun olarak güncellenmiştir. Ayrıca Satış Okulu, Servis Okulu gibi programlar ve Gururla Fiat’lıyım, Keşif Günleri gibi organizasyonlar ile karma eğitim metodu kullanılarak bayi çalışanlarına yönelik teknik ve davranışsal gelişim faaliyetleri düzenlenmiştir.

Tofaş Akademi, derleme bilgi paylaşım platformu olarak tasarlanan web sitesi www.tofasakademi.com üzerinden paylaşılan eğitim ve gelişim ile ilgili içerikleriyle, otomotiv ve diğer sektörlerin akademilerine ilham vermeye devam etmektedir.

Akademi, şirketin stratejik önceliklerinden olan inovasyonu desteklemek için iç kaynaklarıyla insan odaklı tasarım, yalın yeni girişim ve çeviklik konularında projelere eğitim, koçluk ve danışmanlık vermektedir.

Tofaş Akademi, Stevie, Brandon Hall gibi platformlar tarafından 2018 yılında 13 farklı ödüle layık görülmüştür. Tofaş Akademi 2018 yılında ilk kez başvurduğu ATD BEST listesine girmiş ve 45 kurumsal akademi arasından birinci seçilmiştir. Tofaş Akademi; BUSİAD ve Uludağ Otomotiv Endüstrisi İhracatçıları Birliği (OİB) işbirliği ile 2018 yılında üçüncüsü organize edilen Yaz Dönemi Ar-Ge Mühendisi Yetiştirme Programı'na, program ortağı olarak geçmiş yıllarda olduğu gibi destek vermiştir.

Katılımcı	Rapor Başlıkları	Değerler
Ofis Çalışanı	Sınıf Eğitimine Katılan Kişi Sayısı (8 saatlik sınıf eğitimi)	7.514 Kişi
	Uzaktan Eğitim Alan Kişi Sayısı	14.698 Kişi
	Çalışan başına ortalama eğitim saati	73,9 Saat
Saha Çalışanı	Sınıf Eğitimine Katılan Kişi Sayısı (8 saatlik sınıf eğitimi)	9.096 Kişi
	Uzaktan Eğitim Alan Kişi Sayısı	7680 Kişi
	Çalışan başına ortalama eğitim saati	28,4 Saat
İş Ortakları	Tedarikçi Firma Sayısı	57 Firma
	Eğitime Katılan Tedarikçi Firma Çalışan Sayısı	618 Kişilik
	Toplam Eğitim Saati	10.096 Saat
Bayi Çalışanı	Sınıf Eğitimine Katılan Kişi Sayısı (8 saatlik sınıf eğitimi)	2.633 Kişi
	Uzaktan Eğitim Alan Kişi Sayısı	30.459 Kişi
	Ortalama Eğitim Saati	13,4 Saat

PERFORMANS YÖNETİM SİSTEMİ

Tüm Tofaş çalışanlarını kapsayan Performans Yönetim Sistemi, performans ve gelişim odaklı kültürü destekleyecek biçimde uygulanmaktadır. Performans Yönetim Sistemi'nin en önemli iki temel yapı taşı, hedefler ve davranışsal yetkinlikler olarak belirlenen "Liderlik Prensipleri"dir. Hedefler sene başında belirlenmekte, gelişim planlarıyla birlikte yıl boyu yönetici ve çalışan arasında gerçekleştirilen "Check-in" görüşmeleriyle gözden geçirilmektedir. 360 Derece Yetkinlik Değerlendirme yaklaşımı ile de çalışanlar, yöneticilerine ve iş arkadaşlarına "Liderlik Prensipleri" ile ilgili geribildirim verme imkanı bulmaktadır.

Saha Çalışanı Teknik Yetkinlik Değerlendirme

2018 yılında devreye alınan saha çalışanı teknik yetkinlik değerlendirme sistemi, Tofaş'ın sürekli gelişen ve değişen süreçlerine hızla adapte edilebilecek, kalitesi standart olan, tek bir teknolojik alt yapı ile yönetilebilen, rol bazlı gelişimin takip edilebileceği bir sistem ihtiyacından yola çıkılarak tasarlanmıştır. Sistem, saha çalışanlarına hem kendi gelişimini takip edebilme hem de şirket içerisinde geçebileceği diğer pozisyonlar için beklenen yetkinlikleri görebilmesini sağlamaktadır.

İlerleyen dönemde, çalışanların sistem üzerinden ilgili teknik yetkinliğine uygun olarak planlanan eğitimleri aynı platform üzerinden görüntüleyerek, seçebilme imkanının ve ekiplerin gelişim özetlerini inceleyebilecekleri raporların sunulması hedeflenmektedir.

TOFAŞ AKADEMİ, STEVIE, BRANDON HALL GİBİ ULUSLARARASI PLATFORMLAR TARAFINDAN 2018 YILINDA 13 FARKLI ÖDÜLE LAYIK GÖRÜLMÜŞTÜR.

İNSAN KAYNAKLARI

TOFAŞ'IN TERSİNE MENTORLUK PROGRAMI: “ŞİMDİKİ GENÇLİK”

2018 yılında devreye alınan tersine mentorluk uygulaması “Şimdiki Gençlik”, nesiller arası etkileşimi artırmayı ve Tofaş'ı geleceğe hazırlamayı hedeflemektedir. Program kapsamında Tofaş üst yönetiminden 21 direktör ve genel müdür ile Tofaşlı 66 “Yeni Nesil Mentor” bir araya getirilmiştir. Tüm üst yönetimin menti koltuğuna oturduğu bu programda mentorlar yeni neslin liderlik, dijital dönüşüm, kariyer fırsatları, çalışma ortamı ve koşulları ile ilgili tercihlerini aracısız anlatarak mentilerinin gelişimlerine katkı sağlamışlardır.

KİŞİYE ÖZEL YETKİNLİK GELİŞTİRME PROGRAMLARI

Gelişim Danışmanlığı

Tofaş, bünyesinde yetiştirilen profesyonel koçlarla çalışanlarına, Tofaş'a özel yetkinlik ve davranışsal gelişim konularında gelişim danışmanlığı, bireysel koçluk ve takım koçluğu desteği vermektedir. Gelişim Danışmanlığı programı 7 adımlı bir davranışsal gelişim yolculuğudur. Bu program profesyonel ve kişisel gelişimleri ile değişimi hedefleyen çalışanlar için, sahip oldukları potansiyeli ve geliştirdikleri yetkinlikleri verimli aksiyonlara dönüştürmeleri için tasarlanmıştır.

Gelişim Danışmanlığı programı, içinde bulunulan mevcut durumdan, ulaşılması arzu edilen ideal duruma gitme yolculuğunda ihtiyaç duyulan profesyonel desteği Tofaş çalışanlarına sağlamaktadır. Gelişim Danışmanlığı kişiye özel ve özgün bir program olarak tasarlanmıştır. Gelişim danışmanı koçluk ve mentorluk araçlarını kullanarak danışana yeni yollar, yeni alanlar, yeni bakış açıları kazandırmayı sağlamaktadır.

Takım Koçluğu

Takım koçluğu, Tofaş içerisinde oluşturulan çeşitli takımlara, koçluk yaklaşımı ile, bir hedefe doğru motivasyonla harekete geçirmek ve takım üyelerinin liderlik yeteneklerini geliştirmek için kurgulanmış bir programdır.

Takip Görüşmeleri

Performans değerlendirme sonuçları gelişime açık olan Tofaş çalışanları ile hedef belirleme ve gelişim planlama dönemi sonrası ve ara dönem performans değerlendirme süreci tamamlandıktan sonra, yıl içerisinde toplam 2 kez

performans gelişim görüşmeleri gerçekleştirilmektedir. Bu görüşmelerde, çalışanlar ve yöneticileri arasında gerçekleşen geri bildirim görüşmeleri, değerlendirmeleri ve gelişime yönelik aksiyon adımları konuşularak etkin bir gelişim planı hazırlanması desteklenmektedir. Bu kapsamda 2018 yılında toplam 100'ün üzerinde çalışan ile 200'ün üzerinde görüşme gerçekleştirilmiştir.

İşe yeni başlayan Tofaş çalışanları ile birinci yıllarında 3 görüşme gerçekleştirilmektedir. Bu görüşmeler, çalışanların gelişim planını ve iş görüşmesine gelirken tamamladıkları kişilik envanterini takip etmek, değerlendirmek ve gelişime açık aksiyon için geri bildirimlerde bulunmak üzere yapılmaktadır 2018 yılı içerisinde bu kapsamda alan ekipleri tarafından 219 görüşme gerçekleştirilmiştir.

MADDİ VE SOSYAL HAKLAR

Koç Topluluğu şirketlerinde çalışmaya başlayan her ofis çalışanı işe girişte Koç Holding Emekli ve Yardım Sandığı Vakfı'na üye olmaktadır. Tofaş'ta işe başlayan saha çalışanları da Koç Holding Emekli ve Yardım Sandığı Vakfı'na üye olabilmektedir. Tahsil edilen kesenekler menkul ve gayrimenkul yatırımlarında değerlendirilmektedir. Değerlendirilen

kesenekler emeklilik veya üyeliğin sona ermesi halinde toptan ödeme ya da emekli ikramiyesi şeklinde geri ödenmektedir. Ayrıca Vakıf üyeleri ve emekliler, eşleri ve çocukları da dahil olmak üzere, sağlık sigortası, mesken edinme ve belirli ihtiyaçların karşılanması için finansman desteği ve vefat, hastalık sebebiyle çalışmama ve kısmi maluliyet hallerinde risk teminatı gibi sosyal haklardan da faydalanmaktadırlar.

Tüm saat ücretli Tofaş çalışanları, %100 şirket katkısı ile Tamamlayıcı Sağlık Sigortası kapsamındadır. Çalışanlar tercihe göre eş ve çocuklarını da sigortaya dahil edebilmektedir. 2018 yıl sonu itibarıyla 8.109 çalışan, 5.616 eş ve çocuk TSS'ye dahil edilmiştir.

Tofaş'ın 2011 yılında başlattığı "Tofaş'tan Öğrenime Bir Destek Daha" isimli çalışan çocukları için burs uygulamasından bugüne kadar 1.886 kişi yararlanmıştır.

Kadın istihdamını artırmak ve kadınların iş-özel hayat dengesinin sağlanmasına katkı amacıyla 2016 yılında başlatılan Kreş Yardımı uygulamasından 2018 yılsonuna kadar 304 kadın çalışan faydalanmıştır.

Tofaş'ın tabi olduğu ve Türk Metal Sendikası ile MESS arasında 30.01.2018 tarihinde imza edilmiş olan Grup Toplu İş Sözleşmesi, 31.08.2019 tarihi itibarıyla sona erecektir.

31.12.2017 tarihi itibarıyla yeni dönem toplu sözleşme görüşmeleri Türk Metal Sendikası ile MESS arasında arabuluculuk aşamasında devam etmektedir.

Tofaş'ın 31.12.2018 tarihi itibarıyla kıdem tazminatı yükümlülüğü 195.902.000 TL'dir ve tamamı için karşılık ayrılmıştır. Çalışanlara yasal mevzuat kapsamında sosyal haklar düzenli ve periyodik olarak sağlanmaktadır.

31 Aralık 2018 tarihinde sona eren dönem içerisinde Yönetim organı üyeleri ile üst düzey yöneticilere sağlanan mali haklar 27 numaralı finansal tablo dipnotunda açıklanmıştır

DOKTORA VE YÜKSEK LİSANS PROGRAMLARI

Tofaş Ar-Ge Merkezi istihdamında, yüksek lisans ve doktora eğitimi almış personele öncelik verilmektedir. Ar-Ge Merkezi'nde çalışan yüksek lisans ve doktoralı personel sayısı 2018 yıl sonu itibarıyla 139'a yükselmiştir.

SOSYAL FAALİYETLER

Tofaş çalışanlarının gönüllülük esasıyla oluşturdukları 16 kulüp ve 15 spor dalında yer alan takımlar, 2018 yılında da faaliyetlerini aktif olarak sürdürmüşlerdir.

Sosyal faaliyet kapsamında her yıl ortalama 300 kültürel, sanatsal ve sportif alanlarda etkinlik düzenlenmekte; konser, sergi, gösteri ve konferansları içeren bu etkinliklere 50 binin üzerinde çalışan ve yakını katılım sağlamaktadır.

Tofaş çalışanlarının futbol, voleybol, basketbol, tenis, bowling, satranç, yüzme, atletizm, masa tenisi, bisiklet ve yelken takımları, her yıl düzenlenen Koç Spor Şenliği'nde ve şirketler arası organizasyonlarda yer almaktadır.

Tüm çalışanlar ve aileleri yılda bir kez düzenlenen Tofaş Günü'nde bir araya gelerek büyük bir aile olmanın mutluluğunu paylaşmaktadır. Tofaş Fabrikası'nda bulunan ve 2018 yılında yenilenen sosyal tesislerde, tüm çalışanlar aileleriyle birlikte keyifli vakit geçirme imkanı bulmaktadır.

Mustafa V. Koç Spor Salonu içerisinde bulunan fitness salonu, basketbol sahaları ve masa tenisi alanı sporseverlere hizmet sunmaktadır. Tofaş Spor Kulübü, çalışan çocukları için basketbol, futbol, voleybol ve yüzme branşlarında spor olanakları sağlamaktadır. İstanbul Genel Merkez'de de bütün çalışanların kullanımına açık bir spor salonu bulunmaktadır.

DEĞER ÜRETEEN BİR YÖNETİM MODELİ

“SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK” VE “SOSYAL SORUMLULUK”
FAALİYETLERİNİ, TOPLUMSAL, ÇEVRESEL VE
EKONOMİK BOYUTLAR BAĞLAMINDA ELE ALAN
TOFAŞ’IN TEMEL ÖNCELİĞİ, SÜREKLİ İYİLEŞTİRİLEN
VE DEĞER ÜRETEEN BİR YÖNETİM MODELİ
OLUŞTURMAKTIR.

KURUMSAL SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK POLİTİKASI

ŞEFFAF, HESAP VEREBİLİR, ADİL VE SORUMLU BİR KURUMSAL YÖNETİME SAHİP OLAN TOFAŞ'IN SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK POLİTİKASI SÜREKLİ GELİŞİM ODAKLI ÇALIŞMA ANLAYIŞIYLA ŞEKİLLENDİRİLMEKTEDİR.

Ana ortaklarından Koç Holding'in dahil olduğu Küresel İlkeler Sözleşmesi (Global Compact) ve kurumsal sosyal sorumluluk anlayışı ile Fiat Chrysler Automobiles (FCA)'ın sürdürülebilirlik ve kurumsal sosyal sorumluluk perspektifi, Tofaş'ın "Sürdürülebilirlik Politikası"nın da ana eksenlerini oluşturmaktadır.

SÜRDÜRÜLEBİLİR VE DEĞER ÜRETEBİR BİR YÖNETİM MODELİ

Tofaş'ın "Kurumsal Sürdürülebilirlik Politikası", bütüncül bir yaklaşım kapsamında ve sürdürülebilir gelecek stratejilerine dayalı iş modelleri çerçevesinde ele alınmaktadır.

"Sürdürülebilirlik" ve "Sosyal Sorumluluk" faaliyetlerini, toplumsal, çevresel ve ekonomik boyutlar bağlamında ele alan Tofaş'ın temel önceliği, sürekli iyileştirilen ve değer üreten bir yönetim modeli oluşturmaktır.

Tofaş Kurumsal Sürdürülebilirlik Politikası, gerek Tofaş Fabrikası'nın bulunduğu bölge ve gerekse yurt çapında, Tofaş'ın paydaşlarına karşı sorumluluğunu ortaya koyacak şekilde değerlendirilmektedir. Bu nedenle tedarikçiler, bayi ağı ve tüm paydaşlarla bir değer zinciri oluşturulması doğrultusunda, "sürdürülebilirlik" yaklaşımı ve "kurumsal sosyal sorumluluk" uygulamaları bir bütün olarak ele alınmaktadır.

Kurumsal Sürdürülebilirlik Politikası, çevresel, sosyal ve kurumsal yönetim temelinde;

- Riskleri etkin bir biçimde yöneterek, tüm süreçleri sürekli iyileştirmek,
- İş sağlığı ve güvenliği konusunda sıfır kaza ilkesiyle çalışmak,
- Şirket performansını ve üretimin verimliliğini artırmak,
- Çalışanları aktif katılıma özendirerek açık iletişim ortamı sağlamak,
- Enerjiyi verimli kullanmak, çevresel dengeyi ve doğal kaynakları korumak,
- Paydaşların iklim değişikliği konusunda bilgilerini ve toplumsal bilincini artırmak,
- Ulusal çevre mevzuatı, ilgili çevre standartları ve bu alandaki en iyi teknolojileri temel alan sürdürülebilir bir çevre yönetimi politikası izlemek,
- Tüm faaliyetlerinde bilgi güvenliği ve iş sürekliliğini sağlamak,
- Ulusal ve uluslararası mevzuat gerekliliklerine uymak,
- Paydaşlarıyla ilişkileri şeffaf bir biçimde ve ortak akıl ile yönetmek,
- Müşteri memnuniyetinde sürekliliği sağlamak,
- Tedarikçilerini sürdürülebilirlik uygulamalarına yönelik olarak geliştirmek,
- Sürdürülebilir çevre politikası uygulamalarını, şeffaf bir şekilde kamuoyuyla paylaşmak,
- Kurumsal Sosyal Sorumluluk faaliyetlerini, Şirket stratejileri, hedefleri ve öncelikleri doğrultusunda paydaşlarına sunmak,
- Başta etik değerler ve yolsuzlukla mücadele olmak üzere, Kurumsal Yönetim İlkelerini Şirket kültürü olarak benimsemek prensiplerini kapsamaktadır.

Bu bağlamda, "Yönetişim ve Sürdürülebilirlik" kapsamında Şirket'in Kurumsal Yönetim Yapısı, Risk Yönetimi, İş Etiği ve Yolsuzlukla Mücadele, Sürdürülebilirlik Yönetimi ve Paydaş Katılımı önem taşımaktadır.

Kurumsal Yönetim anlayışına uygun çalışmaların Şirket bünyesinde devamına ve hayata geçirilmesine dair faaliyetlerin yanı sıra, bunun Şirket'in paydaşlarıyla beraber gerçekleştirilmesine yönelik çalışmalara gereken özeni göstermek suretiyle bu doğrultudaki "Sosyal Sorumluluk" faaliyetlerinin sürdürülmesine gereken önem verilmektedir.

Bu çerçevede, tüm paydaşların eşitliği, bilgilendirme sorumluluğu ve kurumsal yönetim uygulamaları ile beraber, Şirket'in kurumsal faaliyetlerinde sürdürülebilirliğin sağlanması, Şirket'in temel amaçları arasında yer almaktadır.

KURUMSAL SOSYAL SORUMLULUK ANLAYIŞI

Tofaş; gerek kurumsal sosyal sorumluluk ve gerekse toplum üzerinde bırakılan etki kriterlerini dikkate alarak oluşturduğu sürdürülebilirlik anlayışı çerçevesinde, hem kurum bünyesinde, hem de topluma yönelik sosyal çalışmalar yürütmektedir.

Tofaş'ın Sürdürülebilirlik Yönetimi içerisinde;

- İklim Değişikliği konusundaki faaliyetler ve Emisyon Oranları,
- Ürün Portföyü ve Ürün Stratejileri,
- Pazarlar ve Müşteri Memnuniyeti,
- Ar-Ge Yönetimi, Dünya Klasında Üretim (WCM) ve Yönetim Standartları,
- Enerji Verimliliği,
- Çevre Yönetim Sistemleri,
- İş Sağlığı ve Güvenliği,
- Çalışma Ortamı ve Yetenek Yönetimi,
- Tedarik Zinciri Yönetimi,
- Bayi ve Servis Ağı,

önem taşıyan başlıklar arasında yer almaktadır.

İklim değişikliği, çevre, işçi sağlığı ve güvenliği, kurumsal yönetim, etik değerler, tedarik zinciri ve sosyal sorumluluk ekseninde hazırlanan Sürdürülebilirlik Raporları, Şirket'in Sürdürülebilirlik Politikası'nın temel anlamda değerlendirildiği bir mecra olarak nitelendirilmektedir. Tofaş'ın yürüttüğü, periyodik ve dönemsel sürdürülebilirlik çalışmalarına ilişkin kapsamlı, aydınlatıcı ve ayrıntılı bilgilere gerek faaliyet raporlarında, gerek sürdürülebilirlik raporlarında ve gerekse Şirket'in basılı, süreli ve enformatik yayınlarında yer verilmektedir.

Bu doğrultuda, başta Şirket çalışanları, hissedarlar ve menfaat sahipleri olmak üzere tüm paydaşlarla, söz konusu süreçler paylaşılmakta ve kamuoyu bilgilendirilmektedir. Ayrıca Tofaş'ın intranet ve internet web sitelerinde gerekli bilgilere ve ilgili linklere yer verilerek, kurum politikaları doğrultusunda oluşturulan ve sürdürülen faaliyetler, paydaşların bilgilerine sunulmaktadır.

Tofaş; sosyal sorumluluk faaliyetlerini, kurumların hesap verebilirlikleri ve paydaşlarına karşı görev ve sorumluluklarını yerine getirebilmeleri olarak değerlendirmekte, "sürdürülebilir ve geliştirilebilir" sosyal sorumluluk uygulamalarını hayata geçirmeyi, kurumsal bir politika olarak kabul etmektedir.

Tofaş'ın Kurumsal Yönetim Uyum Raporları'nda da yer verildiği üzere, "menfaat sahipleri" olarak tüm "paydaşlar", kurumsal sosyal sorumluluk kapsamında ele alınmaktadır. Şirket'in bu yöndeki çalışmalarını da kapsayacak şekilde, başta "pay sahipleri", "kamuyu aydınlatma ve şeffaflık", "menfaat sahipleri" ve "Yönetim Kurulu" başlıklarında kurumsal yönetim uygulamalarını değerlendirmek suretiyle, "Kurumsal Yönetim Derecelendirmesi" yaptırılmaktadır. Söz konusu Kurumsal Yönetim Derecelendirme Notu'nu da içeren rapor, yıllık periyotlarla ve KAP aracılığıyla Borsa İstanbul (BİST) bünyesinde kamuoyuna açıklanmakta ve Şirket internet sitesinde yayımlanmaktadır.

BİST Kurumsal Yönetim Endeksi'nde yer alan Tofaş, Kurumsal Yönetim İlkelerine verdiği önem kapsamında her yıl Endeks kriterleri için gereken çalışmaları; periyodik, sürekli ve dinamik bir süreç olarak yürütmektedir.

KURUMSAL SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK POLİTİKASI

SOSYAL SORUMLULUK ALANINDA ULUSAL VE ULUSLARARASI STANDARTLAR

Kurumsal Sosyal Sorumluluk anlayışının ve uygulamalarının yasal mevzuata uyumunu temel gereklilik olarak kabul eden Tofaş; bu gerekliliği hem kurumsal, hem de toplumsal gelişimi hızlandıracak dinamikleri uygulamaya geçirirken göz önünde bulundurmaktadır.

Bu çerçevede; insan kaynakları ve insana yatırım projeleri, paydaş kültürü ve Şirket vizyonu, eğitim destek faaliyetleri, kültür ve sanatı geliştirici uygulamalar, çevre duyarlılığı ve çevrenin korunması gibi konularda, belirlenen kriter ve prensiplere uygun olarak hareket edilmektedir.

Tofaş, sosyal sorumluluk kapsamına giren bütün alanlarda, geçerli tüm ulusal ve uluslararası standartları gözetmekte, ayrıca bu standartların geliştirilmesi yönünde çalışmalar yürütmektedir.

TOFAŞ'IN SOSYAL, ETİK VE ÇEVRESEL YÖNETİMİ İÇEREN SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK POLİTİKASI'NDA; PAYDAŞLARIN KATILIMINA DAYANAN VE PAYDAŞLARIN MEMNUNİYETİNİ VE BEKLENTİLERİNİ DİKKATE ALAN BİR BÜTÜNLÜK SÖZ KONUSUDUR.

SÜRDÜRÜLEBİLİR SOSYAL SORUMLULUK ANLAYIŞI VE UYGULAMALARI

Tofaş'ın sosyal, etik ve çevresel yönetimi içeren Sürdürülebilirlik Politikası'nda; paydaşların katılımına dayanan ve paydaşların memnuniyetini ve beklentilerini dikkate alan bir bütünlük söz konusudur. Şirket'in vizyonu ve paydaşları tarafından tercih edilen kurumsal faaliyetleri çerçevesinde, gerek sürdürülebilirlik, gerekse sosyal sorumluluk anlayışı ve uygulamaları sürekli geliştirilerek devamlılık sağlanmaktadır.

Tofaş'ın kurumsal, sosyal ve çevresel etkinlik süreçlerinin yönetimi, iyileştirilmesi ve denetlenmesi ile yönetsel, sosyal ve çevresel performansının raporlanması ve elde edilen sonuçların tüm paydaşların ve kamuoyunun bilgisine sunulması, Şirket için önem taşıyan unsurlardır. Bu doğrultuda geliştirilen Tofaş Kurumsal Sürdürülebilirlik Politikası; Yönetim Kurulu düzeyinde takip edilmekte, ilgili konular Yönetim Kurulu sorumluluğundaki mevcut Komiteler bünyesinde değerlendirilerek raporlanmakta, her yıl düzenli Sürdürülebilirlik Raporu yayınlanmaktadır.

Ayrıca, Tofaş'ın sürdürülebilirlik ve sosyal sorumluluk faaliyetleri, ulusal ve uluslararası standartların tatbikini mümkün kılacak yaklaşımların hayata geçirilebilmesi ve geliştirilebilmesi için Şirket politikaları kapsamında ele alınarak uygulamaya geçirilmekte ve gelişmeler takip edilmektedir.

KURUMSAL SOSYAL SORUMLULUK

TOFAŞ; TOPLUMSAL GELİŞMEYİ ÇOK YÖNLÜ BİR YAKLAŞIMLA DESTEKLEYECEK, ÜLKE EKONOMİSİNE KATKI SAĞLAYACAK VE TOPLUM İÇİN ARTI DEĞER YARATACAK SOSYAL SORUMLULUK PROJELERİNE ODAKLANMIŞTIR.

Tofaş; toplumsal gelişmeyi çok yönlü bir yaklaşımla destekleyecek, ülke ekonomisine katkı sağlayacak ve toplum için artı değer yaratacak sosyal sorumluluk projelerine odaklanmıştır. Topluma yaptığı katkıyı farklı eksenlerde ortaya koyan Tofaş, spor, eğitim ve kültür-sanat alanlarında uzun soluklu projeleri hayata geçirmektedir.

SPOR

Tofaş Spor Kulübü

Tofaş Spor Kulübü, uzun yıllardır devam eden altyapı yatırımları ve oluşturduğu altyapı odaklı takım modeliyle Türk sporuna yeni yetenekler kazandırmayı sürdürmektedir.

Tofaş Spor Salonu

Tofaş Basketbol Takımı, ev sahibi olduğu maçları Bursa'daki Nilüfer Tofaş Spor Salonu'nda oynamaktadır. Yüksek doluluk oranıyla gerçekleştirilen maçlar, Bursa halkının da sosyal hayatına katkıda bulunmaktadır.

KURUMSAL SOSYAL SORUMLULUK

Yeni Nesil Tofaş Projesi

Yeni Nesil Tofaş Projesi; çocuklara spora erişimde fırsat eşitliği yaratmak ve çocuklara spor eğitiminin ötesinde, hayatın her alanında başarılı olmalarına yardımcı olacak bir kültür ve bakış açısı kazandırmak hedefiyle 2016 yılında hayata geçirilmiştir. Proje; her çocuğun yaşadığı çevrede eşit imkanlarla basketbol oynayabildiği, gerçek spor kültürüne sahip bir nesil için antrenör, aile ve çocuk üçgeninde bir eğitim ve uygulama modelidir.

Yeni Nesil Tofaş Projesi'nin faaliyete geçtiği günden bu yana, Bursa'nın farklı ilçelerinde kurulan 15 basketbol okulu ile yaklaşık 5.000 çocuğa ulaşılmıştır. Altyapıya seçilen çocuklardan oluşturulan 16 minik takım, antrenmanlarına Mustafa V. Koç Spor salonunda devam etmektedir. Tofaş Spor Kulübü'nün altyapısının küçük takımlar kadrosunu büyük oranda Yeni Nesil Tofaş'tan yetişen sporcular oluşturmaktadır.

Sportif faaliyetlerin sürdürülebilirliği için her hafta projede stajyer olarak yer alan 34 antrenöre teorik ve sahada aktif antrenman yaptırma eğitimleri verilmektedir. 2018 yılı içerisinde Yeni Nesil Tofaş antrenör yetiştirme programı kapsamında yetiştirilen 3 antrenör, Tofaş Spor Kulübü'nde resmi koçluğa başlamıştır.

Bölgelerdeki antrenör ve aileleri eğitmek için oluşturulan E-Learning sistemi, basketbol kültürünü halkın geneline yaymak için düzenlenen sokak turnuvaları, çocukların sosyal zeka gelişimini desteklemek amacıyla hazırlanan bilim ve yaratıcı drama atölyeleri, projenin diğer faaliyet alanlarındandır. E-Learning sisteminde, 2018 yılına kadar antrenör, aile ve çocuklar tarafından yaklaşık 100.000 eğitim videosu izlenmiştir.

Mustafa V. Koç Spor Salonu

Tofaş Spor Kulübü'nün 9 Haziran 2016'da hizmete açtığı Mustafa V. Koç Spor Salonu, Tofaş personelinin yanı sıra Bursa'daki amatör spor kulüplerine ve sporculara da hizmet vermektedir. 5.800 m²'lik tesiste, üç basketbol sahasını içeren spor salonu, kondisyon merkezi ve her türlü fizik tedavi ihtiyacını karşılayacak tam teşekküllü sporcu rehabilitasyon merkezi yer almaktadır.

EĞİTİM

Fiat Laboratuvarları

Türk otomotiv sanayiindeki yeni teknolojilere hakim teknik insan gücünün yetiştirilmesini ve bu gücün sanayide değerlendirilmesini amaçlayan Fiat Laboratuvarları, Koç Holding'in "Meslek Lisesi Memleket Meselesi" projesiyle entegre olarak hayata geçirilmiştir. Milli Eğitim Bakanlığı Mesleki ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğü'yle işbirliği içinde çalışan Tofaş, Fiat Laboratuvarları vasıtasıyla, endüstriyel teknik eğitim okul ve kurumlarının motorlu araçlar teknolojisi alanlarının geliştirilmesine katkı sağlamaktadır. İlki 2006'da Şişli Endüstri Meslek Lisesi'nde açılan Fiat Laboratuvarı, 2018 yılında 12. yaşını kutlamıştır.

İstanbul, Bursa, Kocaeli, Ankara, Antalya, İzmir, Adana, Samsun ve Diyarbakır'daki toplam 11 meslek lisesinde kurulan Fiat Laboratuvarları'nda, Tofaş Akademi eğitmenleri, Tofaş Satış Sonrası Bölge Müdürleri ve okulların bulunduğu illerde bağlı olunan servis müdürleri birlikte çalışmaktadır.

2018 yılında Fiat Laboratuvarları bünyesindeki tüm okullarda, ilgili bölgede bulunan servislerin Servis Teknik Uzmanları (STU), Tofaş Akademi eğitmenleri ile birlikte araçlar üzerinde arıza tespiti, diyagnoz, serviste ve sosyal yaşamda davranışsal yetkinlikler üzerine eğitimler vermişlerdir.

2018 yılı itibarıyla Fiat Laboratuvarları'nda eğitim gören öğrenci ve eğitim veren öğretmen sayısı 2.250 kişiye yaklaşmıştır. 2018 yılında Fiat Laboratuvarları'ndan 218 öğrenci mezun olmuştur. 2017-2018 Avrupa Birliği Projesi kapsamında, Ankara Güvercinlik Şehit Hasan Gülhan Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi öğretmen ve öğrencilerinden oluşan bir grup İspanya'da eğitim alarak yurt dışı deneyimi kazanmışlar, çalışmalarını ile Fiat markasını gururla temsil etmişlerdir.

"Meslek Lisesi Memleket Meselesi" projesi kapsamında, Fiat Laboratuvarları'nda öğrenim gören öğrenciler arasından, istenilen koşullara sahip olanlara her yıl Vehbi Koç Vakfı tarafından burs sağlanmaktadır. 2018 yılında 273 öğrenciye burs verilmiştir.

2018 yılı Ocak ayında sona eren Fiat Laboratuvarları protokolü, 2018-2019 öğretim yılı için bir kez daha uzatılmıştır.

KURUMSAL SOSYAL SORUMLULUK

Tofaş Fen Lisesi

Demirtaş Organize Sanayi Bölgesi DOSAB ve Tofaş'ın hayata geçirdiği, 2014-2015 öğretim yılında eğitime başlayan Tofaş Fen Lisesi, Bursa-Nilüfer ilçesinin Özlüce mevkiinde yer almaktadır. Toplam 12 bin m²'lik bir alanda kurulu, 16 dersliği, 280 kişi kapasiteli 70 yurt odası ve bir spor salonu bulunan lisede, 412 öğrenci eğitim görmektedir.

2015 yılında ilk mezunlarını veren Tofaş Fen Lisesi 2018-2019 öğretim yılında Türkiye genelinde 5., Bursa'da tercih edilen okul sıralamasında ise 1. olmuştur. Türkiye geneli sıralamada ilk 20'de 1 öğrencisi ve ilk 500'de 4 öğrencisi bulunmaktadır.

2018 yılında Tofaş desteğiyle Tofaş Fen Lisesi'nde açılan "Yenileşim Atölyesi"nin, otomotiv ve mühendislik alanına yön verecek, geleceği şekillendirecek, donanımlı gençlerin yetişmesine destek olması amaçlanmaktadır.

MEB tarafından ilham veren proje olarak belirlenmiş olan Yenileşim Atölyesi'nin tüm fen liselerine yaygınlaştırılması kararı alınmıştır. Atölyenin devamlılığını sağlamaya yönelik destekler devam etmektedir.

KÜLTÜR-SANAT

Tofaş Bursa Anadolu Arabaları Müzesi ve Tofaş Sanat Galerisi

Tofaş Bursa Anadolu Arabaları Müzesi, Anadolu'daki otomotiv mirasına sahip çıkmak amacıyla kurulmuş, Türkiye'nin ilk ve tek Anadolu arabaları müzesidir. Umurbey Mahallesi'nde bulunan eski ipek fabrikası, tarihi Umurbey Hamamı ile yanındaki eski Türk evinin de içinde bulunduğu 17 bin m²'lik arazi, Tofaş tarafından restore edilerek müzeye dönüştürülmüştür. Kapılarını 2002 yılında açan Tofaş Anadolu Arabaları Müzesi, kuruluşundan bugüne kadar yaklaşık 600 bin kişi tarafından ziyaret edilmiştir.

Müze, ziyaretçilerini 2.600 yıl öncesine ait bir tekerlekten başlayarak, Tofaş tarafından üretilen motorlu araçlara kadar devam eden tarihi bir yolculuğa çıkarmaktadır.

Tofaş Anadolu Arabaları Müzesi sınırları içinde yer alan ve Sanat Galerisi olarak hizmet veren Umurbey Hamamı, bu zamana kadar toplam 6 geçici sergiye ev sahipliği yapmıştır. 2016'da açılan, toplum ve ticaret hayatının geçmişten günümüze izlerini taşıyan "Kantarın Topuzu; Teraziler, Ağırlıklar, Ölçü Aletleri" adlı serginin ziyaretçi sayısı, 2018 itibarıyla 140 bini aşmıştır.

Pamukkale Hierapolis kazıları sponsorluğu

Tofaş, Türkiye'nin en büyük beş antik şehir kalıntısından biri olan ve 1988'de UNESCO Dünya Mirası Listesi'ne giren Pamukkale'deki Hierapolis Antik Kenti'ndeki kazı çalışmalarına 2005 yılından beri sponsor olmaktadır. Kültür ve Turizm Bakanlığı ile Denizli Valiliği'nin himayesinde ve Tofaş'ın ana sponsorluğunda yürütülen çalışmalar, 2018 yılında da devam etmiştir.

Hierapolis kazılarında, başta İtalya ve Türkiye'den olmak üzere, aralarında arkeolog, mimar, restoratör ve uzmanların bulunduğu yaklaşık 70 kişilik uluslararası bir ekip görev almaktadır. Çalışmalar kapsamında, Roma tiyatroları arasında en güzel örneklerden biri olan ve yaklaşık 1.800 yıl önce inşa edilen Antik Tiyatro'nun sahne binası restorasyonu tamamlanmıştır. Türkiye'de sahne binası restore edilen tek tiyatro unvanına sahip Hierapolis Antik Tiyatrosu, yapılan restorasyon çalışmaları sonrası 12 bin kişilik kapasitesiyle kültür-sanat etkinlikleri için faal duruma gelmiştir.

Hierapolis'te, bugüne kadar gün ışığına çıkarılan en önemli eserler arasında; Antik Tiyatro, Nekropol, Kaplıcalar, Büyük Kilise, San Filippo Matrium, Frontinus Kapısı, Gymnasium, Apollo Tapınağı ile Pluto'nun Kapısı (Plutonium) bulunmaktadır.

Tofaş Hierapolis kazılarına olan desteğini, son iki yıldır antik kentteki "Ploutonion Kutsal Alanı" ve "Hades Heykeli" kazı ve restorasyon çalışmaları kapsamında sürdürmektedir. Yapılan çalışmalar sonucunda "Ploutonion Kutsal Alanı" ve "Hades Heykeli" 2018 yılında gün yüzüne çıkarılmıştır. Plutonium Bölgesi'nin kazı çalışmaları sırasında ortaya çıkarılan buluntular, Hierapolis'in bilinen tarihini de 300 yıl geriye götürmektedir.

ÇEVRE

TOFAŞ; ÜRÜN, ÜRETİM VE HİZMET FAALİYETLERİNDE, SÜRDÜRÜLEBİLİR GELİŞME İLKESİ ÇERÇEVESİNDE YALIN VE PROAKTİF BİR ÇEVRE YÖNETİM SİSTEMİ UYGULAMAKTADIR.

Çevre korumayı sosyal sorumluluğunun önemli bir bileşeni olarak kabul eden Tofaş, çevre üzerindeki doğrudan etkilerinin yanı sıra değer zincirinin bütününde oluşan dolaylı çevre etkilerinin de kontrol altına alınmasına ve mümkün olan en düşük düzeye çekilmesine odaklanmıştır.

ÇEVRE VE ENERJİ POLİTİKASI

Tofaş, ürün, üretim ve hizmet faaliyetlerinde, sürdürülebilir gelişme ilkesi çerçevesinde yalın ve proaktif çevre ve enerji yönetim sistemleri uygulamayı ve geliştirmeyi amaçlamaktadır.

Bu doğrultuda Tofaş;

- Her türlü atık bertaraf işlemini bir doğal kaynak kaybı olarak algılamakta ve kirliliği kaynağında önleyecek yöntemleri geliştirmektedir.
- Enerji verimli süreçlerin tasarımı, ürün ve hizmetlerin temini ile enerji performansını sürekli iyileştirmektedir.
- Amaç ve hedefleri periyodik olarak gözden geçirmek ve bunlara ulaşmak için yeterli bilgi, uzman ve ekonomik kaynakların teminini sağlamaktadır.
- Risk ve fırsatları değerlendirerek, sürdürülebilirliğe yönelik stratejik adımları planlamakta ve uygulamaktadır.
- İklim değişikliği ile mücadele için ürün ve süreçlerinde yenilikçi çözümler geliştirmektedir.
- Süreçlerinde, bağlı olduğu tüm yasal ve diğer gereklilikler ile uluslararası işletme standartlarına uyumu temel gereklilik olarak kabul etmektedir.
- Çalışanlarını, taşeronlarını, bayi ve tedarikçilerini eğiterek ve sürekli iyileştirme araçları kullanarak; enerji ve su tüketimlerini, atık oluşumunu, su ve hava emisyonlarını en aza indirmeyi hedeflemektedir.
- Üretilen araçlar ve yedek parçalarda, daha az çevresel etkiye sahip ve daha fazla geri dönüşümlü malzeme kullanmak için çözümler geliştirmektedir.

Tofaş'ın çevre vizyonu; proaktif ve yalın yönetim araçları kullanarak, "Dünya Klasında Çevre Yönetim Sistemi" kurmaktır. Şirket'in temel ilkesi, sıfır atık/sıfır kayıp hedefine ulaşmak için, "arıtmak değil, hiç kirlilememektir."

Tofaş, Çevre ve Enerji Politikası'nın gereği olarak atıkları kaynağında azaltmayı ve mümkün olduğunca fazla geri kazanımı hedeflemektedir. Bu kapsamda, üretim süreçlerinde oluşan endüstriyel atıkların %100'ü malzeme geri kazanımında ve çimento sektöründe hammadde ve enerji kaynağı olarak kullanılmakta, böylece "Sıfır Atık Bertarafı" hedefine ulaşılmaktadır.

Enerji verimliliği çalışmalarıyla düşük karbon ekonomisine geçişi destekleyen Tofaş, aynı zamanda İklim Platformu'nun da kurumsal üyesidir. Gerçekleştirilen yüzlerce enerji verimliliği projesi sayesinde, enerji yoğunluğunu azaltma trendi sürdürülmektedir.

Yeni yatırımlarda veya makine ekipman değişikliklerinde Kanban (üretim yönetim sistemi) süreci oluşturularak, BAT (en uygun tekniklerin kullanılması) uygulaması sistematik hale getirilmiş, çevre ve enerji verimliliği çalışmaları standardize edilmiştir.

Tofaş, 2018 yılında gerek yasal merciler gerekse paydaşlarına yapılan çevresel denetimlerde "Sıfır Uyumsuzluk"la başarılı olarak değerlendirilmiştir.

SÜRDÜRÜLEBİLİR ÜRETİM ANLAYIŞI

Sürdürülebilir üretim ilkelerini benimseyen Tofaş'ın Bursa Fabrikası'nda, tüm üretim süreçlerinde 5R (Refuse, Reduce, Reuse, Recycle, Recover - Reddet, Azalt, Tekrar Kullan, Geri Dönüştür, Geri Kazan) iyileştirmeleriyle doğal kaynak kullanımında verimlilik sağlanmaktadır.

Tofaş, WCM Enerji Yönetim Metodolojisi kapsamında, 2018 yılında toplam 60 adet enerji verimlilik projesini hayata geçirmiştir. Şirket'in 2017 yılının son çeyreğinde devreye aldığı diğer projeler ile birlikte, 2018 yılına etki eden toplam enerji proje sayısı 79 adede ulaşmıştır. Bu projeler sayesinde toplam 79.935 GJ enerji tasarrufu ve buna bağlı olarak 5.383 ton CO₂ azaltımı sağlanmıştır.

Tofaş, 2018 yılında sürdürülebilir üretim anlayışı ile uluslararası değerlendirme kuruluşu EIRIS'in Borsa İstanbul bünyesinde yaptığı kapsamlı değerlendirmede, BİST Sürdürülebilirlik Endeksi'nde yer almaya hak kazanan 50 Türk firması arasına girmiştir.

Tofaş, 2018 yılında da Carbon Disclosure Project'e (CDP) yanıtlarını sunmuş olup yapılan değerlendirme sonucunda Climate Change programında B (Management) bandında yer almıştır. CDP Water programında ise derecelendirme notu "B- (Management)" olarak gerçekleşmiştir.

Tofaş, diğer kurum ve kuruluşlara da emsal teşkil edecek çevre politikaları ve stratejileri ile İstanbul Sanayi Odası tarafından düzenlenen "Çevre Ödülleri"nde "Çevre ve Sürdürülebilirlik" kategorisinde birincilik ödülünü kazanmıştır. Çevre ve sürdürülebilirlik konularındaki hedeflerini tüm paydaşlarının bilgisine sunan Tofaş, kurumsal internet sitesinde ve sürdürülebilirlik raporlarında, bu alanlardaki faaliyetlerinden elde ettiği sonuçları şeffaf olarak yayınlamaktadır.

Dünya Klasında Üretim (WCM) metodolojisinin de bir parçası olan 7 Adımda Proaktif Enerji ve Karbon Yönetimi, 2011 yılından bu yana aktif olarak kullanılmaktadır. Bu kullanımla birlikte, enerji verimliliği ve karbon emisyonu azaltım faaliyetlerinde öncelikli alanların tespiti, enerji kayıplarının sınıflandırılması ve önceliklendirme esasları dikkate alınmaya başlanmış ve bu sistematik yaklaşım, yeni yatırımlardan mevcut tesislere kadar tüm süreçlere entegre edilerek, standart ve etkili bir iyileştirme sistemi oluşturulmuştur.

YEŞİL ÜRÜN

Tofaş'ın yürüttüğü teknolojik araştırma projeleri içinde çevre odaklı projeler ön plandadır. Bunlardan bazıları; taşıt elektrifikasyonu çalışmaları, alternatif yakıtlar, çevreci malzeme kullanımı, araç ağırlığının azaltımı ve geri dönüşümü çalışmalarıdır. Bu projelerin bir kısmı önümüzdeki yıllarda mevcut ürün ya da yeni modellerde devreye girmesi beklenen çalışmalar iken, bir kısmı da uzun vadeli çalışmalardır.

İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ

TOFAŞ, GÜNÜMÜZDE DÜNYANIN KARŞI KARŞIYA KALDIĞI SORUNLARIN BAŞINDA GELEN İKLİM DEĞİŞİKLİĞİNİN YARATABİLECEĞİ ÇEVRESEL, SOSYAL VE EKONOMİK RİSKLERİN BİLİNCİYLE FAALİYETLERİNİ YÜRÜTMEKTEDİR.

Bilim insanlarının genel kanaati, iklim değişikliği sorununa büyük ölçüde insan kaynaklı sera gazı emisyonlarının yol açtığı yönündedir. Bu durum karşısında dünya genelinde tedbirler alınmaya, iklim değişikliğinin etkilerinin azaltılmasına yönelik kontrol mekanizmaları ve yasal düzenlemeler oluşturulmaya başlanmıştır. Söz konusu sorunun giderilmesi yönünde otomotiv sektörünün de üzerine düşen görevleri tespit ettiği, sektörel örgütler nezdinde konunun ele alındığı ve üreticilerin sorumluluk anlayışıyla çalışmalarını yürüttüğü gözlemlenmektedir.

SÜRDÜRÜLEBİLİR YÖNTEMLERLE KALICI ÇÖZÜMLER

Çevre ve iklim sorumluluğu bilincini tüm değer zincirinde yaygınlaştırmayı ilke edinen Tofaş, paydaşlarının bu kapsamdaki beklentilerini karşılamak üzere daha düşük emisyon değerlerine sahip ya da alternatif yakıtların kullanıldığı araçlar geliştirmeye yönelik, detaylı çalışmalar yürütmektedir.

Diğer taraftan Tofaş, iklim değişikliğini, emisyon limitleri gibi yasal düzenleme boyutu, hava şartlarındaki radikal değişiklikler gibi fiziki ve operasyonel boyutu ve emisyon ticareti gibi finansal boyutu bulunan bir alan olarak değerlendirmektedir. Şirket tüm bu boyutların ortaya çıkarabileceği risklere, kurumsal risk yönetimi kapsamında erken yanıtlar oluşturmakta, sürdürülebilir yöntemlerle kalıcı çözümler üretmektedir.

İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ İLE MÜCADELE KAPSAMINDA YÜRÜTÜLEN ÇALIŞMALAR

Tofaş, iklim değişikliği ile mücadele konusundaki sorumluluğunu yerine getirmek ve paydaşlarının beklentilerini karşılamak üzere çeşitli çalışmalar yürütmektedir.

Bu kapsamda;

- En önemli ar-ge ve üretim merkezlerinden biri olarak, FCA'nın ürün stratejileri doğrultusunda hayata geçirdiği konvansiyonel motorlu araçlarda verimliliğin artırılmasına; doğal gaz ve biyoyakıt gibi alternatif yakıt sistemlerinin kullanımının yaygınlaştırılmasına; elektrikli ve hibrid araçların geliştirilmesi çalışmalarına destek verilmektedir.
- Üretim tesislerinde enerji verimliliği artırılarak üretim kaynaklı sera gazı emisyonları azaltılmaktadır.
- Lojistik operasyonlarında verimliliği yükseltmeye odaklı çalışmalar yürütülmektedir.
- Tedarikçi ve bayi gelişim çalışmaları ve müşteri bilgilendirme hizmetleri aracılığıyla, çevre ve iklim sorumluluğu bilincinin değer zincirinin bütününe yaygınlaştırılması için çalışılmaktadır.

İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ

DÜNYA KLASINDA PROAKTİF VE YALIN İŞ GÜVENLİĞİ YAKLAŞIMINI BENİMSEYEN TOFAŞ, GÜVENLİ ÇALIŞMA ALANLARIYLA SÜRDÜRÜLEBİLİR İŞ GÜVENLİĞİ KÜLTÜRÜ YARATMAKTADIR.

İş sağlığı ve güvenliği, Dünya Klasında Üretim (WCM) yönetim modelinde en önemli unsur olarak ilk sırada yer almaktadır. Bu kapsama giren birçok konuda FCA bünyesinde örnek olarak gösterilen Tofaş fabrikası, fark yaratan uygulamalarının incelenmesi amacıyla pek çok firma tarafından sıkça ziyaret edilmektedir.

Dünya Klasında Proaktif ve Yalın İş Güvenliği yaklaşımını benimseyen Tofaş, güvenli çalışma alanlarıyla sürdürülebilir iş güvenliği kültürü yaratarak, işletme sınırları dahilindeki tüm insan kaynağını yaralanmalardan ve sağlık bozulmalarından korumayı amaçlamaktadır.

2018 yılında EU-OSHA tarafından düzenlenen “Avrupa İyi Uygulama Ödülleri Yarışması” kapsamında Türkiye’de yapılan yarışmayı kazanan Tofaş, ilerleyen dönemde Avrupa çapında düzenlenecek ikinci etap için Türkiye’yi temsil etme hakkını elde etmiştir.

İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ

ÜST DÜZEY İSG KÜLTÜRÜ

Sadece çalışanlarının değil, aynı zamanda tedarikçi, stajyer, ziyaretçi ve müteahhit firma personelinin de İSG kültürünü üst düzeye çekmeyi amaçlayan Tofaş, bu amaçla;

- İş sağlığı ve güvenliği konusundaki tüm yasal ve diğer yükümlülükleri karşılamayı,
- İş sağlığı ve güvenliği iyileştirme etkinliklerinin bütün çalışanların ortak sorumluluğu olduğu ilkesini benimsemeyi,
- Risk değerlendirmesi ve risk düzeyi azaltma etkinliklerine her düzeyde katılım için hedefler koymayı,
- İş sağlığı ve güvenliği kültürünü sürekli iyileştirerek, sürdürülebilir “sıfır iş kazası” hedefine ulaşmayı taahhüt etmektedir.

SIFIR İŞ KAZASI VE SIFIR MESLEK HASTALIĞI HEDEFİ

Tofaş, uyguladığı İş Sağlığı ve Güvenliği (İSG) yönetim sistemi çerçevesinde, sıfır iş kazası ve sıfır meslek hastalığı değerlerine ulaşmayı hedeflemektedir. Dünya Klasında İş Güvenliği faaliyetlerine başladığından bu yana Kayıp Günlü Kazalanma (LTA) frekansı %95 oranında azaltılmıştır.

2018 yılında 6.920 çalışana 87.978 saat İş Sağlığı ve Güvenliği eğitimi verilen Tofaş'ta yıl içerisinde yürütülen iş sağlığı ve güvenliği faaliyetlerinden bazıları aşağıdadır:

İş Güvenliği Simülasyon Eğitim Alanı (DOJO): Çalışma alanındaki risklerin, kurulan ekipmanlar ve simüle edilmiş istasyonlar yardımıyla çalışanlara gösterilmesi suretiyle eğitilmeleri amaçlanmıştır. Bu yöntem; Gövde, Montaj, Boya, Pres ve Süspansiyon üretim alanlarında etkin biçimde kullanılmaktadır. 2018 yılı DOJO eğitimleri 21.124 saat olarak gerçekleşmiştir.

Sanal Gerçeklik (VR) ile Denetim Sertifikasyonu: Çalışanların sahadaki riskleri tespit edebilme kabiliyetlerini ölçmek ve aynı seviyeye getirebilmek için VR teknolojisi kullanılarak sertifikasyon uygulaması yapılmaktadır. Uygulama kapsamında, belirli uygunsuzluklar bulunan gerçek üretim sahasından bir kesit, üç boyutlu ortamda canlandırılarak çalışanlar bu alanda sanal denetim yapmakta, bulabildikleri riskler puanlanmakta ve belirli puanı geçenler denetçi olarak onaylanmaktadır.

Müteahhit Firma Yönetim Prosedürü: Oluşturulan talimatlar ve bunlara bağlı formlarla, müteahhit çalışmalarının proaktif olarak ele alınması, çalışma başlamadan önce tüm kuralların belirlenerek daha sağlıklı yapılması ve denetimi amaçlanmaktadır.

İş Güvenliği Forum Tiyatro ve Drama Eğitimleri: Güvensiz davranışların sıfırlanabilmesi ve iş güvenliği kültürünün güçlendirilmesi amacıyla kullanılan interaktif eğitim yöntemleridir. Çalışanlar oyunun bir parçası olarak iş güvenliği konusunda öğrenme deneyimi yaşamaktadırlar.

Dikkat ve Algı Testi (Viyana Testi): Bu test yardımıyla, özellikle iş makinesi operatörlerinin, bakım personelinin, kalite kontrol personelinin ve test şoförlerinin; dikkat, algı, konsantrasyon ve motor becerilerinin ölçümü hedeflenmektedir.

İş Güvenliği Kaptanı: 8-15 kişiden oluşan üretim takımlarında bir hafta boyunca iş güvenliği sorumluluğunun saha çalışanları tarafından üstlenildiği bir uygulamadır. Görevlendirilen kaptanlar, görev süreleri boyunca kendilerine özel hazırlanan şapka ve kol bantlarını taşıyarak, bir yandan işlerini yapmakta, diğer yandan da muhtemel çalışma alanı uygunsuzluklarını ve güvensiz davranışları gözlemlemektedirler.

İş Güvenliği Resim Yarışması: İş güvenliği kültürünü desteklemek için her sene düzenlenen iş güvenliği resim yarışması ile çalışanların çocuklarına ulaşılması hedeflenmektedir. Yarışmaya katılan çocuklar, aileleriyle birlikte fabrikaya davet edilip bir tören ile kendilerine hediyeleri verilmekte, çizdikleri resimler fabrikada sergilenmekte ve sahada asılmaktadır.

Takım Flamaları: Üretim takımlarının çalışma alanlarına, iş güvenliğiyle ilgili flamalar asılmaktadır. Herhangi bir iş kazası gerçekleşmemiş olan takımın flaması mavi, gerçekleşmişse turuncu renklidir.

TEDARİK ZİNCİRİ YÖNETİMİ

TOFAŞ; KENDİSİ İLE ÖZDEŞ İŞ ETİĞİ VE ÇALIŞMA NORMLARINI BENİMSEYEN, SÜREKLİ GELİŞİM ODAKLI BİR TEDARİK ZİNCİRİ OLUŞTURMANIN, SÜRDÜRÜLEBİLİR İŞ BAŞARISININ TEMEL GEREKLİLİKLERİNDEN BİRİ OLDUĞUNA İNANMAKTADIR.

Tofaş, yürüttüğü faaliyetlerde; rekabet gücünü korumayı, ürün ve satın alma maliyetlerini azaltmayı, satın alınan ürün ve hizmetlerde en iyi kalite ve teslimat performansını elde etmeyi ve bunların sürekliliğini sağlamayı amaçlamaktadır.

Şirket bu doğrultuda, çalışanlarıyla birlikte değer zincirinin en önemli unsurlarından olan tedarikçilerinin sürekli gelişimlerine, organizasyonel mükemmeliyete ulaşmalarına, iş başarılarının ve üretkenliklerinin artırılmasına katkıda bulunmaktadır.

Tofaş'ın alım gerçekleştirdiği başlıca faaliyet alanları; direkt malzeme, yedek parça ve hizmet-endüstriyel satın almadır. 2018 yılında tüm bu süreçlere ait alımların toplam bütçe değeri 3,4 milyar euro olmuştur. Tofaş, yurt içinde 14 şehirde bulunan 149 direkt malzeme tedarikçisinden alım yapmaktadır.

TEDARİK ZİNCİRİ YÖNETİMİ

YERLİ YAN SANAYİNİN GELİŞİMİNE DESTEK

Tofaş, kurulduğu günden bu yana Türk otomotiv sektöründe yerleştirme ve dışa bağımlılığın azaltılmasına büyük önem vermektedir. Şirket, yerli yan sanayinin gelişimine katkı sağlamak üzere, motor ve şanzıman hariç satın aldığı parçaların ortalama %75'ini yerli tedarikçilerden temin etmektedir.

Yerleştirmeye orta ve uzun vadeli stratejileri arasında yer veren Tofaş, bu doğrultuda başta elektrik-elektronik ve mekatronik komponentler alanları olmak üzere, tedarikçileriyle ortak çalışmalar yürütmektedir. Söz konusu çalışmalar, bir yandan Tofaş'ın gelişimine katkı sağlarken, diğer yandan de Şirket'in iş ortağı olarak belirlediği tedarikçilerinin global ölçeğe erişmesine ve rekabetçiliğine destek olmaktadır.

Yerli direkt malzeme olarak alımı yapılan başlıca ürünler; şekillendirilmiş sac parçalar, dövme-döküm işlenmiş parçalar, mekanik-elektromekanik parçalar, elektrik tesisatları, plastik ve kauçuktan mamul enjeksiyon, ekstrüzyon parçalar, koltuk, kapı paneli, cam, torpido, tampon, egzoz, kimyasallar, iç-dış giydirme parçaları ve bağlantı elemanlarıdır.

SATIN ALMA SÜREÇLERİNDE İYİLEŞTİRMELER

Tofaş, tüm satın alma süreçlerinde tedarikçileriyle ilişkilerini, iş ortaklığı anlayışı doğrultusunda, sürdürülebilir rekabeti esas alarak, açıklık ve güvene dayalı olarak yürütmektedir.

Tofaş, yeni projelerine dönük satın alma faaliyetlerinin, en son teknolojilerin Türk otomotiv sektörüne kazandırılmasını ve Şirket'in rekabet gücüne katkıda bulunmasını sağlayacak nitelikte olmasına özellikle dikkat etmektedir. Bu bağlamda, otomotivde global üretici konumundaki bazı uluslararası firmalar, Türkiye'de yatırım veya yerli tedarikçilerle ortaklık yapmaya teşvik edilmektedir.

Satın alma alanında uzman çalışanlarının desteğiyle maliyet düşürücü tedbirleri uygulamaya koyan Tofaş, iş süreçlerinin güncel satınalma yöntemlerinin kullanılması ve dijital dönüşüm yoluyla yalınlaştırılması faaliyetlerini sürdürmektedir.

TEDARİKÇİ SEÇİMİ

Tofaş, seri üretime teslimat yapacak tedarikçilerini yan sanayi parkının ihtiyaçları doğrultusunda seçmekle birlikte, aday tedarikçilerin bazı temel kriterleri karşılamaını da beklemektedir.

Bu kriterler;

- Otomotiv sektörünün beklentilerini karşılamaya dönük teknik (kalite/maliyet rekabetçiliği, teslimat performansı, proje yönetimi, kapasite, codesign) ve organizasyonel yetkinliklere sahip,
- Finansal açıdan güçlü,
- IATF 16949 ve ISO 14001 kalite belgelerine sahip,
- Tasarım, üretim ve test yeteneği gelişmiş,
- Tofaş'ın SEA (Supplier Eligibility Assessment) ve PA (Process Audit) denetimlerinden geçmiş,
- Kalite ve maliyet iyileştirme konularında Tofaş'ın rekabetçiliğine katkıda bulunabilecek,
- Yurt içi ve yurt dışındaki rakiplerini yakından takip ederek sürekli kendini geliştiren ve rekabet gücünü artıran,
- Tofaş'la ilişkilerde açıklık ve güven esaslı iş ortaklığı yaklaşımı sergileyen tedarikçiler olmaları şeklindedir.

TEDARİKÇİ GELİŞTİRME FAALİYETLERİ

Tofaş, tüm satın alma faaliyetlerinde, iş ortaklığı anlayışını ön planda tutarak tedarikçilerinin ürün tasarımı, organizasyonel/teknik gelişim, kalite, maliyet iyileştirme, fiziksel ve finansal riskler, üretim süreç iyileştirme, ortak satın alma ve sürdürülebilirlik gibi birçok alanda gelişimine katkı sağlayacak süreçler yürütmektedir.

Tofaş'ın tedarikçi geliştirme faaliyetlerindeki başlıca hedefi; reaktif, problem çözmeye odaklı iş yapış tarzını tamamen değiştirerek, proaktif ve otonom bir süreç oluşturmaktır.

Tofaş, sahip olduğu teknik bilgi birikimini tedarikçileri ile paylaşmak, tedarikçilerinin insan kaynakları, yönetim ve üretim süreçlerini mükemmelleştirmelerine destek olmak amacıyla yıl içerisinde tedarikçilerine özel çeşitli eğitim ve etkinlikler düzenlemektedir.

MÜŞTERİ MEMNUNİYETİ POLİTİKASI

ŞEFFAFLIK

Tofaş'ın tüm paydaşları; sorularını, taleplerini ve şikayetlerini, 7 gün 24 saat, Tofaş İlgil Merkezi ve internet sitesinden Şirket'e ulaştırma olanağına sahiptir.

ERİŞİLEBİLİRLİK

Tüm başvurular için,

- Fiat İlgil Merkezi: 444 22 55
www.fiat.com.tr
 - Alfa Romeo ve Lancia İlgil Merkezi: 444 19 10
www.alfaromeo.com.tr
www.lancia.com.tr
 - Jeep® İlgil Merkezi: 444 53 37
www.jeep.com.tr
- kullanıma açıktır.

CEVAP VEREBİLİRLİK

Başvurularının alınmış olduğu bilgisi, Şirket internet sitesinden ve/veya İlgil Merkezi'nden, belirlenmiş süre içerisinde başvuru sahibine iletilmektedir.

OBJEKTİFLİK

Bütün sorular, talepler ve şikayetler, ön yargısız ve adil bir şekilde değerlendirilmektedir.

ÜCRETLER

Başvuruların değerlendirilmesi süreci, başvuru sahipleri için ücretsizdir.

GİZLİLİK

Kişisel bilgilerin korunmasının son derece önemli olduğu gerçeğinden hareketle, kişisel bilgiler kesinlikle üçüncü şahıslarla paylaşılmamaktadır.

MÜŞTERİ ODAKLILIK

Tofaş, Şirket politikaları ile yasal uygulamalar çerçevesinde; müşterilerine çözümler sunmaya, müşteri ihtiyaçlarını karşılamaya ve müşteri haklarını her koşulda korumaya özen göstermektedir.

HESAP VEREBİLİRLİK

İletilen bütün sorular, talepler ve şikayetler kayıt altına alınarak, konu ile ilgili kararlar başvuru sahiplerine gerekçeleriyle birlikte açıklanmaktadır.

SÜREKLİ İYİLEŞTİRME

Tofaş, paydaşlarından gelen bildirimleri, iş süreçlerinde, ürün ve hizmetlerinde proaktif iyileştirmeler sağlayacak şekilde değerlendirmektedir.

ETİK DEĞERLER VE YOLSUZLUKLA MÜCADELE

Tofaş'ın tüm faaliyetlerine, kurum kültürünün temel taşlarını oluşturan üstün iş etiği kurallarına bağlılık anlayışı yön vermektedir. Bu bağlamda, üstün etik değerler sergilemek, tüm Tofaş çalışanlarının ana öncelikleri ve sorumlulukları arasında yer almaktadır. Tofaş çalışanları yanında Tofaş bayileri, tedarikçileri, ortakları yani tüm paydaşların Tofaş Etik Davranış Kuralları ile Tofaş Rüşvet ve Yolsuzlukla Mücadele Politikasına uygun hareket etmesi beklenmektedir.

Tofaş Etik Davranış Kuralları'nın uygulanması ve kurallara uyum sürecinin gözetimi, Tofaş Etik Kurulu tarafından yürütülmektedir.

Tofaş, rüşvet ve yolsuzluğa karşı "sıfır tolerans" yaklaşımı ile hareket etmekte ve faaliyetlerini adil, dürüst, yasal ve etik kurallarına uygun bir şekilde sürdürmeyi taahhüt etmektedir. Şirket, geliştirdiği tüm politika ve prosedürlerde yasal düzenlemelere, etik ve mesleki ilkelere ve evrensel kurallara tam uyum göstermeyi hedeflemektedir. Bu kapsamda rüşvet ve yolsuzluk riskleri belirlenmekte, bunları azaltmaya yönelik faaliyetler gerçekleştirilmektedir. Şirket içi toplu eğitimler, rutin etik kural bilgilendirmeleri ve online eğitimlerle etik uyum faaliyetleri desteklenmektedir.

Tofaş Etik Davranış Kuralları, çalışan ve diğer ilgili paydaşların faaliyetleri esnasında karşılaşabileceği potansiyel konuları içeren geniş kapsamlı bir içeriğe sahiptir. Çalışan davranış kuralları, Tofaş'ın iç ve dış paydaşlarıyla ilişkilerinde geçerli kurallar, varlık ve bilgi yönetimi ilkeleri, çıkar çatışmalarının önlenmesine yönelik kurallar, iş sağlığı ve güvenliği ilkeleri, suistimal ve rüşvetin önlenmesi konuları, Tofaş Etik Davranış Kuralları ile Tofaş Rüşvet ve Yolsuzlukla Mücadele Politikası'nda yer almaktadır. Bunun yanında ihlal durumlarında izlenecek prosedürler ve disiplin uygulamaları da Personel Yönetmeliği'nde açıkça belirtilmektedir.

Tofaş, ana hissedarlarından Koç Holding'in imzacısı olduğu Birleşmiş Milletler Küresel İlkeler Sözleşmesi'nin (UNGC) yolsuzlukla mücadele başlıklı 10. ilkesini de iş etiği ve yolsuzlukla mücadele yaklaşımının ayrılmaz bir parçası olarak kabul etmektedir.

Bu kapsamda, insan haklarının korunmasına ve bu alandaki performansın politika ve uygulamalarla iş süreçlerinde desteklenmesine özel önem gösterilmektedir. Evrensel insan haklarına ve uygulamalarına verilen önem Tofaş Etik Davranış Kuralları'nın 1. maddesinde yer alan "İnsan haklarına, Anayasal örgütlenme ve Toplu Sözleşme haklarına saygılıdır" ilkesi ile desteklenmektedir.

Tofaş'ta iş ilişkisinde dil, ırk, cinsiyet, siyasi düşünce, felsefi inanç, din ve mezhep ile benzeri sebeplere dayalı ayırım yapılmamaktadır. İşin riski, çalışanın güvenliği, yasal zorunluluklar gibi işin niteliğine ilişkin sebepler zorunlu kılmadıkça iş sözleşmesinin yapılmasında, şartlarının oluşturulmasında, uygulanmasında ve sona ermesinde, cinsiyet veya gebelik nedeniyle doğrudan veya dolaylı farklı işlem yapılmamaktadır. Aynı veya eşit değerinde bir iş için cinsiyet nedeniyle daha düşük ücret kararlaştırılmamaktadır. İşe alım, görevlendirme ve yükselmede dil, din, cinsiyet, ırk, vb. konularda ayrımcılık yapılmaksızın objektif performans kriterleri gözetilmektedir. Tofaş'ta kesinlikle çocuk işçi çalıştırılmamakta; zorla/zorunlu tutarak çalıştırma uygulaması bulunmamaktadır.

GÜÇLÜ KURUMSAL YÖNETİM

TOFAŞ KURUMSAL YÖNETİM UYGULAMALARINI ŞEFFAFLIK, HESAP VERİLEBİLİRLİK, ADİLLİK VE SORUMLULUK İLKELERİNİN YANI SIRA SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK ANLAYIŞIYLA DEVAM ETTİRMEKTEDİR.

EUROCENTRIC
SAĞLIK
GÜVENLİK
ÖNCE ERNİYET

DİKKAT!
AIRBAG

2

ORTAKLAR GENEL KURUL TOPLANTI GÜNDEMİ

**TOFAŞ TÜRK OTOMOBİL FABRİKASI ANONİM ŞİRKETİ'NİN
13 MART 2019 TARİHLİ
51. OLAĞAN GENEL KURULU
TOPLANTI GÜNDEMİ**

1. Açılış ve Toplantı Başkanı'nın seçimi,
2. Şirket Yönetim Kurulu'nca hazırlanan 2018 Yılı Faaliyet Raporunun okunması, müzakeresi ve onaylanması,
3. 2018 Yılı hesap dönemine ilişkin Bağımsız Denetim Rapor Özeti'nin okunması,
4. 2018 Yılı hesap dönemine ilişkin Finansal Tabloların okunması, müzakeresi ve onaylanması,
5. Türk Ticaret Kanunu'nun 363. Maddesine göre yıl içerisinde Yönetim Kurulu üyeliklerinde yapılan değişikliklerin onaylanması,
6. Yönetim Kurulu üyelerinin Şirketin 2018 yılı faaliyetlerinden dolayı ayrı ayrı ibra edilmesi,
7. Şirket'in Kâr Dağıtım Politikası çerçevesinde hazırlanan, 2018 yılı kârının dağıtılması ve kâr dağıtım tarihi konusundaki Yönetim Kurulu'nun önerisinin kabulü, değiştirilerek kabulü veya reddi,
8. Yönetim Kurulu Üye sayısının ve görev sürelerinin belirlenmesi, belirlenen üye sayısına göre seçim yapılması, Bağımsız Yönetim Kurulu Üyelerinin seçilmesi,
9. Kurumsal Yönetim İlkeleri gereğince Yönetim Kurulu Üyeleri ve Üst Düzey Yöneticiler için "Ücret Politikası" ve politika kapsamında yapılan ödemeler hakkında Pay Sahiplerine bilgi verilmesi ve onaylanması,
10. Yönetim Kurulu Üyelerinin yıllık brüt ücretlerinin belirlenmesi,
11. Türk Ticaret Kanunu ve Sermaye Piyasası Kurulu düzenlemeleri gereğince, Yönetim Kurulu tarafından yapılan Bağımsız Denetim Kurulu seçiminin onaylanması,
12. Şirketin Bağış Politikası kapsamında 2018 yılı içerisinde yaptığı bağışları hakkında Pay Sahiplerine bilgi verilmesi ve 2019 yılında yapılacak bağışlar için üst sınır belirlenmesi,
13. Sermaye Piyasası Kurulu düzenlemeleri gereğince Şirketin ve bağlı ortaklıklarının 2018 yılında 3. kişiler lehine verdiği teminat, rehin, ipotek ve kefaletler ile elde edilen gelir veya menfaatler hakkında Pay Sahiplerine bilgi verilmesi,
14. Yönetim kontrolünü elinde bulunduran Pay Sahiplerine, Yönetim Kurulu Üyelerine, üst düzey yöneticilere ve bunların eş ve ikinci dereceye kadar kan ve sıhrî yakınlarına; Türk Ticaret Kanunu'nun 395. ve 396. maddeleri çerçevesinde izin verilmesi ve Sermaye Piyasası Kurulu Kurumsal Yönetim Tebliği doğrultusunda 2018 yılı içerisinde bu kapsamda gerçekleştirilen işlemler hakkında pay sahiplerine bilgi verilmesi,
15. Dilek ve görüşler.

ŞİRKET'İN SERMAYE YAPISI VE ORTAKLIK HAKKINDA BİLGİLER

Şirketin Sermayesi, Sermayenin %10'undan Fazlasına Sahip Ortaklar:

31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla Şirket'in kayıtlı sermaye tavanı 1 milyar TL, çıkarılmış (ödenmiş) sermayesi ise 500 milyon TL'dir.

Ortakların Unvanı	Hisse Grubu	Pay Tutarı (TL)	Oy Hakkı	Pay %'si
FCA Italy SPA	D	189.279.856,87	18.927.985.687	37,8560
Koç Holding A.Ş.	A	187.938.121,26	18.793.812.126	37,5876
Temel Tic. ve Yat. A.Ş.	A	175.693,44	17.569.344	0,0351
Koç Ailesi	A	1.166.042,17	116.604.217	0,2333
Diğer Ortaklar	E	121.440.286,26	12.144.028.626	24,2880
		500.000.000,00	50.000.000.000	100

01.01.2018 - 31.12.2018 dönemini kapsayan sürede sermaye ve ortaklık yapısında herhangi bir değişiklik olmamıştır. Şirketimizce, en son 2005 yılı içinde, toplam 50.000.000 TL olacak şekilde iç kaynaklardan %11,111111 oranında bedelsiz sermaye artışı yapılmış olup, müteakip yıllar ve 2018 yılında da herhangi bir sermaye artışı olmamıştır. Şirketimizin kuruluşundan itibaren sermaye artışlarına ilişkin bilgilere www.tofas.com.tr internet sitesinden ulaşılabilir.

Tofaş, BİST 30 ve BİST 100 Endeksi yanı sıra, Kurumsal Yönetim Endeksi ve Sürdürülebilirlik Endeksi'nde de yer almaktadır.

Genel Kurullarda her hisse için bir oy hakkı söz konusu olup, oy hakkında imtiyaz yoktur. Ancak, Yönetim Kurulu üyelerinin seçimine ilişkin olarak, İmtiyazlı Pay Sahipleri olarak A ve D Grubu hissedarlarınca gösterilecek adaylar arasından seçim yapılması mecburidir. (Şirket Esas Sözleşmesi'nin 10. maddesi) Şirketimizin ortaklık yapısı çerçevesinde, imtiyazlı pay sahiplerinin Şirket Esas Sözleşmesi'nde belirtildiği üzere, Yönetim Kurulu üyelerinin belirlenmesi için A ve D grubu hissedarların imtiyazı söz konusu olup, A ve D Grubu pay sahipleri tarafından gösterilen adaylardan birer tanesinin Sermaye Piyasası Kurulu'nun II-17.1 sayılı Kurumsal Yönetim Tebliği ile düzenlenen bağımsızlık kriterleri ve niteliklerini haiz olmaları zorunludur. Kâr payı dağıtımında ise (Esas Sözleşme'nin 18. maddesi) imtiyaz söz konusu değildir.

Bu hususlara ilişkin kapsamlı bilgi ve açıklamalar, Faaliyet Raporu'nun içinde de yer alan Kurumsal Yönetim İlkeleri Uyum Raporu'nda ayrıntılı olarak yer almaktadır.

Ayrıca ilgili dönem içinde, Şirket'in mali durumu ve faaliyetlerini etkileyebilecek nitelikte bir dava açılmamış olup, mevzuat hükümlerine aykırı uygulamalar nedeni ile şirket ve yönetim organı üyeleri hakkında uygulanan herhangi bir idari veya mali yaptırım yoktur.

Şirket'in sermayesinin karşılıksız kalması gibi bir durum da söz konusu olmayıp, ilgili Komite raporunda da yer aldığı üzere, faaliyetlerin devamına elverişli olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Şirketin finansal yapısını iyileştirmek için gerekli ilave önlemler alınmaktadır.

Şirket'in faydalandığı devlet teşvik ve yardımlarına Finansal Rapor'un 14 numaralı dipnotunda yer verilmiştir.

Faaliyet yılının sona ermesinden sonra şirkette meydana gelen ve ortakların, alacaklıların ve diğer ilgili kişi ve kuruluşların haklarını etkileyebilecek nitelikte özel önem taşıyan bir olay gerçekleşmemiş ve yönetim organının diğer hususlara ilişkin uygun gördüğü ilave bilgi bulunmamaktadır.

Hissedarlarımız www.tofas.com.tr sitesi içinde yer alan "Yatırımcı İlişkileri Bölümü"nü'nün altında, Şirketimizle ilgili kurumsal, finansal ve borsa verilerine ilişkin bilgilere, ilgili alt başlıklardan ulaşarak, inceleyebilecekleri gibi, Şirket Merkezimize gelerek veya telefonla ya da kurumsal e-posta adresimiz borsa@tofas.com.tr'ye de e-mail yollayarak Şirketimizle ilgili diğer bilgileri almaları ve iletişim sağlamaları mümkündür.

ŞİRKET'İN SERMAYE YAPISI VE ORTAKLIK HAKKINDA BİLGİLER

Dönem İçinde Yapılan Esas Sözleşme Değişiklikleri

2018 yılını kapsayan dönem içinde, Şirket Esas Sözleşmesi'nde herhangi bir değişiklik yapılmamıştır.

Şirket Esas Sözleşmesi'ne, Şirketimizin www.tofas.com.tr internet sitesinden de erişilerek, incelenebilir.

Son Üç Yılda Dağıtılan Temettüler ve Oranları:

Şirketimizce Ortaklarımıza, Türk Ticaret Kanunu, Sermaye Piyasası Mevzuatı ve Esas Sözleşme hükümleri ile Kâr Dağıtım Politikası'na uygun olarak;

- 2018 yılı içinde ve 21.03.2018 tarihi itibarıyla, 2017 kârından %160 oranında (brüt %160, net %136), toplam 800.000.000-TL nakit temettü ödemesi yapılmıştır.
- 2017 yılı içinde ve 03.04.2017 tarihi itibarıyla, 2016 kârından %70 oranında (brüt %70, net %59,50), toplam 350.000.000-TL nakit temettü ödemesi yapılmıştır.
- 2016 yılı içinde ve 07.04.2016 tarihi itibarıyla, 2015 kârından %73 oranında (brüt %73, net %62,05), toplam 365.000.000-TL nakit temettü ödemesi yapılmıştır.
- 2015 yılı içinde ve 03.04.2015 tarihi itibarıyla, 2014 kârından %97 oranında (brüt %97, net %82,45), toplam 485.000.000-TL nakit temettü ödemesi yapılmıştır.

Söz konusu yıllar ve önceki seneler itibarıyla ayrıntılı "Kâr Dağıtım Tabloları"na Şirketimizin www.tofas.com.tr adresinden ulaşarak, incelenebilir.

Şirket İştiraklerimiz ve Bağlı Ortaklıklarımız

İstanbul'da faaliyet gösteren ve 45.000.000-TL nominal sermayeli bağlı ortaklığımız Koç Fiat Kredi Finansman A.Ş.'de (KFK), 31.12.2018 tarihi itibarıyla Şirketimizin iştirak tutarı 44.999.996-TL olup, iştirak oranımız %99,99'dur.

İstanbul'da faaliyet gösteren ve nominal sermayesi 5.500.000-TL olan Fer Mas Oto Ticaret A.Ş.'de de (Fer Mas) ortaklığı bulunan Şirketimizin, 31.12.2018 tarihi itibarıyla söz konusu şirketteki iştirak tutarı 5.500.000-TL ve iştirak oranımız %100'dür.

KURUMSAL YÖNETİM İLKELERİ BEYANI VE UYUM RAPORU

BÖLÜM I - KURUMSAL YÖNETİM İLKELERİNE UYUM BEYANI

2018 yılında yürürlükte bulunan II-17.1 sayılı Kurumsal Yönetim Tebliği kapsamında zorunlu olan ilkelere tam olarak uyulurken, zorunlu olmayan ilkelerin de büyük çoğunluğuna uyum sağlanmıştır.

Zorunlu olmayan Kurumsal Yönetim İlkelerine de tam uyum amaçlanmakla birlikte, ilkelerin bir kısmında uygulamada yaşanan zorluklar, bazı ilkelere uyum konusunda gerek ülkemizde gerekse uluslararası platformda devam eden değerlendirmeler, bazı ilkelerin ise piyasanın ve şirketin mevcut yapısı ile tam örtüşmemesi gibi nedenlerle tam uyum henüz sağlanamamıştır. Henüz uygulamaya konulmamış olan ilkeler üzerinde çalışmalara devam edilmekte olup; şirketimizin etkin yönetimine katkı sağlayacak şekilde idari, hukuki, operasyonel ve teknik alt yapı çalışmalarının tamamlanması sonrasında uygulamaya geçilmesi planlanmaktadır. Aşağıda şirketimiz bünyesinde Kurumsal Yönetim İlkeleri çerçevesinde yürütülen kapsamlı çalışmalar ve ilgili bölümlerde henüz uyum sağlanamayan ilkeler ve varsa bundan kaynaklanan çıkar çatışmaları açıklanmıştır.

2018 yılı içinde Kurumsal Yönetim alanındaki çalışmalar, SPK'nın kurumsal yönetim ilkeleri ile ilgili düzenlemelerini içeren Sermaye Piyasası Kanunu ve bu Kanuna dayanarak hazırlanan tebliğlere uygun biçimde yürütülmüştür. 2018 yılında yapılan Olağan Genel Kurulumuzda Yönetim Kurulumuz ve Komitelerimiz Kurumsal Yönetim Tebliği'ndeki düzenlemelere uygun olarak oluşturulmuş olup, kurulan Yönetim Kurulu Komiteleri etkin olarak faaliyetlerini sürdürmektedir.

Yönetim Kurulu ve üst düzey yönetici ücret politikası belirlenerek Genel Kurul'da ortakların bilgisine sunulmuştur. Hazırlanan Genel Kurul bilgilendirme dokümanı ile ilkelere açıklanması zorunlu olan imtiyazlı paylar, oy hakları, organizasyonel değişiklikler gibi Genel Kurul bilgileri, Yönetim Kurulu üye adayları özgeçmişleri, Yönetim Kurulu ve üst düzey yönetici ücret politikası, ilişkili taraf işlemleri ile ilgili olarak hazırlanması gereken raporlar ve açıklanması gereken bilgiler Genel Kurul'dan 3 hafta önce yatırımcılarımızın ve hissedarlarımızın bilgisine sunulmuştur. Ayrıca Şirketimiz kurumsal internet sitesi ve Faaliyet Raporu gözden geçirilerek, ilkelere tam uyum açısından gerekli revizyonlar gerçekleştirilmiştir.

Önümüzdeki dönemde de ilkelere uyum için mevzuattaki gelişmeler ve uygulamalar dikkate alınarak gerekli çalışmalar yapılacaktır.

Zorunlu Kurumsal Yönetim İlkeleri kapsamında, Kurumsal Yönetim Tebliği'nin 6. maddesinin birinci bendinde yer verildiği üzere, Kurumsal Yönetim İlkelerinin uygulanmasındaki istisnalar bağlamında, Şirketimiz "yönetim kontrolünü sözleşme ile eşit olarak paylaşan" ve "iki tüzel kişiden oluşan" bir "iş ortaklığı" (JV) statüsünde olup, bağımsız yönetim kurulu üye sayısı bu düzenleme doğrultusunda 2 (iki) kişiden oluşmaktadır. Yönetim Kurulu'nda bağımsız üye sayısının 2 (iki) olarak belirlenmesinin yeterli olduğuna dair Sermaye Piyasası Kurulu'nun 16.02.2012 tarih ve 5/129 sayılı Kurul Kararı ile gerekli onay alınmıştır.

Ayrıca, söz konusu Tebliğ'in 5. maddesinin altıncı bendinde yer aldığı üzere, 4.3.6 numaralı zorunlu ilkenin birinci fıkrasının (d) bendinde belirtilen "Gelir Vergisi Kanunu'na göre Türkiye'de yerleşik sayılması" kriteri için, "bağımsız üyelerden en az yarısının sağlaması yeterlidir", düzenlemesine uygun olarak Yönetim Kurulu bağımsız üye adayları belirlenmiş olup, SPK'dan gerekli izin alınmıştır. Bu doğrultuda, Sermaye Piyasası Kurulu'nun 02.02.2018 tarih ve 29833736-110.07.07-E.1225 sayılı Kurul Kararı ile bir yıl süre ile görev yapmak üzere belirlenen Yönetim Kurulu bağımsız üye adayları için gerekli uygunluk görüşü alınmış ve 15.03.2018 tarihli Genel Kurulda bir yıl süre ile görev yapmak üzere seçilmişlerdir.

Sermaye Piyasalarındaki gelişmelerin bir gereği ve dinamik bir süreç olarak Kurumsal Yönetim İlkeleri'nin uygulanması, her zamanki gibi Şirketimiz açısından belirleyici ve artan bir önem taşımaktadır. Şirketimiz, Sermaye Piyasası Kurulu tarafından yayımlanan Kurumsal Yönetim İlkelerine uymayı ve gelişen koşullara bağlı olarak uyum sağlanacak konularda, iyileştirmeler yapmak suretiyle, gerekli düzenlemeleri tamamlayarak, kurumsal yönetimi bir şirket kültürü olarak benimsemek suretiyle ilgili faaliyetlerini sürdürmektedir. Kurumsal Yönetim Tebliği kapsamında şeffaflık, hesap verilebilirlik, adillik ve sorumluluk ilkeleriyle kurumsal yönetim uygulamalarımızı sürdürülebilirlik anlayışıyla devam ettirmektedir.

Ayrıca, önceki yıllarda olduğu gibi, 2018 yılında da gerek mevzuatta veya sermaye piyasası düzenlemelerinde yapılan değişiklikler takip edilmek suretiyle, gerekse Şirketimizin kurumsal yönetim faaliyetleri doğrultusunda, çalışmalarımız hassasiyetle sürdürülmüştür.

KURUMSAL YÖNETİM İLKELERİ BEYANI VE UYUM RAPORU

Söz konusu Kurumsal Yönetim uygulamalarımız çerçevesinde, kurumsal yönetim derecelendirme firması, Saha Kurumsal Yönetim ve Kredi Derecelendirme Hizmetleri A.Ş. tarafından kurumsal yönetim derecelendirme notumuz 2018 yılında periyodik olarak bir kez revize edilmiştir. 2018 yılı içindeki faaliyetler gözden geçirilmek suretiyle, 02.11.2018 tarihi itibarıyla hazırlanan Kurumsal Yönetim Derecelendirme Raporu'na istinaden, derecelendirme notumuz bir kez daha yükseltilmek suretiyle, 9,20 (92,04) olarak açıklanmıştır. Söz konusu derecelendirme raporu Şirketimiz internet sitesinden incelenebilir.

Kurumsal Yönetim İlkelerinden, uygulaması zorunlu olmayan ve aşağıda belirtilen İlkelere, yukarıda da yer alan gerekçelerle henüz uyum sağlanamamıştır. Konuya ilişkin detaylı bilgiler aşağıdaki ilgili bölümlerde yer almaktadır. Zorunlu olmayan ilkelere uyum sağlanamaması nedeniyle Şirketimizin maruz kaldığı çıkar çatışması bulunmamaktadır.

1.4.2 numaralı ilkeye ilişkin olarak, aşağıda 2.4 numaralı bölümde yer alan imtiyazlar Esas Sözleşmemizde düzenlenmiştir.

1.5.2 numaralı ilkeye ilişkin olarak; azlık hakları, esas sözleşme ile sermayenin yirmide birinden daha düşük bir orana sahip olanlara tanınmamış olup, mevzuattaki genel düzenlemeler çerçevesinde haklar sağlanmıştır.

4.3.9. numaralı ilkeye ilişkin olarak; Yönetim Kurulunda kadın üye oranı için henüz bir hedef oran ve hedef zaman belirlenmemiş olup, bu konuya ilişkin değerlendirme çalışmaları devam etmektedir. Konuya ilişkin detaylı bilgi aşağıda 5.1 numaralı bölümde yer almaktadır.

4.4.5 numaralı ilkeye ilişkin olarak, yönetim kurulu toplantılarının ne şekilde yapılacağı konusunda Şirketimizde uzun yıllardır tutarlı bir biçimde sürdürülen süreçler bulunmakla birlikte, bu konuya özgü yazılı bir şirket içi düzenleme bulunmamaktadır.

4.5.5 numaralı ilkeye ilişkin olarak, komitelerde görevlendirme yönetim kurulu üyelerimizin bilgi birikimi ve tecrübeleri dikkate alınarak, ilgili düzenlemeler doğrultusunda yapılmakta, bazı yönetim kurulu üyelerimiz birden çok komitede görevlendirilmektedir. Birden fazla komitede görev alan üyeler, ilişkili konularda görev yapan komiteler arası iletişimi sağlamakta ve işbirliği imkânlarını artırmaktadır.

4.6.1 numaralı ilkeye ilişkin olarak, yönetim kurulu seviyesinde performans değerlendirmesi amaçlı özel bir çalışma yürütülmemiştir.

4.6.5 numaralı ilkeye ilişkin olarak, Olağan Genel Kurulda ve finansal tablo dipnotlarımızda yönetim kurulu üyelerine ve idari sorumluluğu bulunan yöneticilere yapılan ödemeler genel uygulamalara paralel şekilde toplu olarak kamuya açıklanmaktadır.

Şirketimiz her zaman olduğu gibi, Kurumsal Yönetim İlkeleri'nin uygulanması doğrultusunda, Kurumsal Yönetim anlayışını dinamik bir süreç ve kurum kültürü olarak yaygınlaştırmak suretiyle sürdürülebilir bir yönetim yaklaşımını benimsemiştir. Bu doğrultuda ayrıca, yapılan açıklamalarda dönem içerisinde önemli bir değişiklik olması durumunda, ilgili değişikliğe ara dönem faaliyet raporlarında yer verilir.

SPK'nın 10.01.2019 tarih ve 2/49 sayılı Kararı uyarınca hazırlanacak Tofaş Türk Otomobil Fabrikası A.Ş.'nin yeni raporlama formatlarına uygun 2018 yılı Kurumsal Yönetim Uyum Raporu (URF) ve Kurumsal Yönetim Bilgi Formu (KYBF), SPK tarafından uygun görülen süre içerisinde Kamuyu Aydınlatma Platformu'nda ayrıca kamuya açıklanacaktır.

BÖLÜM II - PAY SAHİPLERİ

2.1. Yatırımcı İlişkileri Bölümü

SPK'nın II-17.1 sayılı Kurumsal Yönetim Tebliği'nin 11. maddesi kapsamında öngörülen görevlerin yerine getirilmesi için, Şirketimiz Mali Direktörü ve Mali Direktörlük bünyesinde, Finansal Risk Yönetimi ve Yatırımcı İlişkileri Birimi, Muhasebe Birimi ve ayrıca Hukuk Müşavirliği Birimi görevlendirilmiştir.

Dönem içinde, FCA Grubu'nda başka bir göreve atanması nedeniyle Mali İşler Direktörlüğü (CFO) görevinden 30.03.2018 tarihi itibarıyla ayrılan Sn. Stefano Reganzani'nin yerine Sn. Fabrizio Renzi'nin Mali İşler Direktörü (CFO) olarak atanmıştır. Aynı zamanda Kurumsal Yönetim Komitesi Üyesi olan Sn. Stefano Reganzani'nin yerine Mali İşler Direktörü (CFO) Sn. Fabrizio Renzi Kurumsal Yönetim Komite Üyesi olarak görevlendirilmiştir. Yatırımcı İlişkileri Bölümü'nün görevleri Mali Direktör Sn. Fabrizio Renzi'nin yönetiminde, Finansal Risk ve Yatırımcı İlişkileri Müdürü Sn. Erman Tütüncüoğlu ve Muhasebe Müdürü Sn. Devran Aydın tarafından yerine getirilmektedir. Buna ilaveten, Muhasebe Müdürü Sn. Devran Aydın, ilgili Tebliğ kapsamında zorunlu olarak belirlenmiş olan lisans belgelerine sahiptir.

Bu doğrultuda Kurumsal Yönetim Tebliği'nin 11'inci maddesinde öngörülen görevler, 2018 itibarıyla Şirketimiz Mali Direktörü olarak Sn. Fabrizio Renzi yönetiminde, Sn. Erman Tütüncüoğlu ve Sn. Devran Aydın tarafından yerine getirilmektedir. Yönetim Kurulumuzca belirlenen çalışma esasları çerçevesinde faaliyetlerine devam eden Kurumsal Yönetim Komitesinde de, mevcut üyeler yanı sıra, Sn. Fabrizio Renzi görevini sürdürmektedir. Bölüm bünyesinde Muhasebe Müdürü ve Yatırımcı İlişkileri Yöneticisi sıfatıyla faaliyetleri yürüten Sn. Devran Aydın'ın Sermaye Piyasası İleri Düzey Lisansı (Sermaye Piyasası Faaliyetleri Düzey 3 Sertifikası) ile Kurumsal Yönetim Derecelendirme Lisansı bulunmaktadır. Finansal Risk ve Yatırımcı İlişkileri Müdürü Sn. Erman Tütüncüoğlu'nun Sermaye Piyasası Faaliyetleri Düzey 3 Lisansı bulunmaktadır.

Sermaye Piyasası Kurulu'nun Kurumsal Yönetim Tebliği'nin 11'inci maddesinde belirtilen hususlar kapsamında 2018 yılı içinde yapılan çalışmalar hakkında Yatırımcı İlişkileri Bölümü Raporu hazırlanarak, 07.02.2019 tarihi itibarıyla Kurumsal Yönetim Komitesi'nde görüşülmek, komite çalışmalarının tümü hakkında bilgi vermek ve komite çalışmalarından beklenen faydanın elde edildiğine ilişkin bir karar almak amacıyla, Yönetim Kurulu'na sunulmuştur.

Bu çerçevede, 2018 yılı içerisinde Şirketimiz ile ilgili olarak pay sahipleri ile ilişkiler kapsamında Risk Yönetimi ve Yatırımcı İlişkileri Birimi tarafından yatırımcı ve analistler ile 311 adet toplantı yapılmış, 4 adet web yayın, 49 adet telekonferans gerçekleştirilmiş; 5 adet yurt dışı yatırımcı konferansı ve 2 adet yurt içi yatırımcı konferansına katılarak mevcut ve potansiyel yatırımcılarla görüşülmüş, yatırımcı ve pay sahiplerinin güncel gelişmeler konusunda daha iyi bir şekilde bilgilendirilmeleri sağlanmıştır. 2018 yılsonu itibarıyla şirketin halka açık hisselerinin %81'i yabancı yatırımcılar tarafından tutulmaktadır.

Yıl içinde pay sahipleri ile ilişkiler kapsamında yürütülen çalışmalar doğrultusunda gerçekleştirilen Genel Kurul toplantısı, yürürlükteki mevzuata uygun olarak e-GK Sistemi üzerinden yapılmış; gerek toplantının, gerekse toplantıya ilişkin duyuru ve kayıtların mevzuata, Sermaye Piyasası düzenlemelerine, şirket Esas Sözleşmesine ve diğer şirket içi düzenlemelere uygun olarak yapılması sağlanmıştır.

Yönetim Kurulu bünyesindeki Komitelerin çalışmalarına ilişkin gerekli prosedürlerin takibi ve kayıtların tutulması ile Sermaye Piyasası mevzuatı kapsamında, kamunun aydınlatılması, hissedar ve yatırımcıların bilgi talepleriyle ilgili olarak, şirketin kurumsal internet sitesi, e-Şirket ve e-Yönet gibi elektronik portallar ile KAP üzerinden özel durum açıklamaları dahil, ilgili konuların tatbik ve takibi yapılmaktadır.

Bunlara ilaveten, yukarıdaki Uyum Beyanı kısmında belirtildiği üzere, periyodik kapsamda bir kez kurumsal yönetim derecelendirmesi yaptırılmak suretiyle, kurumsal yönetim derecelendirme notu 9,20'ye (%92,04) yükseltilerek, revize edilmiştir.

Ayrıca, yıl içinde 25 adet Özel Durum Açıklaması yayınlanmış; yatırımcılar için önem ihtiva eden açıklamalar Kamuyu Aydınlatma Platformu'nun (KAP) yanı sıra, İngilizce çevirileri ile birlikte Şirketimiz kurumsal internet sitesinde de yayınlanmıştır. 2018 yılında pay sahiplerinden yazılı olarak ya da telefonla yaklaşık 250 adet talep gelmiş; bu çerçevede gerekli bilgilendirme çalışmaları sürdürülmüştür. Gelen talep ve soruların çoğunlukla finansal tablolar, satış performansı, öngörüler ve Faaliyet Raporu ile Sürdürülebilirlik Raporu talebi konuları üzerinde yoğunlaştığı belirlenmiştir. Ayrıca, sermaye piyasası düzenlemeleri ile ilgili gelen bilgi taleplerine gerekli açıklamalar yapılmıştır.

2.2. Pay Sahiplerinin Bilgi Edinme Haklarının Kullanımı

Pay sahipleri arasında bilgi alma ve inceleme hakkının kullanımında ayırım yapılmamakta olup, ticari sır niteliğindeki dışındaki tüm bilgiler pay sahipleri ile paylaşılmaktadır. Mali Direktörlük bünyesinde Bütçe, Planlama ve Ticari Kontrol Direktörlüğü, Finansal Risk Yönetimi ve Yatırımcı İlişkileri Birimi ile gene Mali Direktörlük bünyesinde Muhasebe Birimi'ne intikal eden sorular, gizli ve ticari sır niteliğindeki bilgiler hariç olmak üzere, Şirket Bilgilendirme Politikası doğrultusunda ilgili olduğu konunun en yetkili kişisi ile görüşülerek, gerek telefon, gerekse yazılı olarak cevaplandırılmaktadır. Bu raporun 3.1 no'lu bölümünde açıklandığı üzere, kurumsal internet sitesinde pay sahipliği haklarının kullanımını etkileyebilecek her türlü bilgi ve açıklamaya yer verilmektedir.

Dönem içinde pay sahiplerinin bilgi edinme taleplerinin karşılanması yanı sıra, Şirketimizin Bilgilendirme Politikası kapsamında, gerekli çalışmalar ve ilgili uygulamalar çerçevesinde bilgi akışı azami gayretle sürdürülmüştür.

KURUMSAL YÖNETİM İLKELERİ BEYANI VE UYUM RAPORU

Esas Sözleşme'mizde bireysel bir hak olarak özel denetçi talep hakkı düzenlenmemiş olmakla birlikte, Türk Ticaret Kanunu'nun 438'inci maddesi uyarınca her pay sahibi, pay sahipliği haklarının kullanılabilmesi için gerekli olduğu takdirde ve bilgi alma veya inceleme hakkı daha önce kullanılmışsa, belirli olayların özel bir denetimle açıklığa kavuşturulmasını, gündemde yer alması bile genel kuruldan isteyebilir. Bugüne kadar pay sahiplerinin bu yönde bir talebi olmamıştır.

Şirketimiz, mevzuatta öngörülen diğer hususların denetimi hakkında Türk Ticaret Kanunu'nun ve Sermaye Piyasası Mevzuatı'nın ilgili hükümleri uygulanmaktadır. Buna ilaveten, Şirketimiz, iç denetim ve iç kontrol uygulamaları yürürlüktedir. Ayrıca Şirket faaliyetleri, Genel Kurul'da seçilen Bağımsız Denetçi tarafından periyodik olarak denetlenmektedir. Ayrıca iki ana ortağın (Koç Holding ve FCA Italy S.p.A) kendi iç denetim süreçlerine de tabidir.

Yukarıda yer alan 2.1. kısmında belirtildiği gibi, dönem sonu itibarıyla "Yatırımcı İlişkileri Bölümü" faaliyetleri kapsamında, Finansal Risk ve Yatırımcı İlişkileri Birimi'nden Finansal Risk ve Yatırımcı İlişkileri Müdürü Sn. Erman Tütüncüoğlu'na erman.tutuncuoglu@tofas.com.tr adresinden e-posta veya (0212) 275 33 90 (pbx)'lu telefondan, 2751 dahili numara ile, ya da Muhasebe Biriminden Muhasebe Müdürü ve Yatırımcı İlişkileri Yöneticisi olan Sn. Devran Aydın'a devran.aydin@tofas.com.tr adresinden e-posta veya (0212) 275 33 90 (pbx)'lu telefondan 2754 dahili numara ile ulaşılarak, iletişim sağlanabilir ve bilgi talebinde bulunulabilir.

Şirketimiz pay sahipleri, Genel Merkez telefonları aracılığıyla ilgili Birim yetkilileri ile görüşerek, bilgi talebinde bulunabilecekleri gibi, borsa@tofas.com.tr kurumsal e-posta adresinden de öğrenmek istedikleri veya merak ettikleri konularda bilgi talebinde bulunabilirler.

2.3. Genel Kurul Toplantıları

Dönem içinde, 15 Mart 2018 tarihinde, Şirket Genel Merkezi - Büyükdere Caddesi Tofaş Han No: 145 Zincirlikuyu 34394 Şişli - İstanbul adresinde, Ortaklar Olağan Genel Kurul Toplantısı yapılmıştır. Genel Kurula Çağrı ilanları, Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi yanı sıra, şirketin www.tofas.com.tr internet adresinde, MKK'nın e-GKS (Elektronik Genel Kurul Sistemi) ve e-Şirket portalları ile KAP'ta (Kamuyu Aydınlatma Platformu) gerekli bilgileri tümüyle içerecek şekilde ve yasal süreler dahilinde ilan edilmiştir. Buna ilaveten, Ortaklar Pay Defterine kayıtlı imtiyazlı pay sahiplerine yazılı olarak bildirim yapılmıştır.

Ayrıca, izleyici olarak Genel Kurula katılmak isteyen herkesin katılımı sağlanmış, menfaat sahipleri, basın-yayın temsilcileri ve genel anlamda tüm paydaşların Toplantıya iştiraklerinin sağlanması hedeflenmiştir. Bu çerçevede, yazılı ve görsel basın - medya temsilcileri ile çeşitli aracı kurum ve banka uzmanları yanı sıra, ilgili dernek ve sivil toplum kuruluşları ile derecelendirme şirketi yetkilileri de söz konusu Genel Kurul Toplantısına iştirak etmişlerdir.

Ayrıca, MKK ve e-GKS üzerinden Genel Kurul Toplantısı canlı olarak yayınlanmış, fiziki hazır bulunanlar cetveli ile beraber elektronik ortamda katılanlar listesi de hazırlanmıştır.

15.03.2018 tarihli Olağan Genel Kurul Toplantısı'na ait fiziki ve elektronik hazır bulunanlar cetveli incelendiğinde, kaydolun ve listede yer alan toplam 504 pay sahibinin kaydı görülmektedir.

Bu çerçevede, Genel Kurul toplanma usulü, pay sahiplerinin katılımını en üst düzeyde sağlayacak şekilde yapılır ve ayrıca toplantı tutanaklarına yazılı veya elektronik ortamda her zaman erişilebilir olması sağlanır. Toplantı etkinliğini artıracak uygulamalara yer verilmek suretiyle, mevzuatın getirdiği düzenlemelere uygun olarak hareket edilir. Genel Kurulların gerekli fonksiyonunu sağlamak için azami gayret gösterilmektedir.

Genel Kurullarımızda pay sahiplerinin soru sormaları ve konu hakkında söz alarak fikir beyan etmeleri en doğal hak olmak durumunda olup, bu hususa hassasiyetle uyulmaktadır. Bu doğrultuda, Şirketimiz Ortaklarının Genel Kurul'da soru sorma hakları veya Gündem maddeleriyle ilgili öneri sunmaları ya da verdikleri öneriler veya mevcut konular üzerinde konuşma yapmaları Divan Heyeti tarafından usulüne uygun olarak sağlanmakta ve gerekli kayıtlar tutulmaktadır.

Bu çerçevede Genel Kurul'umuzda pay sahiplerinin değişik konularda sunduğu bilgilere ilişkin olarak Toplantı Divan Heyetine verdikleri yazılı ve/veya sözlü öneriler Şirketimizin internet (web) adresinde de yer alan Genel Kurul Toplantı Tutanaklarına eklenmektedir. 2018 yılında bu yönde yazılı olarak cevaplandırılması istenen herhangi bir soru sorulmamıştır. Ayrıca pay sahipleri tarafından gündem önerisi verilmemiştir. Buna ilaveten, pay sahiplerinin, bazı maddeler aleyhine varsa verdikleri oyların da Toplantı Tutanağı'na işlenmiş olduğuna dair kayıtlar, Genel Kurul dokümanlarının incelemesinden de (www.tofas.com.tr) görülebilir.

Yıllar itibarıyla, Olağan ve Olağanüstü Genel Kurul Toplantı Tutanaqları ve Hazır Bulunanlar Cetvellerinin tümüne Şirket Genel Merkezi'mizden ulaşarak, incelemek mümkün olduğu gibi, İstanbul Ticaret Sicili Memurluğu'nda bulunan Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi arşivinden de ulaşılabilir. Ayrıca, son 5 yıla ait Genel Kurul Toplantı Tutanaqları ile ilgili diğer dokümanlara ait "pdf" dosyalara Şirketimizin kurumsal internet sitesi olan www.tofas.com.tr internet adresinden de ulaşarak, incelenebilir.

2018 yılı içerisinde Yönetim Kurulunda karar alınabilmesi için bağımsız Yönetim Kurulu üyelerinin çoğunluğunun olumlu oyunun arandığı ve olumsuz oy vermeleri nedeniyle kararın Genel Kurula bırakıldığı herhangi bir durum söz konusu olmamıştır.

2018 yılında yapılan Olağan Genel Kurul toplantısında, 2017 yılı içinde yapılan başış ve yardımlar hakkında Genel Kurulda ayrı bir gündem maddesi ile bilgi verilmiş ve 2018 yılı içinde yapılabilecek başışların üst sınırı önceki yılın hasılatının %0,2'si (binde ikisi) olarak belirlenmiş olup, Başış Politikasında herhangi bir değişiklik söz konusu olmamıştır.

Yönetim kontrolünü elinde bulunduran pay sahiplerinin, Yönetim Kurulu üyelerinin, idari sorumluluğu bulunan yöneticilerin ve bunların eş ve ikinci dereceye kadar kan ve sıhrî hısımlarının, ortaklık veya bağıli ortaklıkları ile çıkar çatışmasına neden olabilecek önemli bir işlem yapması ve/veya ortaklığın veya bağıli ortaklıklarının işletme konusuna giren ticari iş türünden bir işlemi kendi veya başkası hesabına yapması ya da aynı tür ticari işlemlerle uğraşan bir başka ortaklığa sorumluluğu sınırsız ortak sıfatıyla girmesi durumunda; söz konusu işlemler ile bu kişiler dışında şirket bilgilerine ulaşma imkânı olan kimselerin kendileri adına şirketin faaliyet konusu kapsamında yaptıkları işlemler hakkında, Genel Kurulca Türk Ticaret Kanunu'nun 395. ve 396. maddeleri çerçevesinde izin verilmiştir. Yönetim kontrolünü elinde bulunduran pay sahiplerinin, yönetim kurulu üyelerinin, idari sorumluluğu bulunan yöneticilerin ve bunların eş ve ikinci dereceye kadar kan ve sıhrî hısımlarının bir kısmı, Şirketimiz ile benzer faaliyet konusu olanlar dahil diğer bazı Koç Topluluğu ve Fiat Grubu şirketlerinde yönetim kurulu üyesi veya yönetici olarak görev yapmaktadırlar. 2018 yılı içerisinde, söz konusu kişiler ile halka açık şirket veya bağıli ortaklıkları arasında çıkar çatışmasına neden olabilecek önemde bir işlem söz konusu olmamıştır.

2018 yılı içerisinde olağanüstü genel kurul toplantısı yapılmamıştır.

2.4. Oy Hakları ve Azlık Hakları

Genel Kurullarda her hisse için bir oy hakkı söz konusu olup, oy hakkında imtiyaz yoktur. Genel Kurul toplantılarında hazır bulunan pay sahipleri oy haklarını toplam paylarının nominal değeri ile orantılı olarak kullanırlar. Ancak, Yönetim Kurulu üyeliklerine, İmtiyazlı Pay Sahipleri olarak A ve D Grubu hissedarlarınca gösterilecek adaylar arasından seçim yapılması zorunludur (Esas Sözleşme'nin 10. maddesi). Bu husus, Şirketimizin "yönetim kontrolünü sözleşme ile eşit olarak paylaşan" ve "iki tüzel kişiden oluşan" bir "iş ortaklığı" (JV) statüsünde olmasından dolayı, hukuken mesnet teşkil etmektedir.

Genel Kurulda temsil ve oy kullanma şekline ilişkin düzenlemeler doğrultusunda, oy hakları kullanılır. Sermaye Piyasası Kurulu'nun vekâleten oy kullanmaya ilişkin düzenlemelerine uygun olarak hareket edilir. Azlık hakları, Esas Sözleşme ile sermayenin yirmide birinden daha düşük bir orana sahip olanlara tanınmamış olup, mevzuattaki genel düzenlemeler çerçevesinde haklar sağlanmıştır.

Karşılıklı iştirak halinde hakim ortak söz konusu değildir. Şirket Esas Sözleşmesi'nde azınlık paylarının yönetimde temsiline ilişkin bir hüküm bulunmamaktadır. Ayrıca, birikimli oy kullanma yöntemine ilişkin bir düzenlemeye de yer verilmemiştir. Bu yönde Sermaye Piyasası Mevzuatının ihtiyari uygulama hususu ve hakim ortakların bu düzenlemeyi ön görmemesi dolayısıyla mevcut Genel Kurul nisabına ilişkin hüküm uygulanmaktadır (Esas Sözleşme'nin 14. maddesi).

Pay sahipleri ile ilgili işlemlerde, eşit işlem ve muamele prensipleri ve mevzuata uygun olarak hareket edilmekte olup, Şirketimiz nezdinde gerekli düzenlemeler sağlanarak, söz konusu hususa azami derecede önem verilmektedir.

2.5. Kâr Payı Hakkı

Kâr payı dağıtımında imtiyaz söz konusu değildir. Kâr payları, mevcut payların tamamına, bunların ihraç ve iktisap tarihlerine bakılmaksızın eşit olarak dağıtılır.

Şirketimizin Kâr Dağıtım Politikası; Şirketin yıllık Faaliyet Raporu ile kurumsal internet sitesinde ve ayrıca, temettü tevziine dair hususları içeren Kâr Dağıtım Politikası Genel Kurul onayına sunulmuş olup, kabul edildiği Genel Kurul toplantı Tutanağında da yer almaktadır. Bu doğrultuda; Türk Ticaret Kanunu hükümleri, Sermaye Piyasası Düzenlemeleri,

KURUMSAL YÖNETİM İLKELERİ BEYANI VE UYUM RAPORU

Vergi Düzenlemeleri ve diğer ilgili düzenlemeler ile Esas Sözleşmenin kâr dağıtım ile ilgili maddesi çerçevesinde kâr dağıtım yapılmaktadır. Bu kapsamda kâr dağıtımında, Kurumsal Yönetim İlkeleri'ne uygun olarak pay sahipleri ve Şirket menfaatleri arasında dengeli ve tutarlı bir politika izlendiği ve ayrıca, ilke olarak, ilgili düzenlemeler ve finansal imkânlar elverdiği sürece, piyasa beklentileri, uzun vadeli şirket stratejileri, yatırım ve finansman politikaları, kârlılık ve nakit durumu dikkate alınarak, Sermaye Piyasası Düzenlemeleri çerçevesinde hesaplanan net dağıtılabilir dönem kârı yasal kayıtlarımızdan karşılanabildiği sürece hissedarlarımıza azami oranda nakit ve/veya bedelsiz hisse şeklinde dağıtılır. Ayrıca, söz konusu Kâr Dağıtım Politikası kapsamında, kâr dağıtımının Genel Kurul toplantısını takiben en geç bir ay içinde yapılması amaçlanmakta olup, kâr dağıtım tarihine Genel Kurul karar vermektedir. Genel Kurul veya yetki verilmesi halinde Yönetim Kurulu, Sermaye Piyasası Düzenlemelerine uygun olarak kâr payının taksitli olarak dağıtımına karar verebilir.

Şirket Esas Sözleşmesi'ne göre; Yönetim Kurulu, Genel Kurul tarafından yetkilendirilmiş olmak ve Sermaye Piyasası Düzenlemelerine uymak kaydı ile kâr payı avansı dağıtılabilir.

2.6. Payların Devri

Şirket Esas Sözleşmesi'nde "Payların Devri ve Paylar Üzerinde İntifa Hakkı Tesisi"ne ilişkin 8. maddesinde, Borsa'da işlem görmeyen halka kapalı A ve D Grubu nama yazılı hisselerin satışı ve devri hususlarında uygulanacak esaslar belirlenmiş olup, bu kural ve düzenlemelere tabi olarak payların devrinde kısıtlamalar söz konusudur. Bu husus, hakim ortakların mevcut haklarının korunması ve esas olarak başka bir otomobil üreticisi veya dolaylı olarak kontrol edilen şirketlere hisse devrinin sınırlandırılmasını içermektedir.

Şirketin Borsa'da işlem gören halka açık E Grubu nama yazılı paylarının devirleri bakımından ise herhangi bir sınırlama bulunmayıp Sermaye Piyasası Kurulu düzenlemelerine uyulur.

BÖLÜM III - KAMUYU AYDINLATMA VE ŞEFFAFLIK

3.1. Kurumsal İnternet Sitesi ve İçeriği

Şirketimizin aktif ve güncel bir kurumsal internet sitesi mevcuttur. Şirketimiz internet adresi; www.tofas.com.tr olup, kurumsal internet sitesinde yer alan bilgilerin ve ilgili bölümlerin ayrıca İngilizce sayfaları da mevcuttur. Söz konusu internet sitemizde, Kurumsal Yönetim İlkeleri'nde belirtilen

hususlara kapsamlı olarak yer verilmekte olup, ayrıca Kurumsal Yönetim altında Kurumsal Yönetim Politikaları başlıklı bir alt kısım, "Yatırımcı İlişkileri" bölümünün altında da yer almaktadır. Buna ilaveten, 2014 yılında, kurumsal yönetim yanı sıra uygulamaya alınan "Sürdürülebilirlik" çalışmaları kapsamında, kurumsal internet sitesinde; çevresel, toplumsal ve yönetsel hususları kapsayan ayrı bir bölüm de işlerlik kazanmıştır. Bu bölümün altında sürdürülebilirlik kapsamına giren konuların derlendiği ayrı bir Kurumsal Yönetim kısmı da mevcuttur.

Söz konusu internet adresinde, Şirketimiz hakkında talep edilebilecek muhtelif bilgilere kapsamlı olarak yer verilmiştir. İnternet sitemizde, Tanıtım ve Haberler bölümünden, İnsan Kaynakları ve Ar-Ge çalışmalarına, Tofaş'ta Kariyer ve Eğitim uygulamalarından, Sosyal Sorumluluk çalışmalarına kadar bilgilere yer verilmektedir. Gelişmelere göre güncellenen söz konusu internet sitemizde, SPK tarafından öngörülen asgari hususları da içerecek şekilde ve yukarıda belirtildiği üzere www.tofas.com.tr adresi içinde bir "Yatırımcı İlişkileri" bölümü, bu bağlamda aktif olarak bulunmaktadır. Burada yer alan alt kısımlarda gerekli ayrıntılara, kayıt ve bilgilere yer verilmiştir.

Bu alt bölümler sırasıyla, "Genel Bakış", "Sunumlar", "Web Yayın", "Kurumsal Yönetim", "Finansal Sonuçlar", "Faaliyet Raporları", "Analistler" ve "Duyurular" gibi alt kısımlardan oluşmaktadır.

Daha önce devreye alınmış bulunan, "Genel Bakış" kısmının altında bulunan "Borsa Bilgileri" alt bölümü de etkinleştirilerek, hissedar ve yatırımcılarımız ile analistlerin BIST verilerine ulaşabilecekleri bir bilgi hattı, önceki yıllarda olduğu gibi, 2018 yılında da güncellenmek suretiyle aktif olarak devam ettirilmiş olup, ilave başlıklar eklenmiştir.

Bunlara ilaveten, Şirket Faaliyet Raporları, basılı olarak temin edilebileceği gibi, ayrıca internet sitesinden de güncel ve arşiv bilgisi olarak incelenebilir durumdadır. Belirtildiği gibi, internet sitemizde dönemsel finansal tablo ve raporlara her zaman ulaşılabilir olup, Genel Kurul toplantı tutanaklarından, yatırımcı ve analist sunumlarına kadar bilgilere güncel olarak yer verilmektedir.

İnternet sitemizin söz konusu "İletişim" bölümündeki ilgili linkten gelen talepler takip edilerek, gereken kayıtlar tutulmak suretiyle, elektronik ortamda gelen bilgi taleplerine gerekli yanıtlar verilmektedir.

Şirketimiz ortaklık yapısında büyük Ortaklarımız Koç Holding A.Ş. ve FCA Italy S.p.A. yanı sıra, mevzuat çerçevesinde, %5 oranını geçen pay sahibi/sahiplerine ilişkin bilgilere internet sitemizde yer verilir ve bu doğrultuda Ana Ortaklarımızın sermaye ve ortaklık yapılarına ilişkin bilgilere ulaşmak için, Koç Holding ve FCA'nin ilgili internet sitelerine link sağlanarak, kendi borsalarına kote her iki şirketin halka açık bilgilerine ve ortaklık yapılarına ulaşılarak, incelenebilir.

Ayrıca, T.T.K kapsamında T.C. Gümrük ve Ticaret Bakanlığı tarafından 31.05.2013 tarihli ve 28663 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanarak, yürürlüğe giren, "Sermaye Şirketlerinin Açacakları İnternet Sitelerine Dair Yönetmelik" gereğince, "Bilgi Toplumu Hizmetleri" (e-Şirket) portalına ilişkin bağlantı sağlanarak, yasal süresi içinde ilgili internet sitelerimizde (www.tofas.com.tr ve ayrıca, www.fcagroup.com) devreye alınmış olup, güncel olarak takip edilmektedir. Söz konusu Bilgi Toplumu Hizmetleri (e-Şirket) bölümü için MKK tarafından gerekli alt yapı sağlanmaktadır.

Sermaye Piyasası düzenlemeleri ve ilgili mevzuata uygun olarak Şirketimiz, yasal açıdan gereken hususlara ve bilgi akışına azami hassasiyeti göstermektedir.

3.2. Faaliyet Raporu

Yönetim Kurulu, yıllık ve ara dönem Faaliyet Raporlarını, kamuoyunun Şirket faaliyetleri hakkında tam ve doğru bilgiye ulaşmasını sağlayacak ayrıntılarda hazırlar ve yayınlar. Yıllık ve ara dönem faaliyet raporlarında Kurumsal Yönetim İlkelerinde belirtilen bilgilere yer verilmesine azami önem ve özen gösterilir.

SPK'nın 03.01.2014 tarihli Resmi Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe giren II-17.1 sayılı "Kurumsal Yönetim Tebliği" ile belirlenen Kurumsal Yönetim İlkeleri'ne uygun olarak hazırlanan geçmiş dönem Faaliyet Raporumuz, önceki yıllarda olduğu gibi, doğru ve güvenilir bir kaynak olarak, gerek basılı ve gerekse web sitemizden de erişilebilir olup, paydaşlarımız tarafından incelenebilir.

Ayrıca, 28.08.2012 tarihli Resmi Gazetede yayınlanan T.C. Gümrük ve Ticaret Bakanlığı'nın "Şirketlerin Yıllık Faaliyet Raporunun Asgari İçeriğinin Belirlenmesi Hakkında Yönetmelik" hükümleri de dikkate alınarak hazırlanan Faaliyet Raporlarımıza gerekli ilaveler yapılmış olup, mevzuat ve düzenlemeler kapsamında güncellenmektedir.

Mevcut 2017 Faaliyet Raporu'nda yer alan başlıklar, 6 ana bölümde ele alınmıştır. Bu bölümler sırasıyla, "Bir Bakışta Tofaş", "Yönetimden", "Faaliyetler", "Sürdürülebilirlik", "Sermaye Yapısı, Kurumsal Yönetim ve Diğer Hususlar" ile "Finansal Bilgiler" ana başlıklarını kapsamaktadır.

Bu ana başlıklar altında da, başlıca finansal ve operasyonel göstergelerden, kurumsal yatırımcı ilişkilerine, Yönetim Kurulu'ndan, üst yönetime, otomotiv sektörü ve Tofaş'ın sektör içindeki yerinden, bağlı ortaklıklara, sürdürülebilirlik ve sosyal sorumluluk politikasından müşteri memnuniyeti politikalarına, ortaklar genel kurul gündeminden, kurumsal yönetim ilkeleri beyanı ve uyum raporu, bağlı şirket raporu ve 2017 yılı kâr dağıtım önerisine ve ayrıca, konsolide finansal tablolar ve bağımsız denetim raporuna kadar alt başlık ve bölümler sıralanmıştır.

Sermaye Piyasası Kurulu'nun II-17.1 sayılı "Kurumsal Yönetim Tebliği"nde yer alan Kurumsal Yönetim İlkelerinin 2.2. maddesinde yer verilen Faaliyet Raporu başlığı altındaki hususlara azami derecede uygun olacak şekilde, kamuoyunun tam ve doğru bilgiye ulaşmasını sağlayacak ayrıntılara gereken hassasiyet ve dikkat gösterilmiştir.

2018 Faaliyet Raporu da bu doğrultuda düzenlemelere ve mevzuata uygun olarak, gözden geçirilmek suretiyle hazırlanmıştır.

BÖLÜM IV- MENFAAT SAHIPLERİ

4.1. Menfaat Sahiplerinin Bilgilendirilmesi

Menfaat sahibi olarak, çalışanlar, tedarikçiler, müşteriler ve esas itibarıyla Şirket ile doğrudan ilişki içindeki üçüncü şahısları ifade eden ve "paydaşlar" olarak tanımlanan kavramdan hareketle, değişik menfaat sahipleri ve/veya menfaat gruplarına yönelik politikalar Şirketimizce geliştirilmektedir.

Paydaş kavramıyla ele alınan tüm hak ve menfaat sahiplerimiz, eşit işlem ve uygulamalar ile etkin iletişime tabidirler. Şirketin Kurumsal Yönetim uygulamaları, paydaş tanımlaması kapsamında, menfaat sahiplerinin mevzuat ile düzenlenen veya henüz düzenlenmemiş haklarının garanti altına alınmasını sağlamak yönünde azami gayret sarf eder.

KURUMSAL YÖNETİM İLKELERİ BEYANI VE UYUM RAPORU

Şirket ile ilgili tüm menfaat sahiplerinin kendilerini ilgilendiren hususlarda bilgilendirilmeleri için gerekli ve sistematik iletişim kanalları oluşturulmuştur. Ayrıca, mevzuata aykırı ve etik açıdan uygun olmayan işlemlerin İç Denetim Müdürlüğü aracılığı ile Denetimden Sorumlu Komite'ye iletilebilmesi için gerekli mekanizmalar Şirketimiz tarafından sağlanmıştır. Gerek Denetim Komitesi, gerekse Riskin Erken Saptanması ve Risk Yönetim Komitesi toplantılarında bu hususlara azami hassasiyet gösterilmektedir. Tofaş Etik Kuralları ve Etik Kurul işleyişine ilişkin düzenlemelerin yanı sıra, 2015 yılında Rüşvet ve Yolsuzlukla Mücadele Politikası yayınlanarak, şirketimiz kurumsal internet sitesine eklenmiştir. Rüşvet ve yolsuzlukla mücadele programı kapsamında, gerekli düzenleme, prosedür ve politikalar oluşturulmuş ve uygulamaya geçirilmiştir.

Özellikle İnsan Kaynakları, İş Yönetim Politikaları, Etik Değerler gibi başlıklarla beraber, Tofaş Bayi Ağı ve Tedarik Zinciri Yönetimi uygulamalarına ilişkin hususlara Şirket Faaliyet Raporu'nda yer verilmiştir.

Ortağımız Koç Holding tarafından imzalanmış ve Koç Topluluğu şirketleri bazında takibi açısından, ilgili süreçlerin denetiminde ve raporlanmasında, "Birleşmiş Milletler Küresel İlkeler Sözleşmesi ile belirlenmiş ilkelere uygun olarak hareket etmek, çalışanlarımız, bayilerimiz, tedarikçilerimiz ve yetkili servislerimiz ile kurumsal vatandaşlık örneği göstermek" ilkesi benimsenerek, uygulamaya geçilmelerine dikkat edilmektedir.

Tofaş Etik Kuralları ile Rüşvet ve Yolsuzlukla Mücadele Politikasına ve Etik Kurul çalışmalarına ilişkin prosedürlere, Şirketimiz internet ve intranet sitelerinden erişim sağlanabilmektedir. Söz konusu kural ve politikalara uymayan ger türlü durumda çalışanlarımız, iş ortaklarımız ve diğer tüm paydaşlarımız etikkurul@tofas.com.tr üzerinden elektronik posta ile veya yazılı müracaatta bulunabilirler. Kurula yapılacak müracaatların gizliliği esastır.

Söz konusu iletişim ve ihbar hattı aracılığı ile menfaat sahiplerinin mevzuata aykırı uygulamalar ve etik açıdan uygun olmayan davranış ve işlemleri, ilgili Komite'de değerlendirilmek üzere, Tofaş Etik Kurulu'na sunmaları mümkündür. Etik Kurul ön değerlendirmeyi prosedürlere uygun olarak yapar.

Tofaş Etik Kurulu; Şirket CEO'su, konu ile ilgili Direktörler, İnsan Kaynakları Direktörü ve Şirket Baş Hukuk Müşavirinden oluşur. Kurul periyodik olarak toplanır. Ayrıca, üyelerden birinin çağrısı üzerine kurulun en fazla iki iş günü içinde toplanması gereklidir.

Kurul, ilkelere aykırı davranış ve uygulamalar hakkında, resen veya yapılacak başvurular üzerine, gerekli inceleme ve araştırmayı yapmaya yetkilidir. Başvurular isim belirtilerek veya anonim olarak yapılabilir. Kurul, ilkelere aykırı davranış ve uygulamalar hakkında yapacağı inceleme ve araştırmalara esas olmak üzere, gerektiğinde yetkili makamlar kanalıyla kurum ve kuruluşlardan bilgi ve belge toplayabilir.

Kurumsal Yönetim İlkeleri açısından, Şirketin iç kontrol işleyişini kapsamında uygulanan sistem ve Kurulda alınan kararların Denetimden Sorumlu Komite'nin bilgisine sunulması gözetilir. Ortaklığın muhasebe ve iç kontrol sistemi ile bağımsız denetimiyle ilgili olarak ortaklığa ulaşan şikayetlerin incelenmesi, sonuca bağlanması, ortaklık çalışanlarının, ortaklığın muhasebe ve bağımsız denetim konularındaki bildirimlerinin gizlilik ilkesi çerçevesinde değerlendirilmesi konularında uygulanacak yöntem ve kriterler denetimden sorumlu komite tarafından belirlenir. Ayrıca, gerekli görülürse ilgili konuların Riskin Erken Saptanması ve Risk Yönetim Komitesi'nde de ayrıca ele alınması mümkündür.

Konu hakkında Rüşvet ve Yolsuzlukla Mücadele Politikası'nda temel hususlar belirlenmiştir. Tofaş Etik Kurulu'nun görev ve sorumlulukları ile çalışma şeklinin belirlendiği Tofaş Etik Kurul ve İşleyişine ilişkin bilgiler Tofaş internet sitesinde kamuya açık olarak yayınlanmıştır.

4.2. Menfaat Sahiplerinin Yönetime Katılımı

Menfaat sahiplerinin yönetsel konulardaki iyileştirme çalışmalarına katılımı ve bu yönde aktif olarak görüşlerini beyan edebilecekleri ve değerlendirmelerde bulunabilecekleri uygulamalar işletme bünyesinde hazırlanmış prosedürlere bağlı olarak yürütülmektedir. Menfaat sahiplerinin, "şirket paydaşları" olarak kendilerini ilgilendiren konularda Şirket yönetimine katılımlarını sağlayacak sistem ve mekanizmalar Şirketimizce desteklenir ve hayata geçirilir.

WCM (Dünya Klasında Üretim) ve WCC "Dünya Klasında Şirket" olma hedefi ile benzeri uygulamalar geliştirilerek, sürdürülmektedir. Bu alanda Şirketimiz 2013 yılında üstün üretim kapasitesiyle WCM'de altın seviye başarısını göstermiş ve bu başarısını devam eden yıllarda da devam ettirmiştir. Ayrıca, kalite planlama ve kalite kontrol sistemlerinden, kalite geliştirme yöntemlerine, kaizen çalışmalarından, açık kapı toplantılarına kadar toplam kalite felsefesine dayanan ve

verimliliği artırmayı hedefleyen kapsamlı çalışmalar stratejik olarak sürdürülmekte ve konu ile ayrıntılara Faaliyet Raporu yanı sıra, Sürdürülebilirlik Raporu'nda yer verilmektedir.

Paydaş beklentilerine gereken önem gösterilmek suretiyle ilgili Birimler bünyesinde yürütülmekte ve koordine edilmektedir. Bu konuda gerek çalışanların, gerekse tedarikçi ve müşterilerin taleplerini yansıtılabildikleri sistematik toplantılar ve eğitim programları ile “çalışma hayatı değerlendirme anketi” gibi araştırmalar söz konusu olup, İnsan Kaynakları Politikaları doğrultusunda ele alınmaktadır. Şirket internet sitesi yanı sıra, şirket içi iletişim için bir portal olarak intranet uygulaması ve basılı yayın organı da (Tofaş Gazete) yayınlanmak suretiyle, yönetim anlamında iletişimi güçlendiren ve bilgi akışını etkinleştiren uygulamalar kullanılmaktadır.

Bayi konseyi ve bayii teşkilatı toplantıları yanı sıra, müşteri taleplerinin ve memnuniyetinin takip edilerek yönetime yansıtıldığı ve bu doğrultuda gerekli düzenlemelerin yapılarak, geri bildirimlerin sağlandığı bir sistem mevcuttur. Buna ilaveten, “Müşteri İlişkileri Politikası” gibi benzeri uygulamalar doğrultusunda yapılan çalışmalar ile müşterilerle ilişkilerinin etkinleştirilmesi ve en yüksek seviyeye çıkarılarak, hizmet kalitesinin yükseltilmesi doğrultusunda politikalar uygulanmaktadır. Bu uygulamalara bağlı olarak, dönem içinde güncel gelişmeleri içeren çalışmalar planlanmış ve hayata geçirilmiştir. Ayrıca, müşterilere ve tedarikçilere yönelik uygulamalar güncel ve çağdaş gelişmelere paralel takip edilmekte ve uygulamalarımıza aktarılmaktadır.

Ayrıca müşteri ve tedarikçilerle ilişkiler doğrultusunda, Şirketimiz mal ve hizmetlerinin pazarlanmasında, satışında ve satış sonrasında müşteri memnuniyetini sağlayıcı her türlü tedbir alınmakta ve uygulamalara yer verilmektedir. Müşteri memnuniyeti ve müşterinin satın aldığı ürünüme ilişkin talepleri süratle karşılanarak, müşteriler bilgilendirilir. Müşteri şikayetlerine proaktif çözüm yolları için azami gayret ve imkanlar sistematik olarak kullanılır. İyileştirme çalışmaları sistematik olarak düzenlenmektedir ve kalite belgelendirme ve kalite standartları ile yüksek kaliteye ilişkin garantiler sağlanmaktadır.

Gerek tedarikçilere yönelik ilke ve politikalar, gerekse müşteri odaklı ürün ve hizmetlerdeki memnuniyet kriterleri düzenli olarak ölçülür ve Şirket içindeki ilgili Birimlerce takip edilerek, bilgilendirme çalışmaları yapılır. Ayrıca, piyasalardaki gelişmeler dikkate alınarak müşterilere ve tedarikçilere yönelik

düzenlemelere önem verilmektedir. Bu doğrultuda kapsamlı uygulama prosedürleri mevcuttur.

Bunlara ilaveten, Şirketin ürün ve hizmetlerinin pazarlanmasında ve satışında müşteri memnuniyetini artırmaya yönelik olarak Müşteri Yönetimi Müdürlüğü, önceki yıllarda olduğu gibi, 2018 yılında da etkin olarak faaliyetlerini sürdürmüş ve koordineli olarak çalışmalarına devam etmiştir.

Kalite, verimlilik ve kurumsallaşma temeline dayanan uygulamalara şirketimizce azami önem verilmektedir. Ayrıca, paydaşların geri-bildirimlerine uygun olarak, ilgili menfaat sahiplerinin yönetime katılımlarını artıracak “yönetişim” metotları geliştirilerek, uygulamaya alınmasına gerekli özen gösterilmektedir. Dolayısıyla menfaat sahipleri bakımından sonuç doğuran ve doğrudan ilgili menfaat sahiplerini ilgilendiren önemli kararlarda, menfaat sahiplerinin görüş ve önerileri önemli bir girdi olarak değerlendirilir.

Ayrıca, internet sitemizden de ulaşılarak, incelenebileceği gibi, Şirketin Sürdürülebilirlik Politikası kapsamında ve hazırlanan Sürdürülebilirlik Raporu'nda da yer aldığı üzere, “Yönetişim ve Sürdürülebilirlik” açısından “Sürdürülebilirlik Yönetimi” ve “Paydaş İlişkileri” önem taşımakta ve etkin bir şekilde uygulamaya geçirilmesi için gerekli çalışmalar yapılmaktadır. Çalışma ortamı, değer zincirinde gelişme ve kurumsal vatandaşlık temel parametrelerimiz olarak belirginleşmektedir. Buna ilaveten, Sürdürülebilirlik Raporlarında da ifade edildiği üzere, ilgili “paydaş gruplarıyla şeffaflık” başta olmak üzere, “bir iletişim ortamı oluşturmayı temel sorumluluklardan biri olarak görüyoruz ve faaliyetlerimizle ilişkin olarak paydaşlarımızın görüşlerine başvuruyor ve onları bilgilendiriyoruz”, ayrıca, “Çalışmalarımızı planlarken hedef paydaş grubunun niteliklerini göz önünde bulundurarak en doğru kanalları oluşturmaya özen gösteriyoruz.”

4.3. İnsan Kaynakları Politikası

Şirketimizin “İnsan Kaynakları Politikası”, şirket stratejileri ve politikaları ile uyumlu bir şekilde oluşturulmuş olup, yeni uygulamalar kapsamında geliştirilmek suretiyle ve hassasiyetle uygulanmaktadır.

Bu çerçevede işe alım, kariyer planlama ve rotasyon, bireysel gelişim, ücretlendirme, performans yönetimi konuları ele alınmakta, çalışma hayatına ilişkin düzenlemeler, çalışanların temel görev ve sorumlulukları gibi hususlar kaynağını yasa

KURUMSAL YÖNETİM İLKELERİ BEYANI VE UYUM RAPORU

ve toplu iş sözleşmesinden alan Personel Yönetmeliği kapsamında sağlanmaktadır. Çalışanların katılımıyla yürütülmekte olan değişik komiteler söz konusu olmakla beraber, sendikal ilişkiler hariç olmak üzere doğrudan çalışanlar ile ilişkileri yürütmek üzere herhangi bir temsilci seçimi yapılmamış ve/veya atanmamıştır.

Gerek ofis çalışanı, gerekse saha çalışanı personelin hakları ve çalışma koşulları, Fabrika ve Genel Merkez itibarıyla herhangi bir ayrımcılık veya kötü muameleye maruz kalmayacak şekilde güvence altına alınmıştır. Bu konuda dönem içinde hiçbir şikayet söz konusu olmamıştır. Her kademedeki Şirket çalışanlarının yönetime katılımı ve geri-bildirimler hususunda gerekli özen gösterilir ve sistematik toplantılar ve çalışmalar gerçekleştirilir.

Tofaş, insan haklarının korunmasına ve bu alandaki performansın politika ve uygulamalarla iş süreçlerinde desteklenmesine özel önem göstermektedir. Bunlara ilaveten, Şirket kültürü çalışmaları kapsamında tüm çalışanların katılımına açık ve çalışanların gelişimine yönelik değişik etkinlikler çerçevesinde, kültürel değişim kulüplerinin çalışmaları hayata geçirilmiş olup, bu alanda değişen önceliklere göre faaliyetler planlanmakta ve önceki yıllarda olduğu gibi, devam ettirilmektedir.

Performans değerlendirmesi, davranışsal yetkinlikler, kariyer planlaması ve kariyer yönetimi konularına ayrıca önem verilmektedir. 2018 yılında da organizasyonel iyileştirmeler ve sürdürülebilir iş süreçleri doğrultusunda İnsan Kaynakları Direktörlüğü bünyesinde çalışmalar sürdürülmüştür.

Çalışanlara yönelik tazminat politikası oluşturulmuş ve şirketin internet sitesinde yayınlanmıştır. İnsan Kaynakları ve İş Yönetim Politikaları geliştirilerek, her kademedeki çalışanın erişimine uygun olarak paylaşılmıştır. Şirketimiz intranet bağlantısında yer aldığı gibi, ayrıca kurumsal internet sitesinden de incelenebilir.

Daha önce, Tofaş Akademi adı altında gelişim süreçlerinin ele alındığı bir yapılandırma faaliyeti de başlatılmıştır. 2017 yılında yenilenen platform ile beraber uçtan uca, örgün ve yaygın planlı eğitim programları ve etkinliklerle beraber sürdürülmüştür. Gerek Tofaş Akademi, gerekse Koç Akademi portallarının özellikle eğitim alanında, çalışanlar açısından

etkin ve verimli olarak kullanılmasına yönelik çalışmalara destek sağlanmaktadır. Bu çerçevede, çalışanların sosyal haklarına ve mesleki eğitimlerine azami önem gösterilmekte olup, İK uygulamalarıyla ilgili gelişmeler yakından takip edilerek, devreye alınmaktadır.

Etkin ve verimli somut ölçütlere dayandırılmış bir işe alım, çalışma süreci ve işten ayrılma prosedürlerinin ayrıntılı olarak belirlendiği Tofaş Personel Yönetmeliği, gerek internet sitemizden, gerekse intranetten ulaşılarak incelenebilir durumdadır. Şirket çalışanlarının görev tanımları, görev dağılımı, üst yönetim için halefiyet uygulaması ile tüm çalışanlara yönelik oryantasyon koşulları belirlenmiş, hedeflerle ilişkili olarak performans yönetimi, sistematik bir SAP İK programından gerek davranışsal yetkinlikler, gerekse teknik yetkinlikler açısından kriterler tanımlanmıştır. Bu çerçevede İnsan Kaynakları Politikamıza kurumsal internet sitemizden erişerek incelenebilir. Ayrıca, gene kurumsal internet adresimizden Tofaş Personel Yönetmeliği (İşe Alım, Çalışma Şartları ve İş Sözleşmesinin Sona Ermesi vb.) hakkındaki bilgilere ulaşılarak, incelenebilir. Şirket çalışanlarının görev tanımları, iş ailelerine göre dağılımları, performans kriterleri ve ödüllendirme sistemi belirlenmiş ve yayınlanmıştır.

Ayrıca, İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetiminden, İş Yönetim Politikalarına kadar kapsamlı bir İnsan Kaynakları Sistemi mevcut ve uygulanmaktadır. Tofaş, güvenli çalışma alanları yaratarak ve yalın, proaktif ve Dünya Klasında Üretim anlayışı kapsamındaki Yedi Adım İş Güvenliği yaklaşımı ile iş güvenliği kültürünü oluşturarak iş kazaları ve meslek hastalıkları nedenleriyle yaralanmalara karşı şirket içindeki tüm İnsan Kaynaklarını korumayı hedeflemektedir. Bunlara ilaveten, Tofaş, İş Sağlığı ve Güvenliği (İSG) Politikası yönetim sistemi kullanarak sıfır iş kazası ve sıfır meslek hastalığı hedeflemektedir.

Bütünsel bir yaklaşım doğrultusunda, gelişen rekabet koşullarına uyumlu bir insan kaynağı, liderlik ve gelişim odaklı performans yönetimine önem verilir. Ayrıca çalışanlar arasında gönüllülük esasına dayalı kulüp ve sportif aktivitelere önemli bir yer verilmektedir. Bu konularda da Faaliyet Raporu yanı sıra, Sürdürülebilirlik Raporu da incelenerek, bilgi alınabilir. Şirketimiz Sürdürülebilirlik Raporlarına www.tofas.com.tr adresinden ulaşılabilir.

4.4. Etik Kurallar ve Sosyal Sorumluluk

Gerek Fabrikamızın bulunduğu bölge ve gerekse, genel olarak kamuya yönelik sosyal çalışmalar çerçevesinde kurumsal sosyal sorumluluk ve toplum üzerinde etki kriterlerine göre faaliyetler düzenlenir, tatbik ve takip edilir. Bu bağlamda, dönem içinde yapılan çalışmalara ilişkin Faaliyet Raporu içinde gerekli husus ve ayrıntılı bilgiler mevcuttur. Ayrıca, intranet ortamında TofaşGO ve basılı olarak periyodik yayımlanan Tofaş Gazetesi'nde değişik haberler ve bilgiler yanı sıra, kurumsal faaliyetlerden, bireysel aktivitelere kadar, sosyal çalışmalarımız hakkında yayınlara da yer verilmektedir. Ayrıca, değişik basılı eserlerin de sponsorlukları yanı sıra, sosyal sorumluluk kapsamındaki Koç Topluluğu çalışmalarına ve/veya sosyal amaçlı dernek, vakıf ve kuruluşların etkinliklerine de sponsor olarak destek sağlanır.

Bu kapsamda, eğitimden, spora, kültür faaliyetlerinden, sanata kadar projelere katkı sağlanmaktadır. Bu çerçevede, Fiat Laboratuvarı, Yüksek Lisans Programı, Tofaş Fen Lisesi, Tofaş Spor Kulübü, Tofaş Basketbol Okulları, Tofaş Bursa Anadolu Arabaları Müzesi, Pamukkale Hierapolis Kazıları ve Yeni Nesil Tofaş Projesi bu çalışmalar arasında yer almaktadır. Kurumsal ve toplumsal gelişimi sağlayacak dinamikleri öne çıkartan bir sosyal sorumluluk politikası baz alınır.

Söz konusu, sosyal sorumluluk çalışmalarında ve sponsorluk faaliyetlerinde farkındalık ve bilinirlik sağlayacak etkinlikler ile "sürdürülebilirlik perspektifi" önem arz etmektedir.

Özellikle 2016 yılında revize edilen Kurumsal Sürdürülebilirlik Politikası bu yönde büyük bir öneme sahiptir. Söz konusu Politikamız internet sitemizden de incelenebilir. Bu eksende, Şirket Faaliyet Raporu yanı sıra, Sürdürülebilirlik Raporu'nun da incelenmesi veya kurumsal internet sitemizde yer alan çevresel, sosyal ve kurumsal sürdürülebilirlik uygulamalarımızdan bilgi sahibi olunması mümkündür.

Dönem içinde çevreye zarardan dolayı hiç bir aleyhte bildirim söz konusu olmayıp, başta çevresel etki değerlendirme raporları olmak üzere faaliyetlerimizle ilgili kayıtlar mevcuttur. Kalite ve verimlilik standartlarının sağlanması yönünde mevcut ve ilave alınan ISO belgeleri yanı sıra, çevreye duyarlılık politikaları kapsamında etkin uygulamalar hayata geçirilmekte ve paydaşlarımızın bilgilendirilmesi sağlanmaktadır. Ayrıca, kapsamlı olarak Kurumsal Sosyal Sorumluluk projeleri ile çevrenin korunması, enerji yönetimi ve iklim değişikliğine yönelik hassasiyet ve çalışmalara azami önem verilmektedir.

Tofaş ayrıca, 2014 yılında Borsa İstanbul (BİST) bünyesinde oluşturulan Sürdürülebilirlik Endeksi'ne de giren ilk otomotiv şirketi olma başarısı gösterilmiştir. Tofaş, Borsa İstanbul adına endeks hesaplaması yapan EIRIS (Vigeo Eiris) firmasının değerlendirmesi kapsamında 2018 yılında da, Sürdürülebilirlik Endeksi kriterlerine uyumunu devam ettirmek suretiyle, endekste yer almayı sürdürmüştür.

Çevre ve enerji politikasından, sürdürülebilir üretim ve yeşil ürün kavramlarına kadar gereken duyarlılık ve gerekli düzenlemelere yer verilmektedir.

Şirket genel anlamda etik kurallara uyulması ve etik kuralları uygulanması yönünde gerekli çalışmaları hassasiyetle yapmakta ve yerine getirmektedir. Bu hususta yukarıdaki ilgili alt kısımlarda ayrıntılı açıklamalara yer verilmiştir. Mevzuat ve düzenlemeler ile uygulamalar bütünü içinde genel kabul görmüş etik kurallara uyulur. Ayrıca, Kurumsal Yönetim İlkeleri kapsamında etik kurallar yazılı hale getirilerek "Tofaş Etik Davranış Kuralları ve Uygulama Prensipleri" başlığıyla Şirket web sitemizde kamuya açık olarak paylaşılmıştır. Söz konusu dokümana, Şirketimiz "Personel Yönetmeliği" içinde atıfta bulunmaktadır. Şirket pay sahipleriyle ilişkiler, kamunun aydınlatılması, Şirket çalışanları ve menfaat sahipleri ile Yönetim Kurulu'nun çalışmaları etik kurallara uygun olarak takip edilmektedir.

Şirket Kurumsal Politikaları kapsamında yukarıdaki ilgili alt başlıkta da yer verildiği gibi, bir Etik Kurul oluşturulmuştur. Ayrıca, "Etik Davranış Kuralları ve Uygulama Prensipleri", tüm kademelerde görev yapan Tofaş çalışanlarına dağıtılmak suretiyle, gerekli bilgilendirmeler periyodik olarak da yapılmaktadır.

Tofaş Etik Kuralları tüm Tofaş çalışanlarını, Yönetim Kurulu Üyelerini, Hissedarlarını, İştiraklerini, Bayilerini ve Tedarikçilerini kısaca tüm Tofaşlıları kapsar.

Tüm Tofaşlılar'dan Tofaş Etik Kuralları'na uymaları beklenir. Tofaşlılar, Tofaş Etik Kuralları'na uymakla yükümlüdürler.

Tofaş'ta iş ilişkilerinde, dil, ırk, cinsiyet, siyasal düşünce, felsefi inanç, din ve mezhep ile benzeri sebeplere dayalı hiç bir ayırım yapılmaz. İşin riski, çalışanın güvenliği, yasal zorunluluklar gibi işin niteliğine ilişkin sebepler zorunlu kılınmadıkça, iş sözleşmesinin yapılmasında, şartlarının oluşturulmasında, uygulanmasında ve sona erdirilmesinde, cinsiyet veya gebelik nedeniyle doğrudan veya dolaylı farklı işlemler yapılmaz. Aynı

KURUMSAL YÖNETİM İLKELERİ BEYANI VE UYUM RAPORU

veya eşit değerde bir iş için cinsiyet nedeniyle daha düşük ücret kararlaştırılmaz. İşe alım, görevlendirme ve yükselme dil, din, cinsiyet, ırk, vb. konularda ayrımcılık yapılmaksızın, objektif performans kriterleri aracılığıyla yapılır.

Ayrıca, Tofaş etik kuralları gereği, Tofaş bünyesinde görev yapmakta olan tüm çalışanlar, görevlerini yerine getirmelerine ilişkin olarak kararlarını, tarafsızlıklarını veya şirkete olan bağlılıklarını olumsuz yönde etkileyebilecek çıkar çatışmalarına taraf olmamaları konusunda Çıkar Çatışması Beyan Formu'nu beyan ederler.

Tofaş, başta çalışanlarımız olmak üzere yarattığımız değer zincirindeki diğer tüm paydaşlarımız nezdinde insan haklarına saygılı ve duyarlı uygulamaları yaygın ve etkin bir hale getirmeye çalışır. Konu hakkındaki bu anlayışımızın bir sonucu olarak Tofaş'ta kesinlikle çocuk işçi çalıştırılmamakta; zorla / zorunlu tutarak çalıştırma uygulaması bulunmamaktadır.

Evrensel insan haklarına ve uygulamalarına verdiğimiz önem, Tofaş Etik Davranış Kuralları'nın 1. maddesinde yer alan "İnsan haklarına, Anayasal örgütlenme ve Toplu Sözleşme haklarına saygılıdır." ilkesi ile desteklenmektedir.

Ortağımız Koç Holding tarafından imzalanmış ve şirketleri bazında tatbik ve takibinde, denetiminde ve raporlamalarında geçerli bulunan, "Birleşmiş Milletler Küresel İlkeler Sözleşmesi" ile belirlenmiş ilkelere uygun olarak hareket etmek, "çalışanlarımız, bayilerimiz, tedarikçilerimiz ve yetkili servislerimiz ile kurumsal vatandaşlık örneği göstermek" ilkesi kapsamında benimsenmiştir.

Şirket'in yolsuzlukla mücadele çalışmaları kapsamında geliştirdiği politika, prosedür ve sistemlerin uygun olduğu beyan edilmiştir. Şirketin, iç denetim, iç kontrol ve yolsuzluk ve rüşvetle mücadele mekanizmaları Denetim Komitesi ile Riskin Erken Saptanması ve Risk Yönetim Komitesi'nce de takip edilir.

Konu ile ilgili çalışmalar önceki yıllarda da olduğu gibi 2018 yılı içinde de gereken hassasiyetle sürdürülmüştür.

Revize edilerek 30.11.2016 itibarıyla KAP'ta yayınlanan yeni Bilgilendirme Politikası çerçevesinde ve ayrıca yapılacak yeni düzenlemeler oldukça, başta tüm paydaşlar olmak üzere, menfaat sahiplerimize ve kamuoyuna gerekli bilgilendirme ve açıklamalar yapılarak, duyurulur.

BÖLÜM V - YÖNETİM KURULU

5.1. Yönetim Kurulunun Yapısı ve Oluşumu

Yönetim Kurulu Başkanı ve CEO'luk görevleri ayrı kişiler tarafından yerine getirilmektedir. Şirket CEO'su aynı zamanda Yönetim Kurulu üyesi olup, icracı üye statüsündedir. Diğer Yönetim Kurulu üyelerimiz, SPK Kurumsal Yönetim İlkelerinde yapılan tanımlamaya göre icracı üye statüsünde değildir. Yönetim Kurulu üyelerinin şirket işleri için gereken zamanı ayırmalarına özen gösterilmekte olup, şirket dışında başka görev veya görevler almasına ilişkin bir sınırlandırma bulunmamaktadır. Özellikle bağımsız üyelerin iş deneyimleri ve sektörel tecrübelerinin Yönetim Kurulu'na önemli katkısı dolayısıyla böyle bir sınırlandırmaya ihtiyaç duyulmamaktadır. Genel kurul öncesinde üyelerin özgeçmişleri ile birlikte, şirket dışında yürüttüğü görevler de pay sahiplerinin bilgisine sunulur.

Şirketimizde Aday Gösterme Komitesi'nin görevleri, Kurumsal Yönetim Komitesi tarafından yerine getirilmektedir.

Kurumsal Yönetim Komitesi'ne 2018 yılı için bir yıl boyunca görev yapmak üzere sunulan bağımsız üye adayları sayısı 2 olup, bu kişilerin kimlik bilgileri, adaylık beyanları ve özgeçmişleri, Kurumsal Yönetim Komitesi'nin 12.01.2018 tarihli toplantısı ile Yönetim Kurulu'nun 12.01.2018 tarihli ve 2018/01 sayılı toplantısında değerlendirilerek, tamamının bağımsız üye adayları olarak belirlenmelerine karar verilmiştir. Bağımsız Yönetim Kurulu üyelerinin tamamı bağımsızlık beyanlarını Kurumsal Yönetim Komitesi'ne sunmuş olup, Tebliğ'in 5. maddesinin altıncı bendinde yer aldığı üzere, 4.3.6 numaralı zorunlu ilkenin birinci fıkrasının (d) bendinde belirtilen "Gelir Vergisi Kanunu'na göre Türkiye'de yerleşik sayılması" kriteri için, "bağımsız üyelerden en az yarısının sağlaması yeterlidir", düzenlemesine uygun olarak Yönetim Kurulu bağımsız üye adayları olarak Sn. Neslihan Tonbul ve Sn. Sergio Duca belirlenmiş ve Tebliğ'in 4.3.7. no'lu maddesi kapsamında, Sermaye Piyasası Kurulu'nun 02.02.2018 tarih ve 29833736-110.07.07-E.1225 sayılı Kurul Kararı ile Yönetim Kurulu bağımsız üye adayları için gerekli uygunluk görüşü alınmış ve müteakip 15.03.2018 tarihli Genel Kurul Toplantısında "1 yıl müddetle" seçilmeleri onaylanmıştır.

2018 yılı faaliyet dönemi itibarıyla bağımsızlığı ortadan kaldıran herhangi bir durum ortaya çıkmamıştır.

Bağımsız Yönetim Kurulu üyesi Sn. Neslihan Tonbul'un Bağımsızlık Beyanı aşağıda yer almaktadır;

TOFAŞ Türk Otomobil Fabrikası A.Ş. (Şirket) Yönetim Kurulunda, Şirket Esas Sözleşmesi ve Sermaye Piyasası Kurulu (SPK) tarafından ilan edilen II-17.1 sayılı Kurumsal Yönetim Tebliği'nde belirlenen kriterler çerçevesinde, "Bağımsız Üye" olarak görev yapmaya aday olduğumu, bu kapsamda;

a) Şirket, şirketin yönetim kontrolü ya da önemli derecede etki sahibi olduğu ortaklıklar ile şirketin yönetim kontrolünü elinde bulunduran veya şirkette önemli derecede etki sahibi olan ortaklar ve bu ortakların yönetim kontrolüne sahip olduğu tüzel kişiler ile kendim, eşim ve ikinci dereceye kadar kan ve sıhrı hısımlarım arasında; son beş yıl içinde önemli görev ve sorumluluklar üstlenecek yönetici pozisyonunda istihdam ilişkisinin bulunmadığını, sermaye veya oy haklarının veya imtiyazlı payların %5 inden fazlasına birlikte veya tek başına sahip olunmadığını ya da önemli nitelikte ticari ilişkinin kurulmadığını,

b) Son beş yıl içerisinde, başta şirketin denetimi (vergi denetimi, kanuni denetim, iç denetim de dahil), derecelendirilmesi ve danışmanlığı olmak üzere, yapılan anlaşmalar çerçevesinde şirketin önemli ölçüde hizmet veya ürün satın aldığı veya sattığı şirketlerde, hizmet veya ürün satın alındığı veya satıldığı dönemlerde, ortak (%5 ve üzeri), önemli görev ve sorumluluklar üstlenecek yönetici pozisyonunda çalışan veya yönetim kurulu üyesi olmadığımı,

c) Bağımsız yönetim kurulu üyesi olmam sebebiyle üstleneceğim görevleri gereği gibi yerine getirecek mesleki eğitim, bilgi ve tecrübeye sahip olduğumu,

ç) Bağlı olduğum mevzuata uygun olması şartıyla, üniversite öğretim üyeliği hariç, üye olarak seçildikten sonra kamu kurum ve kuruluşlarında tam zamanlı çalışmayacağımı,

d) 31/12/1960 tarihli ve v19/12/1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu (GVK)'na göre Türkiye'de yerleşmiş sayıldığımı,

e) Şirket faaliyetlerine olumlu katkılarda bulunabileceğimi, şirket ile pay sahipleri arasındaki çıkar çatışmalarında tarafsızlığımı koruyabileceğimi, menfaat sahiplerinin haklarını dikkate alarak özgürce karar verebilecek güçlü etik standartlara, mesleki itibara ve tecrübeye sahip olduğumu,

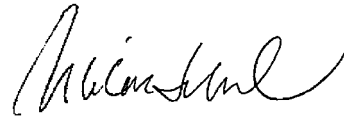
f) Şirket faaliyetlerinin işleyişini takip edebilecek ve üstlendiğim görevlerin gereklerini tam olarak yerine getirebilecek ölçüde şirket işlerine zaman ayırabiliyor olduğumu,

g) Şirketin yönetim kurulunda son on yıl içerisinde altı yıldan fazla yönetim kurulu üyeliği yapmamış olduğumu,

ğ) Şirketin veya şirketin yönetim kontrolünü elinde bulunduran ortakların yönetim kontrolüne sahip olduğu şirketlerin üçten fazlasında ve toplamda borsada işlem gören şirketlerin beşten fazlasında bağımsız yönetim kurulu üyesi olarak görev almadığımı,

h) Yönetim Kurulu üyesi olarak seçilen tüzel kişi adına tescil ve ilan edilmediğimi,

beyan ederim.

NESLİHAN TONBUL

KURUMSAL YÖNETİM İLKELERİ BEYANI VE UYUM RAPORU

Bağımsız Yönetim Kurulu üyesi Sn. Sergio Duca'nın Bağımsız Beyanı aşağıda yer almaktadır;

TOFAŞ Türk Otomobil Fabrikası A.Ş. (Şirket) Yönetim Kurulunda, Şirket Esas Sözleşmesi ve Sermaye Piyasası Kurulu (SPK) tarafından ilan edilen II-17.1 sayılı Kurumsal Yönetim Tebliği'nde belirlenen, "Gelir Vergisi Kanunu'na göre Türkiye'de yerleşik sayılma" haricindeki kriterler çerçevesinde, "Bağımsız Üye" olarak görev yapmaya aday olduğumu, bu kapsamda;

a) Şirket, şirketin yönetim kontrolü ya da önemli derecede etki sahibi olduğu ortaklıklar ile şirketin yönetim kontrolünü elinde bulunduran veya şirkette önemli derecede etki sahibi olan ortaklar ve bu ortakların yönetim kontrolüne sahip olduğu tüzel kişiler ile kendim, eşim ve ikinci dereceye kadar kan ve sıhrı hisimlarım arasında; son beş yıl içinde önemli görev ve sorumluluklar üstlenecek yönetici pozisyonunda istihdam ilişkisinin bulunmadığını, sermaye veya oy haklarının veya imtiyazlı payların %5 inden fazlasına birlikte veya tek başına sahip olunmadığını ya da önemli nitelikte ticari ilişkinin kurulmadığını,

b) Son beş yıl içerisinde, başta şirketin denetimi (vergi denetimi, kanuni denetim, iç denetim de dahil), derecelendirilmesi ve danışmanlığı olmak üzere, yapılan anlaşmalar çerçevesinde şirketin önemli ölçüde hizmet veya ürün satın aldığı veya sattığı şirketlerde, hizmet veya ürün satın alındığı veya satıldığı dönemlerde, ortak (%5 ve üzeri), önemli görev ve sorumluluklar üstlenecek yönetici pozisyonunda çalışan veya yönetim kurulu üyesi olmadığımı,

c) Bağımsız yönetim kurulu üyesi olmam sebebiyle üstleneceğim görevleri gereği gibi yerine getirecek mesleki eğitim, bilgi ve tecrübeye sahip olduğumu,

ç) Bağlı olduğum mevzuata uygun olması şartıyla, üniversite öğretim üyeliği hariç, üye olarak seçildikten sonra kamu kurum ve kuruluşlarında tam zamanlı çalışmayacağımı,

d) Şirket faaliyetlerine olumlu katkılarda bulunabileceğimi, şirket ile pay sahipleri arasındaki çıkar çatışmalarında tarafsızlığımı koruyabileceğimi, menfaat sahiplerinin haklarını dikkate alarak özgürce karar verebilecek güçlü etik standartlara, mesleki itibara ve tecrübeye sahip olduğumu,

e) Şirket faaliyetlerinin işleyişini takip edebilecek ve üstlendiğim görevlerin gereklerini tam olarak yerine getirebilecek ölçüde şirket işlerine zaman ayırabiliyor olduğumu,

f) Şirketin yönetim kurulunda son on yıl içerisinde altı yıldan fazla yönetim kurulu üyeliği yapmamış olduğumu,

g) Şirketin veya şirketin yönetim kontrolünü elinde bulunduran ortakların yönetim kontrolüne sahip olduğu şirketlerin üçten fazlasında ve toplamda borsada işlem gören şirketlerin beşten fazlasında bağımsız yönetim kurulu üyesi olarak görev almadığımı,

ğ) Yönetim Kurulu üyesi olarak seçilen tüzel kişi adına tescil ve ilan edilmediğimi,

beyan ederim.

SERGIO DUCA

Dönem sonu itibarıyla, Şirketimiz Yönetim Kurulu Üyelerimiz hakkında özet bilgiler ve görevleri aşağıdaki gibidir.

ADI-SOYADI	GÖREVİ	SON DURUM İTİBARIYLA ORTAKLIK DIŞINDA ALDIĞI GÖREVLER	BAĞIMSIZ YÖNETİM KURULU ÜYESİ OLUP OLMADIĞI	YER ALDIĞI KOMİTELER VE GÖREVİ
ÖMER MEHMET KOÇ	Yönetim Kurulu Başkanı	Koç Holding A.Ş. Yönetim Kurulu Başkanı	Bağımsız Üye Değil	Yok
PIETRO GORLIER	Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı	Fiat Industrial S.p.A. Yönetim Kurulu Başkanı; Chrysler Group CEO'su ve Yönetim Kurulu Başkanı (FCA Group)	Bağımsız Üye Değil	Yok
CENGİZ EROLDU	Murahhas Üye	Yok	Bağımsız Üye Değil	Yok
TEMEL KAMİL ATAY	Yönetim Kurulu Üyesi	Koç Holding A.Ş. Yönetim Kurulu Üyesi	Bağımsız Üye Değil	Yok
LEVENT ÇAKIROĞLU	Yönetim Kurulu Üyesi	Koç Holding A.Ş. CEO'su	Bağımsız Üye Değil	Yok
DAVIDE MELE	Yönetim Kurulu Üyesi	Fiat Group S.p.A. EMEA CEO'su ve Fiat İş Geliştirme Başkanı	Bağımsız Üye Değil	Kurumsal Yönetim Komitesi - Üye
İSMAİL CENK ÇİMEN	Yönetim Kurulu Üyesi	Koç Holding A.Ş. Otomotiv Grubu Başkanı	Bağımsız Üye Değil	Kurumsal Yönetim Komitesi - Üye, Riskin Erken Saptanması ve Risk Yönetim Komitesi - Üye
GIORGIO FOSSATI	Yönetim Kurulu Üyesi	Fiat Chrysler Automobiles N.V. (FCA) Kurumsal Genel Danışmanı ve FCA EMEA Genel Danışmanı	Bağımsız Üye Değil	Riskin Erken Saptanması ve Risk Yönetim Komitesi - Üye
NESLİHAN TONBUL	Bağımsız Yönetim Kurulu Üyesi	Turcas Petrol Yönetim Kurulu Üyeliği, Vakıfbank International (Vienna) Bağımsız Yönetim Kurulu Üyeliği, Yeni Zelanda Ekonomik Kalkınma Ajansında Danışman, Cambridge Family Enterprise Group'da (ABD) Kıdemli Danışman	Bağımsız Üye	Denetim Komitesi - Başkan, Riskin Erken Saptanması ve Risk Yönetim Komitesi - Başkan, Kurumsal Yönetim Komitesi - Üye
SERGIO DUCA	Bağımsız Yönetim Kurulu Üyesi	Enel S.P.A Kanunu Denetçiler Kurulu Başkanı	Bağımsız Üye	Kurumsal Yönetim Komitesi - Başkan, Denetim Komitesi - Üye, Riskin Erken Saptanması ve Risk Yönetim Komitesi - Üye

KURUMSAL YÖNETİM İLKELERİ BEYANI VE UYUM RAPORU

Mevcut Yönetim Kurulu Üyeleri ve Şirket CEO'sunun özgeçmişlerine Faaliyet Raporumuzun ilgili bölümünde yer verilmiştir.

Yönetim Kurulumuz nezdinde bilgi birikimi, tecrübe ve görüş açısı bakımından çeşitliliğin sağlanmasının Şirket'in faaliyetlerine ve Yönetim Kurulu'nun etkin çalışmasına olumlu katkı sağlayacağı öngörülmektedir. Ayrıca, Kurumsal Yönetim İlkeleri'nden 4.3.9. no'lu ilke bu kapsamda ele alınmaktadır. Yönetim Kurulu'nda farklı görüşlerin temsil edilmesinin sağlanmasının da bir aracı olan kadın Yönetim Kurulu üyeleri için bir hedef oran ve politika belirlenmesi yönünde ise değerlendirme çalışmalarımız devam etmektedir. Dönem sonu itibari ile Yönetim Kurulumuz'da bir adet kadın üyemiz bulunmaktadır.

5.2. Yönetim Kurulunun Faaliyet Esasları

Yönetim Kurulu Kararlarına ilişkin konu başlığı veya gündemler, periyodik olarak veya ortaya çıkan gerekler çerçevesinde düzenlenerek hazırlanmaktadır. Ortaya çıkan ihtiyaçlara bağlı olarak Yönetim Kurulu Toplantı sayısı değişiklik gösterebilmektedir.

Yönetim Kurulu Türk Ticaret Kanunu ve Esas sözleşmemizin ilgili maddeleri doğrultusunda Şirket işleri gerektirdiği durumlarda fiziki olarak toplanmakta; ayrıca gerekli hallerde kararlarını Türk Ticaret Kanunu'nun 390'ıncı maddesinin 4'üncü fıkrası hükmü gereği elden dolaştırma yöntemi ile de almaktadır. 2018 yılında Yönetim Kurulu karar sayısı 24 olarak belirlenmiş olup, Yönetim Kurulu Kararlarına ilişkin toplantı tutanakları gerekli şekilde kayıt altına alınmıştır.

Toplantıya katılım ve çağrılar, esas itibarıyla bir program dahilinde ve Şirket işleri gerek gösterdikçe yapılar ve Yönetim Kurulu toplantıları düzenlenir. Yönetim Kurulu toplantılarında her üyenin bir oy hakkı bulunmakta olup, açıklanan farklı görüş ve karşı oy gerekçeleri ile Yönetim Kurulu üyeleri tarafından sorulan özelliikli sorular karar zaptına geçirilmektedir. Ancak yakın zamanda bu türde bir muhalefet veya farklı görüş beyan edilmemiştir. Karar alınmasında varsa, sorulan soru ve açıklamalara yer verilmektedir. Yönetim Kurulu kararları, tüm üyelerin salt çoğunluğunun katılımı ve olumlu oyu ile sağlanır (Esas Sözleşme'nin 10. maddesi çerçevesinde uygulanır). Sermaye Piyasası Kurulu'nun Kurumsal Yönetim İlkeleri ile getirilen zorunluluklar saklıdır.

TTK'ya uygun olarak, ağırlıklı oy veya veto hakkı söz konusu değildir. Ayrıca, Esas Sözleşme'nin 10. ve 11. maddelerinde Yönetim Kurulu'nun seçimi, yapısı, karar nisabı ve görev süresi gibi hususlar ile, Yönetim Kurulu'nun görev bölüşümü, temsil ve yönetimin devri konuları düzenlenmiştir. Bütün Yönetim Kurulu Kararları, yukarıda da belirtildiği gibi, tüm üyelerin salt çoğunluğunun katılımı ve olumlu oyu ile sağlanır. Şu kadar ki; Esas Sözleşme'nin 10. maddesi kapsamında, bu nisabın sağlanmasında A Grubu hisseleri temsilen bağımsız nitelikte olmayan en az 2 üyenin ve D Grubu hisseleri temsilen bağımsız nitelikte olmayan en az 2 üyenin katılımı ve olumlu oyu şarttır. Bağımsız üyelerin katılımı ve olumlu oyunu gerektiren kararlar açısından Esas Sözleşme'nin 15. maddesi hükmü saklıdır.

Şirket Esas Sözleşmesi'nin 11. maddesinde "Yönetim Kurulu Görev Bölümü, Temsil ve Yönetimin Devri"ne ilişkin hususlara yer verilmiştir. Ayrıca, Esas Sözleşme'nin ilgili maddelerinde gerekli düzenlemeler öngörülmüştür. Şirketin temsil ve ilzamına ilişkin esas olarak Türk Ticaret Kanunu hükümlerine ve mevzuata göre Şirket Yönetimi belirlenir ve yetkilerini yasal düzenlemeler kapsamında icra eder. Şirket Yönetim Kurulu üyeleri ve yöneticilerin yetki ve sorumlulukları bu doğrultuda yasal mevzuat, Sermaye Piyasası düzenlemeleri ve Esas Sözleşme hükümlerinde yer almaktadır.

Yönetim Kurulu'na aday gösterme ve gösterilecek adayların, seçim ve atanmalarına ilişkin süreç, Kurumsal Yönetim Komitesi tarafından yürütülür. Şirketimiz Yönetim Kurulu üyeleri ve üst düzey yöneticilerimiz için, Koç Holding ve FCA Italy S.p.A tarafından A Grubu ve D Grubunu temsilen ayrı ayrı "Yönetici Sorumluluk Sigortası" bulunmaktadır.

Yönetim Kurulu Şirketin faaliyetlerini gözetirken çıkar çatışması doğma olasılığının olup olmadığını ve varsa söz konusu çıkar çatışmasının şirket açısından sonuçlarını değerlendirmekte ve Şirket'in çıkarlarına en uygun şekilde hareket edilmesi için gereken kararları almaktadır. Ayrıca, ilişkili taraf işlemlerinde de düzenlemelere uyumun sağlanması yanı sıra, Yönetim Kurulu tarafından olası suiistimal riskleri değerlendirilmekte ve ilişkili taraf işlemleri titizlikle ele alınmaktadır.

5.3. Yönetim Kurulu Bünyesinde Oluşturulan Komitelerin Sayı, Yapı ve Bağımsızlığı

Şirket Esas Sözleşmesi'nin 11. maddesi gereğince, Yönetim Kurulu'nun A Grubunun ve D grubunun 2'ser üyesinden olmak üzere 4 kişiden müteşekkil bir İcra Komitesi icap ettiği takdirde oluşturulabilir. Yönetim Kurulu toplantılarının ara devresinde gerekli işlemlerin yürütülmesi için teşkil edilebilir ve gerektiğinde Yönetim Kurulu içinden görevlendirilecek üyelere oluşturulabilir.

SPK'nın ilgili Tebliği doğrultusunda 2003 yılından bu yana, finansal konuların takibi, periyodik mali tablo ve dipnotlarının incelenmesi, Kurumsal Yönetim İlkelerinde belirtildiği çerçevede gerekli çalışmaların yapılması ve Bağımsız Denetim Raporu'nun incelenmesi suretiyle, mevcut bilgilere dayanarak mali sonuçlara ilişkin görüş ve teklifini Yönetim Kurulu'na sunmak ve iç denetim sürecini kontrol etmek üzere, Denetimden Sorumlu Komite oluşturulmuş olup, SPK'nın II-17.1 sayılı Kurumsal Yönetim Tebliği doğrultusunda, bağımsız Yönetim Kurulu üyelerinden teşekkül edecek şekilde faaliyetlerini sürdürmektedir. 2012 yılında Denetim Komitesi çalışma esasları tekrar belirlenmek suretiyle, kamuoyunun bilgisine sunulmuştur.

Söz konusu Denetim Komitesi Yönetim Kurulu'nun 16.03.2018 tarih ve 2018/11 sayılı Kararı ile yeniden belirlenmiş olup, dönem sonu itibarıyla Komite'de, Sn. Neslihan Tonbul (Başkan - Yönetim Kurulu Bağımsız Üyesi) ve Sn. Sergio Duca (Üye - Yönetim Kurulu Bağımsız Üyesi) yer almaktadır.

Kurumsal Yönetim İlkeleri kapsamında, Kurumsal Yönetim Komitesi de 2008 yılı itibarıyla oluşturulmuştur. Bu konuda, Kurumsal Yönetim İlkeleri ve ilgili mevzuat dahilinde SPK'ca yayımlanan düzenlemeler ile Şirketin Kurumsal Yönetim uygulamalarına yönelik faaliyetler doğrultusunda öngörülen bir düzenleme yapılmak suretiyle, Kurumsal Yönetimden Sorumlu Komite çalışmaya başlamıştır. Şirketin Kurumsal Yönetim İlkelerine uyumu bizzat Yönetim Kurulu'nca da takip edilmekte olup, 2012 yılında Kurumsal Yönetim Komitesi çalışma esasları yeniden belirlenerek, kamuoyunun bilgisine sunulmuştur.

Söz konusu Kurumsal Yönetim Komitesi, Yönetim Kurulu'nun 16.03.2018 tarih ve 2018/11 sayılı Kararı ile yeniden belirlenmiştir. Söz konusu karar doğrultusunda, Kurumsal Yönetim Komitesi bünyesinde, Sn. Sergio Duca (Başkan - Yönetim Kurulu Bağımsız Üyesi), Sn. Neslihan Tonbul (Üye - Bağımsız Yönetim Kurulu Üyesi), Sn. İsmail Cenk Çimen (Üye - Yönetim Kurulu Üyesi), Sn. Alfredo Altavilla (Üye - Yönetim Kurulu Üyesi) ve Sn. Stefano Reganzani (CFO) yer almıştır. Bununla birlikte, dönem içinde, FCA Grubu'nda başka bir göreve atanması nedeniyle Mali İşler Direktörlüğü (CFO) görevinden 30.03.2018 tarihi itibarıyla ayrılan Sn. Stefano Reganzani'nin yerine Sn. Fabrizio Renzi'nin Mali İşler Direktörü (CFO) olarak atanmıştır. Aynı zamanda Kurumsal Yönetim Komitesi Üyesi olan Sn. Stefano Reganzani'nin yerine Mali İşler Direktörü (CFO) Sn. Fabrizio Renzi Kurumsal Yönetim Komite Üyesi olarak görevlendirilmiştir. Sn. Alfredo Altavilla'nın 02.11.2018 tarihi itibarıyla kendi isteğiyle görevinden ayrılması sebebiyle boşalan Yönetim Kurulu Üyeliğine, toplanacak ilk Genel Kurul'un onayına tabi olmak ve Genel Kurul'un onaylaması halinde yerine atandığı üyenin kalan süresini tamamlamak üzere, D Grubu Pay Sahiplerinin gösterdiği adaylardan Sn. Davide Mele'nin Yönetim Kurulu Üyesi olarak atanmasına ve Kurumsal Yönetim Komitesi Üyesi olarak görevlendirilmesine karar verilmiştir. Bu kapsamda, dönem sonu itibarıyla, Kurumsal Yönetim Komitesi bünyesinde, Sn. Sergio Duca (Başkan - Yönetim Kurulu Bağımsız Üyesi), Sn. Neslihan Tonbul (Üye - Bağımsız Yönetim Kurulu Üyesi), Sn. İsmail Cenk Çimen (Üye - Yönetim Kurulu Üyesi), Sn. Davide Mele (Üye - Yönetim Kurulu Üyesi) ve Sn. Fabrizio Renzi (CFO) yer almaktadır.

Bu Komitelere ilaveten, 01.07.2012 itibarıyla yürürlüğe giren yeni Türk Ticaret Kanunu'nun ilgili amir hükmü doğrultusunda, şirketin varlığını, gelişmesini ve devamını tehlikeye düşürebilecek risklerin erken teşhisi, tespit edilen risklerle ilgili gerekli önlemlerin uygulanması ve riskin yönetilmesi ve ayrıca, Şirketin iç kontrol, iç denetim ve risk yönetimi konularında çalışmalarını tatbik ve takip etmek amacıyla, Riskin Erken Saptanması ve Risk Yönetim Komitesi kurularak, 2012 itibarıyla çalışma esasları belirlenmiş ve kamuoyunun bilgisine sunulmuştur.

KURUMSAL YÖNETİM İLKELERİ BEYANI VE UYUM RAPORU

Söz konusu Riskin Erken Saptanması ve Risk Yönetim Komitesi, Yönetim Kurulu'nun 16.03.2018 tarih ve 2018/11 sayılı Kararı ile yeniden belirlenmiştir. Dönem sonu itibarıyla, Sn. Neslihan Tonbul (Başkan - Yönetim Kurulu Bağımsız Üyesi), Sn. Sergio Duca (Üye - Bağımsız Yönetim Kurulu Üyesi), Sn. İsmail Cenk Çimen (Üye - Yönetim Kurulu Üyesi) ve Sn. Giorgio Fossati (Üye - Yönetim Kurulu Üyesi) yer almaktadır.

Komitelerde görevlendirme yönetim kurulu üyelerimizin bilgi birikimi ve tecrübeleri dikkate alınarak, ilgili düzenlemeler doğrultusunda yapılmakta, bazı yönetim kurulu üyelerimiz birden çok komitede görevlendirilmektedir. Birden fazla komitede görev alan üyeler, ilişkili konularda görev yapan komiteler arası iletişimi sağlamakta ve işbirliği imkânlarını artırmaktadır. Komitelerin Başkanları, Kurumsal Yönetim İlkeleri Tebliği hükümleri doğrultusunda Bağımsız Yönetim Kurulu üyeleri arasından seçilir. Her Komitede, her iki Bağımsız Üye de yer almaktadır. Kurumsal Yönetim Komitesi üyesi Sn. İsmail Cenk Çimen, aynı zamanda Riskin Erken Saptanması ve Risk Yönetim Komitesi üyesidir. Söz konusu Komitelerin koordinasyonu için bahsi geçen Yönetim Kurulu üyemiz her iki Komitenin de üyesi durumundadır.

Gerek Denetim Komitesi, gerek Kurumsal Yönetim Komitesi ve gerekse Riskin Erken Saptanması ve Risk Yönetim Komitesi, mevzuatın belirlediği ilkeler dairesinde periyodik olarak veya gerek görülen hallerde toplanır. Bu amaçla belirlenen çalışma esaslarına uygun olarak, periyodik toplantıların haricinde gündemli toplantılar yapılabilir. Bu doğrultuda, 2018 yılı içerisinde, Denetim Komitesi 7 kez, Riskin Erken Saptanması ve Risk Yönetim Komitesi de 6 kez toplanmış olup, Kurumsal Yönetim Komitesi ise 6 kez toplanmıştır.

Söz konusu Komitelerde yapılan çalışmalar ve hazırlanan raporlar görev dağılımına göre, Yönetim Kurulu'na sunulur. Gerek duyulduğunda, Yönetim Kurulu üyesi olmayan, konusunda uzman kişiler veya ilgili yöneticiler Komite çalışmalarına davet edilebilirler. Ayrıca, ihtiyaca göre yeterli tecrübe ve bilgi sahibi kişilerden oluşacak alt çalışma grupları oluşturulabilir. Komiteler sorumlulukları dahilinde hareket eder ve Yönetim Kurulu'na görüş ve önerilerde bulunur. Nihai karar Yönetim Kurulu tarafından verilir. Yönetim Kurulu Komitelerin etkinliğine ilişkin bilgi edinmiş ve olumlu kanaat beyan etmiştir.

5.4. Risk Yönetim ve İç Kontrol Mekanizması

Şirketin finansal, yönetsel ve üretim faaliyetlerine bağlı olarak bir risk yönetimi öngörülmüş ve iç kontrol organizasyonu yapılmış olup, ilgili Sermaye Piyasası mevzuatı ve düzenlemeleri doğrultusunda iç denetimin işleyişi ve etkinliği takip edilmektedir.

İç kontrol sistemi ve iç denetimin sağlıklı olarak işleyişinden Yönetim Kurulu sorumlu olup, Yönetim Kurulu Üyesi ve Şirket CEO'su Yönetim Kurulu adına gerekli koordinasyonu temin eder. İç kontrol sistemi, iç denetim ve risk yönetiminin sağlıklı olarak işleyip, işlemediğine dair hususlar Denetim Komitesi yanı sıra Riskin Erken Saptanması ve Risk Yönetim Komitesi tarafından takip edilerek, beyan edilir ve Yönetim Kurulu'na sunulur.

Bu doğrultuda, Yönetim Kurulu'nca kurumsal risk yönetimi ve iç kontrol sistemleri oluşturulmuş ve etkinliği ilgili Komiteler bünyesinde eşgüdümle yönlendirilmektedir. İç kontrol Sistemi ve İç Denetim süreci öncelikle Denetim Komitesi uhdesinde takip edilerek, gözetilir ve ayrıca etkinliği açısından Riskin Erken Saptanması ve Risk Yönetim Komitesi tarafından da ilgili sistemin kurumsal risk yönetimi ile bir arada ele alınmasına özen gösterilir.

Risk Yönetim Politikası doğrultusunda, Şirketin risk yönetimi yasal düzenlemelere ve mevzuata uygun olarak Yönetim Kurulu'na raporlama yapılmak üzere organize edilmiş olup, bu çerçevede temeli; "şirket varlıklarının ve değerlerinin korunması", "ticari, finansal ve operasyonel güvenin sağlanması" ve bunların yanı sıra, "kurumsal risk yönetiminde sürdürülebilirlik" esaslarına dayanmaktadır. Bunlara ilaveten Şirket Yönetimi, kurumsal risk yönetimi ve iç denetim faaliyetlerinin gerektirdiği tüm tedbirlerin alınmasından ve uygulanmasından, finansal, ticari, operasyonel ve organizasyonel olarak görevli ve sorumludur.

2018 yılsonu itibarıyla, Şirketin iç kontrol sistemi ve iç denetim faaliyetleri ile kurumsal risk yönetimi ve finansal ve operasyonel riskler ve öngörülebilir potansiyel risklere karşı gerekli proaktif tedbirlerin alındığına dair, Şirketin iç kontrol, iç denetim ve risk yönetimi konularında, yasal

mevzuatın gerektirdiği sorumlulukları yerine getirdiğine dair değerlendirmeler yapılmıştır. Ayrıca, Şirket faaliyet ve hizmetlerinin etkin, güvenilir ve kesintisiz bir şekilde yürütülmesi, muhasebe ve mali raporlama sisteminden sağlanan bilgilerin bütünlüğü, tutarlılığı, zamanında elde edilebilirliği ve güvenliğini sağlamak amacıyla yapılan iç kontrollerin etkinliği, yeterliliği ve uygunluğu ile, konsolide finansal tabloların hazırlanması süreci ile ilgili olarak, iç kontrol, iç denetim ve risk yönetim konularında yasal mevzuatın gerektirdiği sorumlulukları yerine getirdiğine dair değerlendirmeler yapılmış, söz konusu çalışmalara ve süreçlere ilişkin bugüne kadar herhangi bir önemli sorun olmadığı ve ayrıca, kurumsal risk ve iç kontrol sistemlerinin çalışmaları ve iyi işlediğine dair olumlu kanaate ilişkin konuyla ilgili kayıtların tutulduğu ve önemli bir olaya rastlanmadığı beyan edilmiştir. Ayrıca, Şirket'in rüşvet ve yolsuzlukla mücadele mekanizması da değerlendirilmiş ve geliştirilen politika, prosedür ve sistemler uygun bulunmuştur.

İç Denetim Müdürlüğü, aynı zamanda Yönetim Kurulu Üyesi de olan Şirket CEO'suna doğrudan raporlama yapmaktadır. İlgili Müdürlük tarafından süreçler incelenerek, mevcut ve muhtemel riskler ve bunlara ilişkin çözüm önerileri hazırlanarak rapor edilir. Faaliyetlerle ilgili öngörülebilir riskler değerlendirilmek suretiyle, gerekli bilgi akışı Yönetim Kurulu Üyesi ve Şirket CEO'su tarafından takip edilerek, Denetim Komitesi bünyesinde ve ayrıca ilgili konular Riskin Erken Saptanması ve Risk Yönetim Komitesi'nce de Yönetim Kurulu'na sunulur.

Yönetim Kurulu bu çerçevede, yukarıdaki ilgili bölümlerde de belirtildiği üzere, Denetim Komitesi yanı sıra, risk yönetimi konusunda Riskin Erken Saptanması ve Risk Yönetim Komitesi vasıtasıyla çalışmalar yürütür. Riskin Erken Saptanması ve Risk Yönetim Komitesi, risk yönetim sistemlerinin etkinliğini gözden geçirerek, çalışmalarını ve değerlendirmelerini Yönetim Kurulu'na raporlar. Söz konusu Komite çalışmalarına ilişkin olarak, Faaliyet Raporu'nun "Riskin Erken Saptanması ve Risk Yönetim Komitesi Çalışmaları" kısmında gerekli açıklamalara yer verilmiş olup, ayrıca Bağımsız Denetim Şirketi tarafından konuyla ilgili değerlendirme ve olumlu görüşün yer aldığı Denetçi Raporu'na da Faaliyet Raporu'nda yer verilmiştir.

5.5. Şirketin Stratejik Hedefleri

Yönetim Kurulu tarafından şirketin stratejik hedefleri oluşturulur, onaylanır ve uygulanır. Yönetim Kurulu şirketin hedeflerine ulaşma derecesini, faaliyetlerini ve geçmiş performansını periyodik olarak gözden geçirmek suretiyle değerlendirmelerde bulunur. Bu bağlamda Yönetim Kurulu stratejik kararlar açısından Şirketin risk, büyüme ve getiri dengesine en uygun şekilde gerekli tedbirlerin alınmasını sağlayarak, Şirketin çıkarlarını gözeterek, Şirketi sevk ve idare eder.

Şirketimizin stratejik öncelikleri ve hedefleri doğrultusunda misyon, vizyon ve değerleri oluşturulmak suretiyle yayımlanmış olup, öncelikler ve gelişmeler doğrultusunda revize edilerek, yenilenmektedir. Yönetim Kurulu, Şirketin stratejik hedeflerinin tanımlanarak, gerekli kaynakların sağlanması ve risk yönetimi kapsamında yönetimin performansını denetler.

Şirket üst yönetimince hazırlanmış ve Yönetim Kurulu'nun bilgisi dahilinde, misyon, vizyon ve değerlerimizin yanı sıra, Şirketin stratejik hedeflerinin oluşturulması ve uygulanmasına ilişkin öncelikler, üst yönetimce Yönetim Kurulu'na sunulur ve takip edilir. Önceki yıllarda olduğu gibi, 2018 yılı içinde de önceliklere uygun olarak Şirketimizin stratejik kararları uygulamaya geçirilmiştir. Yönetim Kurulu, stratejik hedeflere bağlı olarak, yıllık faaliyetlerin gözden geçirilmesi doğrultusunda geçmiş yıl performansını değerlendirmek suretiyle Üst Yönetimin yeni yıl hedeflerini karşılaştırır ve ilgili konularda kararlar verir.

Yönetim Kurulu, Şirket stratejik hedeflerinin oluşturulması sürecinde Şirket Üst Yönetimince yapılan çalışmaları koordine ederek, onaylanması ve müteakip uygulanması sürecinde aktif olarak sorumluluğunu yerine getirmek suretiyle, Şirketin hedeflerine ulaşma derecesini, faaliyetlerini ve bunları yerine getirirken gösterdiği performansını periyodik olarak gözden geçirir. Bu doğrultuda oluşturulan sistemin işleyişini, etkinliğini ve sonuçlarının değerlendirilmesini takip ve tatbik eder.

KURUMSAL YÖNETİM İLKELERİ BEYANI VE UYUM RAPORU

Yönetim Kurulu'nun öngördüğü vizyon, yöntem ve mevzuattan kaynaklanan düzenlemeler doğrultusunda, tüm paydaşlar nezdinde şirketin etkin yönetimini temin etmek üzere Şirket Üst Yönetimi, şirket çalışmalarını azami gayretle yürüterek, Direktörlükler bazında ve Şirket CEO'su nezdinde, gerektiğinde ilgili Yönetim Kurulu Komitelerini bilgilendirmek suretiyle, yasal düzenlemeler ve mevzuata uygun olacak şekilde yönetim organı olarak Yönetim Kurulu'nu stratejik öncelikler ve hedefler kapsamında ve şirket prosedürlerine uygun olarak, periyodik sıklıklarla bilgilendirir.

Söz konusu stratejik çalışmaların etkinliğinin artırılması kadar, sürdürülebilirliği konusunda da Yönetim Kurulu gerekli hassasiyeti ve sorumluluğu gösterir.

5.6. Mali Haklar

Yönetim Kurulu, Şirketin belirlenen ve kamuya açıklanan operasyonel ve finansal performans hedeflerinden sorumludur. Yönetim Kurulu üyelerinin ve idari sorumluluğu bulunan yöneticilerin ücretlendirme esasları yazılı hale getirilmek suretiyle, Genel Kurul toplantısı gündeminde ayrı bir madde olarak pay sahiplerinin bilgisine sunulmuştur.

Yönetim Kurulu üyelerine ve üst düzey yöneticilere sağlanan her türlü hak, menfaat ve ücret ile bunların belirlenmesinde kullanılan kriterler ve ücretlendirme esaslarını içeren Şirketimizin "Yönetim Kurulu Üyeleri ve Üst Düzey Yöneticiler için Ücret Politikası" 15.03.2018 tarihli Olağan Genel Kurulumuzdan üç hafta önce yayınlanan "Bilgilendirme Dokümanı" aracılığı ile ve ayrıca kurumsal internet sitemizde ve yıllık Faaliyet Raporu'nda ortaklarımızın incelemesine sunulmuş ve Genel Kurulu takiben uygulamaya alınmıştır. 2018 yılı içinde söz konusu Politikada herhangi bir değişiklik yapılmamıştır.

Şirketimiz internet sitesi ve Faaliyet Raporu vasıtasıyla kamuya açıklanan söz konusu Politika, 2018 yılı faaliyetlerinin görüşüleceği ve Yönetim Kurulumuzca tarihi kesinleştiğinde yayınlanacağı üzere, Olağan Genel Kurul toplantısı gündemine de alınmış olup, pay sahiplerinin görüşüne sunulacaktır.

"Yönetim Kurulu Üyeleri ve Üst Düzey Yöneticiler için Ücret Politikası" çerçevesinde yapılan ödemelerin ve sağlanan faydaların toplamı, her yıl Kurumsal Yönetim Komitesi ve Yönetim Kurulu tarafından değerlendirilmektedir. Finansal tablo dipnotlarımızda Yönetim Kurulu üyeleri ve üst düzey yöneticilere yapılan ödemeler ve sağlanan faydalar, genel uygulamalara paralel olarak toplu olarak kamuya açıklanmaktadır.

Ayrıca, Yönetim Kurulu üyelerimize veya yöneticilerimize Şirket tarafından borç verilmesi, kredi kullandırılması, lehlerine teminat verilmesi gibi çıkar çatışmasına yol açacak işlemler söz konusu değildir.

Bu kapsamda, 2018 yılı itibarıyla dönem içinde herhangi bir Yönetim Kurulu Üyesine ve Şirket Üst Yöneticisine borç verilmemiş, kredi kullandırılmamış, üçüncü bir kişi aracılığı ile kredi adı altında menfaat sağlanmamış ve lehlerine kefalet gibi teminatlar verilmemiş veya benzeri hususlar temin edilmemiştir.

RİSKİN ERKEN SAPTANMASI VE RİSK YÖNETİM KOMİTESİ ÇALIŞMALARI

a. Risk Yönetimi

Şirketimizin ticari risklerinin önemli bir bölümü, yıllık fabrika kapasitemizin yurt dışı satışlara ayrılan kısmının FCA ile geçmiş dönemde yapılan al-ya da-öde yapısındaki ihracat anlaşmalarıyla garanti altına alınması ile yönetilmektedir. Söz konusu ihracat anlaşmaları, maliyet, kârlılık, döviz kuru ve yurt dışı pazar risklerinden şirketimizi önemli oranda korumakta ve ticari boyuttaki riskimizi asgari seviyede tutmaktadır.

Yurt içi dikkate alındığında şirketimizin ticari risk yönetimi açısından 2018 başarılı bir yıl olmuştur. Makroekonomik gelişmeler ve zorlu pazar koşullarına rağmen şirketimiz otomobil pazar payını korumuştur. Hafif ticari araç segmenti ise yılın ikinci yarısındaki makroekonomik koşullardan önemli derecede etkilenmiş ve şirketimiz pazardaki ikincilik konumunu devam ettirmiştir.

Yurtiçi perakende satışları 2018 yılında yaklaşık 70 bin adet olarak gerçekleşmiş, geçtiğimiz yıla göre satışlar %45 azalmıştır. Egea Sedan modeli ise kendi segmentinde %20,9 pazar payı ile liderliğini elinde tutmayı sürdürmüştür.

Finansal borçlarımız, gelir ve nakit akışları ihracat anlaşmaları ile garanti altına alınmış bulunan, Yeni Doblò, Fiat Egea Ailesi ve Fiat Fiorino yenileme projelerine ilişkin uzun vadeli ve kur riski taşımayan banka kredilerine aittir. Proje kredilerimizin dışında kalan finansal borçlarımız ise Koç Fiat Kredi Tüketici Finansmanı A.Ş.'ye ait finansal borçlar olup takas ve türev işlemleri ile kur ve faiz riskleri minimize edilmiştir.

Finansal Göstergeler (Aksi belirtilmedikçe bin TL)	2018	2017
Toplam Net Satışlar	18.603	17.468
Net Kâr	1.330	1.283
Toplam Varlıklar	13.001	13.875
Oranlar		
Cari Oran	1,2	1,1
Vergi Sonrası Kâr/Satışlar	%7	%7
Vergi Sonrası Kâr/Toplam Varlıklar	%10	%9
Vergi Sonrası Kâr/Özkaynaklar	%36	%35
Toplam Finansal Borç/Özkaynaklar	%147	%162

b. Riskin Erken Saptanması ve Risk Yönetim Komitesi Çalışmaları

Tofaş Türk Otomobil Fabrikası A.Ş.'nin 01.10.2012 tarihli Yönetim Kurulu Kararıyla 1 Temmuz 2012 tarihinde yürürlüğe giren 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun 378'inci maddesine uyum ve Yönetim Kurulu bünyesindeki Komitelerin etkin çalışmasını sağlamak amacıyla, şirketin varlığını, gelişmesini ve devamını tehlikeye düşürebilecek risklerin erken teşhisi, tespit edilen risklerle ilgili gerekli önlemlerin uygulanması ve riskin yönetilmesi amacıyla çalışmalar yapmak üzere Riskin Erken Saptanması ve Risk Yönetim Komitesi'nin kurulmasına karar verilmiştir.

Söz konusu Komite, genel kurula kadar Komite Başkanı ve Yönetim Kurulu Bağımsız üyesi Sn. Gökçe Bayındır, Yönetim Kurulu Bağımsız üyesi Sn. Libero Milone, Yönetim Kurulu üyeleri Sn. İsmail Cenk Çimen ve Sn. Giorgio Fossati katılımıyla 2 toplantı gerçekleştirmiştir. 15.03.2018 tarihli genel kurul kararı ile yeni yönetim kurulu üyeleri atanmış ve 16.03.2018 tarih ve 2018/11 Yönetim Kurulu Kararı çerçevesinde, komite üyeleri yeniden belirlenmiştir. Başkanlığa Sn. Neslihan Tonbul, üyeliklere Sn. Sergio Duca, Sn. İsmail Cenk Çimen ve Sn. Giorgio Fossati atanmıştır. Söz konusu komite üyelerinin katılımıyla 4 toplantı daha yapılmış olup; yılın toplamında 6 toplantı gerçekleştirmiştir.

Komite kuruluşuyla birlikte, öncelikle Tofaş Türk Otomobil Fabrikası A.Ş.'nin Risk Yönetim Sistemini değerlendirerek, risk raporlaması esaslarını belirlemiştir. Belirlenen esaslara uygun olarak raporlama çalışmaları ve Komite değerlendirmeleri periyodik olarak Yönetim Kurulu'nun bilgisine sunulmaktadır.

Şirket faaliyetleri şirket yönetiminde, risklerin ve risk kaynaklı finansal, ticari ve operasyonel sonuçların şirkete ne derecede etkileyeceği hassas bir şekilde dikkate alınarak, proaktif bir süreç içerisinde yönetilmektedir. Şirket Yönetimi, risklerin sistematik şekilde idare edilmesi için risklerin tanımlanması, ölçülmesi, değerlendirilmesi, gerektiğinde azaltılması - devredilmesi ve nihai olarak da izlenmesi - raporlanması için gerekli önlemleri almaktadır.

RİSKİN ERKEN SAPTANMASI VE RİSK YÖNETİM KOMİTESİ ÇALIŞMALARI

Hukuki ve yasal konularla ilgili yürütülen faaliyetler ve çalışma süreçlerine ilişkin bilgiler paylaşılmış olup, gerekli değerlendirmeler komite toplantılarında dikkate alınmıştır. İlgili dönem içerisinde gerçekleşmiş özel ya da kamu denetimi bulunmamaktadır.

2018 yılında tedarikçilerin finansal risklerinin tespiti kapsamında çeşitli parametreler (EBITDA %, Likidite Oranı, Borç Servis Oranı, ROE, Net Borç/ Özkaynaklar) göz önüne alınarak tedarikçilerden elde edilen finansal veriler doğrultusunda değerlendirmeler yapılmış ve elde edilen sonuçlar risk komitelerinde dikkate alınmıştır.

2018 yılının ikinci yarısında yaşanan kurdaki dalgalanmalar neticesinde bayi ve tedarikçilerden döviz pozisyonlarını gösteren dokümanlar temin edilmiş olup, yapılan analiz neticeleri risk komitesi ile paylaşılmıştır.

Şirketimiz DBS (Doğrudan Borçlandırma Sistemi) ile bayilerin borç ödeme risklerini efektif şekilde yönetmekte, alacak sigortası ile de geri kalan borçların risklerini asgari düzeye indirmektedir.

Üretimin sürekliliğinde önemli görev alan tedarikçilerin de düzenli olarak finansal ve yönetsel durumları analiz edilmekte ve akabinde değerlendirme raporları hazırlanmaktadır. Yapılan söz konusu çalışmalar tedarikçinin muhtemel teknik iflasının ya da ürün tedarik edememesinin erken teşhisi ve Yönetim Kurulu'nun bu konuda bilgilendirilerek önlemlere ilişkin öneri geliştirilmesi konusunda önem arz etmektedir.

Şirketimizin iştiraklerinden olan KFK bünyesinde de NPL (sorunlu kredi) oranları ve kredi tahsis politikaları düzenli olarak takip edilmekte ve risk yönetimi başarılı bir şekilde sürdürülmektedir.

Risk Yönetim Politikası doğrultusunda, Tofaş'ın risk yönetimi yasal mevzuata ve düzenlemelere uygun olarak Yönetim Kurulu'na raporlama yapılmak üzere organize edilmiş olup, bu çerçevede temeli; "şirket varlıklarının ve değerlerinin korunması", "ticari, finansal ve operasyonel güvenin sağlanması" ve bunların yanı sıra, "kurumsal risk yönetiminde sürdürülebilirlik" esaslarına dayanmaktadır.

Bunlara ilaveten şirket yönetimi, kurumsal risk yönetimi, iç denetim ve iç kontrol faaliyetlerinin gerektirdiği tüm tedbirlerin alınmasından ve uygulanmasından, finansal, ticari, operasyonel ve organizasyonel olarak görevli ve sorumludur.

c. İç Kontrol Sistemi ve İç Denetim

Şirket faaliyet ve hizmetlerinin mevcut kanun ve düzenlemelere uygun olarak etkin, güvenilir ve kesintisiz bir şekilde yürütülmesini, şirket varlıklarının korunmasını, muhasebe ve finansal raporlama sisteminin bütünlüğünü, tutarlılığını, güvenilirliğini ve zamanında elde edilebilirliğini sağlamaya yönelik kontrol faaliyetlerinin tümünü kapsayacak şekilde şirket bünyesinde iç kontrol sistemi kurulmuştur.

Tofaş Türk Otomobil Fabrikası A.Ş. iç kontrol sisteminin, sürekli izleme ve değerlendirmeye tabi tutulmasını sağlayacak şekilde, bir iç denetim faaliyeti koordine edilerek yürütülmektedir.

İç Kontrol sistemi ve İç Denetim süreci öncelikle Denetim Komitesi uhdesinde takip edilerek gözetilir ve ayrıca etkinliği açısından, Riskin Erken Saptanması ve Risk Yönetimi Komitesi tarafından da ilgili sistemin kurumsal risk yönetimi ile bir arada ele alınmasına özen gösterilir. Komite tarafından Şirketin iç kontrol sistemi ve iç denetim faaliyetleri ile kurumsal risk yönetimi ve finansal, ticari ve operasyonel riskler ve öngörülebilir potansiyel risklere karşı gerekli proaktif tedbirlerin alındığına ve şirketin iç kontrol, iç denetim ve risk yönetimi konularında, yasal mevzuatın gerektirdiği sorumlulukları yerine getirdiğine dair değerlendirmeler yapılmıştır.

Şirket faaliyetleri, yönetim tarafından risklerin ve risk kaynaklı finansal, ticari ve operasyonel sonuçların şirkete ne derece etkileyeceği hassas şekilde dikkate alınarak, stratejik ve proaktif bir şekilde yönetilmektedir. Şirket yönetimi, risklerin sistematik şekilde idare edilmesi için risklerin tanımlanması, ölçülmesi, değerlendirilmesi, gerektiğinde azaltılması/ devredilmesi ve nihai olarak da izlenmesi/raporlanması için gerekli önlemleri almaktadır.

İlgili Komitelerin beyan ve raporlamaları doğrudan kapsamlı olarak Yönetim Kurulu'na sunulmaktadır. Şirketin iç kontrol sisteminin sürekli izleme ve değerlendirmeye tabi tutulmasını sağlayacak şekilde, bir iç denetim faaliyeti yürütülmektedir. Bu doğrultuda, Türk Ticaret Kanunu, Sermaye Piyasası Kanunu ve Sermaye Piyasası Mevzuatına uygun olarak, 2018 yıl sonu itibarıyla, iç denetim faaliyetleri yanı sıra, iç kontrol sisteminin sağlıklı olarak işlediği ve süreçlere ilişkin bugüne kadar herhangi bir önemli sorun olmadığı ve ayrıca, kurumsal risk ve iç kontrol sisteminin iyi işlediğine dair ilgili kayıtların tutularak, önemli bir olaya rastlanmadığı beyan edilmiştir.

Şirketin iç kontrol sistemi ve iç denetim faaliyetleri hakkında bilgiler doğrultusunda, yönetim organının bu konudaki görüşü olumludur. Komite tarafından Yönetim Kurulu'na sunulan raporda, Şirket faaliyet ve hizmetlerinin etkin, güvenilir ve kesintisiz bir şekilde yürütülmesi, muhasebe ve mali raporlama sisteminden sağlanan bilgilerin bütünlüğü, tutarlılığı, zamanında elde edilebilirliği ile güvenilirliği ve güvenliğini sağlamak amacıyla yapılan iç kontrollerin etkinliği, yeterliliği ve uygunluğu yanı sıra, konsolide finansal tabloların hazırlanması süreci ile ilgili olarak, iç denetim ve risk yönetim sistemlerinin çalışmalarına dair olumlu kanaat bildirilmiştir.

Ayrıca bu bağlamda, Bağımsız Denetim firması Güney Bağımsız Denetim ve Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik A.Ş.'nin (A member firm of Ernst & Young Global Limited)'nin hazırladığı "Riskin Erken Saptanması Sistemi ve Komitesi Hakkında Denetçi Raporu"nda yer alan değerlendirmede, yürütülen denetim sonucunda, "Tofaş Türk Otomobil Fabrikası A.Ş.'nin riskin erken saptanması sistemi ve komitesinin, tüm önemli yönleriyle, TTK'nın 378'inci maddesi çerçevesinde yeterli olduğu sonucuna ulaşılmıştır", görüşüne yer verilmiştir.

BAĞLI ŞİRKET RAPORU

TÜRK TİCARET KANUNU'NUN 199'UNCU MADDESİ KAPSAMINDA HAZIRLANAN BAĞLI ŞİRKET RAPORU

1 Temmuz 2012 tarihinde yürürlüğe giren 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun 199'uncu maddesi uyarınca, Tofaş Türk Otomobil Fabrikası A.Ş. yönetim kurulu, faaliyet yılının ilk üç ayı içinde, geçmiş faaliyet yılında şirketin hâkim ortakları ve hâkim ortaklara bağlı şirketlerle ilişkileri hakkında bir rapor düzenlemek ve bu raporun sonuç kısmına faaliyet raporunda yer vermekle yükümlüdür. Tofaş Türk Otomobil Fabrikası A.Ş.'nin ilişkili taraflarla yapmış olduğu işlemler hakkında gerekli açıklamalar 27 nolu finansal rapor dipnotunda yer almaktadır.

Tofaş Türk Otomobil Fabrikası A.Ş. Yönetim Kurulu tarafından hazırlanan 14 Şubat 2019 tarihli Rapor'da "Tofaş Türk Otomobil Fabrikası A.Ş.'nin hâkim ortakları ve hâkim ortaklarının bağlı ortaklıkları ile 2018 yılı içinde yapmış olduğu tüm işlemlerde, işlemin yapıldığı veya önlemin alındığı veya alınmasından kaçınıldığı anda tarafımızca bilinen hal ve şartlara göre, her bir işlemde uygun bir karşı edim sağlandığı ve şirketi zarara uğratabilecek alınan veya alınmasından kaçınılan herhangi bir önlem bulunmadığı ve bu çerçevede denkleştirmeyi gerektirecek herhangi bir işlem veya önlemin olmadığı sonucuna ulaşılmıştır." denilmektedir.

RİSKİN ERKEN SAPTANMASI SİSTEMİ VE KOMİTESİ HAKKINDA DENETÇİ RAPORU

TOFAŞ Türk Otomobil Fabrikası Anonim Şirketi Yönetim Kurulu'na,

TOFAŞ Türk Otomobil Fabrikası Anonim Şirketi tarafından kurulan Riskin Erken Saptanması Sistemi ve Komitesini denetlemiş bulunuyoruz.

Yönetim Kurulunun Sorumluluğu

6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun (TTK) 378 inci maddesinin birinci fıkrası uyarınca yönetim kurulu, şirketin varlığını, gelişmesini ve devamını tehlikeye düşüren sebeplerin erken teşhisi, bunun için gerekli önlem ve çarelerin uygulanması ile riskin yönetilmesi amacıyla uzman bir komite kurmak, sistemi çalıştırmak ve geliştirmekle yükümlüdür.

Bağımsız Denetim Kuruluşunun Sorumluluğu

Sorumluluğumuz, yaptığımız denetime dayanarak, riskin erken saptanması sistemi ve komitesine ilişkin bir sonuca varmaktır. Yaptığımız denetim, TTK'ya, Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu tarafından yayımlanan "Riskin Erken Saptanması Sistemi ve Komitesi Hakkında Denetçi Raporuna İlişkin Esaslara" ve etik kurallara uygun olarak yürütülmüştür. Bu esaslar tarafımızca; şirketin riskin erken saptanması sistemi ve komitesini kurup kurmadığının belirlenmesini, kurulmuşsa sistem ve komitenin TTK'nın 378 inci maddesi çerçevesinde işleyip işlemediğinin değerlendirilmesini gerektirmektedir. Riskin erken saptanması komitesi tarafından risklere karşı gösterilen çarelerin yerindeliği ve riskler karşısında yönetim tarafından yapılan uygulamalar, denetimimizin kapsamında değildir.

Riskin Erken Saptanması Sistemi ve Komitesi Hakkında Bilgi

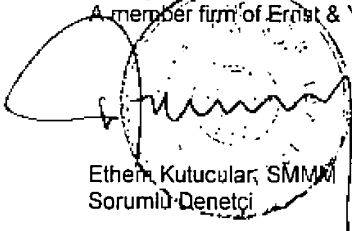
Şirket, riskin erken saptanması sistemi ve komitesini kurmuş olup, komite 4 üyeden oluşmaktadır. Komite, 1 Ocak - 31 Aralık 2018 döneminde Şirket'in varlığını, gelişmesini tehlikeye düşüren sebeplerin erken teşhisi, bunun için gerekli önlemler ile çarelerin uygulanması ve riskin yönetilmesi amacıyla yönelik olarak hazırladığı raporları Yönetim Kurulu'na sunmuştur.

Sonuç

Yürüttüğümüz denetim sonucunda, TOFAŞ Türk Otomobil Fabrikası Anonim Şirketi'nin riskin erken saptanması sistemi ve komitesinin, tüm önemli yönleriyle, TTK'nın 378 inci maddesi çerçevesinde yeterli olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Riskin erken saptanması komiteleri, TTK'nın 378. maddesi uyarınca yönetim kuruluna her iki ayda bir durum değerlendirmesi yaptığı raporunu sunmak ile yükümlü olup, Şirket'in riskin erken saptanması komitesi 2018 yılı içerisinde yönetim kuruluna 6 kez rapor sunmuştur.

Güney Bağımsız Denetim ve Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik Anonim Şirketi
A member firm of Ernst & Young Global Limited

Etem Kutucular, SMMM
Sorumlu Denetçi

İstanbul, 7 Şubat 2019

YÖNETİM KURULU ÜYELERİ VE ÜST DÜZEY YÖNETİCİLER İÇİN ÜCRET POLİTİKASI

Bu politika dokümanı, SPK düzenlemeleri kapsamında idari sorumluluğu bulunanlar kapsamındaki Yönetim Kurulu üyelerimiz ve üst düzey yöneticilerimizin ücretlendirme sistem ve uygulamalarını tanımlamaktadır.

Yönetim Kurulu üyelerinin tamamı için geçerli olmak üzere her yıl Olağan Genel Kurul toplantısında sabit ücret belirlenir. İcrada bulunan Yönetim Kurulu üyelerine, aşağıda detayları açıklanan üst düzey yöneticiler için belirlenen politika kapsamında ödeme yapılır.

Bağımsız Yönetim Kurulu üyelerinin ücretlendirmesinde Şirket'in performansına dayalı ödeme planları kullanılamaz.

Yönetim Kurulu üyelerine, atanma ve ayrılma tarihleri itibarıyla görevde buldukları süre dikkate alınarak kısıt esasına göre ödeme yapılır. Yönetim Kurulu üyelerinin Şirket'e sağladığı katkılar dolayısıyla katlandığı giderler (ulaşım, telefon, sigorta vb. giderleri) Şirket tarafından karşılanabilir.

Üst düzey yönetici ücretleri ise sabit ve performansa dayalı olmak üzere iki bileşenden oluşmaktadır.

Üst düzey yönetici sabit ücretleri; piyasadaki makroekonomik veriler, piyasada geçerli olan ücret politikaları, Şirket'in büyüklüğü ve uzun vadeli hedefleri ve kişilerin pozisyonları da dikkate alınarak uluslararası standartlar ve yasal yükümlülüklerle uygun olarak belirlenir.

Üst düzey yönetici primleri ise; prim bazı, Şirket performansı ve bireysel performansa göre hesaplanmaktadır. Kriterler ile ilgili bilgiler aşağıda özetlenmiştir:

Prim Bazı: Prim bazları, her yılbaşında güncellenmekte olup, yöneticilerin pozisyonlarının iş büyüklüğüne göre değişkenlik göstermektedir. Prim bazları güncellenirken piyasadaki üst yönetim prim politikaları göz önünde bulundurulur.

Şirket Performansı: Şirket performansı, her yılbaşında Şirket'e verilen finansal ve operasyonel (pazar payı, ihracat, yurt dışı faaliyetler, verimlilik vb.) hedeflerin, dönem sonunda ölçülmesi ile elde edilmektedir. Şirket hedefleri belirlenirken, başarının sürdürülebilir olması, önceki yıllara göre iyileştirmeler içermesi önemle dikkate alınan prensiplerdir.

Bireysel Performans: Bireysel performansın belirlenmesinde, Şirket hedefleri ile birlikte, çalışan, müşteri, süreç, teknoloji ve uzun vadeli strateji ile ilgili hedefler dikkate alınmaktadır. Bireysel performansın ölçülmesinde, Şirket performansı ile paralel şekilde, finansal alanların dışında da uzun vadeli sürdürülebilir iyileştirme prensibi gözetilmektedir.

Şirketimiz üst düzey yöneticilerinin işten ayrılmaları halinde, çalıştıkları süre, üst düzey yönetici olarak görev yaptıkları süre, sağladığı katkı, ayrılma tarihinden önceki son hedef primi, son yılda ödenen maaş ve prim bilgileri dikkate alınarak işten ayrılma ikramiyesi ödenebilir.

Yukarıdaki esaslara göre belirlenen ve yıl içinde üst düzey yönetici ve Yönetim Kurulu üyelerine ödenen toplam miktarlar, izleyen Genel Kurul toplantısında mevzuata uygun olarak ortakların bilgisine ve/veya onayına sunulur.

Sayın pay sahiplerinin bilgilerine sunarız.

KÂR DAĞITIM POLİTİKASI

Şirketimiz Türk Ticaret Kanunu hükümleri, Sermaye Piyasası Düzenlemeleri, Vergi Düzenlemeleri ve diğer ilgili düzenlemeler ile Esas Sözleşmemizin kâr dağıtım ile ilgili maddesi çerçevesinde kâr dağıtımını yapmaktadır. Kâr dağıtımında, Kurumsal Yönetim İlkeleri'ne uygun olarak pay sahipleri ve Şirket menfaatleri arasında dengeli ve tutarlı bir politika izlenmektedir.

İlke olarak, ilgili düzenlemeler ve finansal imkânlar elverdiği sürece, piyasa beklentileri, uzun vadeli Şirket stratejisi, yatırım ve finansman politikaları, kârlılık ve nakit durumu dikkate alınarak, Sermaye Piyasası Düzenlemeleri çerçevesinde hesaplanan net dağıtılabilir dönem kârı yasal kayıtlarımızdan karşılanabildiği sürece hissedarlarımıza azami oranda nakit ve/veya bedelsiz hisse şeklinde dağıtılır.

Kâr dağıtımının Genel Kurul toplantısını takiben en geç bir ay içinde yapılması amaçlanmakta olup, kâr dağıtım tarihine Genel Kurul karar vermektedir. Genel Kurul veya yetki verilmesi halinde Yönetim Kurulu, Sermaye Piyasası Düzenlemelerine uygun olarak kâr payının taksitli dağıtımına karar verebilir.

Şirket Esas Sözleşmesi'ne göre; Yönetim Kurulu, Genel Kurul tarafından yetkilendirilmiş olmak ve Sermaye Piyasası Düzenlemelerine uymak kaydı ile kâr payı avansı dağıtabilir.

Kâr payı dağıtımında imtiyaz söz konusu değildir. Kâr payları, mevcut payların tamamına, bunların ihraç ve iktisap tarihlerine bakılmaksızın eşit olarak dağıtılır.

Sayın pay sahiplerinin bilgilerine sunarız.

2018 YILI KÂR DAĞITIM ÖNERİSİ

Sermaye Piyasası Kurulu'nun Seri II - 14.1 sayılı "Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği" uyarınca hazırlanan 2018 yılı konsolide Bilanço ve Gelir Tablosu'na göre Şirketimizin 2018 yılı ana ortaklığa ait net dönem kârı 1.330.423.000 TL'dir. Dönem içinde sosyal yardım amacıyla vakıf ve derneklere yapılan bağış ve yardımların tutarı ise 6.745.242 TL'dir.

Net dönem kârından, Türk Ticaret Kanunu, Sermaye Piyasası Mevzuatı ve Şirketimiz Ana Sözleşmesi hükümleri ile Kâr Dağıtım Politikasına uygun olarak, yasal yükümlülükler düşüldükten sonra, Ortaklarımıza brüt %176,00 oranında toplam 880.000.000 TL nakit temettü ödenmesi,

Tam mükellef kurumlar ile Türkiye'de bir işyeri ve daimî temsilci aracılığı ile kâr payı elde eden dar mükellef kurum ortaklarımıza %176,00 nispetinde ve 1 Kr'luk nominal değerde bir adet hisse senedine 1,76 Kr Brüt= Net nakit temettü ödenmesi,

Diğer hissedarlarımıza %176,00 nispetinde ve 1 Kr'luk nominal değerde bir adet hisse senedine Brüt 1,76 Kr, net 1,4960 Kr nakit temettü ödenmesi ve Kâr payı ödeme tarihinin 19 Mart 2019 olarak belirlenmesi öngörülmüştür.

Söz konusu kâr payının dağıtılması ile dağıtım tarihinin öngörüldüğü şekilde tespitinin Ortaklar Genel Kurulu'na sunulması teklif edilmektedir.

2018 YILI KÂR DAĞITIM TABLOSU

TOFAŞ TÜRK OTOMOBİL FABRİKASI A.Ş. 2018 Yılı Kâr Payı Dağıtım Tablosu (TL)			
1.	Ödenmiş/Çıkarılmış Sermaye		500.000.000
2.	Genel Kanuni Yedek Akçe (Yasal Kayıtlara Göre)		387.265.506
Esas sözleşme uyarınca kâr dağıtımında imtiyaz var ise söz konusu imtiyaza ilişkin bilgi			
		SPK'ya Göre	Yasal Kayıtlara (YK) Göre
3.	Dönem Kârı	1.290.894.000	855.080.498
4.	Vergiler (-)	-39.529.000	9.324.301
5.	Net Dönem Kârı (=)	1.330.423.000	845.756.198
6.	Geçmiş Yıllar Zararları (-)		
7.	Genel Kanuni Yedek Akçe (-)		
8.	NET DAĞITILABİLİR DÖNEM KÂRI (=)	1.330.423.000	845.756.198
9.	Yıl içinde Yapılan Bağışlar (+)	6.745.242	
10.	Bağışlar Eklenmiş Net Dağıtılabilir Dönem Kârı	1.337.168.242	
	Ortaklara Birinci Kâr Payı		
11.	- Nakit	880.000.000	25.000.000
	- Bedelsiz		
	- Toplam	880.000.000	25.000.000
12.	İmtiyazlı Pay Sahiplerine Dağıtılan Kâr Payı		
	Dağıtılan Diğer Kâr Payı		
13.	- Yönetim Kurulu Üyelerine		
	- Çalışanlara		
	- Pay Sahibi Dışındaki Kişilere		
14.	İntifa Senedi Sahiplerine Dağıtılan Kâr Payı		
15.	Ortaklara İkinci Kâr Payı		746.141.998
16.	Genel Kanuni Yedek Akçe	74.614.200	74.614.200
17.	Statü Yedekleri		
18.	Özel Yedekler		
19.	OLAĞANÜSTÜ YEDEK	450.423.000	0
	Dağıtılması Öngörülen Diğer Kaynaklar	0	108.858.002
20.	-Geçmiş Yıl Kârı		0
	-Olağanüstü Yedekler		12.510.686
	-Kanun ve Esas Sözleşme Uyarınca Dağıtılabilir Diğer Yedekler		96.347.316
	Dağıtılması Öngörülen Diğer Kaynaklardan Ayrılacak Yedek Akçe	0	10.885.800
21.	-Geçmiş Yıl Kârı		0
	-Olağanüstü Yedekler		1.251.068
	-Kanun ve Esas Sözleşme Uyarınca Dağıtılabilir		9.634.732

TOFAŞ TÜRK OTOMOTİV FABRİKASI A.Ş.'nin 2018 Yılına Ait Kâr Payı Oranları Tablosu

GRUBU	TOPLAM DAĞITILAN KÂR PAYI		TOPLAM DAĞITILAN KÂR PAYI / NET	1 TL NOMİNAL DEĞERLİ PAYA	
	NAKİT (TL)	BEDELSİZ (TL)	DAĞITILABİLİR DÖNEM KÂRI	İSABET EDEN KÂR PAYI	TUTARI (TL)
			ORANI (%)	ORANI (%)	
A (Gerçek kişi)	1.744.399		0,13	149,6	149,6
A (Tüzel kişi)	331.080.314		24,89	1,76	176
NET D	283.162.666		21,28	1,496	149,6
E	181.674.668		13,66	1,496	149,6
TOPLAM	797.662.047	0	59,96		

⁽¹⁾ Kârda imtiyazlı pay grubu yoktur.

⁽²⁾ A, D ve E Gruplarına dağıtılacak temettü tutarları toplulaştırılarak gösterilmiştir.

⁽³⁾ Sermayenin %37,62'sini temsil eden A Grubu paylar tam mükellef tüzel kişilere ait olduğundan stopaj uygulanmayacaktır. Sermayenin %0,23'ünü temsil eden A Grubu paylar ise tam mükellef gerçek kişilere ait olduğundan %15 stopaj uygulanacaktır.

⁽⁴⁾ D Grubu paylarının tamamı dar mükellef tüzel kişilere ait olduğu dikkate alınarak %15 stopaj uygulanmıştır.

⁽⁵⁾ E Grubu halka açık paylarının tamamının gerçek kişilere ait olduğu varsayılarak %15 stopaj uygulanmıştır.

YÖNETİM KURULU'NUN YILLIK FAALİYET RAPORUNA İLİŞKİN BAĞIMSIZ DENETÇİ RAPORU

Güney Bağımsız Denetim ve SMMM A.Ş.
Maslak Mahallesi Eski Büyükdere
Cad. Orjin Maslak Plaza No: 27
Sarıyer 34485
İstanbul - Türkiye

Tel: +90 212 315 3000
Fax: +90 212 230 8291
ey.com
Ticaret Sicil No: 479920

Tofaş Türk Otomobil Fabrikası A.Ş. Yönetim Kurulu'na

1) Görüş

Tofaş Türk Otomobil Fabrikası A.Ş.'nin ("Şirket") ile bağlı ortaklıklarının ("Topluluk") 1 Ocak - 31 Aralık 2018 hesap dönemine ilişkin yıllık faaliyet raporunu denetlemiş bulunuyoruz.

Görüşümüze göre, yönetim kurulunun yıllık faaliyet raporu içinde yer alan konsolide finansal bilgiler ile Yönetim Kurulunun Topluluğun durumu hakkında yaptığı irdelemeler, tüm önemli yönleriyle, denetlenen tam set konsolide finansal tablolarla ve bağımsız denetim sırasında elde ettiğimiz bilgilerle tutarlıdır ve gerçeği yansıtmaktadır.

2) Görüşün Dayanağı

Yaptığımız bağımsız denetim, Sermaye Piyasası Kurulu'nca yayımlanan bağımsız denetim standartlarına ve Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu (KGK) tarafından yayımlanan Türkiye Denetim Standartlarının bir parçası olan Bağımsız Denetim Standartlarına (BDS'lere) uygun olarak yürütülmüştür. Bu Standartlar kapsamındaki sorumluluklarımız, raporumuzun Bağımsız Denetçinin Yıllık Faaliyet Raporunun Bağımsız Denetimine İlişkin Sorumlulukları bölümünde ayrıntılı bir şekilde açıklanmıştır. KGK tarafından yayımlanan Bağımsız Denetçiler için Etik Kurallar (Etik Kurallar) ve bağımsız denetimle ilgili mevzuatta yer alan etik hükümlere uygun olarak Şirketten Topluluktan bağımsız olduğumuzu beyan ederiz. Etik Kurallar ve mevzuat kapsamındaki etiğe ilişkin diğer sorumluluklar da tarafımızca yerine getirilmiştir. Bağımsız denetim sırasında elde ettiğimiz bağımsız denetim kanıtlarının, görüşümüzün oluşturulması için yeterli ve uygun bir dayanak oluşturduğuna inanıyoruz.

3) Tam Set Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Denetçi Görüşümüz

Topluluğun 1 Ocak - 31 Aralık 2018 hesap dönemine ilişkin tam set konsolide finansal tabloları hakkında 07 Şubat 2019 tarihli denetçi raporumuzda olumlu görüş bildirmiş bulunuyoruz.

4) Yönetim Kurulunun Yıllık Faaliyet Raporuna İlişkin Sorumluluğu

Topluluk yönetimi, 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununun (TTK) 514 ve 516 ncı maddelerine ve Sermaye Piyasası Kurulu'nun ("SPK") II-14.1 No'lu "Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği"ne ("Tebliğ") göre yıllık faaliyet raporuyla ilgili olarak aşağıdakilerden sorumludur:

a) Yıllık faaliyet raporunu bilanço gününü izleyen ilk üç ay içinde hazırlar ve genel kurula sunar.

b) Yıllık faaliyet raporunu; topluluğun o yıla ait faaliyetlerinin akışı ile her yönüyle finansal durumunu doğru, eksiksiz, dolambaçsız, gerçeğe uygun ve dürüst bir şekilde yansıtacak şekilde hazırlar. Bu raporda finansal durum, konsolide finansal tablolara göre değerlendirilir. Raporda ayrıca, topluluğun gelişmesine ve karşılaşması muhtemel risklere de açıkça işaret olunur. Bu konulara ilişkin yönetim kurulunun değerlendirmesi de raporda yer alır.

c) Faaliyet raporu ayrıca aşağıdaki hususları da içerir:

- Faaliyet yılının sona ermesinden sonra toplulukta meydana gelen ve özel önem taşıyan olaylar,
- Topluluğun araştırma ve geliştirme çalışmaları,
- Yönetim kurulu üyeleri ile üst düzey yöneticilere ödenen ücret, prim, ikramiye gibi mali menfaatler, ödenekler, yolculuk, konaklama ve temsil giderleri, aynı ve nakdî imkânlar, sigortalar ve benzeri teminatlar.

Yönetim kurulu, faaliyet raporunu hazırlarken Gümrük ve Ticaret Bakanlığının ve ilgili kurumların yaptığı ikincil mevzuat düzenlemelerini de dikkate alır.

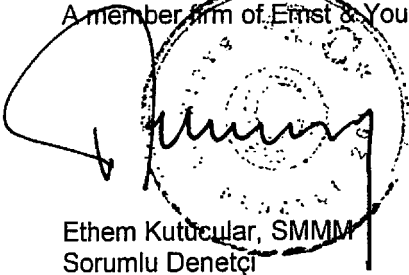
5) Bağımsız Denetçinin Yıllık Faaliyet Raporunun Bağımsız Denetimine İlişkin Sorumluluğu

Amacımız, TTK hükümleri ve Tebliğ çerçevesinde yıllık faaliyet raporu içinde yer alan konsolide finansal bilgiler ile Yönetim Kurulunun yaptığı irdelemelerin, Topluluğun denetlenen konsolide finansal tablolarıyla ve bağımsız denetim sırasında elde ettiğimiz bilgilerle tutarlı olup olmadığı ve gerçeği yansıtıp yansıtmadığı hakkında görüş vermek ve bu görüşümüzü içeren bir rapor düzenlemektir.

Yaptığımız bağımsız denetim, BDS'lere ve Sermaye Piyasası Kurulu'nca yayımlanan bağımsız denetim standartlarına uygun olarak yürütülmüştür. Bu standartlar, etik hükümlere uygunluk sağlanması ile bağımsız denetimin, faaliyet raporunda yer alan konsolide finansal bilgiler ve Yönetim Kurulunun yaptığı irdelemelerin konsolide finansal tablolara ve denetim sırasında elde edilen bilgilerle tutarlı olup olmadığına ve gerçeği yansıtıp yansıtmadığına dair makul güvence elde etmek üzere planlanarak yürütülmesini gerektirir.

Bu bağımsız denetimi yürütüp sonuçlandıran sorumlu denetçi Ethem Kutucular'dır.

Güney Bağımsız Denetim ve Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik Anonim Şirketi
A member firm of Ernst & Young Global Limited

Ethem Kutucular, SMMM
Sorumlu Denetçi

19 Şubat 2019
İstanbul, Türkiye

TOFAŞ TÜRK OTOMOBİL FABRİKASI ANONİM ŞİRKETİ
1 OCAK - 31 ARALIK 2018 HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLAR VE
BAĞIMSIZ DENETÇİ RAPORU

BAĞIMSIZ DENETÇİ RAPORU

Güney Bağımsız Denetim ve SMMM A.Ş.
Maslak Mahallesi Eski Büyükdere
Cad. Orjin Maslak Plaza No: 27
Sarıyer 34485
İstanbul - Türkiye

Tel: +90 212 315 3000
Fax: +90 212 230 8291
ey.com
Ticaret Sicil No: 479920

TOFAŞ Türk Otomobil Fabrikası Anonim Şirketi Genel Kurulu'na,

A) Konsolide Finansal Tabloların Bağımsız Denetimi

Görüş

TOFAŞ Türk Otomobil Fabrikası Anonim Şirketi'nin ("Şirket") ile bağlı ortaklıklarının ("Topluluk") 31 Aralık 2018 tarihli konsolide finansal durum tablosu ile aynı tarihte sona eren hesap dönemine ait; konsolide kâr veya zarar tablosu, konsolide diğer kapsamlı gelir tablosu, konsolide özkaynak değişim tablosu ve konsolide nakit akış tablosu ile önemli muhasebe politikalarının özeti de dâhil olmak üzere finansal tablo dipnotlarından oluşan konsolide finansal tablolarını denetlemiş bulunuyoruz.

Görüşümüze göre ilişikteki konsolide finansal tablolar, Topluluğun 31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla konsolide finansal durumunu ve aynı tarihte sona eren hesap dönemine ait konsolide finansal performansını ve konsolide nakit akışlarını, Türkiye Finansal Raporlama Standartlarına ("TFRS") uygun olarak, tüm önemli yönleriyle, gerçeğe uygun bir biçimde sunmaktadır.

Görüşün dayanağı

Yaptığımız bağımsız denetim, Sermaye Piyasası Kurulu'nca yayımlanan bağımsız denetim standartlarına ve Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu ("KGGK") tarafından yayımlanan Türkiye Denetim Standartlarının bir parçası olan Bağımsız Denetim Standartlarına ("BDS") uygun olarak yürütülmüştür. Bu standartlar kapsamındaki sorumluluklarımız, raporumuzun *Bağımsız Denetçinin Konsolide Finansal Tabloların Bağımsız Denetimine İlişkin Sorumlulukları* bölümünde ayrıntılı bir şekilde açıklanmıştır. KGGK tarafından yayımlanan *Bağımsız Denetçiler için Etik Kurallar* ("Etik Kurallar") ile konsolide finansal tabloların bağımsız denetimiyle ilgili mevzuatta yer alan etik hükümlere uygun olarak Topluluktan bağımsız olduğumuzu beyan ederiz. Etik Kurallar ve mevzuat kapsamındaki etiğe ilişkin diğer sorumluluklar da tarafımızca yerine getirilmiştir. Bağımsız denetim sırasında elde ettiğimiz bağımsız denetim kanıtlarının, görüşümüzün oluşturulması için yeterli ve uygun bir dayanak oluşturduğuna inanıyoruz.

Kilit denetim konuları

Kilit denetim konuları, mesleki muhakememize göre cari döneme ait konsolide finansal tabloların bağımsız denetiminde en çok önem arz eden konulardır. Kilit denetim konuları, bir bütün olarak konsolide finansal tabloların bağımsız denetimi çerçevesinde ve konsolide finansal tablolara ilişkin görüşümüzün oluşturulmasında ele alınmış olup, bu konular hakkında ayrı bir görüş bildirmiyoruz.

BAĞIMSIZ DENETÇİ RAPORU

Kilit denetim konuları	Kilit denetim çalışmalarının belirlenmesindeki hususlar
Aktifleştirilmiş geliştirme maliyetleri	
<p>Topluluk, otomobil üretiminin verimliliğinin ve kapasitesinin artırımı veya maliyetlerinin azaltılması kapsamında yapmış olduğu geliştirme maliyetlerini aktifleştirmektedir. Dipnot 13’de detayları sunulan aktifleştirilen geliştirme maliyetlerinin 31 Aralık 2018 tarihli konsolide finansal tablolardaki payı, ilgili maliyetlerin mahiyetlerinin çeşitliliği ve ilgili maliyetlerin aktifleştirilmesi sürecinde uygulanan yönetim muhakemeleri dolayısıyla denetimimiz için önemlidir.</p>	<p>Denetim prosedürlerimiz, diğerlerine ek olarak, Topluluğun değer düşüklüğü ile ilgili süreçlerinin ve uygulanan politikalarının incelenmesini, projeler ile ilgili beklentilerin değerlendirilmesini ve her proje ile ilgili olarak aktifleştirilen geliştirme maliyetlerinin mahiyetlerinin incelenmesini içerir.</p> <p>Geliştirme safhasındaki projeler için en önemli yönetim değerlendirmelerinden birisi, ilgili projenin ilintili olduğu ürünlerin pazar performansının tahmini üzerinedir. Geliştirme safhasındaki projeler ile ilgili olarak denetim prosedürlerimiz, yönetim değerlendirmelerinin uygunluğunun değerlendirilmesinden, geliştirme çalışmalarının sonuçlarını incelemekten ve Topluluğun içsel yönetim ve onaylama süreçlerini dikkate almaktan oluşmaktadır. Ayrıca, Topluluğun Araştırma, Geliştirme ve Satış departmanlarında bulunan yöneticiler ile görüşmeler yapılmış olup, satışı aktif olarak başlayan ürünlerin satış performansları incelenmiştir ve ilgili projeler için aktifleşmiş olan maliyetlerin geri kazanılabilirliği değerlendirilmiştir.</p> <p>Buna ek olarak, Dipnot 13’te Maddi olmayan duran varlıklar notunda yer alan açıklamaların yeterliliği TFRS kapsamında tarafımızdan değerlendirilmiştir.</p>
Garanti karşılığı	
<p>31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla, ürün garantileri ile ilgili olarak konsolide finansal tablolara yansıtılan karşılıklar 147.956 bin TL tutarındadır. Ürün garanti karşılığı tutarı, ürün satışı sonrasında gelecek dönemdeki parça maliyetlerinin tahminleri, işçilik giderlerinin tahminleri ve geçmiş dönemlere ait garanti kullanım oranları baz alınarak konsolide finansal tablolara yansıtıldığından, uygun karşılık tutarının belirlenmesi hassas varsayımlar içermektedir.</p>	<p>Denetim prosedürlerimizin bir parçası olarak garanti kapsamında yer alan ürünlere ait karşılık çalışması Topluluk yönetiminden temin edilmiştir. Çalışmada yer alan son üç yıla ait geçmiş dönem garanti kapsamındaki kullanımlar, muhasebe kayıtlarında bulunan tutarlar ile karşılıklı olarak kontrol edilmiş olup, yedek parça satış fiyatları ile çalışmada kullanılan birim satış fiyatları da kontrol edilmiştir. Ek olarak satış maliyetlerinin parçası olan işçilik giderleri ile ilgili Topluluk yönetimi tarafından kullanılan varsayımlar değerlendirilmiştir.</p> <p>İşletme kaynak planlaması (ERP) tarafından hesaplanan ürün garanti karşılığı tutarının Topluluk politikaları ile uyumu incelenmiş olup, işletme kaynak planlaması çalışması sonrasında yapılan kâr tahmini düzeltmeleri ve bu düzeltmelerin nedenleri ile ilgili olarak Topluluk yönetimiyle görüşülmüştür. Buna ek olarak, Dipnot 15’te Karşılıklar, koşullu varlık ve yükümlülükler notunda yer alan açıklamaların yeterliliği TMS 37 kapsamında tarafımızdan değerlendirilmiştir.</p>
Finans sektörü faaliyetlerinden alacaklar	
<p>31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla 2.293.129 bin TL tutarındaki finans sektörü faaliyetlerinden alacaklara ilişkin değer düşüklüğü bakiyesi, değer düşüklüğü tutarı belirlenmesi sırasında Topluluk yönetiminin kullandığı değerlendirmelerin detaylı olması ve yönetimin tahmin ve varsayımlarına da bağlı olması nedeniyle denetim çalışmalarımız açısından önem taşımaktadır.</p> <p>Finans sektörü faaliyetlerinden alacakların değer düşüklüğüne uğrama riski olması ve dolayısıyla finans sektörü faaliyetlerinden alacakların defter değerinin, tahmini geri kazanılabilir değerinden daha yüksek olma ihtimali nedeniyle, denetim riskimiz bulunmaktadır.</p>	<p>Denetim prosedürlerimizin bir parçası olarak, değer düşüklüğüne uğramış finans sektörü faaliyetlerinden alacakları ve gereken karşılıkların tespiti için tasarlanmış önemli kontrollerin operasyonel etkinliğini değerlendirmek için karşılıkların hesaplamasına ilişkin kredinin verilmesi, kayıtlara alınması, gözlemlenmesi ve ödenmesi sürecindeki iç kontroller test edilmiş ve değerlendirilmiştir.</p> <p>Ek olarak, mesleki yorumumuza dayanarak finans sektörü faaliyetlerinden alacaklardan örneklem seçimi gerçekleştirilmiş ve finans sektörü faaliyetlerinden alacaklar içerisinde değer düşüklüğüne ilişkin nesnel bir kanıtın varlığı değerlendirilmiştir.</p> <p>Buna ek olarak, Dipnot 9 da Finans sektörü faaliyetlerinden alacaklar notunda yer alan açıklamaların TFRS’ler açısından yeterliliği tarafımızdan değerlendirilmiştir.</p>

Yönetimin ve Üst Yönetimden Sorumlu Olanların Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Sorumlulukları

Topluluk yönetimi; konsolide finansal tabloların TFRS'lere uygun olarak hazırlanmasından, gerçeğe uygun bir biçimde sunumundan ve hata veya hile kaynaklı önemli yanlışlık içermeyecek şekilde hazırlanması için gerekli gördüğü iç kontrolden sorumludur.

Konsolide finansal tabloları hazırlarken yönetim; Topluluğun sürekliliğini devam ettirme kabiliyetinin değerlendirilmesinden, gerektiğinde süreklilikle ilgili hususları açıklamaktan ve Topluluğu tasfiye etme ya da ticari faaliyeti sona erdirmeye niyeti ya da mecburiyeti bulunmadığı sürece işletmenin sürekliliği esasını kullanmaktan sorumludur.

Üst yönetimden sorumlu olanlar, Topluluğun finansal raporlama sürecinin gözetiminden sorumludur.

Bağımsız Denetçinin Konsolide Finansal Tabloların Bağımsız Denetimine İlişkin Sorumlulukları

Bir bağımsız denetimde, biz bağımsız denetçilerin sorumlulukları şunlardır:

Amacımız, bir bütün olarak konsolide finansal tabloların hata veya hile kaynaklı önemli yanlışlık içerip içermediğine ilişkin makul güvence elde etmek ve görüşümüzü içeren bir bağımsız denetçi raporu düzenlemektir. Sermaye Piyasası Kurulu'nca yayımlanan bağımsız denetim standartlarına ve BDS'lere uygun olarak yürütülen bir bağımsız denetim sonucunda verilen makul güvence; yüksek bir güvence seviyesidir ancak, var olan önemli bir yanlışlığın her zaman tespit edileceğini garanti etmez. Yanlışlıklar hata veya hile kaynaklı olabilir. Yanlışlıkların, tek başına veya toplu olarak, finansal tablo kullanıcılarının bu konsolide tablolara istinaden alacakları ekonomik kararları etkilemesi makul ölçüde bekleniyorsa bu yanlışlıklar önemli olarak kabul edilir.

Sermaye Piyasası Kurulu'nca yayımlanan bağımsız denetim standartlarına ve BDS'lere uygun olarak yürütülen bağımsız denetimin gereği olarak, bağımsız denetim boyunca mesleki muhakememizi kullanmakta ve mesleki şüpheciliğimizi sürdürmekteyiz. Tarafımızca ayrıca:

- Konsolide finansal tablolardaki hata veya hile kaynaklı "önemli yanlışlık" riskleri belirlenmekte ve değerlendirilmekte; bu risklere karşılık veren denetim prosedürleri tasarlanmakta ve uygulanmakta ve görüşümüze dayanak teşkil edecek yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmektedir. (Hile; muvazaa, sahtekârlık, kasıtlı ihmal, gerçeğe aykırı beyan veya iç kontrol ihlali fiillerini içerebildiğinden, hile kaynaklı önemli bir yanlışlığı tespit edememe riski, hata kaynaklı önemli bir yanlışlığı tespit edememe riskinden yüksektir.)
- Topluluğun iç kontrolünün etkinliğine ilişkin bir görüş bildirmek amacıyla değil ama duruma uygun denetim prosedürlerini tasarlamak amacıyla denetimle ilgili iç kontrol değerlendirilmektedir.
- Yönetim tarafından kullanılan muhasebe politikalarının uygunluğu ile yapılan muhasebe tahminlerinin ve ilgili açıklamaların makul olup olmadığı değerlendirilmektedir.
- Elde edilen denetim kanıtlarına dayanarak, Topluluğun sürekliliğini devam ettirme kabiliyetine ilişkin ciddi şüphe oluşturabilecek olay veya şartlarla ilgili önemli bir belirsizliğin mevcut olup olmadığı hakkında ve yönetimin işletmenin sürekliliği esasını kullanmasının uygunluğu hakkında sonuca varılmaktadır. Önemli bir belirsizliğin mevcut olduğu sonucuna varmamız hâlinde, raporumuzda, konsolide finansal tablolardaki ilgili açıklamalara dikkat çekmemiz ya da bu açıklamaların yetersiz olması durumunda olumlu görüş dışında bir görüş vermemiz gerekmektedir. Vardığımız sonuçlar, bağımsız denetçi raporu tarihine kadar elde edilen denetim kanıtlarına dayanmaktadır. Bununla birlikte, gelecekteki olay veya şartlar Topluluğun sürekliliğini sona erdirebilir.
- Konsolide finansal tabloların, açıklamalar dâhil olmak üzere, genel sunumu, yapısı ve içeriği ile bu tabloların, temelini oluşturan işlem ve olayları gerçeğe uygun sunumu sağlayacak şekilde yansıtıp yansıtmadığı değerlendirilmektedir.
- Konsolide finansal tablolar hakkında görüş vermek amacıyla, Topluluk içerisindeki işletmelere veya faaliyet bölümlerine ilişkin finansal bilgiler hakkında yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmektedir. Topluluk denetiminin yönlendirilmesinden, gözetiminden ve yürütülmesinden sorumluyuz. Verdiğimiz denetim görüşünden de tek başımıza sorumluyuz.

BAĞIMSIZ DENETÇİ RAPORU

Diğer hususların yanı sıra, denetim sırasında tespit ettiğimiz önemli iç kontrol eksiklikleri dâhil olmak üzere, bağımsız denetimin planlanan kapsamı ve zamanlaması ile önemli denetim bulgularını üst yönetimden sorumlu olanlara bildirmekteyiz.

Bağımsızlığa ilişkin etik hükümlere uygunluk sağladığımızı üst yönetimden sorumlu olanlara bildirmiş bulunmaktayız. Ayrıca bağımsızlık üzerinde etkisi olduğu düşünülecek tüm ilişkiler ve diğer hususlar ile varsa, ilgili önlemleri üst yönetimden sorumlu olanlara iletmiş bulunmaktayız.

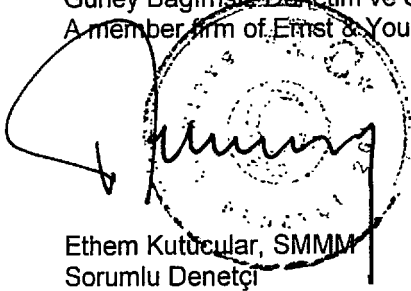
Üst yönetimden sorumlu olanlara bildirilen konular arasından, cari döneme ait konsolide finansal tabloların bağımsız denetiminde en çok önem arz eden konuları yani kilit denetim konularını belirlemekteyiz. Mevzuatın konunun kamuya açıklanmasına izin vermediği durumlarda veya konuyu kamuya açıklamanın doğuracağı olumsuz sonuçların, kamuya açıklamanın doğuracağı kamu yararını aşacağına makul şekilde beklendiği oldukça istisnai durumlarda, ilgili hususun bağımsız denetçi raporumuzda bildirilmemesine karar verebiliriz.

B) Mevzuattan Kaynaklanan Diğer Yükümlülükler

- 1) 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun ("TTK") 398'inci maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca düzenlenen Riskin Erken Saptanması Sistemi ve Komitesi Hakkında Denetçi Raporu 7 Şubat 2019 tarihinde Şirket'in Yönetim Kurulu'na sunulmuştur.
- 2) TTK'nın 402'nci maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca Şirketin 1 Ocak – 31 Aralık 2018 hesap döneminde defter tutma düzeninin, finansal tabloların, kanun ile Şirket esas sözleşmesinin finansal raporlamaya ilişkin hükümlerine uygun olmadığına dair önemli bir hususa rastlanmamıştır.
- 3) TTK'nın 402'nci maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca Yönetim Kurulu tarafımıza denetim kapsamında istenen açıklamaları yapmış ve talep edilen belgeleri vermiştir.

Bu bağımsız denetimi yürütüp sonuçlandıran sorumlu denetçi Ethem Kutucular'dır.

Güney Bağımsız Denetim ve Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik Anonim Şirketi
A member firm of Ernst & Young Global Limited

Ethem Kutucular, SMMM
Sorumlu Denetçi

7 Şubat 2019
İstanbul, Türkiye

İÇİNDEKİLER

	SAYFA
KONSOLİDE FİNANSAL DURUM TABLOSU	126
KONSOLİDE KÂR VEYA ZARAR TABLOSU	128
KONSOLİDE DİĞER KAPSAMLI GELİR TABLOSU	129
KONSOLİDE ÖZKAYNAKLAR DEĞİŞİM TABLOSU	130
KONSOLİDE NAKİT AKIŞ TABLOLARI	132
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR	133-176
NOT 1- GRUP'UN ORGANİZASYONU VE FAALİYET KONUSU	133
NOT 2- KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR	133
NOT 3- BÖLÜMLERE GÖRE RAPORLAMA	147
NOT 4- NAKİT VE NAKİT BENZERLERİ	148
NOT 5- FİNANSAL YATIRIMLAR	148
NOT 6- FİNANSAL BORÇLANMALAR	149
NOT 7- TİCARİ ALACAKLAR VE BORÇLAR	151
NOT 8- DİĞER ALACAKLAR VE DİĞER BORÇLAR	151
NOT 9- FİNANS SEKTÖRÜ FAALİYETLERİNDEN ALACAKLAR	152
NOT 10- STOKLAR	153
NOT 11- YATIRIM AMAÇLI GAYRİMENKULLER	153
NOT 12- MADDİ DURAN VARLIKLAR	154
NOT 13- MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR	155
NOT 14- DEVLET TEŞVİK VE YARDIMLARI	156
NOT 15- KARŞILIKLAR, KOŞULLU VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLER	156
NOT 16- ÇALIŞANLARA SAĞLANAN FAYDALAR	157
NOT 17- PEŞİN ÖDENMİŞ GİDERLER, ERTELENMİŞ GELİRLER, DİĞER VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLER	158
NOT 18- ÖZKAYNAKLAR	159
NOT 19- HASILAT VE SATIŞLARIN MALİYETİ	160
NOT 20- ARAŞTIRMA VE GELİŞTİRME GİDERLERİ, PAZARLAMA GİDERLERİ, GENEL YÖNETİM GİDERLERİ	162
NOT 21- NİTELİKLERİNE GÖRE GİDERLER	162
NOT 22- ESAS FAALİYETLERDEN DİĞER GELİRLER VE GİDERLER	163
NOT 23 - YATIRIM FAALİYETLERİNDEN GELİRLER	163
NOT 24- FİNANSMAN GELİRLERİ VE GİDERLERİ	163
NOT 25- VERGİ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ	163
NOT 26- PAY BAŞINA KAZANÇ	166
NOT 27- İLİŞKİLİ TARAF AÇIKLAMALARI	166
NOT 28- FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ	167
NOT 29- FİNANSAL ARAÇLAR (GERÇEĞE UYGUN DEĞER AÇIKLAMALARI VE FİNANSAL RİSKTEN KORUNMA MUHASEBESİ ÇERÇEVESİNDEKİ AÇIKLAMALAR)	175
NOT 30- BİLANÇO TARİHİNDEN SONRAKİ OLAYLAR	176

TOFAŞ TÜRK OTOMOBİL FABRİKASI ANONİM ŞİRKETİ

31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA

KONSOLİDE FİNANSAL DURUM TABLOSU

(Para birimi aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

	Notlar	Bağımsız denetimden geçmiş 31 Aralık 2018	Bağımsız denetimden geçmiş 31 Aralık 2017
VARLIKLAR			
Dönen varlıklar:			
Nakit ve nakit benzerleri	4	1.981.012	2.625.681
Finansal yatırımlar	5	404.170	613.811
Ticari alacaklar			
- İlişkili taraflardan ticari alacaklar	27	1.059.907	959.280
- İlişkili olmayan taraflardan ticari alacaklar	7	1.037.437	805.479
Finans sektörü faaliyetlerinden alacaklar	9	1.277.299	1.339.483
Diğer alacaklar	8	1.385	186
Stoklar	10	1.076.671	1.055.582
Peşin ödenmiş giderler	17	79.105	89.738
Cari dönem vergisiyle ilgili varlıklar	25	8.143	986
Diğer dönen varlıklar	17	163.168	235.755
Toplam dönen varlıklar		7.088.297	7.725.981
Duran varlıklar:			
Finans sektörü faaliyetlerinden alacaklar	9	1.015.830	1.196.634
Diğer alacaklar	8	173	147
Türev araçlar	29	-	5.650
Yatırım amaçlı gayrimenkuller	11	60.500	31.175
Maddi duran varlıklar	12	2.247.601	2.350.019
Maddi olmayan duran varlıklar	13	1.579.461	1.703.865
Peşin ödenmiş giderler	17	68.334	92.229
Ertelenmiş vergi varlığı	25	941.603	769.448
Toplam duran varlıklar		5.913.502	6.149.167
Toplam varlıklar		13.001.799	13.875.148

1 Ocak - 31 Aralık 2018 hesap dönemine ait konsolide finansal tablolar, 7 Şubat 2019 tarihli Yönetim Kurulu toplantısında onaylanmıştır. Söz konusu konsolide finansal tablolar Genel Kurul'da onaylanması sonucunda kesinleşecektir.

Takip eden notlar konsolide finansal tabloların ayrılmaz parçasını oluştururlar.

TOFAŞ TÜRK OTOMOBİL FABRİKASI ANONİM ŞİRKETİ

31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA

KONSOLİDE FİNANSAL DURUM TABLOSU

(Para birimi aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

	Notlar	Bağımsız denetimden geçmiş 31 Aralık 2018	Bağımsız denetimden geçmiş 31 Aralık 2017
KAYNAKLAR			
Kısa vadeli yükümlülükler:			
Kısa vadeli borçlanmalar	6	443.876	679.920
Uzun vadeli borçlanmaların kısa vadeli kısımları	6	2.016.875	1.900.391
Ticari borçlar			
- İlişkili taraflara ticari borçlar	27	1.674.894	2.035.499
- İlişkili olmayan taraflara ticari borçlar	7	1.619.089	1.830.107
Çalışanlara sağlanan faydalar kapsamında borçlar	16	100.188	97.451
Diğer borçlar	8	16.060	25.561
Türev araçlar	29	269	-
Devlet teşvik ve yardımları	14	8.374	8.374
Ertelenmiş gelirler	17	56.232	47.382
Kısa vadeli karşılıklar	15	156.599	211.029
Diğer kısa vadeli yükümlülükler	17	5.249	9.638
Toplam kısa vadeli yükümlülükler		6.097.705	6.845.352
Uzun vadeli yükümlülükler:			
Uzun vadeli borçlanmalar	6	2.971.301	3.230.600
Türev araçlar	29	16.786	-
Devlet teşvik ve yardımları	14	13.550	21.924
Uzun vadeli karşılıklar			
- Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin uzun vadeli karşılıklar	16	195.902	194.235
Toplam uzun vadeli yükümlülükler		3.197.539	3.446.759
Toplam yükümlülükler		9.295.244	10.292.111
Özkaynaklar:			
Ödenmiş sermaye	18	500.000	500.000
Sermaye düzeltme farkları		348.382	348.382
Kâr veya zararda yeniden sınıflandırılmayacak birikmiş diğer kapsamlı giderler			
- Tanımlanmış fayda planları yeniden ölçüm kayıpları		(37.990)	(36.419)
Kâr veya zararda yeniden sınıflandırılacak birikmiş diğer kapsamlı giderler			
- Nakit akış riskinden korunma kayıpları		(1.075.625)	(672.364)
Kârdan ayrılan kısıtlanmış yedekler	18	387.363	309.863
Geçmiş yıllar kârları		2.254.002	1.850.757
Net dönem kârı		1.330.423	1.282.818
Toplam özkaynaklar		3.706.555	3.583.037
Toplam kaynaklar		13.001.799	13.875.148

Takip eden notlar konsolide finansal tabloların ayrılmaz parçasını oluştururlar.

TOFAŞ TÜRK OTOMOBİL FABRİKASI ANONİM ŞİRKETİ
31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE KÂR VEYA ZARAR TABLOSU

(Para birimi aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

		<i>Bağımsız denetimden geçmiş</i>	<i>Bağımsız denetimden geçmiş (Yeniden sınıflanmış - Not 2.1.2)</i>
	Notlar	1 Ocak - 31 Aralık 2018	1 Ocak - 31 Aralık 2017
Hasılat	19	18.603.331	17.467.806
Satışların maliyeti (-)	19	(16.190.143)	(15.551.677)
Ticari faaliyetlerden brüt kâr		2.413.188	1.916.129
Finans sektörü faaliyetleri hasılatı		495.590	400.841
Finans sektörü faaliyetleri maliyeti (-)		(392.632)	(290.765)
Finans sektörü faaliyetlerinden brüt kâr		102.958	110.076
Brüt kâr		2.516.146	2.026.205
Genel yönetim giderleri (-)	20	(329.856)	(273.006)
Pazarlama giderleri (-)	20	(362.325)	(392.816)
Araştırma ve geliştirme giderleri (-)	20	(66.441)	(55.607)
Esas faaliyetlerden diğer gelirler	22	3.315.185	1.035.773
Esas faaliyetlerden diğer giderler (-)	22	(3.892.403)	(1.281.221)
Esas faaliyet kârı		1.180.306	1.059.328
Yatırım faaliyetlerinden gelirler	23	34.681	4.636
Finansman gideri öncesi faaliyet kârı		1.214.987	1.063.964
Finansman gelirleri	24	2.249.772	1.105.001
Finansman giderleri (-)	24	(2.173.865)	(939.493)
Sürdürülen faaliyetler vergi öncesi kârı		1.290.894	1.229.472
Dönem vergi geliri		39.529	53.346
- Dönem vergi gideri (-)	25	(25.887)	(26.503)
- Ertelenmiş vergi geliri	25	65.416	79.849
Dönem kârı		1.330.423	1.282.818
Dönem kârının dağılımı:			
Kontrol gücü olmayan paylar		-	-
Ana ortaklık payları		1.330.423	1.282.818
Pay başına kazanç (Kr)	26	2,66	2,57

Takip eden notlar konsolide finansal tabloların ayrılmaz parçasını oluştururlar.

TOFAŞ TÜRK OTOMOBİL FABRİKASI ANONİM ŞİRKETİ

31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA

KONSOLİDE DİĞER KAPSAMLI GELİR TABLOSU

(Para birimi aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

	Notlar	Bağımsız	Bağımsız
		denetimden geçmiş	denetimden geçmiş
		1 Ocak -	1 Ocak -
		31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
Dönem kârı		1.330.423	1.282.818
Diğer kapsamlı gelirler:			
Kâr veya zararda yeniden sınıflandırılmayacaklar			
- Tanımlanmış fayda planları yeniden ölçüm (kayıpları)/kazançları	16	(1.986)	(16.693)
Kâr veya zararda yeniden sınıflandırılmayacaklar diğer kapsamlı gelire ilişkin vergiler			
- Tanımlanmış fayda planları yeniden ölçüm kayıpları, vergi etkisi	25	415	3.496
Kâr veya zararda yeniden sınıflandırılacaklar			
- Nakit akış riskinden korunma kayıpları	2	(509.585)	(382.042)
Kâr veya zararda yeniden sınıflandırılacaklar diğer kapsamlı gelire ilişkin vergiler			
- Nakit akış riskinden korunmaya ilişkin diğer kapsamlı gelir, vergi etkisi	25	106.324	88.007
Diğer kapsamlı gider		(404.832)	(307.232)
Toplam kapsamlı gelir		925.591	975.586
Toplam kapsamlı gelirin dağılımı:			
Kontrol gücü olmayan paylar		-	-
Ana ortaklık payları		925.591	975.586

Takip eden notlar konsolide finansal tabloların ayrılmaz parçasını oluştururlar.

TOFAŞ TÜRK OTOMOBİL FABRİKASI ANONİM ŞİRKETİ
31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT
KONSOLİDE ÖZKAYNAKLAR DEĞİŞİM TABLOSU

(Para birimi aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

	Ödenmiş sermaye	Sermaye düzeltme farkları	Kâr veya zararda yeniden sınıflandırılmayacak birikmiş diğer kapsamlı gelirler ve giderler	Tanımlanmış fayda planları yeniden ölçüm kayıpları	Kâr veya zararda yeniden sınıflandırılacak birikmiş diğer kapsamlı gelirler ve giderler	Nakit akış riskinden korunma kayıpları
1 Ocak 2017 bakiyesi	500.000	348.382	(23.222)		(378.329)	
Transferler	-	-	-	-	-	-
Toplam kapsamlı gelir	-	-	(13.197)		(294.035)	
Temettüleri	-	-	-		-	
31 Aralık 2017 bakiyesi	500.000	348.382	(36.419)		(672.364)	
1 Ocak 2018 bakiyesi	500.000	348.382	(36.419)		(672.364)	
Muhasebe politikalarındaki değişikliklere ilişkin düzeltmeler (Not 2.2)	-	-	-	-	-	-
Transferler	-	-	-	-	-	-
Toplam kapsamlı gelir	-	-	(1.571)		(403.261)	
Temettüleri	-	-	-		-	
31 Aralık 2018 bakiyesi	500.000	348.382	(37.990)		(1.075.625)	

Takip eden notlar konsolide finansal tabloların ayrılmaz parçasını oluştururlar.

Kârdan ayrılan kısıtlanmış yedekler	Geçmiş yıllar kârları	Birikmiş kârlar		Kontrol gücü olmayan paylar	Özkaynaklar toplamı
		Net dönem kârı	Ana ortaklığa ait özkaynaklar toplamı		
277.363	1.263.029	970.228	2.957.451	-	2.957.451
32.500	937.728	(970.228)	-	-	-
-	-	1.282.818	975.586	-	975.586
-	(350.000)	-	(350.000)	-	(350.000)
309.863	1.850.757	1.282.818	3.583.037	-	3.583.037
309.863	1.850.757	1.282.818	3.583.037	-	3.583.037
-	(2.073)	-	(2.073)	-	(2.073)
77.500	1.205.318	(1.282.818)	-	-	-
-	-	1.330.423	925.591	-	925.591
-	(800.000)	-	(800.000)	-	(800.000)
387.363	2.254.002	1.330.423	3.706.555	-	3.706.555

TOFAŞ TÜRK OTOMOBİL FABRİKASI ANONİM ŞİRKETİ

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE NAKİT AKIŞ TABLOLARI

(Para birimi aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

Notlar	Bağımsız	Bağımsız
	denetimden geçmiş	denetimden geçmiş
	1 Ocak -	1 Ocak -
	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
A. İşletme faaliyetlerinden nakit akışları	1.336.612	1.156.180
Dönem kârı	1.330.423	1.282.818
Dönem net kârı mutabakatı ile ilgili düzeltmeler	880.231	523.190
- Amortisman ve itfa giderleri ile ilgili düzeltmeler	21 775.054	696.679
- Yatırım amaçlı gayrimenkullerin gerçeğe uygun değer kazançları ile ilgili düzeltmeler	23 (29.325)	(805)
- Alacaklarda değer düşüklüğü ile ilgili düzeltmeler	7, 9 29.843	11.263
- Faiz gelirleri ile ilgili düzeltmeler	24 (115.433)	(116.187)
- Stok değer düşüklüğü ile ilgili düzeltmeler, net	10 752	4.391
- Maddi duran varlıkların elden çıkarılmasından kaynaklanan kazançlar ile ilgili düzeltmeler	23 (5.356)	(3.831)
- Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin karşılıklar ile ilgili düzeltmeler	16 41.395	40.282
- Dava karşılığı ile ilgili düzeltmeler, net	605	-
- Garanti karşılıkları ile ilgili düzeltmeler	15, 20 109.934	107.895
- Faiz giderleri ile ilgili düzeltmeler	24 87.265	78.925
- Vergi gideri/geliri ile ilgili düzeltmeler	25 (39.529)	(53.346)
- Vadeli alımlardan ve satışlardan kaynaklanan ertelenmiş finansman geliri, net	22 37.256	11.236
- Gerçekleşmemiş yabancı para çevrim farkları ile ilgili düzeltmeler	343.627	79.138
- Nakit ve nakit benzerlerinden kaynaklanan kur farkları ile ilgili düzeltmeler	(355.857)	(332.450)
İşletme sermayesinde gerçekleşen değişimler	(661.798)	(532.855)
- Stoklardaki artışlar ile ilgili düzeltmeler	(21.841)	(139.829)
- İlişkili olmayan taraflardan ticari alacaklardaki artış	(61.168)	(6.270)
- İlişkili taraflardan ticari alacaklardaki artış	(100.627)	(250.031)
- Faaliyetlerle ilgili diğer alacaklardaki (artış)/azalış	(1.225)	8.332
- İlişkili olmayan taraflara ticari borçlardaki artış/(azalış)	(211.018)	37.347
- İlişkili taraflara ticari borçlardaki artış/(azalış)	(598.494)	305.171
- Finans sektörü faaliyetlerinden alacaklardaki (artış)/azalış	242.988	(318.002)
- Peşin ödenmiş giderlerdeki (artış)/azalış	34.528	(148.039)
- Ertelenmiş gelirlerdeki artış/(azalış)	(299)	8.473
- Devlet teşvik ve yardımlarındaki azalış	(8.374)	(8.374)
- Faaliyetlerle ilgili diğer varlıklardaki (artış)/azalış	72.586	(61.123)
- Faaliyetlerle ilgili diğer yükümlülüklerdeki artış/(azalış)	(29.140)	39.661
- Türev finansal araçların gerçeğe uygun değer kazançlarına ilişkin düzeltmeler	20.286	(171)
Faaliyetlerden elde edilen nakit akışları	1.548.856	1.273.153
- Vergi ödemeleri	25 (33.044)	(16.832)
- Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin karşılıklar kapsamında yapılan ödemeler	16 (41.714)	(33.895)
- Diğer nakit çıkışları	(137.486)	(66.246)
B. Yatırım faaliyetlerinden kaynaklanan nakit akışları	(206.428)	(1.007.332)
- Maddi duran varlık alımından kaynaklanan nakit çıkışları	12 (329.840)	(405.678)
- Maddi olmayan duran varlık alımından kaynaklanan nakit çıkışları	13 (232.833)	(272.851)
- Maddi duran varlıkların satışından kaynaklanan nakit girişleri	19.797	10.225
- Finansal yatırımlardaki artış/azalış	209.641	(446.367)
- Alınan faiz	126.807	107.339
C. Finansman faaliyetlerinden nakit akışları	(2.107.933)	(193.862)
- Borçlanmadan kaynaklanan nakit girişleri	2.154.761	1.303.560
- Borç ödemelerine ilişkin nakit çıkışları	(3.386.522)	(1.064.626)
- Ödenen temettüleri	(800.000)	(350.000)
- Ödenen faiz	(87.575)	(80.596)
- Diğer nakit girişleri (çıkışları)	11.403	(2.200)
Yabancı para çevrim farklarının etkisinden önce nakit ve nakit benzerlerindeki net (azalış)/artış	(977.749)	(45.014)
D. Yabancı para çevrim farklarının nakit ve nakit benzerleri üzerindeki etkisi	355.857	441.720
Nakit ve nakit benzerlerindeki net (azalış)/artış	(621.892)	396.706
E. Dönem başı nakit ve nakit benzerleri	2.582.067	2.185.361
Dönem sonu nakit ve nakit benzerleri	4 1.960.175	2.582.067

Takip eden notlar konsolide finansal tabloların ayrılmaz parçasını oluştururlar.

TOFAŞ TÜRK OTOMOBİL FABRİKASI ANONİM ŞİRKETİ

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR

(Para birimi aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 1 - GRUP'UN ORGANİZASYONU VE FAALİYET KONUSU

1968 Yılında Türk-İtalyan ortaklığıyla kurulan Tofaş Türk Otomobil Fabrikası A.Ş.'nin ("Şirket" veya "Tofaş") faaliyet konusu binek oto ve hafif ticari araç üretimi, ithalatı ve satışlarıdır. Koç Holding A.Ş. ("Koç Holding") ve FCA Italy S.p.A (Fiat)'in ortak yönetiminde ve kontrolünde olan Tofaş ayrıca kendi otomobillerinde kullanılan çeşitli otomobil yedek parçaları da üretmektedir. Şirket'in Genel Müdürlük adresi Büyükdere Cad. No:145 Zincirlikuyu Şişli-İstanbul'dur. Üretim yapıldığı fabrikası ise Bursa'da bulunmaktadır. Tofaş, Sermaye Piyasası Kurulu'na ("SPK") kayıtlı olup, İstanbul Menkul Kıymetler Borsası'na ("İMKB") 1991 yılında kote edilmiştir ve hisse senetleri halen Borsa İstanbul A.Ş.'de ("BİST") işlem görmektedir.

Şirket, ticari faaliyetlerinin önemli bir kısmını Koç Holding ve FCA Grubu Şirketleri ile gerçekleştirmektedir (Not 27).

31 Aralık 2018 ve 2017 tarihleri itibarıyla Şirket'in konsolidasyona tabi tutulmuş bağlı ortaklıkları aşağıda yer almaktadır:

Şirket ismi	Faaliyet alanı	Şirket'in ortaklık payı (%)	
		31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
Koç Fiat Kredi Finansman A.Ş. ("KFK")	Tüketici finansmanı	99,9	99,9
Fer Mas Oto Ticaret A.Ş.	Otomobil ve yedek parça ticareti	100	100

Bundan böyle konsolide finansal tablolarda Tofaş ve konsolide edilmiş bağlı ortaklıkları "Grup" olarak adlandırılacaktır.

Grup'un kategorileri itibarıyla dönem içinde çalışan personelin ortalama sayısı aşağıdaki gibidir:

	2018	2017
Saat ücretli	6.922	7.974
Aylık ücretli	1.747	1.738
	8.669	9.712

NOT 2 - KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR

2.1 Sunuma İlişkin Temel Esaslar

2.1.1 Uygulanan finansal raporlama standartları

İlişikteki konsolide finansal tablolar Sermaye Piyasası Kurulu'nun ("SPK") 13 Haziran 2013 tarih ve 28676 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Seri II-14.1 No'lu "Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği" hükümlerine uygun olarak hazırlanmış olup söz konusu tebliğin 5. Maddesine istinaden Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu ("KGK") tarafından yürürlüğe konulmuş olan Türkiye Finansal Raporlama Standartları ("TFRS") esas alınmıştır.

2.1 Sunuma İlişkin Temel Esaslar

İlişikteki konsolide finansal tablolar Sermaye Piyasası Kurulu'nun ("SPK") 13 Haziran 2013 tarih ve 28676 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Seri II-14.1 No'lu "Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği" hükümlerine uygun olarak hazırlanmış olup Tebliğin 5. Maddesine istinaden Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu ("KGK") tarafından yürürlüğe konulmuş olan Türkiye Muhasebe Standartları/Türkiye Finansal Raporlama Standartları ("TMS/TFRS") ile bunlara ilişkin ek ve yorumları ("TMS/TFRS") esas alınmıştır. Ayrıca KGK tarafından 2 Haziran 2016 tarihinde 30 sayılı kararlarla yayınlanan TMS taksonomisine uygun olarak sunulmuştur.

SPK, 17 Mart 2005 tarihinde almış olduğu bir kararla, Türkiye'de faaliyette bulunan halka açık şirketler için 1 Ocak 2005 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere enflasyon muhasebesi uygulamasının gerekli olmadığını ilan etmiştir. Grup, konsolide finansal tabloları bu karar çerçevesinde hazırlanmıştır. Şirket ve Türkiye'de kayıtlı olan Bağılı Ortaklıkları muhasebe kayıtlarının tutulmasında ve kanuni finansal tablolarının hazırlanmasında, SPK tarafından çıkarılan prensiplere ve şartlara, Türk Ticaret Kanunu ("TTK"), vergi mevzuatı ve Maliye Bakanlığı tarafından çıkarılan Tekdüzen Hesap Planı şartlarına uymaktadır. Konsolide finansal tablolar, gerçeğe uygun değerleri ile gösterilen türev araçlar ile yatırım amaçlı gayrimenkuller dışında tarihi maliyet esasına göre hazırlanmış kanuni kayıtlara TFRS uyarınca doğru sunumun yapılması amacıyla gerekli düzeltme ve sınıflandırmalar yansıtılarak düzenlenmiştir.

TOFAŞ TÜRK OTOMOBİL FABRİKASI ANONİM ŞİRKETİ

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR (DEVAMI)

(Para birimi aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 2 - KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.1.2 Karşılaştırmalı bilgiler ve önceki dönem tarihli konsolide finansal tabloların düzeltilmesi

Finansal durum ve performans trendlerinin tespitine imkan vermek üzere, Grup'un cari dönem konsolide finansal tabloları önceki dönemle karşılaştırmalı olarak hazırlanmaktadır. Cari dönem konsolide finansal tabloların sunumu ile uygunluk sağlanması açısından karşılaştırmalı bilgiler gerekli görüldüğünde yeniden sınıflandırılır.

Esas faaliyetlerden diğer gelirler ve giderler hesabında gösterilen ve net etkisi 3.831 TL olan sabit maddi duran varlık satış kârı yatırım faaliyetlerinden gelirler hesabına sınıflanmıştır.

Esas faaliyetlerden diğer gelirler hesabında gösterilen 805 TL tutarındaki yatırım amaçlı gayrimenkul değer artış gelirleri yatırım faaliyetlerinden gelirler hesabına sınıflanmıştır.

Finansman gelirlerinde gösterilen 382.042 TL tutarındaki kur farklarının nakit akış riskinden korunan kısmı finansman giderlerine sınıflanmıştır.

31 Aralık 2017 tarihinde sona eren hesap dönemine ait nakit akış tablosu yukarıdaki yeniden sınıflamalar uyarınca sunulmuştur.

2.1.3 Fonksiyonel ve raporlama para birimi

Grup'un fonksiyonel ve raporlama para birimi Türk Lirası'dır ("TL"). Yabancı para işlemler, işlem tarihlerinde geçerli olan döviz kurları üzerinden çevrilmiştir. Yabancı paraya dayalı parasal varlık ve yükümlülükler, bilanço tarihinde geçerli olan döviz kurları kullanılarak çevrilmiştir. Yabancı paraya dayalı parasal varlık ve yükümlülüklerin çevrimlerinden doğan bu kur farkı geliri veya gideri konsolide kâr veya zarar tablosuna yansıtılmaktadır.

2.1.4 Uygulanan konsolidasyon esasları

Bağlı ortaklıklar, Grup'un kontrolünün olduğu şirketlerdir. Grup, bir işletme ile olan ilişkisinden dolayı değişken getirilere maruz kaldığında veya bu getirilere hakkı olduğunda ve bu getirileri işletmenin faaliyetlerini yönetmek üzere kullandığı gücü ile değiştirme yeteneği olduğundan, bu işletmeyi kontrol eder. Bağlı ortaklıklar, kontrolün Grup'a geçtiği tarihten itibaren tam konsolidasyon yöntemi kullanılarak konsolide edilirler ve kontrolün ortadan kalktığı tarih itibarıyla konsolidasyon kapsamından çıkarılırlar. Grup içi işlemlerde bakiyeler ve grup şirketleri ile yapılan işlemlerden doğan gerçekleşmemiş kazanç ve kayıplar da dahil olmak üzere tüm kâr ve zararlar elimine edilir. Gerekli olduğunda, bağlı ortaklıklar tarafından bildirilen tutarlar, Grup'un muhasebe politikalarına uyumlu olması için düzenlenmiştir.

Tofaş'ın bağlı ortaklıklarında bulunan azınlık hisseleri, konsolide finansal tablolar açısından parasal olarak önem arz etmemesinden dolayı, ana ortaklık dışı payların ("Azınlık payları" veya "Kontrol gücü olmayan paylar") içerisinde muhasebeleştirilmemiştir. Şirket'in ve konsolidasyona tabi olan bağlı ortaklıklarının finansal tabloları aynı tarih itibarıyla hazırlanmıştır.

2.1.5 Önemli muhasebe değerlendirmesi, tahmin ve varsayımları

Konsolide finansal tabloların hazırlanmasında Grup yönetiminin, raporlanan varlık ve yükümlülük tutarlarını etkileyecek, raporlama dönemi tarihi itibarıyla vukuu muhtemel yükümlülük ve taahhütleri ve raporlama dönemi itibarıyla gelir ve gider tutarlarını belirleyen varsayımlar ve tahminler yapması gerekmektedir. Gerçekleşmiş sonuçlar tahminlerden farklı olabilmektedir. Tahminler düzenli olarak gözden geçirilmekte, gerekli düzeltmeler yapılmakta ve gerçekleştikleri dönemde kâr veya zarar tablosuna yansıtılmaktadırlar.

Konsolide finansal tablolara yansıtılan tutarlar üzerinde önemli derecede etkisi olabilecek yorumlar ve bilanço tarihinde var olan veya ileride gerçekleşebilecek tahminlerin esas kaynakları göz önünde bulundurularak yapılan varsayımlar aşağıdaki gibidir:

- Grup, garanti karşılığını her bir araç modeli için geçmiş yıllarda gerçekleşen araç başına düşen garanti giderlerini ve araç başına kalan garanti sürelerini göz önünde bulundurarak tespit etmektedir. Karşılık hesaplanırken garantiye konu araç adedi, garanti süresi ve geçmişte oluşan garanti taleplerine dayanarak geleceğe ilişkin varsayımlar yapılmaktadır. 31 Aralık 2018 tarihinde sona eren yıl içerisinde, 109.934 TL tutarında (31 Aralık 2017: 107.895 TL) garanti karşılığı gideri muhasebeleştirilmiştir (Not 15).
- Grup'un bağlı ortaklığı KFK, verilen krediler üzerinde yapılan değerlendirmeler sonucunda tahsili şüpheli görülen alacaklardan doğabilecek zararlar için belli bir karşılık ayırmaktadır. Değer düşüklüğü ve tahsil edilememe riski, bireysel olarak önemli olan her bir kredi için ayrı, bireysel bazda değer düşüklüğü tespit edilmemiş krediler dahil tüm krediler için toplam portföy bazında hesaplanmaktadır. Konsolide finansal tablolarda 31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla finans sektörü faaliyetlerinden alacaklar için 21.203 TL tutarında genel kredi karşılığı ayırmıştır (31 Aralık 2017: 26.532 TL) (Not 9).
- Kıdem tazminatı, iskonto oranları, gelecekteki maaş artışları ve personel devir hızı gibi aktüeryal varsayımlar kullanılarak belirlenmektedir. Tahminler, bu uzun vadeli planlar nedeniyle ortaya çıkan önemli belirsizlikleri içermektedir.
- Davalara ilişkin karşılık ayırırken davaların kaybedilme olasılıkları ve kaybedilme durumunda ortaya çıkacak yükümlülükler Grup Hukuk Müşaviri ve uzman görüşleri alınarak Grup yönetimi tarafından değerlendirilir. Grup yönetimi en iyi tahminlere dayanarak dava karşılık tutarını belirler.
- Stok değer düşüklüğü hesaplanırken stokların iskonto sonrası liste fiyatlarına ilişkin veriler kullanılır. Öngörülen net gerçekleştirilebilir değerlerin maliyet bedelinin altında kaldığı durumlarda stok değer düşüklüğü karşılığı ayrılır.
- Grup, yatırım amaçlı gayrimenkullere ilişkin değer kaybının olduğuna dair herhangi bir gösterge olup olmadığını değerlendirirken SPK nezdinde lisanslı gayrimenkul değerlendirme şirketi tarafından çıkarılan değerlendirme raporu ile karşılaştırma yapmaktadır.

TOFAŞ TÜRK OTOMOBİL FABRİKASI ANONİM ŞİRKETİ

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR (DEVAMI)

(Para birimi aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 2 - KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.1 Sunuma İlişkin Temel Esaslar (Devamı)

2.1.5 Önemli muhasebe değerlendirme, tahmin ve varsayımları (Devamı)

h) Grup yönetimi, maddi ve maddi olmayan duran varlıkların faydalı ömrünü belirlemede teknik personelin deneyimlerine dayanan bazı önemli varsayımlarda bulunmuştur. i) Ertelenmiş vergi varlıkları ve yükümlülükleri, varlıkların ve yükümlülüklerin defter değerleri ve matrahları arasındaki geçici farklılıklar için büyük ölçüde kullanılmakta olan vergi oranları kullanılarak kayda alınmıştır. Mevcut kanıta dayanarak, ertelenmiş vergi varlıklarının tamamının veya bir kısmının nakde dönüştürülebilir veya dönüştürülemez olmasının muhtemel olduğu değerlendirilmiştir. Dikkate alınan ana etkenler arasında gelecek dönem gelirleri potansiyeli, önceki yıllardan biriken zararlar, gerek olması halinde uygulamaya sokulacak olan vergi planlama stratejileri ve ertelenmiş vergi varlığını nakde dönüştürmek için kullanılabilir gelirin niteliği yer almaktadır.

i) Grup, devam eden geliştirme harcamalarını aktifleştirmekte ve bu aktifleştirilen varlıklara ilişkin ilgili varlığın takip eden dönemlerde faydalı ömrü boyunca Şirket'in gelirlerini arttıracak veya maliyetlerini azaltacak bir etki yaratıp yaratmadığını ve yıllık olarak değer düşüklüğü olup olmadığını değerlendirmektedir. 31 Aralık 2018 ve 31 Aralık 2017 itibarıyla aktifleştirilen geliştirme giderlerine dair değer düşüklüğü tespit edilmemiştir (Not 13).

2.2 Türkiye Finansal Raporlama Standartları'ndaki Değişiklikler

Yeni ve düzeltilmiş standartlar ve yorumlar

31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla sona eren yıla ait konsolide finansal tabloların hazırlanmasında esas alınan muhasebe politikaları aşağıda özetlenen 1 Ocak 2018 tarihi itibarıyla geçerli yeni ve değiştirilmiş TFRS standartları ve TFRYK yorumları dışında önceki yılda kullanılanlar ile tutarlı olarak uygulanmıştır. Bu standartların ve yorumların Grup'un mali durumu ve performansı üzerindeki etkileri ilgili paragraflarda açıklanmıştır

i) 1 Ocak 2018 tarihinden itibaren geçerli olan yeni standart, değişiklik ve yorumlar

TFRS 15 - Müşterilerle Yapılan Sözleşmelerden Doğan Hasılat

KGK Eylül 2016'da TFRS 15 Müşterilerle Yapılan Sözleşmelerden Doğan Hasılat standardını yayınlamıştır. Yayımlanan bu standart, UMSK'nın Nisan 2016'da UFRS 15'e açıklık getirmek için yaptığı değişiklikleri de içermektedir. Standarttaki yeni beş aşamalı model, hasılatın muhasebeleştirme ve ölçüm ile ilgili gereklilikleri açıklamaktadır. TFRS 15'in uygulama tarihi 1 Ocak 2018 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleridir. Söz konusu standardı Grup modifiye edilmiş geriye dönük yöntem ile uygulamıştır ve finansal durumu ve performansı üzerindeki etkileri aşağıdaki gibidir:

- Grup'un mal satışları ile beraber yapmış olduğu uzatılmış garanti kapsamındaki hizmet satışları 1 Ocak 2018'den itibaren uzatılmış garanti süresince doğrusal olarak ilgili dönemlerinde hasılat olarak kâr ve zarar tablosunda kaydedilmek üzere muhasebeleştirilmeye başlanmıştır. Buna istinaden 1 Ocak 2018 itibarıyla finansal durum ve kâr veya zarar tablosu aşağıdaki şekilde değişmiştir.

	1 Ocak 2018 - Değişiklik öncesi	Yeni standartın etkileri	1 Ocak 2018 - Değişiklik sonrası
Ertelenmiş vergi varlığı	769.448	(585)	768.863
Toplam varlıklar	13.875.148	(585)	13.874.563
Diğer kısa vadeli karşılıklar	211.029	(6.491)	204.538
Ertelenmiş gelirler	47.382	9.149	56.531
Toplam yükümlülükler	10.292.111	2.658	10.294.769
Geçmiş yıl kârları	1.850.757	(2.073)	1.848.684
Özsermaye	3.583.037	(2.073)	3.580.964

- TFRS 15'in 31 Aralık 2018 itibarıyla etkileri aşağıdaki şekildedir.

	Değişiklik öncesi	Yeni standartın etkileri	Değişiklik sonrası
Ertelenmiş gelirler	45.192	11.040	56.232
Ertelenmiş vergi varlığı	939.174	2.429	941.603
Ertelenmiş vergi geliri	62.987	2.429	65.416
Hasılat	18.614.371	(11.040)	18.603.331
Net dönem kârı	1.339.034	(8.611)	1.330.423

TOFAŞ TÜRK OTOMOBİL FABRİKASI ANONİM ŞİRKETİ

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR (DEVAMI)

(Para birimi aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 2 - KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.2 Türkiye Finansal Raporlama Standartları'ndaki Değişiklikler (devamı)

TFRS 9 Finansal Araçlar

KGK, Ocak 2017'de TFRS 9 Finansal Araçlar'ı nihai haliyle yayınlamıştır. TFRS 9 finansal araçlar muhasebeleştirme projesinin üç yönünü: sınıflandırma ve ölçme, değer düşüklüğü ve finansal riskten korunma muhasebesini bir araya getirmektedir. TFRS 9 finansal varlıkların içinde yönetildikleri iş modelini ve nakit akım özelliklerini yansıtan akılcı, tek bir sınıflama ve ölçüm yaklaşımına dayanmaktadır. Bunun üzerine, kredi kayıplarının daha zamanlı muhasebeleştirilebilmesini sağlayacak ileriye yönelik bir 'beklenen kredi kaybı' modeli ile değer düşüklüğü muhasebesine tabi olan tüm finansal araçlara uygulanabilen tek bir model kurulmuştur. Buna ek olarak, TFRS 9, banka ve diğer işletmelerin, finansal borçlarını gerçeğe uygun değeri ile ölçme opsiyonunu seçtikleri durumlarda, kendi kredi değerliliklerindeki düşüşe bağlı olarak finansal borcun gerçeğe uygun değerindeki azalmadan dolayı kâr veya zarar tablosunda gelir kaydetmeleri sonucunu doğuran "kendi kredi riski" denilen konuyu ele almaktadır. Standart ayrıca, risk yönetimi ekonomisini muhasebe uygulamaları ile daha iyi ilişkilendirebilmek için geliştirilmiş bir finansal riskten korunma modeli içermektedir. TFRS 9, 1 Ocak 2018 veya sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için geçerlidir.

TFRS 9, Grup'un tüm borçlanma araçları, kredi ve alacaklara ilişkin değer düşüklüğü karşılığını 12 aylık beklenen kredi zararları veya ömür boyu beklenen kredi zararları olarak kayıtlarına almaktadır. Grup, kolaylaştırılmış yöntemi uygulamış ve ticari alacaklar üzerindeki ömür boyu beklenen zararları muhasebeleştirilmiştir. TFRS 9'un etkileri 1 Ocak 2018 tarihi itibarıyla değerlendirilmiş olup, ilk uygulamanın önemli bir etkisi tespit edilmemiştir. TFRS 9 kapsamında, 31 Aralık 2018 itibarıyla da ayrılan ilave karşılık 333 TL'dir.

TFRS 4 Sigorta Sözleşmeleri (Değişiklikler)

KGK Aralık 2017'de, TFRS 4 'Sigorta Sözleşmeleri' standardında değişiklikler yayınlamıştır. TFRS 4'te yapılan değişiklik iki farklı yaklaşım sunmaktadır: 'örtülü yaklaşım (overlay approach)' ve 'erteleyici yaklaşım (deferral approach)'. Değişiklikler, 1 Ocak 2018 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için uygulanmaktadır. Değişiklikler Grup için geçerli değildir ve Grup'un finansal durumu veya performansı üzerinde etkisi olmamıştır.

TFRS Yorum 22 Yabancı Para Cinsinden Yapılan İşlemler ve Avans Bedelleri

KGK'nın 19 Aralık 2017'de yayımladığı bu yorum yabancı para cinsinden alınan veya yapılan avans ödemelerini kapsayan işlemlerin muhasebeleştirilmesi konusuna açıklık getirmektedir.

Bu yorum, ilgili varlığın, gider veya gelirin ilk muhasebeleştirilmesinde kullanılacak döviz kurunun belirlenmesi amacı ile işlem tarihini, işletmenin avans alımı veya ödemesinden kaynaklanan parasal olmayan varlık veya parasal olmayan yükümlülüklerini ilk muhasebeleştirdiği tarih olarak belirtmektedir. İşletmenin bu Yorumu gelir vergilerine, veya düzenlediği sigorta poliçelerine (reasürans poliçeleri dahil) veya sahip olduğu reasürans poliçelerine uygulamasına gerek yoktur.

Yorum, 1 Ocak 2018 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için uygulanmaktadır. Söz konusu yorumun Grup'un finansal durumu veya performansı üzerinde önemli bir etkisi olmamıştır.

TFRS 2 Hisse Bazlı Ödeme İşlemlerinin Sınıflandırma ve Ölçümü (Değişiklikler)

KGK Aralık 2017'de, TFRS 2 Hisse Bazlı Ödemeler standardında değişiklikler yayınlamıştır. Değişiklikler, belirli hisse bazlı ödeme işlemlerinin nasıl muhasebeleştirilmesi gerektiği ile ilgili TFRS 2'ye açıklık getirilmesini amaçlamaktadır. Değişiklikler aşağıdaki konuların muhasebeleştirilmesini kapsamaktadır;

- nakit olarak ödenen hisse bazlı ödemelerin ölçümünde hakkeş koşullarının etkileri,
- stopaj vergi yükümlülükleri açısından net mahsup özelliği bulunan hisse bazlı ödeme işlemleri,
- işlemin niteliğini nakit olarak ödenen hisse bazlı işlemden özkaynağa dayalı hisse bazlı işleme dönüştüren hüküm ve koşullardaki değişiklikler.

Değişiklikler, 1 Ocak 2018 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için uygulanmaktadır. Söz konusu değişiklikler Grup için geçerli değildir ve Grup'un finansal durumu veya performansı üzerinde etkisi olmamıştır.

TMS 40 Yatırım Amaçlı Gayrimenkuller: Yatırım Amaçlı Gayrimenkullerin Transferleri (Değişiklikler)

KGK Aralık 2017'de, TMS 40 "Yatırım Amaçlı Gayrimenkuller" standardında değişiklik yayınlamıştır. Yapılan değişiklikler, kullanım amacı değişikliğinin, gayrimenkulün 'yatırım amaçlı gayrimenkul' tanımına uymasına ya da uygunluğunun sona ermesine ve kullanım amacı değişikliğine ilişkin kanıtların mevcut olmasına bağlı olduğunu belirtmektedir. Değişiklikler, 1 Ocak 2018 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için uygulanmaktadır. Söz konusu değişikliklerin Grup'un finansal durumu veya performansı üzerinde önemli bir etkisi olmamıştır.

TFRS Yıllık İyileştirmeler - 2014-2016 Dönemi

KGK Aralık 2017'de, aşağıda belirtilen standartları değiştirerek, TFRS Standartları 2014-2016 dönemine ilişkin Yıllık İyileştirmelerini yayınlamıştır:

- TMS 28 "İştiraklerdeki ve İş Ortaklıklarındaki Yatırımlar": Bu değişiklik, iştirakteki veya iş ortaklığındaki yatırım, bir girişim sermayesi kuruluşu veya benzeri işletmeler yoluyla dolaylı olarak ya da bu işletmelerce doğrudan elde tutuluyorsa, işletmenin, iştirakteki ve iş ortaklığındaki yatırımlarını TFRS 9 Finansal Araçlar uyarınca gerçeğe uygun değer farkı kâr veya zarara yansıtılan olarak ölçmeyi seçebilmesinin, her iştirak veya iş ortaklığının ilk muhasebeleştirilmesi sırasında geçerli olduğuna açıklık getirmektedir. Değişiklik, 1 Ocak 2018 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için uygulanmaktadır.

Söz konusu değişiklikler Grup için geçerli değildir ve Grup'un finansal durumu veya performansı üzerinde etkisi olmamıştır.

TOFAŞ TÜRK OTOMOBİL FABRİKASI ANONİM ŞİRKETİ

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR (DEVAMI)

(Para birimi aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 2 - KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.2 Türkiye Finansal Raporlama Standartları'ndaki Değişiklikler (devamı)

ii) Yayınlanan ama yürürlüğe girmemiş ve erken uygulamaya konulmayan standartlar

Konsolide finansal tabloların onaylanma tarihi itibarıyla yayımlanmış fakat cari raporlama dönemi için henüz yürürlüğe girmemiş ve Grup tarafından erken uygulanmaya başlanmamış yeni standartlar, yorumlar ve değişiklikler aşağıdaki gibidir. Grup aksi belirtilmedikçe yeni standart ve yorumların yürürlüğe girmesinden sonra konsolide finansal tablolarını ve dipnotlarını etkileyecek gerekli değişiklikleri yapacaktır.

TFRS 16 Kiralama İşlemleri

KGK Nisan 2018'de TFRS 16 "Kiralama İşlemleri" standardını yayımlanmıştır. Yeni standart, faaliyet kiralaması ve finansal kiralama ayırımı ortadan kaldırarak kiracı durumundaki şirketler için birçok kiralamanın tek bir model altında bilançoya alınmasını gerektirmektedir. Kiralayan durumundaki şirketler için muhasebeleştirme büyük ölçüde değişmemiş olup faaliyet kiralaması ile finansal kiralama arasındaki fark devam etmektedir. TFRS 16, TMS 17 ve TMS 17 ile ilgili Yorumların yerine geçecek olup 1 Ocak 2019 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için geçerlidir ve erken uygulamaya izin verilmektedir.

Kiracılar, bu standardı kısa vadeli kiralamalara (kira süresi 12 ay ve daha kısa olan kiralamalar) veya dayanak varlığın düşük değerli olduğu kiralamalara (örneğin kişisel bilgisayarlar, bazı ofis ekipmanları, vb.) uygulamama istisnasına sahiptir. Kiralamanın fiilen başladığı tarihte kiracı, kira yükümlülüğünü o tarihte ödenmemiş olan kira ödemelerinin bugünkü değeri üzerinden ölçer (kiralama yükümlülüğü) ve aynı tarih itibarıyla ilgili kullanım hakkı varlığını da kayıtlarına alarak kira süresi boyunca amortismanına tabi tutar. Kira ödemeleri, kiralamadaki zımî faiz oranının kolaylıkla belirlenebilmesi durumunda, bu oran kullanılarak iskonto edilir. Kiracı, bu oranın kolaylıkla belirlenememesi durumunda, kiracının alternatif borçlanma faiz oranını kullanır. Kiracı, kiralama yükümlülüğü üzerindeki faiz gideri ile kullanım hakkı varlığının amortisman giderini ayrı olarak kaydetmelidir.

Kiracının, belirli olayların gerçekleşmesi halinde kiralama yükümlülüğünü yeniden ölçmesi söz konusu olacaktır (örneğin kiralama süresindeki değişiklikler, ileriye dönük kira ödemelerinin belirli bir endeks veya orandaki değişimler nedeniyle değişikliğe uğraması, vb.). Bu durumda kiracı, kiralama yükümlülüğünün yeniden ölçüm etkisini kullanım hakkı varlığı üzerinde bir düzeltme olarak kaydedecektir.

Grup, standardın finansal durumu ve performansı üzerine etkilerini değerlendirmektedir, ancak yapılan ön analizlere ilişkin açıklamalara aşağıda yer verilmiştir:

TFRS 16'ya geçiş:

Grup, TFRS 16'yı kolaylaştırılmış geriye dönük yaklaşım ile uygulamayı planlamaktadır. Grup, daha önce TMS 17 Kiralama İşlemleri uygulayarak kiralama olarak tanımladığı sözleşmelere bu Standardı uygulamayı tercih edecektir. Bu sebeple Grup daha önce TMS 17'ye göre kiralama olarak tanımlamadığı sözleşmelere bu Standardı uygulamayacaktır. Grup, geçiş tarihi itibarıyla kiralama süresi 12 ay veya daha kısa bir süre içinde bitecek kiralamalar ve düşük değerli varlıkların kiralamalar için tanınan kolaylaştırıcı uygulamalardan faydalanmayı planlamaktadır. Grup'un ofis ekipman kiralamaları düşük değerli kiralama olarak değerlendirilmektedir.

Grup, 2018 yılında TFRS 16'ya geçiş etkilerini tespit amacıyla detaylı bir etki analizi çalışması yapmıştır. TFRS 16'ya geçiş etkilerinin özetle şu şekilde olması beklenmektedir:

31 Aralık 2018 tarihli finansal durum tablosu üzerindeki etkiler (artış/(azalış):

Varlıklar	
Maddi duran varlıklar (kullanım hakkı varlığı)	32.827
Kaynaklar	
Kiralama yükümlülüğü	(32.827)

TFRS 16'ya geçişi sebebiyle, Grup'un esas faaliyet kârında iyileşme olacak ancak finansman giderlerinde artış olacaktır. Bu, önceki dönemlerde TMS 17 kapsamında faaliyet kiralaması olarak muhasebeleştirilen kiralamaların muhasebeleşmesindeki değişimden kaynaklanmaktadır.

TMS 28 "İştiraklerdeki ve İş Ortaklıklarındaki Yatırımlar" da yapılan değişiklikler (Değişiklikler)

KGK Aralık 2017'de, TMS 28 İştiraklerdeki ve İş Ortaklıklarındaki Yatırımlar standardında değişikliklerini yayımlanmıştır. Söz konusu değişiklikler, iştirak veya iş ortaklığındaki net yatırımın bir parçasını oluşturan iştirak veya iş ortaklığındaki uzun vadeli yatırımlar için TFRS 9 Finanslar Araçları uygulayan işletmeler için açıklık getirmektedir.

TFRS 9 Finansal Araçlar, TMS 28 İştiraklerdeki ve İş Ortaklıklarındaki Yatırımlar uyarınca muhasebeleştirilen iştiraklerdeki ve iş ortaklıklarındaki yatırımları kapsamamaktadır. Söz konusu değişikliklerle KGK, TFRS 9'un sadece şirketin özkaynak yöntemi kullanarak muhasebeleştirdiği yatırımları kapsam dışında bıraktığına açıklık getirmektedir. İşletme, TFRS 9'u, özkaynak yöntemine göre muhasebeleştirmede ve özü itibarıyla ilgili iştirak ve iş ortaklıklarındaki net yatırımın bir parçasını oluşturan uzun vadeli yatırımlar dahil olmak üzere iştirak ve iş ortaklıklarındaki diğer yatırımlara uygulayacaktır.

Değişiklik, 1 Ocak 2019 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için uygulanacaktır. Erken uygulamaya izin verilmektedir. Değişiklik Grup için geçerli değildir ve Grup'un finansal durumu veya performansı üzerinde etkisi olmayacaktır.

TOFAŞ TÜRK OTOMOBİL FABRİKASI ANONİM ŞİRKETİ

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR (DEVAMI)

(Para birimi aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 2 - KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.2 Türkiye Finansal Raporlama Standartları'ndaki Değişiklikler (devamı)

TFRS 10 ve TMS 28: Yatırımcı İşletmenin İştirak veya İş Ortaklığına Yaptığı Varlık Satışları veya Katkıları - Değişiklik

KGK, özkaynak yöntemi ile ilgili devam eden araştırma projesi çıktılarına bağlı olarak değiştirilmek üzere, Aralık 2017'de TFRS 10 ve TMS 28'de yapılan söz konusu değişikliklerin geçerlilik tarihini süresiz olarak ertelemiştir. Ancak, erken uygulamaya halen izin vermektedir. Grup söz konusu değişikliklerin etkilerini, bahsi geçen standartlar nihai halini aldıktan sonra değerlendirecektir.

TFRYK 23 Gelir Vergisi Uygulamalarına İlişkin Belirsizlikler

Yorum, gelir vergisi muameleleri konusunda belirsizlikler olması durumunda, "TMS 12 Gelir Vergileri"nde yer alan muhasebeleştirme ve ölçüm gereksinimlerinin nasıl uygulanacağına açıklık getirmektedir.

Gelir vergisi muameleleri konusunda belirsizlik olması durumunda, yorum:

- işletmenin belirsiz vergi muamelelerini ayrı olarak değerlendirip değerlendirmediyini;
- işletmenin vergi muamelelerinin vergi otoriteleri tarafından incelenmesi konusunda yapmış olduğu varsayımları;
- işletmenin vergilendirilebilir kârını (vergi zararını), vergi matrahını, kullanılmamış vergi zararlarını, kullanılmamış vergi indirimlerini ve vergi oranlarını nasıl belirlediğini; ve
- işletmenin bilgi ve koşullardaki değişiklikleri nasıl değerlendirdiğini ele almaktadır.

Yorum, 1 Ocak 2019 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için uygulanacaktır. Erken uygulamaya izin verilmektedir. İşletme bu yorumu erken uygulaması durumunda, erken uyguladığına dair açıklama yapacaktır. İşletme, ilk uygulamada, bu yorumu UMS 8'e uygun olarak geriye dönük, ya da ilk uygulama tarihinde birikmiş etkiyi geçmiş yıl kâr zararının (veya uygunsuz, özkaynak kaleminin diğer bir unsurunun) açılış bakiyesine bir düzeltme olarak kaydetmek suretiyle geriye dönük olarak uygulayabilir. Söz konusu değişikliklerin Grup'un finansal durumu ve performansı üzerindeki etkileri değerlendirilmektedir.

Yıllık İyileştirmeler - 2015-2017 Dönemi

KGK Ocak 2019'da aşağıda belirtilen standartları değiştirerek, TFRS Standartları'nın 2015-2017 dönemine ilişkin Yıllık İyileştirmelerini yayınlamıştır: yayınlamıştır.

- TFRS 3 İşletme Birleşmeleri ve TFRS 11 Müsterek Anlaşmalar** — TFRS 3'teki değişiklikler bir şirketin müsterek faaliyet olarak muhasebeleştiği işletmenin kontrolünü elde etmesi sonucu, ilgili işletmede kontrol öncesi sahip olduğu paylarını yeniden ölçmesi gerektiğine açıklık getirmektedir. TFRS 11'deki değişiklikler bir şirketin müsterek faaliyet olarak muhasebeleştiği işletmenin kontrolünü elde etmesi sonucu, ilgili işletmede kontrol öncesi sahip olduğu paylarını yeniden ölçmesine gerek olmadığına açıklık getirmektedir.
- TMS 12 Gelir Vergileri** — Değişiklikler, temettülere (kâr dağıtımı) ilişkin tüm gelir vergisi etkilerinin, vergilerin nasıl doğduğuna bakılmaksızın kâr veya zararda muhasebeleştirilmesi gerektiği konusuna açıklık getirmektedir.
- TMS 23 Borçlanma Maliyetleri** — Değişiklikler, ilgili varlık amaçlanan kullanıma veya satışa hazır duruma geldikten sonra ödenmemiş özel borçlanmaların bulunması durumunda, ilgili borcun şirketin genellikle genel borçlanmalarındaki aktifleştirme oranını belirlerken borçlandığı fonların bir parçası durumuna geldiğine açıklık getirmektedir.

Değişiklik, 1 Ocak 2019 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için uygulanacaktır. Erken uygulamaya izin verilmektedir. Grup'un finansal durumu veya performansı üzerinde etkisi olmayacaktır.

Planda Yapılan Değişiklik, Küçülme veya Yerine Getirme (TMS 19 Değişiklikler)

KGK Ocak 2019'de TMS 19 Değişiklikler "Planda Yapılan Değişiklik, Küçülme veya Yerine Getirme"yi yayınlamıştır. Değişiklik; planda yapılan değişiklik, küçülme veya yerine getirme gerçekleştirildikten sonra yıllık hesap döneminin kalan kısmı için tespit edilen hizmet maliyetinin ve net faiz maliyetinin güncel aktüeryal varsayımları kullanarak hesaplanmasını gerektirmektedir. Değişiklikler, 1 Ocak 2019 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için uygulanacaktır. Erken uygulamaya izin verilmektedir. İşletme bu değişiklikleri erken uygulaması durumunda, erken uyguladığına dair açıklama yapacaktır. Söz konusu değişikliklerin Grup'un finansal durumu ve performansı üzerindeki etkileri değerlendirilmektedir.

Negatif Tazminli Erken Ödeme Özellikleri (TFRS 9 Değişiklik)

Bazı erken ödenebilir finansal varlıkların işletme tarafından itfa edilmiş maliyetinden ölçülebilmeleri için TFRS 9 Finansal Araçlar'da ufak değişiklikler yayınlamıştır.

TFRS 9'u uygulayan işletme, erken ödenebilir finansal varlığı, gerçeğe uygun değer değişimi kâr veya zarar yansıtılan varlık olarak ölçmektedir. Değişikliklerin uygulanması ile belirli koşulların sağlanması durumunda, işletmeler negatif tazminli erken ödenebilir finansal varlıkları itfa edilmiş maliyetinden ölçebileceklerdir.

Değişiklik, 1 Ocak 2019 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için uygulanacaktır. Erken uygulamaya izin verilmektedir. Değişiklik Grup için geçerli değildir ve Grup'un finansal durumu veya performansı üzerinde etkisi olmayacaktır.

TOFAŞ TÜRK OTOMOBİL FABRİKASI ANONİM ŞİRKETİ

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR (DEVAMI)

(Para birimi aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 2 - KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.2 Türkiye Finansal Raporlama Standartları'ndaki Değişiklikler (devamı)

iii) Uluslararası Muhasebe Standartları Kurumu (UMSK) tarafından yayınlanmış fakat KGK tarafından yayınlanmamış yeni ve düzeltilmiş standartlar ve yorumlar

Aşağıda listelenen yeni standartlar, yorumlar ve mevcut UFRS standartlarındaki değişiklikler UMSK tarafından yayınlanmış fakat cari raporlama dönemi için henüz yürürlüğe girmemiştir. Fakat bu yeni standartlar, yorumlar ve değişiklikler henüz KGK tarafından TFRS'ye uyarlanmamıştır/ yayınlanmamıştır ve bu sebeple TFRS'nin bir parçasını oluşturmazlar. Grup konsolide finansal tablolarında ve dipnotlarda gerekli değişiklikleri bu standart ve yorumlar TFRS'de yürürlüğe girdikten sonra yapacaktır.

UFRS 17 - Yeni Sigorta Sözleşmeleri Standardı

UMSK, sigorta sözleşmeleri için muhasebeleştirme ve ölçüm, sunum ve açıklamayı kapsayan kapsamlı yeni bir muhasebe standardı olan UFRS 17'yi yayımlamıştır. UFRS 17 hem sigorta sözleşmelerinden doğan yükümlülüklerin güncel bilanço değerleri ile ölçümünü hem de kârın hizmetlerin sağlandığı dönem boyunca muhasebeleştirilmesini sağlayan bir model getirmektedir UFRS 17, 1 Ocak 2021 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için uygulanacaktır. Erken uygulamaya izin verilmektedir. Standart Grup için geçerli değildir ve Grup'un finansal durumu veya performansı üzerinde etkisi olmayacaktır.

İşletmenin tanımlanması (UFRS 3 Değişiklikleri)

UMSK Ekim 2018'de UFRS 3 'İşletme Birleşmeleri'inde yer alan işletme tanımına ilişkin değişiklikler yayımlamıştır. Bu değişikliğin amacı, bir işletmenin işletme birleşimi olarak mı yoksa bir varlık edinimi olarak mı muhasebeleştirileceğini belirlemeye yardımcı olmaktadır.

Değişiklikler aşağıdaki gibidir:

- İşletme için minimum gereksinimlerin netleştirilmesi;
- Piyasa katılımcılarının eksik unsurları tamamlaması konusundaki değerlendirmenin ortadan kaldırılması;
- İşletmelerin edinme sürecin önemli olup olmadığını değerlendirmesine yardımcı uygulama rehberi eklenmesi;
- İşletmenin ve çıktılarının tanımlarını sınırlandırmak; ve
- İsteğe bağlı bir gerçeğe uygun değer konsantrasyon testi yayımlamak.

Değişiklik, 1 Ocak 2020 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için uygulanacaktır. Erken uygulamaya izin verilmektedir. Grup için geçerli değildir ve Grup'un finansal durumu veya performansı üzerinde etkisi olmayacaktır.

Önemliliğin Tanımı (UMS 1 ve UMS 8 Değişiklikleri)

Ekim 2018'de UMSK, "UMS 1 Finansal Tabloların Sunumu" ve "UMS 8 Muhasebe Politikaları, Muhasebe Tahminlerinde Değişiklikler ve Hatalar" standartlarında değişiklikler yapmıştır. Bu değişikliklerin amacı, "önemlilik" tanımını standartlar arasında uyumlu hale getirmek ve tanımın belirli kısımlarını açıklığa kavuşturmasıdır. Yeni tanıma göre, bilginin saklanması, hatalı olması veya verilmemesi durumunda finansal tabloların birincil kullanıcıların bu tablolara dayanarak verdikleri kararları etkileyebileceği varsayılabilirse, bilgi önemlidir. Değişiklikler, bilginin önemliliğinin niteliğine, büyüklüğüne veya her ikisine bağlı olacağını açıklamaktadır. Şirketler bilginin tek başına veya başka bilgiler ile birlikte kullanıldığında finansal tablolar üzerinde ki etkisinin önemliliği değerlendirmek ile yükümlüdür.

Değişiklik, 1 Ocak 2020 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için uygulanacaktır. Erken uygulamaya izin verilmektedir. Grup, değişikliğin finansal durumu ve performansı üzerine etkilerini değerlendirmektedir.

2.3 Önemli muhasebe politikalarının özeti

Nakit ve nakit benzerleri

Nakit ve nakit benzerleri, işletmedeki nakit, finansal kuruluşlarda tutulan vadesiz mevduat, orijinal vadeleri üç ay veya üç aydan kısa tutarı belirli bir nakde kolayca çevrilebilen diğer kısa vadeli yüksek likiditeye sahip ve değerindeki değişim riski önemsiz olan yatırımları ve bankalar nezdindeki cari hesapları kapsar (Not 4).

Finansal varlıklar

Sınıflandırma

Grup, finansal varlıklarını "itfa edilmiş maliyet bedelinden muhasebeleştirilen", "gerçeğe uygun değer farkı diğer kapsamlı gelir tablosuna yansıtılan" ve "gerçeğe uygun değer farkı kâr veya zarara yansıtılan finansal varlıklar" olarak üç sınıfta muhasebeleştirilmektedir. Sınıflandırma, finansal varlıkların yönetimi için işletmenin kullandığı iş modeli ve finansal varlığın sözleşmeye bağlı nakit akışlarının özellikleri esas alınarak yapılmaktadır. Grup, finansal varlıklarının sınıflandırmasını satın alındıkları tarihte yapmaktadır.

Grup'un finansal varlıkların yönetiminde kullandığı iş modelinin değiştiği durumlar hariç, finansal varlıklar ilk muhasebeleştirilmelerinden sonra yeniden sınıflanmazlar; iş modeli değişikliği durumunda ise, değişikliğin akabinde takip eden raporlama döneminin ilk gününde finansal varlıklar yeniden sınıflanırlar.

TOFAŞ TÜRK OTOMOBİL FABRİKASI ANONİM ŞİRKETİ

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR (DEVAMI)

(Para birimi aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası (“TL”) olarak belirtilmiştir.)

NOT 2 - KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.3 Önemli muhasebe politikalarının özeti (devamı)

Muhasebeleştirme ve Ölçümleme

“İtfa edilmiş maliyeti üzerinden ölçülen finansal varlıklar”, sözleşmeye bağlı nakit akışlarının tahsil edilmesini amaçlayan bir iş modeli kapsamında elde tutulan ve sözleşme şartlarında belirli tarihlerde sadece anapara ve anapara bakiyesinden kaynaklanan faiz ödemelerini içeren nakit akışlarının bulunduğu, türev araç olmayan finansal varlıklardır. Grup’un itfa edilmiş maliyet bedelinden muhasebeleştirilen finansal varlıkları, “nakit ve nakit benzerleri”, “ticari alacaklar”, “diğer alacaklar” ve “finansal yatırımlar” kalemlerini içermektedir. İlgili varlıklar, finansal tablolara ilk kayda alımlarında gerçeğe uygun değerleri ile sonraki muhasebeleştirmelerde ise etkin faiz oranı yöntemi kullanılarak iskonto edilmiş bedelleri üzerinden ölçülmektedir. İtfa edilmiş maliyeti üzerinden ölçülen ve türev olmayan finansal varlıkların değerlendirilmesi sonucu oluşan kazanç ve kayıplar konsolide kâr veya zarar tablosunda muhasebeleştirilmektedir.

“Gerçeğe uygun değer farkı diğer kapsamlı gelire yansıtılan finansal varlıklar”, sözleşmeye bağlı nakit akışlarının tahsil edilmesini ve finansal varlığın satılmasını amaçlayan bir iş modeli kapsamında elde tutulan ve sözleşme şartlarında belirli tarihlerde sadece anapara ve anapara bakiyesinden kaynaklanan faiz ödemelerini içeren nakit akışlarının bulunduğu türev araç olmayan finansal varlıklardır. İlgili finansal varlıklardan kaynaklanan kazanç veya kayıplardan, değer düşüklüğü kazanç ya da kayıpları ile kur farkı gelir veya giderleri dışında kalanlar diğer kapsamlı gelire yansıtılır.

Grup, özkaynağa dayalı finansal varlıklara yapılan yatırımlar için, gerçeğe uygun değerinde sonradan oluşan değişimlerin diğer kapsamlı gelire yansıtılması yöntemini, ilk defa finansal tablolara alma sırasında geri dönülemez bir şekilde tercih edebilir. Söz konusu tercihin yapılması durumunda, ilgili yatırımlardan elde edilen temettüer konsolide kâr veya zarar tablosunda muhasebeleştirilir.

“Gerçeğe uygun değer farkı kâr veya zarara yansıtılan finansal varlıklar”, itfa edilmiş maliyeti üzerinden ölçülen ve gerçeğe uygun değer farkı diğer kapsamlı gelire yansıtılan finansal varlıklar dışında kalan finansal varlıklardan oluşmaktadır. Söz konusu varlıkların değerlendirilmesi sonucu oluşan kazanç ve kayıplar konsolide gelir tablosunda muhasebeleştirilmektedir.

Finansal Tablo Dışı Bırakma

Grup, finansal varlıklarla ilgili sözleşme uyarınca meydana gelen nakit akışları ile ilgili hakları sona erdiğinde veya ilgili haklarını, bu finansal varlık ile ilgili bütün risk ve getirilerinin sahipliğini bir alım satım işlemiyle devrettiğinde söz konusu finansal varlığı kayıtlarından çıkarır. Grup tarafından devredilen finansal varlıkların yaratılan veya elde tutulan her türlü hak, ayrı bir varlık veya yükümlülük olarak muhasebeleştirilir.

Değer Düşüklüğü

Finansal varlıklar ve sözleşme varlıkları değer düşüklüğü “Beklenen Kredi Zararı” (BKZ) modeli ile hesaplanmaktadır. Değer düşüklüğü modeli, itfa edilmiş maliyet finansal varlıklara ve sözleşme varlıklarına uygulanmaktadır.

Zarar karşılıkları aşağıdaki bazda ölçülmüştür;

- 12 aylık BKZ'ler: raporlama tarihinden sonraki 12 ay içinde olası temerrüt olaylarından kaynaklanan

BKZ'lerdir.

- Ömür boyu BKZ'ler: bir finansal aracın beklenen ömrü boyunca muhtemel bütün temerrüt olaylarından

kaynaklanan BKZ'lerdir.

Ömür boyu BKZ ölçümü, raporlama tarihinde bir finansal varlık ile ilgili kredi riskinin ilk muhasebeleştirme anından sonra önemli ölçüde artması halinde uygulanır. İlgili artışın yaşanmadığı diğer her türlü durumda 12 aylık BKZ hesaplaması uygulanmıştır. Grup, finansal varlığın kredi riskinin raporlama tarihinde düşük bir kredi riskine sahip olması durumunda, finansal varlığın kredi riskinin önemli ölçüde artmadığını tespit edebilir. Bununla birlikte, ömür boyu BKZ ölçümü (basitleştirilmiş yaklaşım), önemli bir finansman unsuru olmaksızın ticari alacaklar ve sözleşme varlıkları için daima geçerlidir.

i) Muhasebeleştirme ve ölçme

Normal yoldan alınan ve satılan finansal varlıklar, alım satımın yapıldığı tarihte kayıtlara alınır. Alım satım yapılan tarih, Grup’un varlığı alım satım yapmayı taahhüt ettiği tarihtir. Gerçeğe uygun değer farkı kâr veya zarara yansıtılan finansal varlıklar hariç diğer finansal yatırımlar ilk olarak gerçeğe uygun değerine işlem maliyeti eklemek suretiyle kaydedilir. Finansal varlıklardan doğan nakit akış alım hakları sona erdiğinde veya transfer edildiğinde ve Grup tüm risk ve getirilerini transfer ettiğinde, finansal varlıklar bilanço dışına çıkartılır. Satılmaya hazır finansal varlıklar müteakip dönemlerde gerçeğe uygun değerleriyle muhasebeleştirilmektedirler. Krediler ve alacaklar etkin faiz oranı yöntemi kullanılarak itfa edilmiş maliyetleri ile muhasebeleştirilmektedir.

Finans sektörü faaliyetlerinden alacaklar

Grup’un finans sektörü faaliyetlerinden alacakları etkin faiz yöntemi kullanılarak itfa edilmiş maliyetleri üzerinden muhasebeleştirilmektedir (Not 9).

TOFAŞ TÜRK OTOMOBİL FABRİKASI ANONİM ŞİRKETİ

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR (DEVAMI)

(Para birimi aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 2 - KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.3 Önemli muhasebe politikalarının özeti (devamı)

Kredi değer düşüklüğü karşılığı

Grup, verilen krediler üzerinde yapılan değerlendirmeler sonucunda tahsili şüpheli görülen alacaklardan doğabilecek zararlar için belli bir karşılık ayırmaktadır. Karşılık tutarı, Grup'un kredi risk politikası, mevcut kredi portföyünün yapısı, müşterilerinin mali yapıları ve ekonomik konjoktüre bağlı olarak belirlenmekte ve "Takipteki Krediler" olarak sınıflandırılarak, varsa ilgili teminatların gerçeğe uygun değerleri de göz önüne alınarak hesaplanmaktadır. Karşılık hesabındaki değişiklikler gerçekleştiği dönem içerisinde konsolide kâr veya tablosuna yansıtılmaktadır. Yasal prosedürler tamamlandığı ve kredinin tahsil edilemeyeceği kesinleştiği takdirde, ilgili tutarlar hesaplardan silinmekte, silinen krediler ile ilgili tahsilâtlar gelir olarak kaydedilmektedir. Finansman kredilerinin değerlendirilmesi sonucunda belirlenen toplam finansman kredileri karşılığı Grup'un finansman kredileri portföyündeki tahsili şüpheli alacakları kapsayacak şekilde belirlenmektedir.

Grup, alacakların tahsilinde herhangi bir gecikme bulunmasa dahi, alacak tutarları için borçlunun kredibilite değerlendirmelerine ilişkin bütün verileri dikkate alarak, teminat tutarını hesaplamaya dahil etmeksizin, belirlediği oranlarda özel karşılık ayırabilmektedir. Grup ayrıca, faiz veya ana paranın tahsilinde gecikme olmayan veya 90 günden daha az gecikme olan alacaklardan doğması beklenen ancak miktarı kesin olarak belli olmayan zararların karşılanması amacıyla, herhangi bir işlemle doğrudan ilgili olmaksızın, karşılık ayırma yöntemini benimsemiş ancak zorunluluk olarak değerlendirmemiştir. Grup, şüpheli hale gelmeyen finansman kredileri için bu kapsamda genel karşılık ayırmaktadır.

Ticari alacaklar

Alıcıya ürün veya hizmet sağlanması sonucunda oluşan ticari alacaklar orijinal fatura değerinden kayda alınan alacakların izleyen dönemlerde elde edilecek tutarlarının etkin faiz yöntemi ile itfa edilmiş değerinden muhasebeleştirilirler. Belirlenmiş faiz oranı olmayan kısa vadeli alacaklar, orijinal etkin faiz oranının etkisinin çok büyük olmaması durumunda, fatura tutarından gösterilmiştir. Finansal tablolarda itfa edilmiş maliyet bedelinden muhasebeleştirilen ve önemli bir finansman bileşeni içermeyen (1 yıldan kısa vadeli olan) ticari alacakların değer düşüklüğü hesaplamaları kapsamında "basitleştirilmiş yaklaşımı" uygulanmaktadır. Söz konusu yaklaşım ile, ticari alacakların belirli sebeplerle değer düşüklüğüne uğramadığı durumlarda (gerçekleşmiş değer düşüklüğü zararları haricinde), ticari alacaklara ilişkin zarar karşılıkları "ömür boyu beklenen kredi zararlarına" eşit bir tutardan ölçülmektedir.

Değer düşüklüğü karşılığı ayrılmasını takiben, değer düşüklüğüne uğrayan alacak tutarının tamamının veya bir kısmının tahsil edilmesi durumunda, tahsil edilen tutar ayrılan değer düşüklüğü karşılığından düşülerek esas faaliyetlerden diğer gelirlere kaydedilir. Ticari işlemlere ilişkin vade farkı gelirleri/giderleri ile kur farkı kâr/zararları, konsolide kâr veya zarar tablosunda "Esas Faaliyetlerden Diğer Gelirler/Giderler" hesabı içerisinde muhasebeleştirilirler.

Ticari borçlar

Ticari borçlar, Grup'un olağan faaliyetleri için tedarikçilerden sağlanan mal ve hizmetlere ilişkin yapılması zorunlu ödemeleri ifade etmektedir. Eğer ticari borçların ödenmesi için beklenen süre 1 yıl ya da daha kısa ise (ya da daha uzunsa ancak işletmenin normal faaliyet döngüsü içinde ise), bu borçlar kısa vadeli borçlar olarak sınıflandırılırlar. Aksi halde, uzun vadeli borçlar olarak sınıflandırılırlar (Not 7).

Ticari borçlar, gerçeğe uygun değerleriyle kaydedilirler ve müteakip dönemlerde etkin faiz oranı yöntemi kullanılarak iskonto edilmiş değerinden değer düşüklüğü karşılığı ayrılarak muhasebeleştirilirler.

Stoklar

Stoklar, net gerçekleştirilebilir değer veya maliyet değerinden düşük olanı ile değerlendirilmektedir. Maliyet belirleme yöntemi tüm stoklar için aylık ağırlıklı ortalama olup, yarı mamuller ve mamuller üretim maliyetlerinden pay almaktadır. Net gerçekleştirilebilir değer, tahmini satış fiyatından stokları satışa hazır hale getirebilmek için yapılan giderlerle, pazarlama ve satış giderleri düşüldükten sonraki değerdir. Kullanılmaz veya satılamaz durumdaki stoklar için değer düşüklüğü karşılığı kaydedilir. (Not 10).

TOFAŞ TÜRK OTOMOBİL FABRİKASI ANONİM ŞİRKETİ

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR (DEVAMI)

(Para birimi aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 2 - KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.3 Önemli muhasebe politikalarının özeti (devamı)

Türev araçlar

Vadeli döviz sözleşmeleri de dahil olmak üzere türev finansal araçlar, finansal tablolara gerçeğe uygun değerleri ile yansıtılır ve kayda alınmalarını izleyen dönemlerde yine gerçeğe uygun değerleri üzerinden değerlendirilir. Türev finansal araçlarından elde edilecek kâr veya zararların finansal tablolara yansıtılması, türev finansal araçlarının sınıflandırmasına göre değişmektedir. Türev finansal araçlar her ne kadar Grup'un risk yönetimi çerçevesinde kullanılsalar da, riskten korunma muhasebesi yönünden gerekli koşulları taşımaması nedeniyle finansal tablolara ilk olarak alım sırasında oluşan masrafları da içeren gerçeğe uygun değerleri ile yansıtılır ve kayda alınmalarını izleyen dönemlerde de gerçeğe uygun değerleri üzerinden değerlendirilir. Bu enstrümanların gerçeğe uygun değerlerinde meydana gelen değişikliklerden kaynaklanan kazanç ve kayıplar kâr veya zarar olarak konsolide gelir tablosu ile ilişkilendirilir.

Yatırım amaçlı gayrimenkuller

Yatırım amaçlı gayrimenkuller, kira ve/veya değer artış kazancı olmak üzere sermaye iradı elde etmek amacıyla elde tutulan gayrimenkuller olup ilk olarak maliyet değerleri ve buna dahil olan işlem maliyetleri ile ölçülürler. Başlangıç muhasebeleştirilmesi sonrasında yatırım amaçlı gayrimenkuller, raporlama dönemi tarihi itibarıyla piyasa koşullarını yansıtan gerçeğe uygun değerleri ile değerlendirilir (Not 11). Yatırım amaçlı gayrimenkullerin gerçeğe uygun değerindeki değişikliklerden kaynaklanan kazanç veya zararlar oluştukları dönemde konsolide kâr veya zarar tablosuna dahil edilirler.

Yatırım amaçlı gayrimenkuller, satılmaları veya kullanılamaz hale gelmeleri ve satışından gelecekte herhangi bir ekonomik yarar sağlanamayacağına belirlenmesi durumunda finansal durum tablosu dışında bırakılırlar. Yatırım amaçlı gayrimenkullerin kullanım süresini doldurmasından veya satışından kaynaklanan kâr/zarar, oluştukları dönemde konsolide kâr veya zarar tablosuna dahil edilir.

Maddi duran varlıklar

Maddi duran varlıklar maliyet değerleri üzerinden birikmiş amortisman ve varsa birikmiş değer düşüklüğü karşılığı düşülerek muhasebeleştirilmektedir. Maddi duran varlıklar satıldığı zaman bu varlığa ait maliyet ve birikmiş amortismanlar ve varsa değer düşüklüğü karşılıkları ilgili hesaplardan düşüldükten sonra oluşan gelir ya da gider, konsolide kâr veya zarar tablosuna dahil edilmektedir.

Maddi duran varlığın maliyet değeri; alış fiyatı, ithalat vergileri ve iadesi mümkün olmayan vergiler ve maddi duran varlığı kullanıma hazır hale getirmek için yapılan masraflardan oluşmaktadır. Maddi duran varlığın kullanımına başladıktan sonra oluşan tamir ve bakım gibi masraflar, oluştukları dönemde gider kaydedilmektedir. Yapılan harcamalar ilgili maddi duran varlığa gelecekteki kullanımında ekonomik bir değer artışı sağlıyorsa bu harcamalar varlığın maliyetine eklenmektedir.

Amortisman tabi varlıklar, tahmini ekonomik ömürlerine dayanan oranlarla doğrusal amortisman yöntemine göre amortisman tabi tutulmaktadır (Not 12). Ekonomik ömür ve amortisman metodu düzenli olarak gözden geçirilmekte, buna bağlı olarak metodun ve amortisman süresinin ilgili varlıktan edinilecek ekonomik faydaları ile paralel olup olmadığına bakılmaktadır. Amortisman süreleri aşağıdaki gibidir:

	(Yıl)
Yer altı ve yerüstü düzenleri	33
Binalar	33
Makine ve ekipmanlar	12-33
Taşıtlar	4-10
Demirbaşlar	8-14
Özel maliyetler	5-30

Varlığın değerinin düştüğüne dair bir belirti oluşursa ilgili varlığın net gerçekleştirilebilir değeri yeniden tahmin edilir, değer düşüklüğü karşılığı konsolide finansal tablolara yansıtılır.

Bir varlığın kayıtlı değeri, varlığın geri kazanılabilir değerinden daha yüksekse, kayıtlı değer derhal geri kazanılabilir değerine indirilir. Geri kazanılabilir değer ilgili varlığın net satış fiyatı ya da kullanımdaki değerinin yüksek olanıdır. Net satış fiyatı, varlığın makul değerinden satışı gerçekleştirilmek için katlanılacak maliyetlerin düşülmesi suretiyle tespit edilir. Kullanımdaki değer ise ilgili varlığın kullanılmasına devam edilmesi suretiyle gelecekte elde edilecek tahmini nakit akımlarının raporlama dönemi tarihi itibarıyla indirgenmiş tutarlarına artık değerlerinin eklenmesi ile tespit edilir.

TOFAŞ TÜRK OTOMOBİL FABRİKASI ANONİM ŞİRKETİ

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR (DEVAMI)

(Para birimi aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 2 - KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.3 Önemli muhasebe politikalarının özeti (devamı)

Maddi duran varlıkların satışı dolayısıyla oluşan kâr ve zararlar yatırım faaliyetlerden gelirler ve giderler hesaplarına dahil edilirler.

Maddi olmayan duran varlıklar

Maddi olmayan duran varlıklar elde etme maliyetleri üzerinden kayda alınır. Grup bünyesinde yaratılan, üretimi planlanan yeni araçların geliştirilmesine yönelik katlanılan harcamalar hariç, maddi olmayan duran varlıklar aktifleştirilemez ve yapılan harcamalar oluştukları dönem içerisinde giderleştirilirler. Maddi olmayan duran varlıklar tahmini kullanım ömürleri doğrultusunda doğrusal amortisman metodu ile itfa edilirler. Aktifleştirilen geliştirme giderleri, ürünün ticari üretiminin başlamasını müteakip tahmini kullanım ömürleri doğrultusunda doğrusal amortisman metodu ile itfa edilirler. Maddi olmayan duran varlıklar; taşındıkları değerler, koşullardaki değişikliklerin ve olayların taşınan değer düşebileceğine dair belirti oluşturmaları durumunda gözden geçirilir ve gerekli karşılık ayrılır (Not 13).

Finansal olmayan varlıklarda değer düşüklüğü

Grup, tüm maddi ve maddi olmayan duran varlıkları için, her rapor tarihinde söz konusu varlığa ilişkin değer düşüklüğü olduğuna dair herhangi bir gösterge olup olmadığını değerlendirir. Eğer böyle bir gösterge mevcutsa, o varlığın taşınmakta olan değeri, kullanım veya satış yoluyla elde edilecek olan tutarlardan yüksek olanı ifade eden net gerçekleştirilebilir değer ile karşılaştırılır. Eğer söz konusu varlığın veya o varlığın ait olduğu nakit üreten herhangi bir birimin kayıtlı değeri, kullanım veya satış yoluyla geri kazanılacak tutardan yüksekse, değer düşüklüğü meydana gelmiştir. Bu durumda oluşan değer düşüklüğü zararları konsolide kâr veya zarar tablosunda muhasebeleştirilir.

Değer düşüklüğünün iptali nedeniyle varlığın (veya nakit üreten birimin) kayıtlı değerinde meydana gelen artış, önceki yıllarda değer düşüklüğünün konsolide finansal tablolara alınmamış olması halinde oluşacak olan defter değerini (amortisman tabi tutulduktan sonra kalan net tutar) aşmamalıdır. Değer düşüklüğünün iptali konsolide kâr veya zarar tablosunda muhasebeleştirilir.

Araştırma ve geliştirme harcamaları

Araştırma harcamaları oluştukları tarihte gider yazılır. Aşağıda belirtilen kriterlere sahip proje harcamaları dışında geliştirme için yapılan harcamalar da, oluştukları dönem içerisinde gider olarak kayıt edilmektedir:

- Ürün ile ilgili maliyetleri net olarak tanımlanabiliyor ve de güvenilir bir şekilde ölçülebiliyorsa,
- Ürünün teknik yeterliliği/fizibilitesi ölçülebiliyorsa,
- Ürün satışa sunulacak ya da şirket içerisinde kullanılacaksa,
- Ürün için potansiyel bir pazar mevcutsa, ya da şirket içi kullanılabilirliği ispatlanabiliyorsa,
- Projenin tamamlanabilmesi için yeterli teknik, mali ve diğer gerekli kaynaklar temin edilebiliyorsa.

Yukarıda bahsedilen kriterleri karşılayan geliştirme projelerinin maliyetleri aktifleştirilmektedir ve ilgili proje ömürleri (2 - 13 yıl arasında) doğrultusunda doğrusal amortisman metodu ile itfa edilirler.

Hasılatın kaydedilmesi

Otomotiv faaliyetleri:

Hasılat, faaliyetler ile ilgili olarak Grup'a ekonomik getiri sağlanmasının muhtemel ve getirinin güvenilir olarak ölçülebilmesinin mümkün olduğu zaman muhasebeleştirilir. Hasılat, verilen iskontolar ile katma değer ve satış vergileri düşülerek muhasebeleştirilir. Hasılat, mal ile ilgili önemli risk ve mülkiyetin getirdiği haklar alıcıya geçtiği zaman konsolide finansal tablolarda muhasebeleştirilir. Bunun için ayrıca gelirin miktarının güvenilir bir biçimde ölçülmesi gerekmektedir. Hasılat, riskleri ve faydaları devredilmiş malların fatura edilmiş bedelinin, satış iadelerinden arındırılmış halidir.

Verilen hizmetlere ilişkin hasılat, hizmetin sunulduğu ve hasılat tutarının güvenilir bir biçimde ölçülebildiği durumlarda muhasebeleştirilir (Not 19).

Uzatılmış garanti satışlarından kaynaklanan hasılat

Grup, ürettiği ürünler için kanunlar tarafından zorunlu kılınan yasal sürelerin bitişinden başlayan dönemler için garanti taahhüdü satışı yapmaktadır. Verilen ek garanti taahhütlerinin fiyatı, satılan ürünlerden ayrı olarak belirlenmekte ve sözleşme içerisinde taahhüt edilen farklı bir hizmet olarak değerlendirilmektedir. Bu nedenle Grup, uzatılmış garanti satışları nedeniyle verilecek hizmeti ayrı bir edim yükümlülüğü olarak muhasebeleştirilmektedir.

TOFAŞ TÜRK OTOMOBİL FABRİKASI ANONİM ŞİRKETİ

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR (DEVAMI)

(Para birimi aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 2 - KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.3 Önemli muhasebe politikalarının özeti (devamı)

Her bir edim yükümlülüğü için Grup, sözleşme başlangıcında edim yükümlülüğünü zamanla yerine getirip getirmediğini ya da edim yükümlülüğünün zamanın belli bir anında yerine getirip getirmediğini belirler. Grup, uzatılmış garanti satışlarında hizmetin kontrolünü zamanla devreder ve dolayısıyla söz konusu satışlarına ilişkin edim yükümlülüklerini zamanla yerine getirir ve bu edim yükümlülüğünün tamamen yerine getirilmesine yönelik ilerlemeyi ölçerek zamanla hasılatı konsolide finansal tablolara alır. Grup, ürün satışlarından kaynaklanan hasılatı kontrolün müşteriye devrini takiben konsolide finansal tablolara kaydeder.

Finans sektörü faaliyetleri

Faiz gelir ve giderleri etkin faiz metodu kullanılarak tahakkuk esasına göre kayıt edilmektedir. Grup tarafından tahsis edilmiş tüketici finansmanı kredilerinin tahsilatı şüpheli duruma düştüğü zaman ilgili faiz gelir tahakkuku kayıtlara yansıtılmaz.

Kredi istihbarat gelirleri ise Grup'un müşterilere verilen kredilerinin açılışında tahsil ettiği kredi açılış ücretlerinden oluşmakta ve kredilerin geri ödeme dönemleri üzerinden sistematik bir yöntem ile düşülerek konsolide finansal tablolarda finans sektörü faaliyetlerinden alacaklar kaleminden netlenerek gösterilmektedir.

Ayrıca, Grup kullandığı kredilere istinaden yapmış olduğu hayat sigortalarına istinaden kredilendirdiği sigorta primlerini sigorta yapan kuruluş ile belli bir plan dahilinde paylaşmaktadır. Grup payına düşen bu sigorta prim gelirleri ise kredilerin geri ödeme dönemleri üzerinden sistematik bir yöntem ile peşin tahsil edilen gelir olarak konsolide finansal tablolarda diğer yükümlülükler altında gösterilmektedir.

Satışların içerisinde önemli bir finansman maliyeti bulunması durumunda, makul bedel, gelecekte oluşacak tahsilatların, finansman maliyeti içerisinde yer alan gizli faiz oranı ile indirgenmesi ile tespit edilir. Gerçek değerleri ile nominal değerleri arasındaki fark, tahakkuk esasına göre faiz geliri olarak değerlendirilir.

Borçlanmalar

Borçlanmalar ilk muhasebeleştirme esnasında gerçeğe uygun değerden katlanılan işlem maliyetleri düşülerek muhasebeleştirilir. Borçlanmalar ilk muhasebeleştirmenin ardından itfa edilmiş maliyetlerinden ölçülürler. Tahsil edilen tutar (işlem maliyetleri düşülmüş) ile geri alınan tutar arasındaki fark, etkin faiz yöntemi kullanılmak sureti ile dönem süresince kâr veya zarfa muhasebeleştirilir. Kredi olanaklarının temininde ödenen ücretler, kredi olanağının bir kısmı ya da tamamının kullanılmasının muhtemel olması durumunda kredinin işlem maliyeti olarak muhasebeleştirilir. Bu durumda, bu ücretler kredi kullanılıncaya kadar ertelenirler. Kredi olanağının bir kısmı ya da tamamının kullanılacağına muhtemel olduğuna dair bir kanıt bulunmadığında, bu ücretler likidite hizmetinin peşin ödemesi olarak aktifleştirilir ve kredi olanağının ilgili olduğu dönem boyunca itfa edilir (Not 6).

Borçlanma maliyetleri

Bir özellikli varlığın elde edilmesi, inşası veya üretimi ile doğrudan ilişkilendirilebilen genel ve özel amaçlı alınmış borçların maliyetleri, ilgili varlığın maliyetinin bir parçası olarak, bu varlıkları amaçlanan kullanıma veya satışa hazır duruma getirilmesi için gerekli süre boyunca aktifleştirilir.

Bu tür maliyetler güvenilir bir biçimde ölçülebilmeleri ve gelecekte ekonomik yararlarından işletmenin faydalanabilmesinin muhtemel olması durumunda, varlığın maliyetine dahil edilir. Özellikli varlıklarla ilgili alınmış harcanması beklenen özel amaçlı borçların geçici olarak nemalandırılması ile kazanılan yatırım geliri, aktifleştirme koşullarını sağlayan borçlanma maliyetlerinden düşülür. Bu kapsamda olmayan borçlanma maliyetleri ise oluştuğu tarihte giderleştirilir. 31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla sona eren hesap döneminde kullanılan kredilere ilişkin aktifleştirme yoktur (31 Aralık 2017: Yoktur).

Dönem vergi gideri ve ertelenen vergi

Dönem vergi gideri cari dönem vergi giderini ve ertelenmiş vergi giderini kapsar. Dönem vergisi ve ertelenmiş vergi gelir veya gider olarak, verginin doğrudan özkaynak veya diğer kapsamlı gelir altında muhasebeleştirilen bir işlemle ilgili olmaması koşuluyla, kâr veya zarar tablosuna kaydedilir. Bu durumda ise, vergi sırasıyla diğer kapsamlı gelirler veya özkaynaklarda muhasebeleştirilir (Not 25).

Cari dönem vergi gideri, Grup'un ve bağlı ortaklıklarının faaliyet gösterdiği ülkelerde yürürlükte olan veya yürürlüğe girmesi kesine yakın olan vergi kanunları dikkate alınarak hesaplanır. Grup, yürürlükte olan vergi kanununun yoruma açık olması durumunda periyodik olarak vergi beyanını değerlendirir ve gerekli görülen durumlarda vergi otoritelerine ödenecek borçlar için provizyon ayrılır.

Ertelenmiş vergi, yükümlülük yöntemi kullanılarak, varlık ve yükümlülüklerin konsolide finansal tablolarda yer alan değerleri ile vergi değerleri arasındaki geçici farklar üzerinden hesaplanır. Ertelenmiş vergi varlık ve yükümlülükleri, yürürlükte olan veya bilanço tarihi itibarıyla yürürlüğe giren vergi oranları ve vergi mevzuatı dikkate alınarak, vergi varlığının gerçekleşeceği veya yükümlülüğünün ifa edileceği dönemde uygulanması beklenen vergi oranları üzerinden hesaplanır. Ertelenmiş vergi varlıkları, gelecekte vergiye tabi kâr elde etmek suretiyle geçici farklardan yararlanmanın kuvvetle muhtemel olması şartıyla hesaplanmaktadır.

Grup, vergilendirilebilir geçici farkların kapatılma zamanını kontrol edebilmesi ve geçici farklılığın öngörülebilir bir sürede kapatılmasının muhtemel olmaması durumu haricinde bağlı ortaklıkları ile ilgili tüm vergilendirilebilir geçici farklar için ertelenmiş vergi yükümlülüğü hesaplar.

TOFAŞ TÜRK OTOMOBİL FABRİKASI ANONİM ŞİRKETİ

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR (DEVAMI)

(Para birimi aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 2 - KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.3 Önemli muhasebe politikalarının özeti (devamı)

Grup, ertelenmiş vergi varlığı ile ertelenmiş vergi borcunu ancak ve ancak yasal olarak dönem vergi varlıklarını dönem vergi borçlarına mahsup etme hakkının olması ve aynı vergi mükellefi veya ertelenmiş vergi varlığı veya yükümlülüğünü net gösterme niyeti olan farklı mükelleflerin ertelenmiş vergi varlığı ve ertelenmiş vergi borcunun yukarıda belirtilen yasal düzenlemeyi yapan vergi idaresi ile aynı olması durumunda mahsup eder.

Kıdem tazminatı karşılığı

Grup, mevcut iş kanunu gereğince, emeklilik nedeni ile işten ayrılan veya istifa ve kötü davranış dışındaki nedenlerle işine son verilen ve en az bir yıl hizmet vermiş personele belirli miktarda kıdem tazminatı ödemekle yükümlüdür.

Grup, ilişikteki finansal tablolarda kıdem tazminatı karşılığını "Projeksiyon Metodu"nu kullanarak ve Grup'un personel hizmet süresini tamamlama ve kıdem tazminatına hak kazanma konularında geçmiş yıllarda kazandığı deneyimlerini baz alarak hesaplamış ve bilanço tarihinde devlet tahvilleri kazanç oranı ile iskonto etmiştir.

Gelir tablosuna çalışan giderleri olarak yansıtılmış olan, tanımlanmış fayda planlarına ilişkin cari hizmet maliyeti, bir varlığın maliyetine eklenenler hariç, cari yılda çalışan hizmetlerinden kaynaklanan tanımlanmış fayda yükümlülüğündeki, fayda değişikliği kısıntıları ve ödemelerdeki artış ifade eder. Geçmiş hizmet maliyetleri oluştukları dönemde konsolide gelir tablosuna kaydedilir.

Net faiz gideri, tanımlanmış fayda yükümlülüğünün net değerine ve planlanmış varlığın gerçeğe uygun değerine, iskonto oranı uygulanarak hesaplanmasıyla bulunur. Bu maliyet konsolide kâr veya zarar tablosunda çalışan giderleri altında muhasebeleştirilir.

Aktüeryal varsayımla gerçekleşen arasındaki fark düzeltmeleri ile aktüeryal varsayım değişikliklerinden doğan tanımlanmış fayda planları yeniden ölçüm kazanç ve kayıpları, oluştukları dönem içinde diğer kapsamlı gelirler olarak özkaynaklara yansıtılır (Not 16).

Pay başına kazanç

Konsolide kâr veya zarar tablosunda belirtilen pay başına kazanç, net kârın, raporlama boyunca piyasada bulunan hisse senetlerinin ağırlıklı ortalama adedine bölünmesiyle bulunmaktadır.

Türkiye'de şirketler sermayelerini halihazırda bulunan hissedarlarına, geçmiş yıl kazançlarından ve enflasyon düzeltmesi farkları hesabından dağıttıkları "bedelsiz hisse" yolu ile artırmaktadırlar. Bu tip "bedelsiz hisse" dağıtımları, pay başına kazanç hesaplamalarında, ihraç edilmiş hisse gibi değerlendirilir. Buna göre, bu hesaplamalarda kullanılan ağırlıklı ortalama hisse sayısı, söz konusu hisse senedi dağıtımlarının geçmişe dönük etkileri de dikkate alınarak bulunur (Not 26).

Karşılıklar

Karşılıklar, geçmiş olaylardan kaynaklanan mevcut bir hukuki veya zımni yükümlülüğün bulunması, yükümlülüğün yerine getirilmesi için ekonomik fayda içeren kaynakların işletmeden çıkmasının muhtemel olması ve yükümlülük tutarının güvenilir bir biçimde tahmin edilebiliyor olması durumlarında ayrılmaktadır (Not 15). Gelecek dönemlerde oluşması beklenen faaliyet zararları için karşılık ayrılmaz.

Karşılık tutarı, paranın zaman değerine ilişkin mevcut piyasa değerlendirmelerini ve borca özgü riskleri yansıtan vergi öncesi oranlar kullanılarak yükümlülüğü yerine getirilmesi için tahmin edilen giderlerin bugünkü değeri olarak ölçülür. Karşılık tutarında zamanın geçmesinden kaynaklanan artış faiz gideri olarak kaydedilir.

Karşılıklar her bilanço tarihinde gözden geçirilmekte ve yönetimin en iyi tahminlerini yansıtacak şekilde gerekli düzenlemeler yapılmaktadır.

Garanti giderleri karşılığı

Grup, yurtiçinde satılan araçlar için satış tarihini takip eden belirli bir süre boyunca ücretsiz bakım ve tamir hizmeti sağlamaktadır. Grup'un ihraç satışları garanti kapsamında değildir. Garanti kapsamında bulunan araçlar için tahmin edilen garanti karşılık tutarı, geçmiş dönemlerde gerçekleşen giderlere göre revize edilmektedir. Grup'un ilave garanti süresi sağlayan sigorta poliçesi satışlarından kaynaklanan önemli bir yükümlülüğü bulunmamaktadır (Not 15).

Şarta bağlı varlık ve yükümlülükler

Şarta bağlı yükümlülükler, kaynak aktarımını gerektiren durum yüksek bir olasılık taşıyor ise konsolide finansal tablolarda yansıtılmayıp dipnotlarda açıklanmaktadır. Şarta bağlı varlıklar ise konsolide finansal tablolara yansıtılmayıp ekonomik getiri yaratma ihtimali yüksek olduğu takdirde dipnotlarda açıklanır.

Netleştirme

Bir finansal varlık ve borcun birbirine mahsup edilerek net tutarın bilançoda gösterilmesi ancak işletmenin; muhasebeleştirilen tutarları netleştirme konusunda yasal bir hakkının bulunması ve net esasa göre ödemede bulunma ya da varlığı elde etme ve borcu ödeme işlemlerini eş zamanlı olarak gerçekleştirme niyetinde olması durumunda mümkün olabilir. Yasal hak, gelecekteki bir olaya bağlı olmamalı, normal operasyonel akışta ve şirketin ya da karşı tarafın temerrüt, acz hali ya da iflası durumunda dahi kullanılabilir olmalıdır.

TOFAŞ TÜRK OTOMOBİL FABRİKASI ANONİM ŞİRKETİ

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR (DEVAMI)

(Para birimi aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 2 - KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.3 Önemli muhasebe politikalarının özeti (devamı)

Yabancı para cinsinden işlemler

Yabancı para cinsinden oluşan gelir ve giderler işlem tarihinde geçerli olan kurlar ile çevrilmektedir. Yabancı paralarla ifade edilen parasal aktiflerin ve pasiflerin çevriminde bilanço tarihinde T.C. Merkez Bankası tarafından ilan edilen kurlar kullanılmaktadır. Yabancı para cinsinden olan işlemlerin çevrilmesinden veya yabancı paralarla ifade edilen tutarların değerlendirilmesinden doğan kur farkı gelir ya da gideri ilgili dönemde konsolide kâr veya zarar tablosuna yansıtılmaktadır.

Bölgümlere göre raporlama

Bir faaliyet bölümlünün, raporlanabilir bölüm olarak belirlenebilmesi için, işletme dışı müşterilere yapılan satışlar ve bölümler arası satışlar veya transferler de dahil olmak üzere, hasılatının, işletme içi ve dışı tüm faaliyet bölümlerinin toplam hasılatının %10'unu veya daha fazlasını oluşturması, raporlanan kâr veya zararının %10'u veya daha fazlası olması veya varlıklarının, tüm faaliyet bölümlerinin toplam varlıklarının %10'u veya daha fazlası olması gerekmektedir.

Yönetimin bölüme ilişkin bilgilerin finansal tablo kullanıcıları için faydalı olacağına inanması durumunda, yukarıdaki sayısal alt sınırlardan herhangi birini karşılamayan faaliyet bölümleri de raporlanabilir bölümler olarak değerlendirilebilir ve bunlara ilişkin bilgiler ayrı olarak açıklanabilir.

Grup, faaliyet bölümlerini yönetim kurulu tarafından incelenen ve stratejik kararların alınmasında etkili olan raporlara dayanarak belirlemiştir. Grup'un faaliyet grupları otomobil ve yedek parça ticareti ile tüketici finansmanı olarak değerlendirilmektedir. Grup yönetimi, faaliyet bölümlerinin performansını TFRS'ye göre hazırlanan finansman geliri öncesi faaliyet kârına göre değerlendirmektedir.

Nakit akışa yönelik riskten korunma işlemleri

Etkin bir nakit akım korunma işleminde, korunma amaçlı aracın rayiç değerinde olan değişiklikler doğrudan özkaynaklar hesabında tanımlanır. Etkin olmayan kısım dönem kârında kâr veya zarar olarak tanımlanır. Eğer nakit akım korunma işlemi bir varlık veya yükümlülüğün doğmasıyla sonuçlanırsa, geçmişte oluşmuş ve özkaynaklar içerisinde muhasebeleştirilmiş tüm kazanç ve kayıplar ilgili varlık veya yükümlülüğün maliyetine dahil edilir. Aksi takdirde, diğer tüm nakit akım korunma işlemleri için başlangıçta özkaynaklar içerisinde muhasebeleştirilmiş kazanç ve kayıplar, korunan yükümlülüğün ifa edildiği veya beklenen işlemin kâr veya zarar tablosunu etkilediği dönemlerde ilgili kâr/zarar hesapları ile ilişkilendirilir. 31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla sona eren yıl içerisinde konsolide diğer kapsamlı gelir tablosunda muhasebeleştirilen nakit akış riskinden korunma kayıpları 509.585 TL tutarındadır (31 Aralık 2017: 382.042 TL tutarında korunma kaybı).

Korunmanın, korunma muhasebesi uygulanması için gerekli koşulları sağlayamaz hale gelmesi durumunda korunma amaçlı araca ilişkin olarak etkin bir korunma varken özkaynaklar içerisinde finansal tablolara alınan birikmiş kazanç ve kayıplar, tahmini işlem gerçekleşene kadar özkaynaklar içerisinde tutulur. Tahmini işlemin gerçekleşmesinin beklenmemesi durumunda, özkaynaklar içerisinde muhasebeleştirilen birikmiş kazanç veya kayıplar döneminin kâr veya zararı olarak finansal tablolara alınır.

Yatırım maliyetleri ile ilgili yabancı para cinsinden uzun vadeli krediler (türev olmayan korunma aracı) ile hafif ticari araçların (Yeni Doblo, Doblo FL ve Doblo US) ve binek araçların (Egea, Stationwagon, Hatchback) gerçekleşen ve gelecekte beklenen satışları (korunmaya konu kalem) arasında etkili bir nakit akım korunması ilişkisi bulunmaktadır. Yine aynı şekilde Şirket ile Fiat arasında yapılan üretim anlaşmaları çerçevesinde Yeni Doblo, Doblo FL ve Doblo US için 2009 yılından itibaren 2021 yılı Aralık ayına kadar Fiat'a yapılacak satışların hasılatlarının bir bölümü ile uzun vadeli ilgili kredi borçları karşılanacaktır. Ayrıca Şirket ile Fiat arasında yapılan üretim anlaşmaları çerçevesinde Egea ve Stationwagon/Hatchback için 2017 yılından itibaren 2023 Aralık ayına kadar Fiat'a yapılacak satışların hasılatının bir bölümü ile uzun vadeli kredi borçları karşılanacaktır.

Finansal riskten korunma işleminin etkinliği her finansal raporlama döneminde sürekli olarak değerlendirilmektedir ve finansal riskten korunma işleminin, korunulan risk ile ilişkilendirilebilen nakit akışlarındaki değişiklikleri dengelemede etkin olması, ilgili finansal riskten korunma ilişkisine ilişkin belgelendirilmiş risk yönetim stratejisi ile tutarlı olduğunu göstermektedir.

İlişkili taraflar

Aşağıdaki kriterlerden birinin varlığında, taraf Grup ile ilişkili sayılır (Not 27):

(a) Söz konusu tarafın, doğrudan ya da dolaylı olarak bir veya birden fazla aracı yoluyla:

(i) İşletmeyi kontrol etmesi, işletme tarafından kontrol edilmesi ya da işletme ile ortak kontrol altında bulunması (ana ortaklıklar, bağlı ortaklıklar ve aynı iş dalındaki bağlı ortaklıklar dahil olmak üzere);

(ii) Grup üzerinde önemli etkisinin olmasını sağlayacak payının olması; veya

(iii) Grup üzerinde ortak kontrole sahip olması;

(b) Tarafın, Grup'un bir iştiraki olması;

(c) Tarafın, Grup'un ortak girişimci olduğu bir iş ortaklığı olması;

(d) Tarafın, Grup'un veya ana ortaklığının kilit yönetici personelinin bir üyesi olması;

TOFAŞ TÜRK OTOMOBİL FABRİKASI ANONİM ŞİRKETİ

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR (DEVAMI)

(Para birimi aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 2 - KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.3 Önemli muhasebe politikalarının özeti (devamı)

(e) Tarafın, (a) ya da (d)'de bahsedilen herhangi bir bireyin yakın bir aile üyesi olması;

(f) Tarafın; kontrol edilen, ortak kontrol edilen ya da önemli etki altında veya (d) ya da (e)'de bahsedilen herhangi bir bireyin doğrudan ya da dolaylı olarak önemli oy hakkına sahip olduğu bir işletme olması; veya,

(g) Tarafın, işletmenin ya da işletme ile ilişkili taraf olan bir işletmenin çalışanlarına işten ayrılma sonrasında sağlanan fayda planları olması, gerekir.

Yatırım, araştırma ve geliştirme teşvikleri

Tüm devlet teşvikleri, elde edilmesi için gerekli şartların Grup tarafından yerine getirileceğine ve teşviğin Grup tarafından elde edilebileceğine dair makul bir güvence oluştuğunda gerçeğe uygun değerleri ile muhasebeleştirilir. Devlet yardımının bir gider ile ilişkili olması durumunda, bu yardımın karşılayacağı giderler ile eşleşecek şekilde gelirleştirilir. Devlet yardımının bir varlık ile ilişkili olması durumunda ise bu gelir ertelenmiş gelir olarak kaydedilir.

Giderlere ilişkin alınan devlet teşvikleri, giderlerin oluştuğu dönem ile eşleşmesi amacıyla giderlerin oluştuğu döneme kadar ertelenir ve karşılığı olduğu giderlerin oluştuğu dönemde gelir tablosunda muhasebeleştirilir.

Maddi duran varlıklarla ilgili devlet teşvikleri ertelenmiş devlet teşvikleri olarak uzun vadeli yükümlülükler altında muhasebeleştirilir ve ilgili varlıkların ekonomik ömürleri boyunca doğrusal amortisman yöntemi ile gelir tablosuna kaydedilir.

Yatırım, araştırma ve geliştirme teşvikleri, Grup'un teşvik talepleri yetkili makamlar tarafından onaylandığı zaman tanımlanır (Not 14).

NOT 3 - BÖLÜMLERE GÖRE RAPORLAMA

31 Aralık 2018 ve 2017 tarihlerinde sona eren hesap dönemine ait faaliyet bölümlerine göre bölüm raporlamaları aşağıdaki gibidir:

2018

	Otomobil ve yedek parça ticareti	Tüketici finansmanı	Toplam
Hasılat	18.603.331	495.590	19.098.921
Brüt kâr	2.413.188	102.958	2.516.146
Faaliyet giderleri (-)	(722.897)	(35.725)	(758.622)
Esas faaliyetlerden diğer gelirler	3.310.942	4.243	3.315.185
Esas faaliyetlerden diğer giderler (-)	(3.883.615)	(8.788)	(3.892.403)
Finansman gideri öncesi faaliyet kârı	1.117.618	62.688	1.180.306

2017

	Otomobil ve yedek parça ticareti	Tüketici finansmanı	Toplam
Hasılat	17.467.806	400.841	17.868.647
Brüt kâr	1.916.129	110.076	2.026.205
Faaliyet giderleri (-)	(695.996)	(25.433)	(721.429)
Esas faaliyetlerden diğer gelirler	1.032.249	3.524	1.035.773
Esas faaliyetlerden diğer giderler (-)	(1.268.256)	(12.965)	(1.281.221)
Finansman gideri öncesi faaliyet kârı	984.126	75.202	1.059.328

Tüketici finansmanı faaliyet bölümüne ait varlıkların ve yükümlülüklerin dağılımı, dönen varlıklar içerisinde 1.457.887 TL, duran varlıklar içerisinde 1.017.972 TL, kısa vadeli yükümlülükler içerisinde 1.199.917 TL, uzun vadeli yükümlülükler içerisinde 1.118.288 TL şeklinde takip edilmektedir.

Hasılat'ın önemli bir bölümü ilişkili taraflara yapılan satışlardan oluşmaktadır (Not 27)

Grup yönetimi bölümlere göre raporlamada finansman gideri öncesi faaliyet kârı üzerinde durmaktadır, bu nedenle Grup finansman gelirleri ve giderlerini bölümler bazında dağıtmamaktadır.

TOFAŞ TÜRK OTOMOBİL FABRİKASI ANONİM ŞİRKETİ

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR (DEVAMI)

(Para birimi aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 4 - NAKİT VE NAKİT BENZERLERİ

	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
Kasa	16	24
Banka		
-Vadeli mevduat	1.907.120	2.557.799
-Vadesiz mevduat	73.876	67.858
Toplam	1.981.012	2.625.681

31 Aralık 2018 ve 2017 tarihleri itibarıyla vadeli mevduatların detayları aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2018		31 Aralık 2017	
	Tutar	Yıllık faiz oranı (%)	Tutar	Yıllık faiz oranı (%)
Avro	1.184.283	1,90-2,30	1.228.391	1,55 - 2,50
TL	722.837	23,00-23,25	1.329.408	14,20 - 15,65
	1.907.120		2.557.799	

31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla vadeli mevduatların vadeleri 2-29 gün arasında değişmektedir (31 Aralık 2017: 4-49 gün).

31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla, vadeli ve vadesiz mevduatların toplam 1.556.962 TL'lik kısmı (31 Aralık 2017: 1.679.752 TL) ilişkili kuruluş olan bankada bulunmaktadır (Not 27).

31 Aralık 2018 ve 2017 tarihlerinde sona eren yıllara ilişkin konsolide nakit akış tablolarında yer alan nakit ve nakit benzeri değerler aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
Nakit ve nakit benzerleri	1.981.012	2.625.681
Eksi: faiz tahakkukları	(1.167)	(12.541)
Eksi: bloke mevduatlar	(19.670)	(31.073)
Toplam	1.960.175	2.582.067

31 Aralık 2018 itibarıyla 19.670 TL tutarındaki bloke mevduatlar, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası zorunlu karşılık tutarından oluşmaktadır (31 Aralık 2017: 31.073 TL).

NOT 5 - FİNANSAL YATIRIMLAR

a) Kısa vadeli finansal yatırımlar:

31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla Grup'un kısa vadeli finansal yatırım amacı ile tutulan orijinal tutarı 66.885 Avro olup 403.180 TL tutarında 118-119 gün vadeli, %2,65. - 2,90 faiz oranlı vadeli mevduat hesabı bulunmaktadır (31 Aralık 2017: 118-119 gün vadeli ve %2,25 - 2,50 faiz oranlı orijinal tutarı 135.785 Avro olan 613.139 TL tutarında vadeli mevduat).

b) Gerçeğe uygun değer değişimi kâr/zarar yansıtılan finansal varlık

31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla Grup'un 990 TL tutarında satılmaya hazır finansal varlığı bulunmaktadır (31 Aralık 2017: 672 TL).

TOFAŞ TÜRK OTOMOBİL FABRİKASI ANONİM ŞİRKETİ

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR (DEVAMI)

(Para birimi aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 6 - FİNANSAL BORÇLANMALAR

a) Kısa vadeli borçlanmalar

	31 Aralık 2018			31 Aralık 2017		
	Döviz tutarı (bin)	TL karşılığı	Yıllık faiz oranı (%)	Döviz tutarı (bin)	TL karşılığı	Yıllık faiz oranı (%)
Avro krediler	67.000	403.876	0,40	135.000	589.120	0,40
TL krediler ⁽¹⁾	-	40.000	38	-	90.800	14,39 - 15,75
		443.876			679.920	

b) Uzun vadeli borçlanmaların kısa vadeli kısımları

	31 Aralık 2018			31 Aralık 2017		
	Döviz tutarı (bin)	TL karşılığı	Yıllık faiz oranı (%)	Döviz tutarı (bin)	TL karşılığı	Yıllık faiz oranı (%)
TL krediler ⁽¹⁾	-	857.278	13,97-39,38	-	861.599	11,00 - 18,25
Avro krediler	150.024	904.344	Eurobior + %0,55 Eurobior + %2,90	164.227	741.568	Euribor+0,55 Eurobior+2,90
ABD Doları krediler ⁽²⁾	-	-	-	10.000	39.962	3,89
İhraç edilen tahviller ^(1,2,3,...5)	255.253	255.253	14,85 - 18,76	257.262	257.262	11,13 - 15,22
		2.016.875			1.900.391	

c) Uzun vadeli borçlanmalar

	2018			2017		
	Döviz tutarı (bin)	TL karşılığı	Yıllık faiz oranı (%)	Döviz tutarı (bin)	TL karşılığı	Yıllık faiz oranı (%)
Avro krediler	307.559	1.853.966	Eurobior +%0,55 Eurobior + %2,90	435.039	1.964.420	Euribor+0,55 Euribor+2,90
TL krediler ⁽¹⁾	-	1.014.836	13,97-39,38	-	1.064.244	11,00 - 18,25-
İhraç edilen tahviller ^(1,2,3,...5)	-	102.499	14,85 - 18,76	-	201.936	11,13 - 15,22
		2.971.301			3.230.600	

⁽¹⁾ 31 Aralık 2018 ve 2017 tarihleri itibarıyla kısa ve uzun vadeli TL ve ABD Doları kredilerin tamamı konsolide edilen bağlı ortaklık KFK tarafından, vermiş olduğu tüketici kredilerini finanse etmek amacıyla alınan kredilerden oluşmaktadır.

⁽²⁾ Grup, 30 Mart 2017 tarihli Yönetim Kurulu toplantısında alınan karara istinaden Sermaye Piyasası Kanunu hükümleri uyarınca gerekli izinler sonrasında 6 Kasım 2017 tarihinde 18 ay vadeli %14,34 nominal faiz oranlı 50.000 TL nominal ödemeli tahvil ihraç etmiştir. Tahviller kapalı ihraç usulü ile, aracı kuruluş Yapı Kredi Yatırım Menkul Değerler A.Ş. tarafından nitelikli yatırımcıya satılmıştır.

⁽³⁾ Grup, 20 Eylül 2017 tarihli Yönetim Kurulu toplantısında alınan karara istinaden Sermaye Piyasası Kanunu hükümleri uyarınca gerekli izinler sonrasında 5 Aralık 2017 tarihinde 18 ay vadeli %15,04 nominal faiz oranlı 50.000 TL nominal ödemeli tahvil ihraç etmiştir. Tahviller kapalı ihraç usulü ile aracı kuruluş Yapı Kredi Yatırım Menkul Değerler A.Ş. tarafından nitelikli yatırımcıya satılmıştır.

⁽⁴⁾ Grup, 20 Eylül 2017 tarihli Yönetim Kurulu toplantısında alınan karara istinaden Sermaye Piyasası Kanunu hükümleri uyarınca gerekli izinler sonrasında 22 Aralık 2017 tarihinde 18 ay vadeli %15,22 nominal faiz oranlı 100.000 TL nominal ödemeli tahvil ihraç etmiştir. Tahviller kapalı ihraç usulü ile, aracı kuruluş Yapı Kredi Yatırım Menkul Değerler A.Ş. tarafından nitelikli yatırımcıya satılmıştır.

⁽⁵⁾ Grup, 20 Eylül 2017 tarihli Yönetim Kurulu toplantısında alınan karara istinaden Sermaye Piyasası Kanunu hükümleri uyarınca gerekli izinler sonrasında 4 Mayıs 2018 tarihinde 24 ay vadeli %15,86 nominal faiz oranlı 100.000 TL nominal ödemeli tahvil ihraç etmiştir. Tahviller kapalı ihraç usulü ile, aracı kuruluş Yapı Kredi Yatırım Menkul Değerler A.Ş. tarafından nitelikli yatırımcıya satılmıştır.

⁽⁶⁾ Grup, 20 Eylül 2017 tarihli Yönetim Kurulu toplantısında alınan karara istinaden Sermaye Piyasası Kanunu hükümleri uyarınca gerekli izinler sonrasında 6 Haziran 2018 tarihinde 8 ay vadeli %18,20 nominal faiz oranlı 55.000 TL nominal ödemeli iskontolu bono ihraç etmiştir. Tahviller kapalı ihraç usulü ile, aracı kuruluş Yapı Kredi Yatırım Menkul Değerler A.Ş. tarafından nitelikli yatırımcıya satılmıştır.

TOFAŞ TÜRK OTOMOBİL FABRİKASI ANONİM ŞİRKETİ

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR (DEVAMI)

(Para birimi aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 6 - FİNANSAL BORÇLANMALAR (Devamı)

Türk Lirası ve ABD Doları kredilerin faiz oranı sabit olup, Avro kredilerin faiz oranı değişkendir.

31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla, kısa ve uzun vadeli finansal borçların 737.491 TL'lik kısmı (31 Aralık 2017: 863.778 TL) ilişkili kuruluş olan bankalardan temin edilmiştir (Not 27).

31 Aralık 2018 ve 2017 tarihleri itibarıyla, Grup'un uzun vadeli borçlanmalarının geri ödeme planı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
1-2 yıl arası	1.510.881	1.478.034
2-3 yıl arası	1.012.747	920.603
3-4 yıl arası	447.673	496.615
4-5 yıl arası	-	335.348
Toplam	2.971.301	3.230.600

Grup'un Aralık 2018 tarihlerinde Eximbank'tan alınan kredilerinin konsolide finansal durum tablosunda taşınan değeri toplam 403.876 TL'dir (67.000 bin Avro karşılığı) (Aralık 2017 tarihlerinde toplam 589.120 TL (135.000 Avro karşılığı)).

31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla Grup'un konsolide finansal durum tablosunda taşınan değeri 110.513 TL (18.333 bin Avro karşılığı) (31 Aralık 2017: 124.176 TL (27.500 bin Avro karşılığı)) olan "Yeni Sedan R&D" projesi kapsamında kullanılmak üzere 9 Aralık 2014 tarihinde Avrupa Yatırım Bankası'ndan ("EIB") alınan 2020 yılı vadeli finansman kredileri bulunmaktadır.

Grup'un 31 Mart 2014 tarihinde HSBC PLC'den alınan konsolide finansal durum tablosunda taşınan değeri 75.350 TL olan (12.499 bin Avro karşılığı) (31 Aralık 2017: 94.071 TL (20.833 bin Avro karşılığı)) 2020 yılı vadeli işletme kredisi bulunmaktadır.

Grup ile HSBC Bank PLC, J.P. Morgan Limited, Societe General ve BNP Paribas bankalarının yetkilendirilmiş düzenleyiciler ve HSBC Bank plc, J.P. Morgan Limited/JPMorganChase Bank N.A. London Branch, Societe General ve BNP Paribas Fortis SA/NV bankalarının kredi veren, HSBC Bank Plc bankasının koordinatör kuruluş ve BNP Paribas Fortis SA/NV bankasının kredi temsilcisi sıfatları ile yer aldığı 250.000 Avro tutarında uzun vadeli dış finansman anlaşması 17 Şubat 2015 tarihinde imzalanmıştır. Doblo FL ve US yatırım harcamalarının finansmanı amacıyla kullanılan söz konusu kredinin 31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla konsolide finansal durum tablosunda taşınan değeri 645.857 TL'dir (107.142 bin Avro karşılığı) (31 Aralık 2017: 645.071 TL (142.857 bin Avro karşılığı)).

Grup ile HSBC Bank Plc ve ING Bank, a branch of ING-Diba AG bankalarının yetkilendirilmiş düzenleyiciler ve kredi verenler, HSBC Bank Plc bankasının koordinatör kuruluş ve kredi temsilcisi sıfatları ile yer aldığı 200.000 bin Avro tutarında SACE Garantörlüğü Kapsamında Kredi Sözleşmesi 11 Ağustos 2015 tarihinde imzalanmış olup, vadesi Aralık 2022 tarihinde dolacak olan altı ayda bir faiz ödemeli kredinin kullanım takvimi ve ortalama vadesi dikkate alındığında, sigorta primi dahil yıllık toplam maliyeti yaklaşık 6 aylık Euribor + %2,4 olacaktır. 31 Aralık 2018 itibarıyla konsolide finansal durum tablosunda taşınan değeri 741.907 TL'dir (123.076 bin Avro karşılığı) (31 Aralık 2017: 694.692 TL'dir (153.846 bin Avro karşılığı)).

Grup ile HSBC Bank PLC ve ING Bank, a branch of ING-Diba AG bankalarının yetkilendirilmiş düzenleyiciler ve kredi verenler, HSBC Bank PLC'nin koordinatör kuruluş ve kredi temsilcisi sıfatları ile yer aldığı 70.000 bin Avro tutarında SACE Garantörlüğü Kapsamında kullanılan kredinin Sözleşmesi 26 Mayıs 2017 tarihinde imzalanmış olup, vadesi Aralık 2022 tarihinde dolacak olan altı ayda bir faiz ödemeli kredinin tahmini kullanım takvimi ve ortalama vadesi dikkate alındığında, sigorta primi dahil yıllık toplam maliyeti yaklaşık 6 aylık Euribor + %1,91 olacaktır. 31 Aralık 2018 itibarıyla konsolide finansal durum tablosu taşınan değeri 306.880 TL'dir (50.909 bin Avro karşılığı).

Grup ile European Bank for Reconstruction and Development, HSBC Bank Plc ve Bank of America, N.A., London Branch bankalarının yetkilendirilmiş düzenleyiciler ve kredi verenler sıfatları ile yer aldığı 200 000 bin Avro tutarındaki kredi sözleşmesi 22 Ekim 2015 tarihinde imzalanmış olup, vadesi Aralık 2022 tarihinde dolacak olan altı ayda bir faiz ödemeli kredinin kullanım takvimi ve ortalama vadesi dikkate alındığında, yıllık toplam maliyeti 6 aylık Euribor + %2,3 olacaktır. Egea Hatchback ve Station Wagon araçların yatırım harcamalarının finansmanı amacıyla kullanılan kredinin 100 milyon Avro tutarı 5 Kasım 2015 tarihinde, kalan 100.000 bin Avro Mart 2016'da çekilmiştir. 31 Aralık 2018 itibarıyla konsolide finansal durum tablosunda taşınan değeri 741.907 TL'dir (123.076 Avro karşılığı) (31 Aralık 2017: 694.692 TL (153.846 bin Avro karşılığı)).

Grup ile Citibank NA Jersey arasında, MCV FL yatırım harcamaları finansmanında kullanılmak üzere 24 Mayıs 2016 tarihinde 44.300 bin Avro tutarında Euribor + %1,80 faiz oranıyla 5 yıl vadeli ihracat taahhütlü döviz kredisi kullanılmış olup 31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla finansal durum tablosunda taşınan değeri 133.520 TL'dir (22.150 bin Avro karşılığı) (31 Aralık 2017: 140.026 TL (31.010 bin Avro karşılığı)).

TOFAŞ TÜRK OTOMOBİL FABRİKASI ANONİM ŞİRKETİ

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR (DEVAMI)

(Para birimi aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 7 - TİCARİ ALACAKLAR VE BORÇLAR

a) İlişkili olmayan taraflardan ticari alacaklar

	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
Alıcılar	1.061.316	820.239
Şüpheli alacaklar	8.628	7.364
Eksi: şüpheli alacak karşılığı	(8.410)	(7.146)
Eksi: vadeli satışlardan kaynaklanan hakkeilmemiş finansman geliri	(24.097)	(14.978)
	1.037.437	805.479

Şüpheli ticari alacak karşılığının hareket tablosu aşağıdaki gibidir:

	2018	2017
1 Ocak	7.146	7.119
İlaveler	1.264	27
31 Aralık	8.410	7.146

Ticari alacaklar ile ilgili alınan teminatlar

31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla Grup'un alacaklarına karşılık olarak alınmış olan 121.066 TL tutarında teminat mektubu, 2.274 TL tutarında teminat çeki ve senedi, 40.428 TL tutarında ipotek, 776.299 TL tutarında doğrudan borçlanma sistemi limiti (bankanın müşterisine işlem hacmine göre tanıdığı ödeme garanti limiti) bulunmaktadır (31 Aralık 2017: 105.542 TL tutarında teminat mektubu, 2.274 TL tutarında teminat çeki ve senedi, 49.748 TL tutarında ipotek, 659.932 TL tutarında doğrudan borçlanma sistemi limiti).

b) İlişkili olmayan taraflara ticari borçlar

	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
Ticari borçlar	1.662.085	1.849.418
Eksi: vadeli alımlardan kaynaklanan tahakkuk etmemiş finansman gideri	(42.996)	(19.311)
	1.619.089	1.830.107

NOT 8 - DİĞER ALACAKLAR VE DİĞER BORÇLAR

a) Diğer alacaklar

31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla 1.558 TL tutarındaki (31 Aralık 2017: 333 TL) dönen ve duran varlıklar içerisinde yer alan diğer alacaklar, verilen depozito ve teminatlardan oluşmaktadır.

b) Diğer borçlar

	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
Diğer ödenecek vergi ve borçlar	11.130	16.477
Diğer	4.930	9.084
Toplam	16.060	25.561

TOFAŞ TÜRK OTOMOBİL FABRİKASI ANONİM ŞİRKETİ

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR (DEVAMI)

(Para birimi aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 9 - FİNANS SEKTÖRÜ FAALİYETLERİNDEN ALACAKLAR

	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
Kısa vadeli tüketici finansman kredileri	1.256.948	1.327.381
Tahsili şüpheli krediler	81.272	66.209
	1.338.220	1.393.590
Özel karşılıklar	(50.136)	(39.980)
Genel karşılıklar	(10.785)	(14.127)
	1.277.299	1.339.483
Uzun vadeli tüketici finansman kredileri	1.026.248	1.209.039
Genel karşılıklar	(10.418)	(12.405)
Toplam	1.015.830	1.196.634

31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla tüketicilere kullanılan kredilerin faiz oranları sabit olup, TL krediler için aylık %0,01 - %3,29 (31 Aralık 2017: aylık %0,01 - %1,59) arasındadır.

Uzun vadeli tüketici finansman kredilerinin vadeleri aşağıdaki gibidir:

Yıllar	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
1-2 yıl arası	634.955	703.788
2-3 yıl arası	314.056	363.796
3-4 yıl arası	66.680	128.966
4 yıl üzeri	139	84
Toplam	1.015.830	1.196.634

Kredi karşılıkları hesabının dönem içi hareketleri aşağıdaki gibidir:

	2018	2017
1 Ocak	66.512	55.276
Dönem içerisinde ayrılan karşılık	28.579	15.022
Yıl içerisinde tahsil edilen (-)	(23.752)	(3.786)
31 Aralık	71.339	66.512

Grup tarafından kullanılan finansman kredilerine karşılık müşterilerle yapılan sözleşmelerde toplam alacak tutarı kadar araçlar üzerinde rehin hakkı bulunmaktadır. Grup'un 31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla 2.823.106 TL tutarında alınan güncel değerleriyle kayıtlara alınan araçlar kadar teminatı bulunmaktadır (31 Aralık 2017: 3.068.049 TL). Ayrıca, Grup gerekli gördüğü durumlarda ek olarak ipotek teminatı da almaktadır. Grup'un 31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla özel karşılık ayırdığı tüketici finansman kredileri için 32.331 TL (31 Aralık 2017: 21.973 TL) tutarında araç rehini teminat olarak bulunmaktadır.

TOFAŞ TÜRK OTOMOBİL FABRİKASI ANONİM ŞİRKETİ

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR (DEVAMI)

(Para birimi aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 10 - STOKLAR

	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
Hammadde stokları	286.344	223.297
Yarı mamul stokları	241.445	205.305
Mamul stokları	167.045	247.466
İthal araçlar	193.379	162.791
Yedek parçalar	89.948	73.694
Yoldaki mallar	127.780	171.547
Stok değer düşüklüğü karşılığı (-)	(29.270)	(28.518)
Toplam	1.076.671	1.055.582

Stok değer düşüklüğü karşılığında gerçekleşen hareketler aşağıdaki gibidir:

	2018	2017
1 Ocak	28.518	24.127
Dönem içindeki hareketler, net	752	4.391
31 Aralık	29.270	28.518

NOT 11 - YATIRIM AMAÇLI GAYRİMENKULLER

31 Aralık 2018 ve 2017 tarihlerinde sona eren yıllar içindeki yatırım amaçlı gayrimenkullerin hareket tablosu aşağıdaki gibidir:

	2018	2017
1 Ocak	31.175	30.370
Gerçeğe uygun değer artışı (*)	29.325	805
31 Aralık	60.500	31.175

(*) Söz konusu gayrimenkulün gerçeğe uygun değeri emsal karşılaştırma yöntemi ile 31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla 60.500 TL (31 Aralık 2017: 31.175 TL) olarak belirlenmiştir. Değerleme sonucu oluşan 29.325 TL tutarındaki (31 Aralık 2017: 805 TL) değer artışı, yatırım faaliyetlerinden gelirler içerisinde muhasebeleştirilmiştir (Not 23). Değerleme raporu, konuyla ilgili SPK lisansına ve gerekli mesleki birikime sahip bağımsız değerlendirme firması tarafından hazırlanmaktadır.

TOFAŞ TÜRK OTOMOBİL FABRİKASI ANONİM ŞİRKETİ

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR (DEVAMI)

(Para birimi aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 12 - MADDİ DURAN VARLIKLAR

31 Aralık 2018 tarihinde sona eren yıl içindeki maddi duran varlıklar ve ilgili birikmiş amortismanlara ilişkin hareket tablosu aşağıdaki gibidir:

	Arsa, yeraltı/ yerüstü düzenleri ve binalar	Makine ve ekipmanlar	Demirbaşlar	Taşıtlar	Özel maliyetler	Yapılmakta olan yatırımlar	Toplam
1 Ocak tarihleri itibariyle							
Maliyet	462.845	5.076.831	612.861	77.123	12.623	15.325	6.257.608
Birikmiş amortisman (-)	(235.129)	(3.234.845)	(379.527)	(50.661)	(7.427)	-	(3.907.589)
Net defter değeri	227.716	1.841.986	233.334	26.462	5.196	15.325	2.350.019
1 Ocak 2018, net kayıtlı değer	227.716	1.841.986	233.334	26.462	5.196	15.325	2.350.019
Girişler	-	-	242	780	89	328.729	329.840
Çıkış maliyeti	(321)	(8.042)	(7.492)	(18.070)	-	-	(33.925)
Çıkış amortismanı	307	7.395	6.570	5.212	-	-	19.484
Transferler	48.582	164.137	61.643	18.086	38	(292.486)	-
Amortisman gideri (-)	(9.445)	(345.486)	(51.363)	(10.327)	(1.196)	-	(417.817)
31 Aralık 2018, net defter değeri	266.839	1.659.990	242.934	22.143	4.127	51.568	2.247.601
31 Aralık 2018 itibariyle							
Maliyet	511.106	5.232.926	667.254	77.919	12.750	51.568	6.553.523
Birikmiş amortisman (-)	(244.267)	(3.572.936)	(424.320)	(55.776)	(8.623)	-	(4.305.922)
31 Aralık 2018, net defter değeri	266.839	1.659.990	242.934	22.143	4.127	51.568	2.247.601

31 Aralık 2018 tarihi itibariyle maddi duran varlıklar üzerinde rehin veya ipotek bulunmamaktadır.

31 Aralık 2017 tarihinde sona eren yıl içindeki maddi duran varlıklar ve ilgili birikmiş amortismanlara ilişkin hareket tablosu aşağıdaki gibidir:

	Arsa, yeraltı/ yerüstü düzenleri ve binalar	Makine ve ekipmanlar	Demirbaşlar	Taşıtlar	Özel maliyetler	Yapılmakta olan yatırımlar	Toplam
1 Ocak tarihleri itibariyle							
Maliyet	456.988	4.717.797	554.310	72.753	11.233	76.785	5.889.866
Birikmiş amortisman (-)	(226.686)	(2.945.388)	(343.768)	(46.604)	(6.802)	-	(3.569.248)
Net defter değeri	230.302	1.772.409	210.542	26.149	4.431	76.785	2.320.618
1 Ocak 2017, net kayıtlı değer	230.302	1.772.409	210.542	26.149	4.431	76.785	2.320.618
Girişler	-	6	132	1.273	163	404.104	405.678
Çıkış maliyeti	(358)	(17.120)	(10.415)	(10.043)	-	-	(37.936)
Çıkış amortismanı	110	16.217	9.904	5.311	-	-	31.542
Transferler	6.215	376.148	68.834	13.140	1.227	(465.564)	-
Amortisman gideri (-)	(8.553)	(305.674)	(45.663)	(9.368)	(625)	-	(369.883)
31 Aralık 2017, net defter değeri	227.716	1.841.986	233.334	26.462	5.196	15.325	2.350.019
31 Aralık 2017 itibariyle							
Maliyet	462.845	5.076.831	612.861	77.123	12.623	15.325	6.257.608
Birikmiş amortisman (-)	(235.129)	(3.234.845)	(379.527)	(50.661)	(7.427)	-	(3.907.589)
31 Aralık 2017, net defter değeri	227.716	1.841.986	233.334	26.462	5.196	15.325	2.350.019

31 Aralık 2017 tarihi itibariyle maddi duran varlıklar üzerinde rehin veya ipotek bulunmamaktadır.

TOFAŞ TÜRK OTOMOBİL FABRİKASI ANONİM ŞİRKETİ

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR (DEVAMI)

(Para birimi aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 13 - MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR

31 Aralık 2018 ve 2017 tarihlerinde sona eren yıllar içindeki maddi olmayan duran varlıkların hareket tablosu aşağıdaki gibidir:

	Lisanslar ve geliştirme maliyetleri	Diğer	Toplam
1 Ocak 2018			
Maliyet	3.427.131	117.031	3.544.162
Birikmiş ifta payları	(1.755.879)	(84.418)	(1.840.297)
Net kayıtlı değer	1.671.252	32.613	1.703.865
31 Aralık 2018			
1 Ocak 2018	1.671.252	32.613	1.703.865
Girişler	220.382	27.245	247.627
İtfa gideri	(362.871)	(9.160)	(372.031)
31 Aralık 2018	1.528.763	50.698	1.579.461
31 Aralık 2018			
Maliyet	3.647.513	144.276	3.791.789
Birikmiş ifta payları	(2.118.750)	(93.578)	(2.212.328)
31 Aralık 2018	1.528.763	50.698	1.579.461
	Lisanslar ve geliştirme maliyetleri	Diğer	Toplam
1 Ocak 2017			
Maliyet	3.169.735	98.510	3.268.245
Birikmiş ifta payları	(1.423.126)	(74.920)	(1.498.046)
Net kayıtlı değer	1.746.609	23.590	1.770.199
31 Aralık 2017			
1 Ocak 2017	1.746.609	23.590	1.770.199
Girişler	257.396	18.521	275.917
İtfa gideri	(332.753)	(9.498)	(342.251)
31 Aralık 2017	1.671.252	32.613	1.703.865
31 Aralık 2017			
Maliyet	3.427.131	117.031	3.544.162
Birikmiş ifta payları	(1.755.879)	(84.418)	(1.840.297)
31 Aralık 2017	1.671.252	32.613	1.703.865

TOFAŞ TÜRK OTOMOBİL FABRİKASI ANONİM ŞİRKETİ

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR (DEVAMI)

(Para birimi aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 14 - DEVLET TEŞVİK VE YARDIMLARI

Yatırım teşvik belgeleri

Grup'un yatırım harcamaları ile ilgili çeşitli yatırım teşvik belgeleri bulunmaktadır. Bu teşvik belgeleri kapsamında sağlanan imkanlar aşağıdaki gibidir:

- i) İthal edilen makine ve teçhizatlarla ilgili %100 gümrük ve KDV muafiyeti
- ii) Yerli yatırım harcamalarında, %100 KDV muafiyeti
- iii) İndirimli Kurumlar Vergisi muafiyeti

Grup, yapılan değerlendirme neticesinde, 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 32/A maddesi çerçevesinde, indirimli kurumlar vergisinden kaynaklanan geçici farklar üzerinden öngörülebilir ve vergi kanunları çerçevesinde indirimli kurumlar vergisi hakkının devam edebileceği süre içerisinde yararlanılabileceği sonucuna varılan 2.244.811 TL (31 Aralık 2017: 2.259.120 TL) indirimli kurumlar vergisi için 1.066.002 TL tutarında (31 Aralık 2017: 917.388 TL) ertelenmiş vergi varlığı muhasebeleştirilmiştir (Not 25).

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 10. maddesinde değişiklik yapılarak 5746 sayılı Araştırma ve Geliştirme Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanunu'nun 35. maddesiyle yapılan değişiklikle, araştırma ve geliştirme harcamaları üzerinden hesaplanacak Ar-Ge indirim oranı %40'tan %100'e çıkarılmıştır. Anılan kanun 1 Nisan 2008 tarihinde yürürlüğe girmiş bulunmaktadır. Buna göre kurumlar vergisi mükellefleri, yeni teknoloji ve bilgi arayışına yönelik araştırma ve geliştirme faaliyetleri çerçevesinde işletme bünyesinde 2008 yılından itibaren yaptıkları harcamaların %100'ü kurumlar kazancı tespitinde Ar-Ge indirimi olarak dikkate alınabilecektir.

Grup'un 2018 yılı içerisinde toplam Ar-Ge harcaması tutarı 268.872 TL olup, bu harcamalardan kurumlar vergisi Ar-Ge indirimine konu edilemeyen 31.394 TL ve yıl içerisinde tahsil edilen 3.403 TL tutarındaki toplam TEYDEB ve Avrupa proje destekleri düşüldükten sonra kurumlar vergisi Ar-Ge indirimine konu edilen tutarı 234.075 TL olmaktadır (31 Aralık 2017 itibarıyla Grup'un toplam Ar-Ge harcaması tutarı 243.912 TL olup, bu harcamalardan kurumlar vergisi Ar-Ge indirimine konu edilemeyen 51.776 TL ve yıl içerisinde tahsil edilen 5.026 TL tutarındaki TEYDEB ve Avrupa proje destekleri düşüldükten sonra kurumlar vergisi Ar-Ge indirimine konu edilen tutarı 187.110 TL olmaktadır).

31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla Grup'un 8.374 TL (31 Aralık 2017: 8.374) kısa vadeli, 13.550 TL (31 Aralık 2017: 21.924 TL) uzun vadeli toplam 21.924 TL (31 Aralık 2017: 30.298 TL) tutarındaki devlet teşvik ve yardımları, Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu (Tübitak)'nın Mini Cargo ve Yeni Doblo projelerinin araştırma ve geliştirme (Ar-Ge) harcamalarını desteklemek amacıyla vermiş olduğu teşvik gelirin in ertelenmesi nedeniyle oluşmuştur. Söz konusu tutar, ilgili Ar-Ge yatırımının itfası ile orantılı şekilde amortisman tabi tutularak amortisman ve itfa giderlerinden netlenmektedir.

NOT 15 - KARŞILIKLAR, KOŞULLU VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLER

Diğer kısa vadeli karşılıklar

	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
Garanti gider karşılığı	147.956	135.401
Dava karşılıkları	8.359	7.754
İdari gider karşılıkları	-	6.312
Diğer	284	61.562
Toplam	156.599	211.029

Garanti gider karşılığının hareket tablosu aşağıdaki gibidir:

	2018	2017
1 Ocak	135.401	91.551
Yıl içinde ödenen	(90.888)	(64.045)
Yıl içerisindeki artış (Not 20)	109.934	107.895
TFRS 15 ilk uygulama etkisi (Not 2.2)	(6.491)	-
31 Aralık	147.956	135.401

Grup aleyhine açılan davalar:

31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla Grup aleyhine açılmış ancak henüz sonuçlanmamış davaların toplam tutarı 15.092 TL'dir (31 Aralık 2017: 11.128 TL). Bu davalara ilişkin ayrılan karşılık tutarı ise 8.359 TL'dir (31 Aralık 2017: 7.754 TL).

TOFAŞ TÜRK OTOMOBİL FABRİKASI ANONİM ŞİRKETİ

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR (DEVAMI)

(Para birimi aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 15 - KARŞILIKLAR, KOŞULLU VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLER (Devamı)

Teminat, rehin, ipotekler ve kefaletler:

31 Aralık 2018 ve 2017 tarihleri itibarıyla Grup'un vermiş olduğu teminat, rehin, ipotek ve kefaletlerin ("TRİK") dökümü orijinal para birimleri ile aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2018			31 Aralık 2017		
	TL Karşılığı	Avro	TL	TL karşılığı	Avro	TL
A. Kendi tüzel kişiliği adına vermiş olduğu TRİK'lerin toplam tutarı	458.629	37.000	235.593	358.733	77.000	11.039
B. Tam konsolidasyon kapsamına dahil edilen ortaklıklar lehine vermiş olduğu TRİK'lerin toplam tutarı	-	-	-	-	-	-
C. Olağan ticari faaliyetlerinin yürütülmesi amacıyla diğer 3. kişilerin borcunu temin amacıyla vermiş olduğu TRİK'lerin toplam tutarı	-	-	-	-	-	-
D. Diğer Verilen TRİK'lerin toplam tutarı	-	-	-	-	-	-
i) Ana ortak lehine vermiş olduğu TRİK'lerin toplam tutarı	-	-	-	-	-	-
B ve C maddeleri kapsamına girmeyen diğer grup şirketleri lehine vermiş olduğu TRİK'lerin toplam tutarı	-	-	-	-	-	-
iii) C maddesi kapsamına girmeyen 3. kişiler lehine vermiş olduğu TRİK'lerin toplam tutarı	-	-	-	-	-	-
Toplam	458.629	37.000	235.593	358.733	77.000	11.039

Diğer

23 Mayıs 2017 tarihli ve 2017/D1-03216 numaralı, 22 Kasım 2018 tarihine kadar gerçekleştirilmek üzere 3.009.334.680 ABD Doları ihracat taahhüdü getiren ihracat teşvik belgesi kapsamında 3.055.356.251,27 ABD Doları ihracat gerçekleştirmiş bulunmaktadır. 1.866.984.580 ABD Doları ithalat taahhüdü getiren ihracat teşvik belgesi kapsamında 1.445.920.978,53 ABD Doları ithalat gerçekleştirmiş bulunmaktadır.(belge süresi dolmuştur, kapama aşamasındadır) 18 Nisan 2018 tarihli ve 2018/D1-02520 numaralı, 17 Nisan 2019 tarihine kadar gerçekleştirilmek üzere 2.552.072.000 ABD Doları ihracat taahhüdü getiren ihracat teşvik belgesi kapsamında 1.430.503.838,50 ABD Doları ihracat gerçekleştirmiş bulunmaktadır. 1.572.282.300- ABD Doları ithalat taahhüdü getiren ihracat teşvik belgesi kapsamında 409.520.128,43 ABD Doları ithalat gerçekleştirmiş bulunmaktadır.

NOT 16 - ÇALIŞANLARA SAĞLANAN FAYDALAR

a) Çalışanlara sağlanan faydalar kapsamında kısa vadeli borçlar:

	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
Personele borçlar	43.177	35.381
Personel gelir vergisi	24.511	20.215
Ödenecek sosyal güvenlik primleri	20.769	30.106
İzin karşılığı	5.882	8.315
Diğer	5.849	3.434
Toplam	100.188	97.451

b) Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin uzun vadeli karşılıklar:

Grup, mevcut iş kanunu gereğince, en az bir yıllık hizmeti tamamlayarak emekliye ayrılan, istifa ve kötü davranış dışındaki nedenlerle iş ilişkisi kesilen, askerlik hizmeti için çağrılan veya vefat eden personele belirli miktarda kıdem tazminatı ödemekle yükümlüdür. Ödenecek tazminat, her hizmet yılı için bir aylık maaş tutarı kadardır ve bu miktar 31 Aralık 2018 itibarıyla 5.434,42 tam TL (31 Aralık 2017: 4.732,48 tam TL) ile sınırlanmıştır. Kıdem tazminatı tavanı altı ayda bir revize olup, konsolide kıdem tazminatı karşılığının hesaplanmasında 1 Ocak 2019 tarihinden itibaren geçerli olan 6.017,60 tam TL (1 Ocak 2018: 5.001,76 tam TL) olan tavan tutarı göz önüne alınmıştır.

TOFAŞ TÜRK OTOMOBİL FABRİKASI ANONİM ŞİRKETİ

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR (DEVAMI)

(Para birimi aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 16 - ÇALIŞANLARA SAĞLANAN FAYDALAR (Devamı)

Grup yönetimi geçmiş deneyimlerinden edindiği bilgilere dayanarak kıdem tazminatı almaya hak kazanacak çalışanların hak kazandıkları menfaatleri TMS 19 uyarınca, bilanço tarihinde geçerli olan devlet tahvili oranları kullanılarak iskonto işlemine tabi tutmuş ve indirgenmiş net değerleri üzerinden konsolide finansal tablolarına yansıtılmıştır. Hesaplama kullanılan varsayımlar aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
Net iskonto oranı (%)	5,65	4,95
Emeklilik olasılığının tahmini için devir hızı oranı (%)	98,29	98,02

31 Aralık 2018 ve 2017 tarihleri itibarıyla sona eren yıllar içerisindeki kıdem tazminatı karşılığı hesabının hareketi aşağıda sunulmuştur:

	2018	2017
1 Ocak	194.235	171.155
Cari hizmet maliyeti	18.534	20.344
Faiz maliyeti	22.861	19.938
Dönem içinde ödenen	(41.714)	(33.895)
Tanımlanmış fayda planları yeniden ölçüm kayıpları	1.986	16.693
31 Aralık	195.902	194.235

31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla kıdem tazminatı karşılığı hesaplamasında kullanılan önemli varsayımların duyarlılık analizleri aşağıdaki gibidir:

	Net iskonto oranı		Emeklilik olasılığına ilişkin sirkülasyon oranı	
	%0,5 azalış	%0,5 artış	%0,5 azalış	%0,5 artış
Oran (%)	%5,15	%6,15	%97,79	%98,79
Kıdem tazminatı karşılığındaki artış/(azalış)	8.651.963	(7.869.160)	(2.149.976)	2.271.206

NOT 17 - PEŞİN ÖDENMİŞ GİDERLER, ERTELENMİŞ GELİRLER, DİĞER VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLER

a) Diğer dönen varlıklar	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
Katma Değer Vergisi ("KDV")	145.837	228.216
SGK teşvikleri	5.488	-
Diğer	11.843	7.539
Toplam	163.168	235.755

b) Kısa vadeli peşin ödenmiş giderler	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
Kredi komisyon giderleri (*)	38.710	47.447
Verilen sipariş avansları	13.079	18.053
Diğer	27.316	24.238
Toplam	79.105	89.738

(*) 31 Aralık 2018 ve 2017 tarihleri itibarıyla kredi komisyon giderleri, Grup'un bankalara ödediği kredi sigorta bedellerinden ve bayilerine peşin olarak ödediği kredi komisyonlarından oluşmaktadır.

TOFAŞ TÜRK OTOMOBİL FABRİKASI ANONİM ŞİRKETİ

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR (DEVAMI)

(Para birimi aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 17 - PEŞİN ÖDENMİŞ GİDERLER, ERTELENMİŞ GELİRLER, DİĞER VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLER (Devamı)

c) Uzun vadeli peşin ödenmiş giderler

31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla 68.334 TL tutarındaki (31 Aralık 2017: 92.229 TL) uzun vadeli peşin ödenmiş giderlerin 67.110 TL tutarındaki kısmı maddi duran varlık alımları için verilmiş olan avanslardan oluşmaktadır.

c) Diğer kısa vadeli yükümlülükler	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
Ödenecek vergi ve fonlar	7	808
Diğer	5.242	8.830
Toplam	5.249	9.638

e) Kısa vadeli ertelenmiş gelirler

31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla 56.232 TL tutarındaki (31 Aralık 2017: 47.382 TL) ertelenmiş gelirlerin, 24.995 TL tutarındaki kısmı KFK'nın peşin tahsil edilen istihbarat gelirlerinden, 4.810 TL tutarındaki kısmı tüketici tahsilatlarından, 20.189 TL tutarındaki kısmı IFRS 15 etkileri kapsamındaki uzatılmış garantilerden ve 6.238 TL tutarındaki kısmı ise alınan sipariş avanslarından oluşmaktadır.

NOT 18 - ÖZKAYNAKLAR

a) Sermaye

Şirket'in kayıtlı sermaye tavanı 1.000 TL'dir. Şirket'in 31 Aralık 2018 ve 2017 tarihleri itibarıyla tarihi maliyet esasına göre ödenmiş sermaye tutarı 500.000 TL (tam TL) olup her biri 0,01 TL (tam TL) tutarında 50 milyar adet hisseden oluşmaktadır. 31 Aralık 2018 ve 2017 tarihleri itibarıyla Şirket'in sermaye ve ortaklık yapısı aşağıdaki gibidir:

	Hisse grubu	2018		2017	
		Tutar (TL)	Tutar (%)	Tutar (TL)	Tutar (%)
FCA Italy S.p.A.	D	189.280	37,86	189.280	37,86
Koç Holding A.Ş.	A	187.938	37,59	187.938	37,59
Koç topluluğu şirketleri ve Koç ailesi	A	1.342	0,27	1.342	0,27
Diğer, halka açık hisseler dahil	E	121.440	24,28	121.440	24,28
Toplam		500.000	100	500.000	100

Yönetim Kurulu'na seçilecek üyelerin yarısının A grubu ve diğer yarısının da D grubu pay sahipleri tarafından gösterilecek adaylar arasından seçilmeleri zorunludur. Yönetim Kurulu üyelerinin sayısının tesbiti ve üyelerin seçimi bakımından Genel Kurul yetkilidir. A ve D grubu pay sahipleri tarafından gösterilen adaylardan birer tanesinin SPK düzenlemelerinde tanımlanan bağımsız niteliklerine haiz olmaları zorunludur.

b) Kâr yedekleri - geçmiş yıl kâr/zararları

Kanuni defterlerdeki birikmiş kârlar, aşağıda belirtilen kanuni yedeklerle ilgili hüküm haricinde dağıtılabilmektedir.

Türk Ticaret Kanunu'na göre yasal yedekler birinci ve ikinci tertip yasal yedekler olmak üzere ikiye ayrılır. Türk Ticaret Kanunu'na göre birinci tertip yasal yedekler, şirketin ödenmiş sermayesinin %20'sine ulaşıncaya kadar, kanuni net kârın %5'i olarak ayrılır. İkinci tertip yasal yedekler ise ödenmiş sermayenin %5'ini aşan dağıtılan kârın %10'udur. Türk Ticaret Kanunu'na göre, yasal yedekler ödenmiş sermayenin %50'sini geçmediği sürece sadece zararları netleştirmek için kullanılabilir, bunun dışında herhangi bir şekilde kullanılması mümkün değildir.

Halka açık şirketler, temettü dağıtımlarını SPK'nın öngördüğü şekilde aşağıdaki gibi yaparlar:

9 Ocak 2009 tarih, 1/6 sayılı SPK kararı uyarınca, finansal tablo düzenleme yükümlülüğü bulunan işletmelerce dağıtılabilmek kârın hesaplanmasında finansal tablolarda yer alan kâr içinde görünen; bağılı ortaklık, müşterek yönetime tabi teşebbüs ve iştiraklerden ana ortaklığın finansal tablolarına intikal eden kâr tutarlarının, şirketlerin yasal kayıtlarında bulunan kaynaklarından karşılanabildiği sürece, genel kurullarınca kâr dağıtım kararı alınmış olmasına bakılmaksızın, dağıtacakları kâr tutarını SPK'nın Seri: XI, No: 29 sayılı Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği çerçevesinde hazırlayıp kamuya ilan edecekleri finansal tablolarında yer alan net dönem kârlarını dikkate alarak hesaplamalarına imkan tanınmasına karar verilmiştir.

SPK'nın 27 Ocak 2010 tarihli kararı ile payları borsada işlem gören halka açık anonim ortaklıklar için yapılacak temettü dağıtım konusunda herhangi bir asgari kâr dağıtım zorunluluğu getirilmemesine karar verilmiştir.

TOFAŞ TÜRK OTOMOBİL FABRİKASI ANONİM ŞİRKETİ

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR (DEVAMI)

(Para birimi aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 18 – ÖZKAYNAKLAR (Devamı)

Sermaye enflasyon düzeltmesi farkları ile olağanüstü yedeklerin kayıtlı değerleri bedelsiz sermaye artırımını; nakit kâr dağıtımını ya da zarar mahsubunda kullanılabilecektir. Ancak sermaye enflasyon düzeltmesi farkları, nakit kâr dağıtımında kullanılması durumunda kurumlar vergisine tabi olacaktır.

Şirket tarafından, 15 Mart 2018 tarihli 50. Olağan Genel Kurul toplantısında alınan kararla 2017 yılına ait kârlardan yasal yükümlülükler düşüldükten sonra toplam 800.000 TL tutarında (2017 yılında 2016 yılı kârından 350.000 TL) nakit temettü dağıtılmıştır. 31 Aralık 2018 ve 2017 tarihlerinde sona eren yıllar itibarıyla pay başına dağıtılan temettü tutarı sırasıyla 1,60 kuruş ve 0,70 kuruş'tur.

Şirket'in Vergi Usul Kanunu'na göre tuttuğu kayıtlarında yasal ve olağanüstü yedeklerin tarihi değerleri aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
Yasal yedekler	387.266	309.863
Olağanüstü yedekler	41.481	33.840
Toplam	428.747	343.703

NOT 19 - HASILAT VE SATIŞLARIN MALİYETİ

a) Hasılat	2018	2017
Yurtdışı satışlar	14.455.023	11.887.628
Yurtiçi satışlar	3.934.701	5.408.765
Diğer	213.607	171.413
Toplam	18.603.331	17.467.806

Satışlardan indirimler tutarı 468.080 TL'dir (31 Aralık 2017: 465.768 TL).

2018 ve 2017 yılları içerisinde Grup'un yapmış olduğu satışların tutarsal olarak ürün grubu bazında dağılımı aşağıdaki gibidir:

	2018	2017
Binek araç	9.670.938	9.026.836
Ticari araç	7.849.632	7.482.434
Yedek parça	869.154	787.123
Diğer	213.607	171.413
Toplam	18.603.331	17.467.806
b) Diğer	2018	2017
Hurda satışı gelirleri	109.712	81.141
Ar-ge gelirleri	48.613	45.218
Ambalaj satışı gelirleri	26.198	20.449
Kalıp satışı gelirleri	26.017	2.635
Uzatılmış garanti geliri	2.372	656
Diğer	695	21.314
Toplam	213.607	171.413

TOFAŞ TÜRK OTOMOBİL FABRİKASI ANONİM ŞİRKETİ

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR (DEVAMI)

(Para birimi aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 19 - HASILAT VE SATIŞLARIN MALİYETİ (Devamı)

Grup'un hasılat kalemleri içerisinde yer alan, uzatılmış garanti gelirleri zamana yayılı bir edim yükümlülüğü olduğundan dolayı ilgili dönemde hasılat olarak kayıtlara alınmaktadır.

Grup'un hasılatını oluşturan tüm kalemler araçlar vasıtasıyla satılan mallar ve hizmetlerden oluşmaktadır.

c) Satışların maliyeti	2018	2017
Direkt hammadde ve malzeme giderleri	13.599.141	13.093.206
İtfa payları ve amortisman giderleri	741.542	654.312
Direkt işçilik giderleri	269.149	253.780
Diğer üretim giderleri	539.291	501.345
Yarı mamul değişimi	(36.140)	(50.587)
Mamul değişimi	80.421	(82.916)
Satılan ticari malların maliyeti	996.206	1.181.987
Diğer satışların maliyeti	533	550
Toplam	16.190.143	15.551.677

d) Üretim ve satış miktarları

	Üretim		Satış	
	2018	2017	2018	2017
Üretilen araçlar				
Yeni Doblo	104.198	116.891	104.516	118.256
Egea	55.901	76.194	57.586	73.346
Egea Hatchback	51.306	63.077	51.325	63.123
MCV	49.693	78.863	49.981	79.401
Egea Stationwagon	40.652	39.348	40.656	39.429
Linea	-	9.801	1.461	8.436
Toplam	301.750	384.174	305.525	381.991

	İthalat		Satış	
	2018	2017	2018	2017
İthal araçlar				
Jeep	2.677	2.563	2.402	2.301
Ducato	1.195	5.457	2.224	5.498
Fiat 500	1.075	1.564	762	1.644
Alfa Romeo	370	288	189	311
Fullback	177	380	135	1.129
Panda Futura	80	62	75	103
Maserati	57	79	46	85
Transit satış	34	-	34	59
Ferrari	17	17	18	16
Grande Punto	2	415	79	371
Fiat 124 Spider	-	69	10	59
Toplam	5.684	10.894	5.974	11.576

TOFAŞ TÜRK OTOMOBİL FABRİKASI ANONİM ŞİRKETİ
31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR (DEVAMI)

(Para birimi aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 20 - ARAŞTIRMA VE GELİŞTİRME GİDERLERİ, PAZARLAMA GİDERLERİ, GENEL YÖNETİM GİDERLERİ

	2018	2017
Pazarlama giderleri	362.325	392.816
Genel yönetim giderleri	329.856	273.006
Araştırma ve geliştirme giderleri	66.441	55.607
	758.622	721.429
a) Pazarlama giderleri	2018	2017
Garanti giderleri (Not 15)	109.934	107.895
Personel giderleri	71.725	58.088
Nakliye ve sigorta giderleri	60.247	80.319
Reklam giderleri	58.389	76.968
Seyahat giderleri	7.331	7.062
Amortisman ve itfa payları	4.429	7.734
Diğer	50.270	54.750
Toplam	362.325	392.816
b) Genel yönetim giderleri	2018	2017
Personel giderleri	124.077	111.974
Dışarıdan sağlanan fayda ve hizmetler	39.309	30.032
Bilişim teknolojileri giderleri	37.322	28.487
Amortisman ve itfa payları	26.382	25.052
Dava giderleri	8.529	11.485
Sigorta giderleri	8.145	7.256
Seyahat giderleri	7.717	7.729
Bağış ve yardımlar	6.746	7.023
Vergi, resim ve harçlar	5.590	6.699
Kira giderleri	3.327	2.753
Diğer	62.712	34.516
Toplam	329.856	273.006
c) Araştırma ve geliştirme giderleri	2018	2017
Personel giderleri	30.888	26.784
Ulaşım ve seyahat giderleri	8.666	5.767
Bilgi ve teknoloji giderleri	3.556	2.178
Amortisman ve itfa payları	2.701	9.360
Diğer	20.630	11.518
Toplam	66.441	55.607

NOT 21- NİTELİKLERİNE GÖRE GİDERLER

1 Ocak - 31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla Grup'un personel ve amortisman ve itfa payları giderleri sırasıyla 852.757 TL ve 775.054 TL'dir (1 Ocak - 31 Aralık 2017: 774.509 TL ve 696.679 TL).

TOFAŞ TÜRK OTOMOBİL FABRİKASI ANONİM ŞİRKETİ

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR (DEVAMI)

(Para birimi aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 22 - ESAS FAALİYETLERDEN DİĞER GELİRLER VE GİDERLER

a) Esas faaliyetlerinden diğer gelirler	2018	2017
Esas faaliyetlerden kur farkı gelirleri	3.073.774	851.733
Esas faaliyetlerden vade farkı gelirleri	200.633	145.622
Diğer	40.778	38.418
Toplam	3.315.185	1.035.773
b) Esas faaliyetlerinden diğer giderler	2018	2017
Esas faaliyetlerden kur farkı giderleri	(3.602.866)	(1.093.154)
Esas faaliyetlerden vade farkı giderleri	(237.889)	(156.858)
Diğer	(51.648)	(31.209)
Toplam	(3.892.403)	(1.281.221)

NOT 23 - YATIRIM FAALİYETLERİNDEN GELİRLER

	2018	2017
Yatırım amaçlı gayrimenkul değer artış gelirleri (Not 11)	29.325	805
Maddi duran varlık satış kârı	5.356	3.831
Toplam	34.681	4.636

NOT 24 - FİNANSMAN GELİRLERİ VE GİDERLERİ

	2018	2017
Kambiyo gelirleri	2.114.053	988.643
Faiz gelirleri	115.433	116.187
Türev araçlardan kazançlar	20.286	171
Toplam finansman gelirleri	2.249.772	1.105.001
Kambiyo giderleri	(2.084.280)	(858.250)
Faiz giderleri	(87.265)	(78.925)
Diğer	(2.320)	(2.318)
Toplam finansman giderleri	(2.173.865)	(939.493)
Finansman giderleri, net	75.907	165.508

NOT 25 - VERGİ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ

Dönem vergi gideri ve ertelenen vergi

Vergi gideri, cari dönem vergi giderini ve ertelenmiş vergi giderini kapsar. Vergi, doğrudan özkaynaklar altında muhasebeleştirilen bir işlemle ilgili olmaması koşuluyla, gelir tablosuna dahil edilir. Aksi takdirde vergi de ilgili işlemle birlikte özkaynaklar altında muhasebeleştirilir.

Dönem vergi gideri, finansal durum tablosu tarihi itibarıyla Grup'un bağlı ortaklıklarının ve özkaynak yöntemiyle değerlendirilen yatırımlarının faaliyet gösterdiği ülkelerde yürürlükte olan vergi kanunları dikkate alınarak hesaplanır. Türk Vergi mevzuatına göre, kanuni veya iş merkezleri Türkiye'de bulunan kurumlar, kurumlar vergisine tabidir.

Türk vergi sisteminde mali zararlar takip eden beş yıl içindeki mali kârlar ile mahsup edilebilmekte olup, önceki yıllar kazançlarından (geriye dönük) mahsup mümkün değildir.

Ayrıca, kurumlar vergisine mahsup edilmek üzere yıl içinde ara dönemlerde beyan edilen matrahlar üzerinden %20 oranında (2018, 2019 ve 2020 yılları vergilendirme dönemleri için %22 olacaktır) geçici vergi ödenmektedir.

TOFAŞ TÜRK OTOMOBİL FABRİKASI ANONİM ŞİRKETİ

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR (DEVAMI)

(Para birimi aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 25 - VERGİ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ (Devamı)

31 Aralık 2018 ve 2017 tarihleri itibarıyla vergi karşılığı yürürlükteki vergi mevzuatı çerçevesinde ayrılmıştır.

Ertelenen vergi, yükümlülük yöntemi kullanılarak, varlık ve yükümlülüklerin finansal tablolarda yer alan kayıtlı değerleri ile vergi değerleri arasındaki geçici farklar üzerinden hesaplanır. Ertelenen vergi hesaplanmasında yürürlükteki vergi mevzuatı uyarınca finansal durum tablosu tarihi itibarıyla geçerli bulunan vergi oranları kullanılır.

1 Ocak 2018 tarihinden itibaren 3 yıl için geçerli vergi oranı %22 olarak değiştiği için, 31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla ertelenmiş vergi hesaplamasında, 3 yıl içinde (2018, 2019 ve 2020 yılları içinde) gerçekleşmesi/kapanması beklenen geçici farklar için %22 vergi oranı kullanılmıştır. Ancak, 2020 yılından sonrası için geçerli kurumlar vergisi oranı %20 olduğu için, 2020 sonrası gerçekleşmesi/kapanması beklenen geçerli farklar için %20 vergi oranı kullanılmıştır.

Ertelenen vergi yükümlülüğü vergilendirilebilir geçici farkların tümü için hesaplanırken, indirilebilir geçici farklardan oluşan ertelenen vergi varlıkları, gelecekte vergiye tabi kâr elde etmek suretiyle bu farklardan yararlanmanın kuvvetle muhtemel olması şartıyla hesaplanmaktadır.

Aynı ülkenin vergi mevzuatına tabi olmak şartıyla ve cari vergi varlıklarının cari vergi yükümlülüklerinden mahsup edilmesi konusunda yasal olarak uygulanabilir bir hakkın bulunması durumunda ertelenen vergi varlıkları ve yükümlülükleri karşılıklı olarak birbirinden mahsup edilir.

Vergi varlık ve yükümlülükleri

Kurumlar vergisi

Şirket ve konsolidasyon kapsamındaki Türkiye'de ve diğer ülkelerde kurulmuş bağlı ortaklık, iştirak ve müşterek yönetime tabi ortaklıkları, faaliyetlerini sürdürdükleri ülkelerin yürürlükte bulunan vergi mevzuatı ve uygulamalarına tabidir.

Türkiye'de kurumlar vergisi oranı %20'dir (Ancak Kurumlar Vergisi Kanunu'na eklenen Geçici 10'ncü madde uyarınca %20'lik kurumlar vergisi oranı, kurumların 2018, 2019 ve 2020 yılı vergilendirme dönemlerine (özel hesap dönemi tayin edilen kurumlar için ilgili yıl içinde başlayan hesap dönemlerine) ait kurum kazançları için %22 olarak uygulanacaktır.2017 - %20). Kurumlar vergisi oranı kurumların ticari kazancına vergi yasaları gereğince indirimi kabul edilmeyen giderlerin ilave edilmesi, vergi yasalarında yer alan istisna ve indirimlerin indirilmesi sonucu bulunacak safi kurum kazancına uygulanır. Kurumlar vergisi, ilgili olduğu yıl sonunu takip eden dördüncü ayın yirmi beşinci günü akşamına kadar beyan edilmekte ve ilgili ayın sonuna kadar tek taksitte ödenmektedir.

Şirketler üçer aylık mali kârları üzerinden %20 oranında (2018, 2019 ve 2020 yılı vergilendirme dönemleri için %22) geçici vergi hesaplar ve o dönemi izleyen ikinci ayın 14 üncü gününe kadar beyan edip on yedinci günü akşamına kadar öderler. Yıl içinde ödenen geçici vergi o yıla ait olup izleyen yıl verilecek kurumlar vergisi beyanamesi üzerinden hesaplanacak kurumlar vergisinden mahsup edilir. Mahsuba rağmen ödenmiş geçici vergi tutarı kalmış ise bu tutar nakden iade alınabileceği gibi devlete karşı olan herhangi bir başka finansal borca da mahsup edilebilir.

Kurumlar Vergisi Kanunu'na göre beyanname üzerinde gösterilen mali zararlar 5 yılı aşmamak kaydıyla dönemin kurumlar vergisi matrahından indirilebilir. Beyanlar ve ilgili muhasebe kayıtları vergi idarelerince beş yıl içerisinde incelenebilmektedir.

Türkiye'de mukim şirketlerden, kurumlar vergisi ve gelir vergisinden sorumlu olmayanlar ve muaf tutulanlar haricindekilere yapılanlarla Türkiye'de mukim olan ve olmayan gerçek kişilere ve Türkiye'de mukim olmayan tüzel kişilere yapılan temettü ödemeleri %15 gelir vergisine tabidir.

Türkiye'de mukim şirketlerden yine Türkiye'de mukim anonim şirketlere yapılan temettü ödemeleri gelir vergisine tabi değildir. Ayrıca kârın dağıtılmaması veya sermayeye eklenmesi durumunda gelir vergisi hesaplanmamaktadır.

Türk vergi mevzuatı, ana ortaklık olan şirketin bağlı ortaklıkları konsolide ettiği finansal tabloları üzerinden vergi beyanamesi vermesine olanak tanımamaktadır. Bu sebeple Grup'un konsolide finansal tablolarına yansıtılan vergi yükümlülükleri, konsolidasyon kapsamına alınan tüm şirketler için ayrı ayrı hesaplanmıştır. 31 Aralık 2018 ve 31 Aralık 2017 tarihli finansal durum tablolarında ödenecek vergi tutarları her bir Bağıli Ortaklık için netleştirilmiş olup, konsolide finansal tablolarda ayrı sınıflandırılmaktadır.

TOFAŞ TÜRK OTOMOBİL FABRİKASI ANONİM ŞİRKETİ

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR (DEVAMI)

(Para birimi aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 25 - VERGİ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ (Devamı)

31 Aralık 2018 ve 2017 tarihlerinde sona dönemlere ilişkin konsolide kâr veya zarar tablosuna yansıtılan vergi giderinin kırılımı aşağıda sunulmuştur:

	2018	2017
Cari yıl vergi gideri (-)	(25.887)	(26.503)
Ertelenmiş vergi geliri	65.416	79.849
Toplam	39.529	53.346

	2018	2017
Cari yıl kurumlar vergisi	25.887	26.503
Eksi: Peşin ödenen kurumlar vergisi	(34.030)	(27.489)
Peşin ödenen kurumlar vergisi (-)	(8.143)	(986)

31 Aralık 2018 ve 2017 tarihlerinde sona eren yıllara ilişkin kâr veya zarar tablosunda yansıtılan vergi giderinin analizi aşağıda sunulmuştur:

	2018	2017
Vergi öncesi kâr	1.290.894	1.229.472
Etkin vergi üzerinden vergi gideri (%22)	(283.997)	(245.894)
Kanunen kabul edilmeyen giderler	(745)	(571)
Dönem içinde yapılan Ar-Ge harcamalarından sağlanan indirim	51.496	37.422
Etkin vergi oranı haricinde kullanılan indirimli vergi oranı etkisi	109.147	132.153
Kullanılan ve kazanılan yatırım indirimleri, net	148.614	118.351
Diğer	15.014	11.885
Toplam	39.529	53.346

b) Ertelenen vergi varlıkları ve yükümlülükleri

31 Aralık 2018 ve 2017 tarihleri itibarıyla, ertelenmiş vergiye konu olan geçici farklar ve bilanço tarihi itibarıyla yürürlükteki etkin vergi oranları kullanılarak hesaplanan ertelenmiş vergi varlığının dağılımı aşağıda özetlenmiştir:

	Kümülatif geçici farklar		Ertelenmiş vergi varlığı/(yükümlülüğü)	
	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
İndirimli kurumlar vergisi ^(*)	2.244.811	2.259.120	1.066.002	917.388
Kıdem tazminatı ve kullanılmamış izin karşılığı	206.432	206.709	43.190	43.365
Garanti gider karşılığı	147.956	135.401	31.651	27.691
Stoklar	50.584	39.422	11.128	8.673
Ertelenmiş gelir	42.112	23.105	9.265	5.083
Amortismanına tabi varlıklar	(1.023.470)	(1.151.015)	(211.985)	(238.580)
Diğer	(98.659)	27.670	(7.648)	5.828
Ertelenmiş vergi varlığı, net			941.603	769.448

^(*) Grup, yaptığı sabit kıymet yatırımları neticesinde yatırım tutarlarının farklı oranları nisbetinde farklı indirimli vergi oranları kullanmaktadır.

TOFAŞ TÜRK OTOMOBİL FABRİKASI ANONİM ŞİRKETİ

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR (DEVAMI)

(Para birimi aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 25 - VERGİ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ (Devamı)

Ertelenmiş vergi varlığı bakiyesinin dönem içerisindeki hareketi aşağıdaki gibidir:

	2018	2017
1 Ocak	769.448	598.096
Kâr veya zarar tablosu ile ilişkilendirilen	65.416	79.849
Diğer kapsamlı gelir tablosu ile ilişkilendirilen	106.739	91.503
- Tanımlanmış fayda planları yeniden ölçüm kazançları/(kayıpları)	415	3.496
- Nakit akış riskinden korunma kayıpları	106.324	88.007
31 Aralık	941.603	769.448

NOT 26 - PAY BAŞINA KAZANÇ

Pay başına kazanç, net kârın, raporlama boyunca piyasada bulunan hisse senetlerinin ağırlıklı ortalama adedine bölünmesiyle bulunmaktadır. 2018 ve 2017 yıllarında ağırlıklı ortalama hisse adedi 50.000.000.000 adet olup, 31 Aralık 2018 ve 2017 tarihleri itibarıyla pay başına kazanç sırasıyla 2,66 Kuruş ve 2,57 Kuruş'tur.

NOT 27 - İLİŞKİLİ TARAF AÇIKLAMALARI

İlişkili taraflarla bakiyeler:

İlişkili taraflarla ilgili mevduat ve finansal borçlanma bakiyeleri	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
Yapı ve Kredi Bankası A.Ş. (mevduat) ⁽¹⁾	1.556.962	1.679.752
Yapı ve Kredi Bankası A.Ş. (finansal borçlanma) ⁽¹⁾	(737.491)	(863.778)
İlişkili taraflardan ticari alacaklar	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
Fiat ⁽²⁾	570.692	440.382
Otokoç Otomotiv Tic. ve San. A.Ş. ⁽¹⁾	501.049	514.753
Diğer ⁽¹⁾	4.009	12.057
Eksi: vadeli satışlardan kaynaklanan hakedilmemiş finansman geliri	(15.843)	(7.912)
Toplam	1.059.907	959.280
İlişkili taraflara ticari borçlar	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
Fiat ⁽²⁾	1.573.080	1.932.230
Diğer ⁽¹⁾	104.461	104.545
Eksi: vadeli satışlardan kaynaklanan hakedilmemiş finansman geliri	(2.647)	(1.276)
Toplam	1.674.894	2.035.499

İlişkili taraflarla işlemler

Satışlar	2018	2017
Fiat ⁽²⁾	14.467.193	11.447.603
Otokoç Otomotiv Tic. ve San. A.Ş. ⁽¹⁾	1.551.419	1.880.907
Diğer ⁽¹⁾	128.435	36.488
Toplam	16.147.047	13.364.998

⁽¹⁾ Müşterek Yönetime sahip ortakların bağlı ortaklık, müşterek yönetime tabi ortaklık veya iştiraklerden oluşan ilişkili taraflarını temsil etmektedir.

⁽²⁾ Müşterek yönetime sahip ortakları temsil etmektedir.

TOFAŞ TÜRK OTOMOBİL FABRİKASI ANONİM ŞİRKETİ

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR (DEVAMI)

(Para birimi aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 27 - İLİŞKİLİ TARAF AÇIKLAMALARI (Devamı)

Yurtiçi malzeme ve hizmet alımları	2018	2017
Ram Dış Ticaret A.Ş. ⁽¹⁾	372.374	259.042
Mako Elektrik Sanayi ve Ticaret A.Ş. ⁽¹⁾	214.532	183.643
Zer Merkezi Hiz. ve Tic. A.Ş. ⁽¹⁾	138.070	169.895
Otokoç Otomotiv Tic. ve San. A.Ş. ⁽¹⁾	170.924	153.285
Matay Otomotiv Yan Sanayi ve Tic. A.Ş. ⁽¹⁾	146.865	107.753
Plastiform Plastik San. Tic. A.Ş. ⁽¹⁾	53.225	48.586
Sistemi Comandi Meccanici Otomotiv San. Tic. A.Ş. ⁽¹⁾	51.528	50.075
Magneti Marelli Süspansiyon Sistemleri Tic. Ltd. Şti. ⁽¹⁾	50.555	52.342
Koç Sistem Bilgi ve İletişim Hizmetleri A.Ş. ⁽¹⁾	24.560	17.660
Koç Holding A.Ş. ^{(2) (*)}	21.395	11.355
Setur Servis Turistik A.Ş. ⁽¹⁾	18.989	19.254
Opet Fuchs Madeni Yağ ve San. Tic. A.Ş. ⁽¹⁾	15.402	11.902
Akpa Dayanıklı Tüketim Lpg ve Akaryakıt Ürünleri Paz. A.Ş. ⁽¹⁾	12.170	12.117
Diğer ⁽¹⁾	53.006	20.829
Toplam	1.343.595	1.117.738
Yurtdışı ticari mal, malzeme ve hizmet alımları	2018	2017
Fiat ⁽²⁾	7.701.415	7.649.951
Diğer ⁽¹⁾	55.991	77.114
Toplam	7.757.406	7.727.065

⁽¹⁾ Müşterek Yönetime sahip ortakların bağlı ortaklık, müşterek yönetime tabi ortaklık veya iştiraklerden oluşan ilişkili taraflarını temsil etmektedir.

⁽²⁾ Müşterek yönetime sahip ortakları temsil etmektedir.

^(*) Koç Holding A.Ş. bünyesindeki şirketlere finans, hukuk, planlama, vergi, üst yönetim gibi konularda sunduğu hizmetlerin karşılığı olarak, personel ve üst yönetim giderleri dahil olmak üzere Koç Holding A.Ş. nezdinde hizmet sunulan şirketlerle ilgili olarak oluşan giderlerin, Transfer Fiyatlaması Yoluya Örtülü Kazanç Dağıtım Hakkında 1 Seri No.lu Genel Tebliğin "11- Grup İçi Hizmetler" düzenlemesi çerçevesinde dağıtım sonucunda fatura edilen hizmet bedelini içermektedir.

İlişkili kuruluşlardan elde edilen faiz gelirleri, 31 Aralık 2018 tarihinde sona eren yıl içerisinde 71.028 TL'dir (31 Aralık 2017: 40.334 TL).

31 Aralık 2018 tarihinde sona eren dönem içerisinde Grup'un üst düzey yöneticilere (36 kişi) (31 Aralık 2017: 33 kişi) sağlamış olduğu ücret ve benzeri faydaların toplamı 33.737 TL'dir (31 Aralık 2017: 28.421 TL).

31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla, bağlı ortaklık KFK'nın ilişkili şirketler üzerinden kapalı ihraç usulü ve halka arz usulü ile ihraç etmiş olduğu tahvillerinin, taşınan değeri 282.535 TL ile finansal yükümlülükler içerisinde yer almaktadır (31 Aralık 2017: 443.287 TL).

NOT 28 - FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ

Risk yönetimi amaçları ve prensipleri

Grup'un en önemli finansal araçları, hazır değerler ve finansal borçlardır. Bu finansal araçların en önemli amacı Grup operasyonları için finansman kaynağı sağlamaktır. Grup ayrıca doğrudan faaliyetlerinden oluşan ticari borçlar ve ticari alacaklar gibi çeşitli finansal araçlara da sahiptir. Grup'un finansal araçlarından kaynaklanan en önemli riskleri faiz oranı riski, likidite riski, kur riski ve kredi riskidir. Grup yönetimi aşağıda özetlenen risklerin her birini incelemekte ve aşağıda belirtilen politikaları geliştirmektedir.

Kredi riski

Kredi riski, karşılıklı ilişki içinde olan taraflardan birinin bir finansal araca ilişkin olarak yükümlülüğünü yerine getirememesi sonucu diğer tarafın finansal açıdan zarara uğraması riskidir. Grup, kredi riskini belli taraflarla yapılan işlemleri sınırlandırarak ve ilişkide bulunduğu tarafların güvenilirliğini sürekli değerlendirerek yönetmeye çalışmaktadır. Grup prosedürleri uyarınca kredili çalışmak isteyen tüm müşteriler kredi inceleme aşamalarından geçirilmekte ve gerekli teminatlar alınmaktadır. Ayrıca alacaklar sürekli incelenerek Grup'un şüpheli kredi/alacak riski minimize edilmektedir. Ticari alacaklar, Grup yönetimince geçmiş tecrübeler ve cari ekonomik durum göz önüne alınarak değerlendirilmekte ve uygun miktarda şüpheli alacak karşılığı ayırdıktan sonra bilançoda net olarak gösterilmektedir (Not 7).

TOFAŞ TÜRK OTOMOBİL FABRİKASI ANONİM ŞİRKETİ

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR (DEVAMI)

(Para birimi aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 28 - FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (Devamı)

Bilançoda taşınan değerler Grup'un maksimum kredi riskini yansıtmaktadır.

Finansal araç türleri itibariyle maruz kalınan kredi türleri;

31 Aralık 2018	Ticari alacaklar					Finans sektörü faaliyetlerinden alacaklar
	İlişkili taraflar	Diğer taraflar	Diğer alacaklar	Bankalardaki mevduat	Finansal yatırımlar	
Raporlama tarihi itibariyle maruz kalınan azami kredi riski (A+B+C+D+E) ⁽¹⁾	1.059.907	1.037.437	1.385	1.981.012	404.170	2.293.129
- Azami riskin teminat ile güvence altına alınmış kısmı ⁽²⁾	33.700	906.367	-	-	-	2.931.283
A. Vadesi geçmemiş ya da değer düşüklüğüne uğramamış finansal varlıkların net defter değeri	1.056.803	988.225	1.385	1.981.012	404.170	2.223.687
- Teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	33.700	881.588	-	-	-	2.893.360
B. Koşulları yeniden görüşülmüş bulunan, aksi takdirde vadesi geçmiş veya değer düşüklüğüne uğramış sayılacak finansal varlıkların defter değeri	-	-	-	-	-	-
C. Vadesi geçmiş ancak değer düşüklüğüne uğramamış varlıkların net defter değeri	3.104	48.994	-	-	-	38.306
- Teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	-	24.779	-	-	-	37.923
D. Değer düşüklüğüne uğrayan varlıkların net defter değerleri	-	218	-	-	-	31.136
- Vadesi geçmiş (brüt defter değeri)	-	8.628	-	-	-	81.272
- Değer düşüklüğü (-)	-	(8.410)	-	-	-	(50.136)
- Net değer teminat ile güvence altına alınmış kısmı	-	-	-	-	-	-
- Vadesi geçmemiş (brüt defter değeri)	-	-	-	-	-	-
- Değer düşüklüğü (-)	-	-	-	-	-	-
- Net değer teminat ile güvence altına alınmış kısmı	-	-	-	-	-	29.522
E. Bilanço dışı kredi riski içeren unsurlar	-	-	-	-	-	-

TOFAŞ TÜRK OTOMOBİL FABRİKASI ANONİM ŞİRKETİ

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR (DEVAMI)

(Para birimi aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 28 - FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (Devamı)

31 Aralık 2017	Ticari alacaklar					Finans sektörü faaliyetlerinden alacaklar
	İlişkili taraflar	Diğer taraflar	Diğer alacaklar	Bankalardaki mevduat	Finansal yatırımlar	
Raporlama tarihi itibarıyla maruz kalınan azami kredi riski (A+B+C+D+E) ⁽¹⁾	959.280	805.479	186	2.625.681	613.811	2.536.117
- Azami riskin teminat ile güvence altına alınmış kısmı ⁽²⁾	34.250	817.406	-	-	-	3.068.049
A. Vadesi geçmemiş ya da değer düşüklüğüne uğramamış finansal varlıkların net defter değeri	953.597	720.728	186	2.625.681	613.811	2.493.932
- Teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	34.250	817.406	-	-	-	3.054.986
B. Koşulları yeniden görüşülmüş bulunan, aksi takdirde vadesi geçmiş veya değer düşüklüğüne uğramış sayılacak finansal varlıkların defter değeri	-	-	-	-	-	-
C. Vadesi geçmiş ancak değer düşüklüğüne uğramamış varlıkların net defter değeri	5.683	84.533	-	-	-	15.956
- Teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	304	37.958	-	-	-	13.063
D. Değer düşüklüğüne uğrayan varlıkların net defter değerleri	-	218	-	-	-	26.229
- Vadesi geçmiş (brüt defter değeri)	-	7.364	-	-	-	66.209
- Değer düşüklüğü (-)	-	(7.146)	-	-	-	(39.980)
- Net değer teminat ile güvence altına alınmış kısmı	-	-	-	-	-	-
- Vadesi geçmemiş (brüt defter değeri)	-	-	-	-	-	-
- Değer düşüklüğü (-)	-	-	-	-	-	-
- Net değer teminat ile güvence altına alınmış kısmı	-	-	-	-	-	21.973
E. Bilanço dışı kredi riski içeren unsurlar	-	-	-	-	-	-

⁽¹⁾ Tutarın belirlenmesinde, alınan teminatlar, kredi güvenilirliğinde artış sağlayan unsurlar dikkate alınmamıştır.

⁽²⁾ Teminatlar, müşterilerden alınan teminat senetleri, teminat çekleri, ipotekler ve araç rehinlerinden oluşmaktadır.

Ticari alacaklar ve finans sektörü faaliyetlerinden alacaklar için yaşlandırma analizi

Vadesi geçen ancak karşılık ayrılmamış olan ticari alacakların ve finans sektöründen alacakların yaşlandırması aşağıdaki gibidir:

31 Aralık 2018	
Vadesi üzerinden 1-30 gün geçmiş	29.164
Vadesi üzerinden 1-3 ay geçmiş	21.221
Vadesi üzerinden 3-12 ay geçmiş	32.796
Vadesi üzerinden 1-5 yıl geçmiş	7.223
Toplam	90.404
31 Aralık 2017	
Vadesi üzerinden 1-30 gün geçmiş	59.494
Vadesi üzerinden 1-3 ay geçmiş	18.989
Vadesi üzerinden 3-12 ay geçmiş	4.332
Vadesi üzerinden 1-5 yıl geçmiş	23.357
Toplam	106.172

Teminat ile güvence altına alınmış kısmı -

31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla Grup'un vadesi geçmiş toplam alacaklarının 1.379 TL'si Grup'un ilişkili şirketi olan Fiat'a aittir (31 Aralık 2017: 2.886 TL). 31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla Grup'un Fiat'a olan ticari borcu 1.573.080 TL'dir (31 Aralık 2017: 1.865.131 TL).

TOFAŞ TÜRK OTOMOBİL FABRİKASI ANONİM ŞİRKETİ

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR (DEVAMI)

(Para birimi aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 28 - FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (Devamı)

Kur riski

Yabancı para cinsinden gösterilen varlıklar ve yükümlülükler alım satım taahhütleriyle beraber Grup'un kur riskine maruz kalmasına neden olmaktadır. Grup'un politikası gelecekte gerçekleşmesi muhtemel alış ve satışların her döviz türü için karşılaştırmasını yapmaktır.

Not 6'de detaylı açıklandığı üzere imzalanan üretim anlaşmaları gereğince, Doblo ve Mini Cargo model araç için alınan yatırım kredisinin geri ödemeleri Fiat, Mini Cargo model araç için alınan yatırım kredilerinin geri ödemeleri ise Fiat ve PSA tarafından yapılacak alımlar vasıtası ile garanti altına alınmıştır.

31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla Mini Cargo model araç için alınan yatırım kredilerinin tamamı geri ödenmiştir. Grup'un ileride Stationwagon/Hatchback model araçların üretimi için kullanılan kredi ile ilgili maruz kalabileceği döviz kurundaki ve faiz oranındaki dalgalanmalardan oluşabilecek risk, Fiat tarafından üstlenilmiştir.

31 Aralık 2018		Döviz pozisyonu tablosu TL karşılığı (fonksiyonel para birimi)	ABD Doları	Avro	Diğer
1.	Ticari alacaklar	567.412	89	94.052	-
2a.	Parasal finansal varlıklar (kasa, banka hesapları dahil)	1.591.760	6	264.056	-
2b.	Parasal olmayan finansal varlıklar	136.226	-	22.599	-
3.	Diğer	9.022	-	1.496	-
4.	Dönen varlıklar (1+2+3)	2.304.420	95	382.203	-
5.	Ticari alacaklar	-	-	-	-
6a.	Parasal finansal varlıklar	-	-	-	-
6b.	Parasal olmayan finansal varlıklar	60.278	-	10.000	-
7.	Diğer	-	-	-	-
8.	Duran varlıklar (5+6+7)	60.278	-	10.000	-
9.	Toplam varlıklar (4+8)	2.364.698	95	392.203	-
10.	Ticari borçlar	(1.544.353)	(1.088)	(255.244)	(2)
11.	Finansal yükümlülükler	(1.308.220)	-	(217.024)	-
12a.	Parasal olan diğer yükümlülükler	-	-	-	-
12b.	Parasal olmayan diğer yükümlülükler	(643)	-	(107)	-
13.	Kısa vadeli yükümlülükler (10+11+12)	(2.853.216)	(1.088)	(472.375)	(2)
14.	Ticari borçlar	-	-	-	-
15.	Finansal yükümlülükler	(1.853.967)	-	(307.559)	-
16a.	Parasal olan diğer yükümlülükler	-	-	-	-
16b.	Parasal olmayan diğer yükümlülükler	-	-	-	-
17.	Uzun vadeli yükümlülükler (14+15+16)	(1.853.967)	-	(307.559)	-
18.	Toplam yükümlülükler (13+17)	(4.707.183)	(1.088)	(779.934)	(2)
19.	Bilanço dışı türev araçların net varlık/(yükümlülük) pozisyonu (19a-19b)	-	-	-	-
19a.	Hedge edilen toplam varlık tutarı	-	-	-	-
19b.	Hedge edilen toplam yükümlülük tutarı	-	-	-	-
20.	Net yabancı para varlık/(yükümlülük) pozisyonu (9+18+19)	(2.342.485)	(993)	(387.731)	(2)
21.	Parasal kalemler net yabancı para varlık/yükümlülük pozisyonu (=1+2a+3+5+6a-10-11-12a-14-15-16a)	(2.538.346)	(993)	(420.223)	(2)
22.	Döviz hedge'i için kullanılan finansal araçların toplam gerçeğe uygun değer	-	-	-	-
23.	İhracat	14.517.284	-	2.585.655	-
24.	İthalat	8.283.269	5.207	1.493.744	132

Grup'un Avro cinsinden uzun vadeli kredileri üzerindeki kur dalgalanmalarına ilişkin kur riski Fiat tarafından üstlenilmiş olup, 31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla bu krediler hariç Grup'un net yabancı para uzun pozisyonu 80.739 TL'dir.

TOFAŞ TÜRK OTOMOBİL FABRİKASI ANONİM ŞİRKETİ

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR (DEVAMI)

(Para birimi aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 28 - FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (Devamı)

31 Aralık 2017	Döviz pozisyonu tablosu			
	TL karşılığı (fonksiyonel para birimi)	ABD Doları	Avro	Diğer
1. Ticari alacaklar	448.269	170	99.131	-
2a. Parasal finansal varlıklar (kasa, banka hesapları dahil)	1.848.749	148	409.299	-
2b. Parasal olmayan finansal varlıklar	171.547	-	37.991	-
3. Diğer	18.251	-	4.042	-
4. Dönen varlıklar (1+2+3)	2.486.816	318	550.463	-
5. Ticari alacaklar	-	-	-	-
6a. Parasal finansal varlıklar	-	-	-	-
6b. Parasal olmayan finansal varlıklar	56.679	-	12.552	-
7. Diğer	39.153	106	8.582	-
8. Duran varlıklar (5+6+7)	95.832	106	21.134	-
9. Toplam varlıklar (4+8)	2.582.648	424	571.597	-
10. Ticari borçlar	(2.111.041)	(1.505)	(466.224)	(26)
11. Finansal yükümlülükler	(1.318.959)	-	(292.096)	-
12a. Parasal olan diğer yükümlülükler	-	-	-	-
12b. Parasal olmayan diğer yükümlülükler	(3.145)	-	(698)	-
13. Kısa vadeli yükümlülükler (10+11+12)	(3.433.145)	(1.505)	(759.018)	(26)
14. Ticari borçlar	-	-	-	-
15. Finansal yükümlülükler	(1.967.316)	(10.000)	(427.327)	-
16a. Parasal olan diğer yükümlülükler	-	-	-	-
16b. Parasal olmayan diğer yükümlülükler	-	-	-	-
17. Uzun vadeli yükümlülükler (14+15+16)	(1.967.316)	(10.000)	(427.327)	-
18. Toplam yükümlülükler (13+17)	(5.400.461)	(11.505)	(1.186.345)	(26)
19. Bilanço dışı türev araçların net varlık/(yükümlülük) pozisyonu (19a-19b)	37.719	10.000	-	-
19a. Hedge edilen toplam varlık tutarı	37.719	10.000	-	-
19b. Hedge edilen toplam yükümlülük tutarı	-	-	-	-
20. Net yabancı para varlık/(yükümlülük) pozisyonu (9+18+19)	(2.780.094)	(1.081)	(614.748)	(26)
21. Parasal kalemler net yabancı para varlık/yükümlülük pozisyonu (=1+2a+3+5+6a-10-11-12a-14-15-16a)	(3.082.047)	(11.187)	(673.175)	(26)
22. Döviz hedge'i için kullanılan finansal araçların toplam gerçeğe uygun değer	-	-	-	-
23. İhracat	11.947.746	-	2.909.059	-
24. İthalat	8.230.175	2.093	2.000.773	-

Grup'un Avro cinsinden uzun vadeli kredileri üzerindeki kur dalgalanmalarına ilişkin kur riski Fiat tarafından üstlenilmiş olup, 31 Aralık 2017 tarihi itibarıyla bu krediler hariç Grup'un net yabancı para uzun pozisyonu 65.992 TL'dir.

TOFAŞ TÜRK OTOMOBİL FABRİKASI ANONİM ŞİRKETİ
31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR (DEVAMI)

(Para birimi aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 28 - FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (Devamı)

31 Aralık 2018 ve 2017 tarihleri itibarıyla Grup'un vergi öncesi kârının diğer değişkenler sabit tutulduğunda, ABD Doları, Avro ve diğer yabancı para yükümlülüklerindeki (verilen döviz bazlı envanter ve maddi varlık avansları hariç) %10 değişiklik karşısındaki duyarlılık analizi aşağıdaki gibidir:

Döviz kuru duyarlılık analizi tablosu				
31 Aralık 2018				
	Kâr/zarar		Özkaynaklar	
	Yabancı paranın değer kazanması	Yabancı paranın değer kaybetmesi	Yabancı paranın değer kazanması	Yabancı paranın değer kaybetmesi
<i>ABD Doları'nın TL karşısında %10 değerlenmesi halinde:</i>				
1- ABD Doları net varlık/yükümlülüğü	(522)	522	-	-
2- ABD Doları riskinden korunan kısım (-)	-	-	-	-
3- ABD Doları net etki (1+2)	(522)	522	-	-
<i>Avro'nun TL karşısında %10 değerlenmesi halinde:</i>				
4- Avro net varlık/yükümlülüğü	(253.310)	253.310	-	-
5- Avro riskinden korunan kısım (-)	278.330	(278.330)	-	-
6- Avro net etki (4+5)	25.020	(25.020)	-	-
<i>Diğer döviz kurlarının TL karşısında ortalama %10 değerlenmesi halinde:</i>				
7- Diğer döviz net/yükümlülüğü	-	-	-	-
8- Diğer döviz kuru riskinden korunan kısmı (-)	-	-	-	-
9- Diğer döviz varlıkları net etki (7+8)	-	-	-	-
Toplam (3+6+9)	24.498	(24.498)	-	-

TOFAŞ TÜRK OTOMOBİL FABRİKASI ANONİM ŞİRKETİ

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR (DEVAMI)

(Para birimi aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 28 - FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (Devamı)

	Döviz kuru duyarlılık analizi tablosu			
	31 Aralık 2017			
	Kâr/zarar		Özkaynaklar	
	Yabancı paranın değer kazanması	Yabancı paranın değer kaybetmesi	Yabancı paranın değer kazanması	Yabancı paranın değer kaybetmesi
<i>ABD Doları'nın TL karşısında %10 değerlenmesi halinde:</i>				
1- ABD Doları net varlık/yükümlülüğü	(5.015)	5.015	-	-
2- ABD Doları riskinden korunan kısım (-)	-	-	-	-
3- ABD Doları net etki (1+2)	(5.015)	5.015	-	-
<i>Avro'nun TL karşısında %10 değerlenmesi halinde:</i>				
4- Avro net varlık/yükümlülüğü	(408.852)	408.852	-	-
5- Avro riskinden korunan kısım (-)	325.692	(325.692)	-	-
6- Avro net etki (4+5)	(83.160)	83.160	-	-
<i>Diğer döviz kurlarının TL karşısında ortalama %10 değerlenmesi halinde:</i>				
7- Diğer döviz net/yükümlülüğü	-	-	-	-
8- Diğer döviz kuru riskinden korunan kısmı (-)	-	-	-	-
9- Diğer döviz varlıkları net etki (7+8)	-	-	-	-
Toplam (3+6+9)	(88.175)	88.175	-	-

Faiz riski

Faiz riski, faiz oranlarındaki değişimlerin finansal tabloları etkileme olasılığından kaynaklanmaktadır. Grup, belirli bir dönemde vadesi dolacak veya yeniden fiyatlandırılacak varlık ve yükümlülüklerin zamanlama uyumsuzlukları veya farklılıklarından dolayı faiz riskine maruzdur. Grup, bu riskini risk yönetimi stratejileri uygulayarak varlık ve yükümlülüklerin faiz değişim tarihlerini eşleştirerek yönetmektedir.

31 Aralık 2018 ve 2017 itibarıyla bilançoda var olan faize duyarlı finansal araçlar üzerinden faiz oranındaki +/- %0,5 değişim olasılığının etkisi şekilde hesaplanmıştır.

	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
Faiz oranındaki değişim (%)	0,50	0,50
Vergi öncesi kâr etkisi	(456)	(207)

Likidite riski

Likidite riski bir şirketin fonlama ihtiyaçlarını karşılayamama riskidir. Likidite riski güvenilir kredi kuruluşlarının vermiş olduğu kredilerin desteğiyle nakit girişleri ve çıkışlarının dengelenmesiyle düşürülmektedir. Finansal varlık ve yükümlülüklerin vadelerine göre kırılımı bilanço tarihinden vade tarihine kadar geçen süre dikkate alınarak gösterilmiştir. Belirli bir vadesi olmayan finansal varlık ve yükümlülükler bir yıldan uzun vadeli olarak sınıflandırılmıştır.

TOFAŞ TÜRK OTOMOBİL FABRİKASI ANONİM ŞİRKETİ
31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR (DEVAMI)

(Para birimi aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 28 - FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (Devamı)

31 Aralık 2018

Sözleşme uyarınca vadeler	Defter değeri	Sözleşme	3 aydan	3 - 12 ay	1 - 5 yıl	5 yıldan
		uyarınca nakit çıkışlar toplam (=I+II+III+IV)				
Türev olmayan finansal yükümlülükler						
Banka kredileri	5.074.300	5.162.003	57.987	2.303.830	2.800.186	-
Ticari borçlar	3.293.983	3.339.912	2.940.171	399.741	-	-
Borçlanma senedi ihraçları	357.752	393.684	55.000	230.817	107.867	-
Çalışanlara sağlanan faydalar kapsamında borçlar	100.188	100.188	100.188	-	-	-
Diğer borçlar	16.060	16.060	16.060	-	-	-
	8.842.283	9.011.847	3.169.406	2.934.388	2.908.053	-

Beklenen (veya sözleşme uyarınca vadeler)	Defter değeri	Sözleşme	3 aydan	3 - 12 ay	1 - 5 yıl	5 yıldan
		uyarınca nakit çıkışlar toplam (=I+II+III+IV)				
Türev finansal yükümlülük (net)	17.055	2.436.553	-	-	2.436.553	-
Türev nakit girişleri						
Türev nakit çıkışları	17.055	2.436.553	-	-	2.436.553	-
	17.055	2.436.553	-	-	2.436.553	-

31 Aralık 2017

Sözleşme uyarınca vadeler	Defter değeri	Sözleşme	3 aydan	3 - 12 ay	1 - 5 yıl	5 yıldan
		uyarınca nakit çıkışlar toplam (=I+II+III+IV)				
Türev olmayan finansal yükümlülükler						
Banka kredileri	5.351.713	5.394.792	691.352	1.383.247	3.320.193	-
Ticari borçlar	3.865.606	3.925.259	3.066.687	858.572	-	-
Borçlanma senedi ihraçları	459.198	523.639	31.860	276.782	214.997	-
Çalışanlara sağlanan faydalar kapsamında borçlar	97.451	97.451	97.451	-	-	-
Diğer borçlar	25.561	25.561	25.561	-	-	-
	9.799.529	9.966.702	3.912.911	2.518.601	3.535.190	-

TOFAŞ TÜRK OTOMOBİL FABRİKASI ANONİM ŞİRKETİ

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR (DEVAMI)

(Para birimi aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 28 - FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (Devamı)

Beklenen (veya sözleşme uyarınca vadeler)	Defter değeri	Sözleşme uyarınca nakit çıkışlar toplam (=I+II+III+IV)	3 aydan	3 - 12 ay	1 - 5 yıl	5 yıldan
			kısa (I)	arası (II)	arası (III)	uzun (IV)
Türev finansal varlıklar (net)	5.650	2.345.029	-	-	2.345.029	-
Türev nakit girişleri	5.650	2.345.029	-	-	2.345.029	-
Türev nakit çıkışları	-	-	-	-	-	-
	5.650	2.345.029	-	-	2.345.029	-

Sermaye yönetimi politikası

Grup'un sermaye yönetiminin birincil amacı, hisse değerlerini maksimize etmek ve işletmelerini desteklemek adına, güçlü kredi derecesini ve sağlıklı sermaye oranlarının devamlılığını sağlamaktır. Grup, ekonomik koşulların değişimi ışığında, sermaye yapısını yönetmekte ve düzeltmeler yapmaktadır.

Grup, sermaye yapısını düzenlemek ve korumak için, hissedarlara yapılan kâr payı ödemelerini düzenleyebilir ya da sermayeyi hissedarlara geri verebilir. 31 Aralık 2018 itibariyle herhangi bir hedef, politika ya da süreç değişikliği yapılmamıştır.

31 Aralık 2018 ve 2017 tarihleri itibariyle konsolide net borç/öz kaynak oranları aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
Toplam finansal borç	5.432.052	5.810.911
Nakit ve nakit benzerleri (-)	(1.981.012)	(2.625.681)
Net finansal borç	3.451.040	3.185.230
Özkaynaklar	3.706.555	3.583.037
Net finansal borç/öz kaynak oranı	%93	%89

NOT 29 - FİNANSAL ARAÇLAR (GERÇEĞE UYGUN DEĞER AÇIKLAMALARI VE FİNANSAL RİSKTEN KORUNMA MUHASEBESİ ÇERÇEVESİNDEKİ AÇIKLAMALAR)

Grup, finansal araçların tahmini rayiç değerlerini hali hazırda mevcut piyasa bilgileri ve uygun değerlendirme yöntemlerini kullanarak belirlemiştir. Fakat piyasa bilgilerini değerlendirip rayiç değerleri tahmin edebilmek yorum ve muhakeme gerektirir. Sonuç olarak burada sunulan tahminler, Grup'un cari bir piyasa işleminde elde edebileceği miktarların göstergesi olmayabilir. Rayiç değerleri tahmin edilebilir finansal enstrümanların, değerlerinin tahmini için aşağıdaki yöntem ve varsayımlar kullanılmıştır:

Finansal varlıklar yabancı para cinsinden parasal kalemler bilanço değerinin rayiç değerlerine yakın olması sebebi ile dönem sonu kurları kullanılarak çevrilmektedir. Finansal aktiflerin, (tüketici finansman kredileri hariç) kısa vadeli olmaları ve kredi kaybının önemsiz olacağı ölçüde olmasından dolayı, rayiç değerlerin taşınan değerlerine yakın olduğu kabul edilir. Söz konusu rayiç değerler tüketici finansman kredilerinin ilerdeki nakit akımlarının cari faiz oranı olan aylık %18,46 (31 Aralık 2017: %10,08) ile iskonto edilmesi ile hesaplanmıştır.

	31 Aralık 2018		31 Aralık 2017	
	Taşınan değer	Rayiç değer	Taşınan değer	Rayiç değer
Finans sektörü faaliyetlerinden alacaklar	2.293.129	1.965.935	2.536.117	2.304.567

Finansal yükümlülükler yabancı para cinsinden parasal kalemler bilanço değerinin rayiç değerlerine yakın olması sebebi ile dönem sonu kurları kullanılarak çevrilmektedir. Ticari borçların ve diğer parasal yükümlülüklerin, kısa vadeli olmasından dolayı, rayiç değerlerin taşınan değerlerine yakın olduğu kabul edilir.

TOFAŞ TÜRK OTOMOBİL FABRİKASI ANONİM ŞİRKETİ

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR (DEVAMI)

(Para birimi aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 29 - FİNANSAL ARAÇLAR (GERÇEĞE UYGUN DEĞER AÇIKLAMALARI VE FİNANSAL RİSKTEN KORUNMA MUHASEBESİ ÇERÇEVESİNDEKİ AÇIKLAMALAR) (Devamı)

Bu bağlamda, yatırım maliyetleri ile ilgili yabancı para cinsinden uzun vadeli krediler (türev olmayan korunma aracı) ile hafif ticari araçların (Egea, Doblo, Yeni Doblo ve Mini Cargo (MCV)) gerçekleşen ve gelecekte beklenen satışları (korunmaya konu kalem) arasında etkili bir nakit akım korunması ilişkisi bulunmaktadır. Grup ile Fiat arasında yapılan üretim anlaşmaları çerçevesinde MCV için 2008 yılından itibaren 2017 yılı Aralık ayına kadar Fiat ve PSA'ya yapılacak satışların hasılatlarının bir bölümü ile uzun vadeli ilgili kredi borçları karşılanacaktır. Yine aynı şekilde Grup ile Fiat arasında yapılan üretim anlaşmaları çerçevesinde Egea için 2017 yılından itibaren 2023 yılı Aralık ayına kadar, Yeni Doblo için 2009 yılından itibaren 2018 yılı Aralık ayına kadar Fiat'a yapılacak satışların hasılatlarının bir bölümü ile uzun vadeli ilgili kredi borçları karşılanacaktır. Bunun yanı sıra Doblo için ise 2009 yılı başına kadar Fiat'a yapılan satışların hasılatlarının bir bölümü ile uzun vadeli ilgili borçların taşınan tutarları karşılanmıştır.

Gerçeğe uygun değer ölçümleri

Aşağıda yer alan tablo gerçeğe uygun değer ile ölçülen ve değerlendirme yöntemiyle belirlenen finansal araçların analizini içermektedir. Gerçeğe uygun değer hesaplamaları aşağıda açıklanan aşamalar baz alınarak yapılmıştır:

- Belirli varlıklar ve yükümlülükler için, aktif piyasalardaki kotasyon fiyatı (düzeltme yapılmamış) (Seviye 1).
- Seviye 1 içinde yer alan kotasyon fiyatından başka, varlık veya yükümlülükler için, ya direkt (fiyat olarak) ya da dolaylı (fiyatlardan türetilerek) gözlenebilir girdiler (Seviye 2).
- Gözlenebilir bir piyasa verisi baz alınarak belirlenemeyen varlık ve yükümlülükler için girdiler (gözlenemeyen girdiler) (Seviye 3).

31 Aralık 2018

	Seviye 1	Seviye 2	Seviye 3
Yatırım amaçlı gayrimenkuller	-	60.500	-
Toplam varlıklar	-	60.500	-
Türev araçlardan doğan finansal yükümlülükler	-	17.055	-
Toplam yükümlülükler	-	17.055	-

31 Aralık 2017

	Seviye 1	Seviye 2	Seviye 3
Yatırım amaçlı gayrimenkuller	-	31.175	-
Türev araçlardan doğan finansal varlıklar	-	5.650	-
Toplam varlıklar		36.825	

31 Aralık 2018 tarihinde sona eren dönem içerisinde Grup, ikinci seviye ile birinci seviye arasında ve üçüncü seviyeye ya da üçüncü seviyeden herhangi bir transfer yapmamıştır.

NOT 30 - BİLANÇO TARİHİNDEN SONRAKİ OLAYLAR

Yoktur.

Genel M¼d¼rl¼k

B¼y¼kdere Cad. No: 145 Tofaş Han,
34394 Zincirlikuyu, İstanbul
T:+90 (212) 275 33 90
F:+90 (212) 275 39 88

Fabrika

İstanbul Cad. No: 574 16110, Bursa
T:+90 (224) 261 03 50
F:+90 (224) 255 09 47

İstanbul Ticaret Sicili Numarası: 100324
Mersis Numarası: 0846000042200017

www.tofas.com.tr

Bu faaliyet raporunun basımında %100 geri dönüştürülmüş kağıt kullanılmıştır.